

Załącznik nr 2
do uchwały nr 747/2025
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 18 września 2025 r.

Ocena programowa
Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Rzeszowski
al. T. Rejtana 16C
35-959 Rzeszów

Raport opublikowany pod adresem:

<https://www.ur.edu.pl/pl/uniwersytet/ksztalcenie-jakosc-ksztalcenia/polska-komisja-akredytacyjna/raporty-samooceny>

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (PPiW)

1. Poziom/y studiów: jednolite studia magisterskie
2. Forma/y studiów: Studia stacjonarne i niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹: pedagogika

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny: -----

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☒ TAK ☐ NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- ☐ nauczyciel przedmiotu²
- ☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych
- ☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia
- ☐ nauczyciel psycholog

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

X nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej

- ☐ nauczyciel pedagog specjalny
- ☐ nauczyciel logopeda
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Nazwa kierunku studiów	PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA
Poziom studiów	STUDIA JEDNOLITE MAGISTERSKIE
Profil studiów	PRAKTYCZNY
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia standard kształcenia przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I – III szkoły podstawowej) - Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (t.j. Dz. U. 2024, poz. 453, zał. 2)	
SYMBOL	W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE:
PPiW.W01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz potrafi je odnieść do osobowego, integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;
PPiW.W02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne, a także potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać;
PPiW.W03	współczesne interdyscyplinarne badania nad dzieciństwem (<i>Childhood Studies</i>) dotyczące zagadnienia dobrostanu dziecka;
PPiW.W04	główne środowiska wychowawcze, ich specyfiki i procesy w nich zachodzące;
PPiW.W05	strukturę i funkcje systemu oświaty oraz alternatywnych form edukacji: podstawy, cele, organizację oraz funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych;
PPiW.W06	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;
PPiW.W07	zagadnienie edukacji międzykulturowej;
PPiW.W08	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością, sposoby ich egzekwowania oraz propagowania w środowisku zarówno przedszkolnym oraz szkolnym, jak i poza przedszkolnym oraz pozaszkolnym;
PPiW.W09	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej, zasady udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna;
PPiW.W10	metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;

PPIW.W11	znaczeni i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci;
PPIW.W12	rolę innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, inspirujących do planowania i organizacji własnej pracy;
PPIW.W13	zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikające z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju, oraz uwarunkowane wpływem czynników środowiskowych i sposoby dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych;
PPIW.W14	projektowanie i prowadzenie działań diagnostycznych uwzględniających specyfikę funkcjonowania dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym oraz ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne, w tym zakres i jakość wsparcia społecznego;
PPIW.W15	różne rodzaje i funkcje oceniania;
PPIW.W16	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci lub uczniów;
PPIW.W17	procesy komunikacji społecznej oraz ich prawidłowości i zakłócenia;
PPIW.W18	funkcjonowanie i dysfunkcje aparatu mowy, słuchu i wzroku oraz prawidłowe nawyki posługiwania się nimi;
PPIW.W19	metodologię badań naukowych stosowanych w dziedzinie nauk społecznych;
PPIW.W20	terminy i założenia metodologiczne oraz zasady i normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki przedszkolnej, szkolnej i alternatywnej;
PPIW.W21	zasady ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:	
PPIW.U01	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;
PPIW.U02	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania;
PPIW.U03	wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy;
PPIW.U04	dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia;
PPIW.U05	skutecznie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w realizacji zadań dydaktycznych;
PPIW.U06	identyfikować i rozbudzać zainteresowania dzieci lub uczniów oraz odpowiednio dostosowywać sposoby i treści kształcenia;

PPIW.U07	rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów, w szczególności kreatywność, krytyczną refleksję i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów;
PPIW.U08	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych dzieci lub uczniów, z wykorzystywaniem różnych rodzajów zabaw;
PPIW.U09	identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w procesie edukacji oraz realizacji celów terapeutycznych;
PPIW.U10	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci lub uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;
PPIW.U11	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci lub uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;
PPIW.U12	efektywnie pracować w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym, w tym z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem, wykorzystując kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne;
PPIW.U13	racjonalnie i zgodnie z zasadami techniki pracy umysłowej gospodarować czasem zajęć oraz odpowiedzialnie organizować pracę pozaszkolną dziecka lub ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;
PPIW.U14	skutecznie wykorzystywać w pracy z dzieckiem lub uczniem informacje uzyskane na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza, i rodziców lub opiekunów dziecka lub ucznia;
PPIW.U15	poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz wykazywać troskę o kulturę i etykę wypowiedzi własnej, dzieci lub uczniów;
PPIW.U16	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;
PPIW.U17	udzielać pierwszej pomocy;
PPIW.U18	rozróżniać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań w obrębie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
PPIW.U19	współpracować z członkami zespołów badawczych na każdym etapie projektowania i realizacji badań naukowych.
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH ABSOLWENT JEST GOTÓW DO:	
PPIW.K1	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;
PPIW.K2	formowania właściwych zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki;

PPIW.K3	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;
PPIW.K4	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej;
PPIW.K5	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej oraz poza nimi;
PPIW.K6	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie dzieci lub uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra dzieci lub uczniów i tych środowisk;
PPIW.K7	projektowania i wdrażania działań mających na celu edukację aksjologiczną i wychowanie do wartości – wprowadzanie dzieci lub uczniów w świat wartości;
PPIW.K8	projektowania działań zmierzających do rozwoju przedszkola lub szkoły oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Janusz Miąso	dr hab. prof. UR, Dziekan Wydziału Pedagogiki i Filozofii
Jadwiga Daszykowska-Tobiasz	dr hab. prof. UR, Dyrektor Instytutu Pedagogiki
Marta Uberman	dr hab. prof. UR, Kierownik Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej
Magda Urbańska	dr, Prodziekan Wydziału Pedagogiki i Filozofii ds. studenckich i kształcenia
Barbara Lulek	dr, Kierownik kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Waldemar Lib	dr, Kierownik Zakładu Dydaktyki Ogólnej, Pełnomocnik Rektora ds. Ochrony Małoletnich

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów _____

Wskazówki ogólne do raportu samooceny _____ 7

Prezentacja uczelni _____ 9

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym _____ **10**

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się _____ 10

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się _____ 25

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie _____ 48

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____ 63

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie _____ 87

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____ 100

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____ 107

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____ 118

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____ 136

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____ 139

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów _____ **151**

Część III. Załączniki _____ **152**

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających

je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły, w części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

Uniwersytet Rzeszowski (UR) został utworzony na mocy ustawy uchwalonej 7 czerwca 2001 r. przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej przez Prezydenta RP w dniu 4 lipca 2001 roku. Uczelnia powstała z połączenia Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, Filii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Wydziału Ekonomii w Rzeszowie Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Obecnie jest to największa uczelnia w województwie podkarpackim, zatrudniająca ponad 1400 nauczycieli akademickich, prowadząca 70 kierunków studiów, na których kształcą się 16 tysięcy studentów. Wysoki poziom i jakość prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim badań naukowych potwierdzają wyniki ewaluacji jakości działalności naukowej ogłoszone przez Ministerstwo, które przyznały pełnię praw akademickich tj. uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego wszystkim poddanym ocenie dyscyplinom, spośród których 1 uzyskała kategorię naukową A+, 7 kategorię A, a 14 kategorię B+.

Oferta Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego obejmuje kształcenie w 21 dyscyplinach naukowych i 2 dyscyplinach artystycznych. Uczelnia zapewnia również możliwość podnoszenia kwalifikacji w ramach oferowanych form studiów podyplomowych.

Realizując swoją misję, Uniwersytet Rzeszowski stanowi dla studentów i doktorantów kulturotwórczy, przedsiębiorczy i nowoczesny ośrodek akademicki zapewniający optymalne warunki studiowania, w oparciu o wysoko wykwalifikowaną kadrę oraz nowoczesne zaplecze naukowo-badawcze sprzyjające wysokiej jakości badań. W 2015 roku Uczelni przyznano Złote Godło – Najwyższa Jakość Quality International w kategorii QI SERVICES - usługi najwyższej jakości w ramach realizacji projektów unijnych. Ze względu na swoje położenie geograficzne, Uniwersytet Rzeszowski odgrywa ważną rolę w procesie edukacji międzykulturowej i transgranicznej. W ramach podjętych działań na rzecz umiędzynarodowienia, Uczelnia na podstawie podpisanych umów bilateralnych współpracuje ze 165 uczelniami i instytucjami zagranicznymi. Współpraca w ramach programu Erasmus+ obejmuje 303 uczelnie zagraniczne.

Kadra naukowa Uniwersytetu uczestniczy w realizacji wielu projektów naukowych i badawczych. O ich aktywności świadczą uzyskane nagrody za największy wpływ na postrzeganie polskiej nauki na świecie: *ELSEVIER Research Impact Leaders Awards* przyznane w kategoriach: *Agricultural Sciences* (2017 r., 2018 r., 2020 r.) i *Humanities* (2017 r.), oraz wyróżnienie *ELSEVIER Research Impact Leaders Awards* w kategorii *Agricultural Sciences* (2019 r.). Uniwersytet Rzeszowski znalazł się również na liście QS World University Ranking by Subject, plasując się na 21 miejscu wśród polskich uczelni. Ponadto, w maju 2022 roku Komisja Europejska przyznała Uniwersytetowi Rzeszowskiemu prestiżowe logo „HR Excellence in Research”, co potwierdza przynależność naszej uczelni do grupy instytucji realizujących najwyższe standardy i zasady określone w Europejskiej Karcie Naukowca.

Odpowiedzią Uczelni na wyzwania rzeczywistości w wymiarze naukowym i edukacyjnym jest szeroko rozumiana koncepcja „uniwersytetu otwartego”, „edukacji przez całe życie”. W tym kontekście UR jest nie tylko realizatorem kształcenia na poziomie wyższym, ale instytucją dla każdego, która poprzez bogatą ofertę wykładów, kursów, szkoleń uwzględnia także kwalifikacje, zainteresowania, potrzeby i indywidualne możliwości studentów, osób pracujących bądź seniorów. Na Uczelni funkcjonuje Mały Uniwersytet Rzeszowski (MUR), Dwujęzyczne Liceum Uniwersyteckie im.

S. Barańczaka, oferujące naukę na trzech profilach oraz Uniwersytet Trzeciego Wieku prowadzący zajęcia w kilkunastu klubach i sekcjach.

Od stycznia 2025 roku kształcenie na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* prowadzone jest na Wydziale Pedagogiki i Filozofii, jednym z 15 wydziałów wyodrębnionych w nowej strukturze uczelni (w okresie od października 2019 roku do końca grudnia 2024 r. kierunek przypisany był do Kolegium Nauk Społecznych). Podstawę do realizacji programu studiów na ww. kierunku stanowi dorobek badawczy, dydaktyczny oraz zawodowy kadry Instytutu Pedagogiki. Zarówno pracownicy Instytutu, jak i studenci mają w swoim dorobku liczne osiągnięcia:

Tabela 1. Rodzaje osiągnięć pracowników i studentów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Ujęcie syntetyczne (pełny opis w kryterium 4, 7).

Rodzaj osiągnięć	Syntetyczny opis
Naukowe	Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku posiadają znaczący dorobek naukowy (liczba punktów/publikacji), organizują liczne konferencje naukowe – krajowe i międzynarodowe, uczestniczą w projektach naukowych i realizują międzynarodowe staże naukowe.
Dydaktyczne	Zajęcia na kierunku prowadzą nauczyciele specjaliści, z wieloletnim doświadczeniem zawodowym, odbywający liczne staże dydaktyczne, szkolenia, prowadzący na wysokim poziomie współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, współtworzący innowacje programowe w przedszkolach i edukacji wczesnoszkolnej.
Studenckie	Funkcjonowanie licznych kół naukowych, które podejmują działania naukowe i społeczne ukierunkowane na dziecko w wieku przedszkolnym i ucznia klas I-III. Realizują zarówno badania naukowe, jak i aktywnie uczestniczą w konferencjach naukowych, projektach badawczych i edukacyjnych, prowadzą systematyczne, zróżnicowane w formie działania społeczne i wolontarystyczne.

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych modułów kierunkowych (tzw. specjalności/specjalizacji)

Koncepcja kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* (PPIW) jest powiązana z misją Uniwersytetu Rzeszowskiego wielowymiarowo. Po pierwsze, występuje pełna zgodność realizowanych celów w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku z celami Uczelni. Proces kształcenia przyszłych nauczycieli przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej oparty jest na uniwersalnych wartościach, silnie zakorzenionych w tradycji uniwersyteckiej i doświadczeniach ludzkich, do których zaliczono prawdę, wolność i otwartość na wiedzę. Integrują one aktywności studentów, porządkują działania, stanowią kryterium ocen i orientacji, sprzyjają życiu wspólnotowemu społeczności zarówno na Uczelni, jak i w miejscu przyszłej pracy zawodowej absolwentów (pracy

z małym dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami). Po drugie, proces kształcenia na kierunku, podobnie jak w Uczelni, ukierunkowany jest na społeczne wartości, kształtowanie u studentów poszanowania godności uczestników procesu edukacji, dbałości o dobrostan dziecka oraz nowatorskie sposoby pracy z dzieckiem – uczniem. Po trzecie, studia na kierunku pozwalają na rozwijanie umiejętności współpracy w społeczności studentów oraz z członkami lokalnej wspólnoty, osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej.

Dostrzec należy także akcentowane w misji Uczelni oraz na kierunku dążenia do budowania tożsamości historyczno-kulturowej regionu, państwa i Europy. Realizacja tak określonych kierunków działania pozwala na rozwój intelektualny studentów, zdobycie wiedzy na wysokim poziomie, kształtowanie osobowości przyszłych nauczycieli przedszkoli i klas I-III, rozwijanie ich kultury osobistej i obywatelskich postaw. Kierunek wpisując się w misję Uczelni aktywnie uczestniczy w kształceniu profesjonalnej kadry do systemu edukacji. Ukończenie studiów jest równoznaczne z uzyskaniem przez absolwentów kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, co przyczynia się do wzmocnienia potencjału intelektualnego i społecznego regionu. Kształcenie na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jest powiązane z celami strategicznymi Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2021-2030. Szczegółowe obszary powiązania przedstawiono syntetycznie w tabeli poniżej.

Tabela 2. Powiązanie koncepcji kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* misją i celami strategicznymi uczelni.

Obszar i cele strategiczne	Cele operacyjne i zadania	Obszar powiązań koncepcji kształcenia na kierunku PPIW
Obszar V – Kształcenie; Wysoki poziom kształcenia uniwersyteckiego powiązany z działalnością badawczą, dostosowany do potrzeb i oczekiwań rynku pracy	Doskonalenie programów studiów i realizacja kształcenia uwzględniającego potrzeby gospodarki	Program studiów podlega doskonaleniu. W okresie ostatnich 6 lat wprowadzano zmiany związane z sekwencją przedmiotów oraz wprowadzono nowe przedmioty, w tym techniki kreatywne w przedszkolu i szkole, praktykę ciągłą ukierunkowaną na diagnozę dziecka (pełne dane zawierają dokumenty zespołu programowego i stosowne uchwały Rady Wydziału (do końca 2024 r. Rady Dydaktycznej Kolegium Nauk Społecznych). Zmiany wynikały z wniosków interesariuszy zewnętrznych, a także dokonujących się zmian w oczekiwaniach wobec pracy nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji.
	Podniesienie jakości nauczania poprzez rozwój kompetencji merytorycznych, dydaktycznych, metodycznych i społecznych kadry nauczającej	Kadra dydaktyczna uczestniczyła w licznych stażach naukowych krajowych i zagranicznych oraz w stażach dydaktycznych, jak też różnorodnych szkoleniach (pełne dane – kryterium 4 i 7). Studenci i pracownicy wyjeżdżają w ramach programów mobilności międzynarodowej.

	Zwiększenie wskaźników zatrudnienia absolwentów poprzez efektywne kształcenie kompetencji przydatnych na rynku pracy	Absolwenci kierunku <i>pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna</i> znajdują zatrudnienie na rynku pracy w zawodzie. Niektórzy podejmują pracę w zawodzie już po ukończeniu czwartego roku studiów. W ocenie interesariuszy zewnętrznych są osobami profesjonalnie przygotowanymi do pracy na stanowisku nauczyciela wczesnej edukacji i nauczyciela przedszkola.
	Wysoka aktywność naukowa i artystyczna studentów	W Instytucie Pedagogiki działają liczne koła naukowe, których członkami są studenci ocenianego kierunku. Koła podejmują szeroką aktywność naukową i społeczną ukierunkowaną m.in. na propagowanie czytelnictwa wśród dzieci oraz kształtowanie zainteresowań literaturą i kulturą dziecka, wdrażanie nowatorskich metod pracy z tekstem literackim w przedszkolu, edukacji zintegrowanej, włączanie studentów do działań animacyjnych z dziećmi, pomoc wolontariacką i charytatywną na rzecz dzieci i uczniów, organizację i udział w projektach, panelach i sympozjach naukowych dotyczących wychowania i edukacji we współczesnym świecie, wsparcie przyszłych i aktualnych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, przedszkolnej w zakresie wprowadzania innowacji pedagogicznych do procesu edukacyjnego.
	Systematyczne podnoszenie jakości infrastruktury dydaktycznej i informatycznej	Ustawicznie podnoszona jest jakość infrastruktury dydaktycznej i informatycznej ukierunkowana na optymalizację jakości kształcenia. Na ocenianym kierunku funkcjonują pracownie metodyczne, w tym informatyczne (pełne dane – kryterium 5)
Obszar VI – Współpraca z otoczeniem, komercjalizacja wyników badań;	Rozwój współpracy Uniwersytetu z podmiotami gospodarczymi i instytucjami otoczenia, biznesu, kultury, edukacji	Instytut Pedagogiki, w oparciu o zawarte umowy, realizuje współpracę z licznymi podmiotami zewnętrznymi. Kierunek <i>pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna</i> współpracuje w sposób długotrwały i systematycznym, w oparciu

Rozwinięta współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturowym	i sportu, administracji publicznej	o zróżnicowane formy z następującymi podmiotami środowiskowymi: Szkoła Podstawowa nr 8 w Rzeszowie, Szkoła Podstawowa nr 25 im. Prymasa Tysiąclecia w Rzeszowie, Przedszkole Publiczne nr 23 w Rzeszowie, Przedszkole Publiczne nr 29 w Rzeszowie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łańcucie. Realizowana współpraca ma charakter szeroko-zakresowy i obejmuje zróżnicowane formy wspólnego działania (pełne informacje – kryterium 6). Ponadto realizuje szereg działań opartych na współdziałaniu, realizując akcje środowiskowe, promujące aktywne sposoby spędzania czasu wolnego, czytelnictwo, realizację badań studenckich i projektów edukacyjnych.
	Pozyskiwanie partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego i kulturowego poprzez współpracę z absolwentami oraz włączanie absolwentów, odnoszących sukcesy zawodowe, w funkcjonowanie Uniwersytetu	Pracownikami przedszkoli i szkół podstawowych – interesariuszy zewnętrznych nierzadko są absolwenci kierunku <i>pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna</i> , co sprzyja poszerzaniu zakresu wspólnych działań. Efektem takich działań jest realizacja innowacji programowej w Przedszkolu Publicznym nr 29 w Rzeszowie
Obszar IV – Nauka/rozwój badań naukowych; Zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia badań i rozwój współpracy z otoczeniem zewnętrznym	Wzrost międzynarodowej mobilności kadry badawczej oraz rozwój umiędzynarodowienia badań naukowych	Pracownicy i studenci uczestniczą w wymianie międzynarodowej. W okresie sprawozdawczym w programach mobilności Erasmus+ uczestniczyło wielu nauczycieli pracujących na kierunku a także studenci (w ramach Erasmus+, Erasmus+BIP) (pełne dane – kryterium 7).

Obszar III. Zasoby ludzkie; Rozwój infrastruktury Uniwersytetu umożliwiające efektywne prowadzenie, na wysokim poziomie, badań naukowych i procesu kształcenia	Aktywizacja społeczności akademickiej w działania prospołeczne i popularyzujące naukę oraz promowanie dobrych praktyk i osiągnięć pracowników Uniwersytetu	Pracownicy i studenci uczestniczą w istotnych wydarzeniach na terenie placówek oświatowych, organizowanych konkursach i przeglądach, realizują projekty edukacyjne u interesariuszy zewnętrznych, zajęcia kreatywne i darmowe. Podkreślić należy także prowadzenie warsztatów literackich i spotkań czytelniczych z dziećmi oraz środowiskowych, cyklicznych akcji społecznych, np. <i>Najdłuższa Książka Świata</i> . Ponadto pracownicy aktywnie włączają się w szkolenia, obrady rad pedagogicznych i uczestniczą w konferencjach naukowo-szkoleniowych w środowisku (pełne informacje – kryterium 6).
Obszar II – Zasoby materialne	Budowa i modernizacja obiektów o wysokim standardzie funkcjonalności zapewniających ich dostępność i brak dyskryminacji na wszystkich płaszczyznach	Instytut Pedagogiki od roku 2024 przechodzi generalny remont związany z podniesieniem funkcjonalności (remont węzłów sanitarnych, elewacji zewnętrznej) i dostępności dla osób z niepełnosprawnością (budowa zewnętrznej windy).

Źródło: opracowanie własne Zespołu na podstawie *Strategii rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2021-2030, Załącznik do Uchwały nr 59/03/2025 Senatu UR z dnia 31 marca 2025 r.*

Analiza danych empirycznych wskazuje na pełną zgodność strategicznych celów Uczelni z koncepcją kształcenia na kierunku. Proces kształcenia orientowany jest na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, działalność zawodowego rynku pracy oraz uwzględnianie zachodzących zmian w obszarach działalności zawodowej nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji.

Jednolite studia magisterskie na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* zostały wprowadzone do oferty dydaktycznej od roku akademickiego 2019/2020 jako efekt wprowadzonych rozwiązań prawnych. Za uruchomieniem kształcenia na kierunku przemawiały zainteresowania absolwentów szkół średnich studiami na kierunku, zapotrzebowanie rynku pracy na nauczycieli, mających pełne kwalifikacje do pracy na stanowisku nauczyciela wczesnej edukacji i nauczyciela przedszkola oraz dorobek naukowy, dydaktyczny i praktyczny środowiska uniwersyteckiego. Studia realizowane są zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I – III szkoły podstawowej) - *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela* (Dz. U. 2019, poz. 1450, z późniejszymi zmianami).

2. Związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku

Kształcenie na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* pozwala absolwentom na zdobycie kompleksowej wiedzy merytorycznej i metodycznej, pozwalające na zajmowanie stanowiska nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej oraz wpisuje się w oczekiwania pracodawców. W świetle danych statystycznych portalu: [Barometr zawodów, prognoza zapotrzebowania na pracowników](#) wymienione zawody są deficytowe na rynku pracy. Absolwenci kierunku nie mają trudności ze znalezieniem pracy w zawodzie.

Występuje ścisłe powiązanie kształcenia na kierunku z obszarami pracy nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji. Studenci zaliczają grupy zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu, które zgodnie z regulacjami prawnymi obejmują zajęcia z zakresu: przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, merytorycznego do integracji treści nauczania, wspierania rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, podstaw dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, metodyk poszczególnych typów edukacji, dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I-III, organizacji pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka, diagnostyki edukacyjnej, kultury języka, praktyki zawodowej oraz metodologii badań naukowych.

3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Koncepcja kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, profil praktyczny jest opracowana na podstawie obowiązujących regulacji prawnych oraz założenia, iż edukacja nauczycieli pracujących z małym dzieckiem opiera się na kształceniu merytorycznym i metodycznym oraz realizacji praktyk zawodowych. Odwołuje się do uniwersalnych i społecznych wartości etycznych, obrazujących ideał wielostronnego rozwoju i aktywności zawodowej człowieka, uwzględniających takie wartości jak prawda, wolność, otwartość na wiedzę, godność człowieka, dobrostan dziecka, gotowość do współpracy. W opracowanej koncepcji kształcenia istotną rolę odgrywa wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, pozwalające efektywnie planować, organizować i realizować pracę na stanowisku nauczyciela w przedszkolu i klasach I-III, w oparciu o zróżnicowane sposoby pracy indywidualnej i grupowej, z uwzględnieniem potrzeb dzieci-uczników o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych. Istotną rolę przypisano przedmiotom związanym z procesem komunikacji interpersonalnej pomiędzy podmiotami edukacyjnymi. Takie rozwiązanie umożliwia studiującym uzyskanie pełnego i profesjonalnego przygotowanie do wypełniania obowiązków zawodowych na stanowisku nauczyciela przedszkola i klas I-III.

Zaangażowanie w tworzenie koncepcji kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* oraz wypracowanie programu studiów wykazywało wielu nauczycieli akademickich-pracowników Instytutu Pedagogiki, których zainteresowania badawcze, dorobek naukowy i dydaktyczny skupia się na edukacji małego dziecka, a w szczególności dotyczy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, innowacji w pedagogice przedszkolnej, metod aktywizujących i ich wykorzystania w codziennej pracy z dzieckiem, funkcjonowania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w środowisku rówieśniczym, kultury organizacyjnej instytucji oświatowych, wzajemnych powiązań szkoły i rodziny w toku wspólnej pracy na rzecz dziecka – ucznia, wychowania estetycznego, dydaktyki edukacji plastycznej i muzycznej, sztuki dziecka, literackiej edukacji małego dziecka, teorii

i metodyki poszczególnych typów edukacji. Znaczącą rolę odgrywał i odgrywa Zespół programowy kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, w skład którego wchodzi także przedstawiciel studentów. Zespół programowy współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi. Stała, systematyczna współpraca o charakterze środowiskowo-rozszerzonym łączy kierunek z następującymi interesariuszami: Szkołą Podstawową nr 8 w Rzeszowie, Szkołą Podstawową nr 25 im. Prymasa Tysiąclecia w Rzeszowie, Przedszkolem Publicznym nr 23 w Rzeszowie, Przedszkolem Publiczne nr 29 w Rzeszowie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Łąncucie. Zaangażowanie podmiotów zewnętrznych w opracowanie koncepcji kształcenia obejmowało i obejmuje: opiniowanie programu studiów, realizację w placówkach praktyk studenckich, umożliwienie prowadzenia badań studentom na potrzeby prac magisterskich, konsultowanie tematyki prac magisterskich, dyskusje na temat jakości kształcenia, realizację wybranych zajęć na terenie placówki. Interesariusze zewnętrzni jako pracodawcy dzielą się własnymi doświadczeniami i uwagami dotyczącymi rzeczywistych potrzeb na rynku pracy podczas spotkań, konsultacji, konferencji.

4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia

Absolwent kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, jednolite studia magisterskie posiada wykształcenie wyższe z zakresu nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. Uzyskuje tytuł zawodowy magister. Jest przygotowany merytorycznie i metodycznie do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Zdobywa kwalifikacje do wykonywania wymienionego zawodu.

Absolwent jednolitych studiów magisterskich na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* uzyskuje kwalifikacje do pełnienia roli zawodowej nauczyciela przedszkola, oddziału przedszkolnego, punktu i zespołu wychowania przedszkolnego oraz nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej.

Absolwent zdobywa wiedzę dotyczącą:

- Rozwoju człowieka, przebiegu procesu wychowania, uczenia się i nauczania;
- Uwarunkowań integralnego rozwoju dziecka;
- Głównych środowisk wychowawczych i ich specyfiki;
- Metodyki wykonywania zadań w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;
- Innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej;
- Zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym i młodszy wiek szkolny;
- Projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych uwzględniających specyfikę funkcjonowania dzieci w wieku przedszkolnym i młodszy wiek szkolny;
- Funkcji i zadań nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji;
- Procesów komunikacji społecznej oraz ich prawidłowości i zakłóceń;
- Współczesnych interdyscyplinarnych badań nad dzieciństwem.

Absolwent kształtuje umiejętności:

- Rozpoznawania potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci lub uczniów;
- Planowania, realizowania i oceniania programów kształcenia i wychowania;

- Organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy;
- Dobierania metod adekwatnie do celów wychowania i kształcenia;
- Wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnej w realizacji zadań dydaktycznych;
- Rozwijania kompetencji kluczowych dzieci lub uczniów;
- Animowania zespołowych działań edukacyjnych dzieci lub uczniów;
- Oceniania i udzielania informacji zwrotnych uczestnikom procesu edukacji;
- Pracy w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym;
- Współpracy z rodzicami dziecka lub ucznia oraz ze specjalistami, w tym psychologiem, logopedą, pedagogiem, lekarzem;
- Rozróżniania orientacji metodologicznych i prowadzenia badań naukowych.

Absolwent nabywa kompetencje społeczne do:

- Posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej;
- Budowania relacji społecznych opartych na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu edukacji;
- Pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról;
- Porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej;
- Rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego oraz podejmowania współpracy na rzecz dobra dzieci lub uczniów i tych środowisk;
- Wprowadzania dzieci lub uczniów w świat wartości;
- Projektowania działań zmierzających do rozwoju przedszkola lub szkoły.

5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe.

Koncepcje kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* opracowana została w oparciu o obowiązujące regulacje prawne, dotyczące kształcenia nauczycieli przedszkoli i wczesnej edukacji. Uczelnia przygotowała program kształcenia na kierunku z uwzględnieniem szczegółowych zapisów zawartych w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (t.j. Dz. U. 2024, poz. 453)*. Takie rozwiązanie wiąże się z organizowaniem procesu kształcenia nauczycieli według wyznaczonych efektów ogólnych i szczegółowych oraz grup przedmiotów przypisanych do bloków: przygotowanie merytoryczne i pedagogiczne (w tym psychologiczno-pedagogiczne oraz dydaktyczne). Istota zapisów w regulacjach prawnych wskazuje, że skuteczność osiągania założonych efektów jest centralnym punktem urzeczywistnianego paradygmatu obiektywistycznego w kształceniu nauczycieli przedszkoli i edukacji wczesnoszkolnej. Uszczegółowienie standardów stanowi jasno określone ramy dla opracowanej koncepcji kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*.

Projektując koncepcję kształcenia na wizytowanym kierunku uwzględniono wzorce krajowe opracowane przez Marię Mendel, Edytę Gruszczyk-Kolczyńską, Alicję Ungeheuer-Gołąb, Martę Uberman oraz wzorce międzynarodowe związane z zastosowaniem w procesie kształcenia koncepcji Marii Montessori.

Uwzględniając złożoność zmian społeczno-kulturowych zachodzących poza murami wielostopniowej szkoły, w nurcie edukacji równoległej, przyjęto, że nauczyciel przedszkola i wczesnej edukacji powinien być przygotowany do współpracy z innymi uczestnikami procesu edukacji w różnych obszarach przejawianej przez jednostkę aktywności. Dlatego też, kierując się opracowaniami M. Mendel³, dotyczącymi sposobów przygotowania nauczycieli do partnerskiego współdziałania z rodziną i przedstawicielami środowiska, w harmonogramie studiów wyodrębniono przedmiot *współpraca szkoły ze środowiskiem edukacyjnym*. Uwzględniono także koncepcję Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej⁴, w obszarze przedmiotu *matematyka i metodyka edukacji matematycznej*, zwłaszcza w obszarze poznawania przez studentów wskaźników dojrzałości do uczenia się matematyki u dzieci i uczniów oraz sposobów jej diagnozowania przez nauczycieli. Podkreślić należy także, że w treściach programowych przedmiotu *język polski oraz metodyka edukacji polonistycznej* uwzględniono koncepcję *literatury jako zetknięcia* Alicji Ungeheuer-Gołąb⁵, zaś w treściach *plastyki oraz metodyki edukacji plastycznej* obrazowanie figuratywne dziecka Marty Uberman⁶, przyjmując, że nauczyciel jest twórcą wartości artystycznych, inicjatorem różnych działań o charakterze społecznym w lokalnej społeczności.

Zaakcentowano także konieczność przygotowania nauczycieli do udzielania pomocy i wsparcia uczniom w przestrzeni nowych mediów. W grupie przedmiotów *Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym* wyodrębniono przedmiot *technologie informacyjne*, ukierunkowany na możliwości wykorzystania platform edukacyjnych do rozwoju aktywności poznawczej dziecka oraz projektowania edukacji z wykorzystaniem AI, a także zastosowania aplikacji mobilnych dostosowanych do potrzeb i predyspozycji dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, umożliwiających rozwój ich zainteresowań.

Wspomnieć należy także o koncepcji Marii Montessori, w której szczególną rolę przywiązuje się materiałom rozwojowym, umożliwiającym rozkwit wewnętrznej energii dziecka oraz zasadom budowy otoczenia, jak też sposobom pracy nauczyciela i jego walorom osobowościowych. Instytut Pedagogiki współpracuje z Centrum Studiów Montessori na III Uniwersytecie w Rzymie, a pracownicy realizowali wizyty studyjne w centrum, a także dysponuje materiałami rozwojowymi wykorzystywanymi w procesie dydaktycznym.

³ M. Mendel, *Animacja współpracy środowiskowej*, Toruń 2004; M. Mendel, *W poszukiwaniu partnerstwa rodziny, szkoły i gminy*, Toruń 2000; M. Mendel, *Edukacja społeczna*, Toruń 2002.

⁴ E. Gruszczyk-Kolczyńska, E. Zielińska, *Dziecięca matematyka, Książka dla rodziców i nauczycieli*, Warszawa 1997; E. Gruszczyk-Kolczyńska, *Dziecięca matematyka. Program dla przedszkoli, klas zerowych i placówek integracyjnych*, Warszawa 2004; E. Gruszczyk-Kolczyńska, *Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz edukacja matematyczna dzieci*, Edukacja Polska, 2009; E. Gruszczyk-Kolczyńska, *Edukacja matematyczna w klasie I. Książka dla nauczycieli i rodziców. Cele i treści kształcenia, podstawy psychologiczne i pedagogiczne oraz opisy zajęć z dziećmi*, Kraków 2014.

⁵ A. Ungeheuer-Gołąb, *Literackie inspiracje w rozwoju przedszkolaka*, Warszawa 2012; A. Ungeheuer-Gołąb, *Poezja dzieciństwa, czyli droga ku wrażliwości*, Rzeszów 1999; A. Ungeheuer-Gołąb A., *Rozwój kontaktów małego dziecka z literaturą. Podręcznik*, Warszawa 2011; A. Ungeheuer-Gołąb, *Tekst poetycki w edukacji estetycznej dziecka*, Rzeszów 2007; A. Ungeheuer-Gołąb, *Integracja sztuk. Liryka w edukacji dziecka*, Rzeszów 2021; A. Ungeheuer-Gołąb, *Somaestetyczne mapy literatury dziecięcej*, Rzeszów 2024.

⁶ M. Uberman, *Obrazowanie figuratywne dziecka*, Rzeszów 2021.

6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunku jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się określono w obszarze wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Ich wykaz zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 3. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*.

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
PPIW.W01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz potrafi je odnieść do osobowego, integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;
PPIW.W04	główne środowiska wychowawcze, ich specyfiki i procesy w nich zachodzące;
PPIW.W06	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;
PPIW.W10	metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;
PPIW.W14	projektowanie i prowadzenie działań diagnostycznych uwzględniających specyfikę funkcjonowania dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym oraz ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne, w tym zakres i jakość wsparcia społecznego;
PPIW.W16	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci lub uczniów;
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
PPIW.U02	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania;
PPIW.U03	wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy;
PPIW.U05	skutecznie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w realizacji zadań dydaktycznych;
PPIW.U07	rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów, w szczególności kreatywność, krytyczną refleksję i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów;
PPIW.U10	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci lub uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;
PPIW.U12	efektywnie pracować w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym, w tym z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem, wykorzystując kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne;
PPIW.U14	skutecznie wykorzystywać w pracy z dzieckiem lub uczniem informacje uzyskane na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza, i rodziców lub opiekunów dziecka lub ucznia;

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów:	
PPIW.K01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;
PPIW.K04	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej;
PPIW.K05	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej oraz poza nimi;

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

Wiedza jest podstawowym składnikiem kompetencji zawodowych przyszłego nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji. Bez wiedzy obejmującej znajomość teorii, treści, poglądów i twierdzeń z dyscypliny pedagogika jako rezultatu badań naukowych przyszły nauczyciel nie mógłby skutecznie realizować swoich zadań. Wskazane efekty uczenia się (6 efektów) odnoszą się do wiedzy merytorycznej i wiedzy psychologiczno-pedagogicznej. W tym obszarze zaakcentowano znaczenie aksjologii edukacyjnej, która stanowi podstawę całościowego formowania się człowieka. Wartości określają perspektywę podmiotowych wyborów przyszłych nauczycieli, ukierunkowują działania na określone cele. Dla procesu kształcenia studentów mają elementarne znaczenie, zwłaszcza wartości poznawcze i uniwersalne (określone w misji Uczelni), który sterują samodzielnym, niezależnym myśleniem. To prawda, wolność, otwartość na wiedzę, godność drugiego człowieka. Wartości integrują motywację w kierunku różnorodnej aktywności społecznej i zawodowej, porządkują działania i zachowania, pozwalają studentom umiejętnie decydować o własnej osobie, mądrym rozwiązywaniu występujących problemów, sprzyjają włączeniu się do wspólnoty i dialogowemu byciu z innymi, co stanowi solidne podłoże pracy przyszłego nauczyciela. Do kluczowych efektów uczenia się zaliczono także te odwołujące się do przygotowania metodycznego, obejmującego dokonywanie syntezy wiedzy akademickiej na rzecz działania praktycznego. Chodzi o modyfikowanie, poszerzanie i uzupełnianie wiedzy teoretycznej i przenoszenie jej na praktykę z przeświadczeniem o możliwości opracowania własnych autorskich rozwiązań. Przyjęto także, że istotna jest orientacja studiujących w zadaniach i funkcjach nauczyciela, animatora, współtwórcy i podmiotu w procesie edukacji. Zaakcentowano także znaczenie wiedzy o środowiskach wychowawczych jako przestrzeni, w której funkcjonują dzieci i uczniowie. Znajomość warunków środowiskowych, sieci interakcji dziecka ułatwia skuteczność działania przyszłego nauczyciela. Ważna jest także wiedza z obszaru rozpoznawania potrzeb i sposobów funkcjonowania dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, jak też znajomość zagadnień związanych z edukacją włączającą.

Ze względu na realizację studiów na profilu praktycznym zaakcentowano znaczenie efektów odnoszących się do umiejętności jako podstawowego warunku skutecznej pracy nauczyciela (7 efektów), pozwalającej na posługiwanie się predyspozycjami i wiadomościami w praktyce edukacji przedszkolnej i szkolnej. W koncepcji kształcenia założono, że nauczyciel przedszkola i wczesnej edukacji musi opanować umiejętność uczenia i nauczania oraz podejmowania skutecznych oddziaływań wychowawczych ukierunkowanych na dzieci i uczniów i innych uczestników procesu edukacji. Istotne w tym zakresie są efekty uczenia się odnoszące się do umiejętności dydaktycznych przyszłego nauczyciela, obejmujących tworzenie sytuacji wychowawczo-dydaktycznych, motywujących dzieci lub uczniów do nauki i pracy oraz rozwijanie kompetencji kluczowych wychowanków, ukierunkowanych na kreatywność, refleksję, umiejętność samodzielnego oraz

zespołowego rozwiązywania problemów. Ważne są także efekty uczenia się umożliwiające rozwijanie studentom umiejętności kierowniczych, pozwalających na skuteczne organizowanie środowiska uczenia się i nauczania, jak też komunikacyjne dotyczące sposobów porozumiewania się z innymi uczestnikami procesu edukacji, nierzadko pochodzących z kręgów zróżnicowanych kulturowo.

Istotną rolę w pracy przyszłego nauczyciela odgrywają także zdolności umożliwiające wykorzystywanie wiedzy, umiejętności i postaw dla realizacji zadań związanych z wykonywanym zawodem. Wskazano zatem efekty uczenia się odnoszące się do kompetencji społecznych kluczowych dla kształcenia na wizytowanym kierunku (3 efekty). Kompetencje społeczne przyszłych nauczycieli są szczególnie istotne ze względu na złożoność zadań w zawodzie nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji. Dlatego też zaakcentowano znaczenie następujących kompetencji związanych ze sprawnością i skutecznością podejmowania zadań przez przyszłych nauczycieli, w tym posługiwanie się uniwersalnymi zasadami moralnymi i etycznymi w działalności zawodowej, jak też umiejętność współpracy z innymi osobami w oparciu o dialog pedagogiczny, charakteryzujący się otwartością, zrozumieniem, odpowiedzialnością i lojalnością a nade wszystko empatią.

7. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Program studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* przygotowuje do wykonywania zawodu nauczyciela. W świetle *art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, kształcenie na wymienionym kierunku reguluje standard kształcenia, który jest zbiorem reguł i wymagań w zakresie kształcenia, dotyczących sposobu organizacji kształcenia, osób prowadzących to kształcenie, ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się, a także sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Realizacja zapisów prawnych umożliwia osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia i właściwego doboru efektów uczenia się, w celu odpowiedniego przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela. *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450, z późniejszymi zmianami)* określa ogólne i szczegółowe efekty uczenia się. Określone w planie studiów zakładane efekty uczenia się dla kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* zawierają pełny zakres ogólnych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia. Standard kształcenia przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji precyzuje ogólne efekty uczenia się odnoszące się do wiedzy - 21 efektów, umiejętności - 19 efektów oraz kompetencji społecznych – 8 efektów. Takie same zapisy znajdujemy w dokumentacji ocenianego kierunku.

W standardzie znajdujemy także szczegółowe efekty uczenia się przyporządkowane do rodzajów zajęć, np.: A.1. *Podstawy działań pedagogicznych* lub do konkretnych przedmiotów – w grupie zajęć B. *Przygotowanie merytoryczne nauczycieli przedszkoli i klas I–III szkoły podstawowej, jako przygotowanie do integracji treści nauczania* oraz E. *Metodyka poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci lub uczniów*, jak też grupie J. *Praktyki zawodowe*. Także w tym obszarze stwierdzono pełną zgodność zapisów w sylabusach, konkretnych przedmiotów oraz standardach kształcenia. Podkreślić należy, że w przypadku większej liczby przedmiotów przyporządkowanych do grupy zajęć, zsumowanie efektów przedmiotowych

potwierdza osiągnięcie efektów szczegółowych określonych w standardzie. Poniżej w tabeli zaprezentowano wybrane przykłady zgodności szczegółowych efektów uczenia się. Pełne dane zawierają sylabusy.

Tabela 4. Zgodność przedmiotowych efektów uczenia się ze szczegółowymi efektami uczenia się określonymi w standardzie kształcenia dla kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Wybrane przykłady:

Przedmiot	Określenie efektów uczenia się w sylabusie przedmiotu	Określenie efektów uczenia się w standardzie kształcenia
Plastyka	EK_01 W zakresie wiedzy student zna i rozumie: podstawy teorii estetyki i kultury, jej zastosowanie w edukacji plastycznej dziecka lub ucznia; zasoby i zasady upowszechniania różnorodnych przekazów wizualnych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej; cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej w zakresie plastyki, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania; wybrane współczesne koncepcje i modele edukacji plastycznej w Polsce i na świecie; podstawy rysunku. EK_02 W zakresie umiejętności student potrafi: zaprojektować przekaz wizualny dostosowany do okoliczności; wykonać odręczny szkic określonego przedmiotu. EK_03 W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do: przekonującego działania na rzecz upowszechniania sztuk pięknych; inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej aktywności plastycznej i dzielenia się jej efektami.	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: B.6.W1. podstawy teorii estetyki i kultury, jej zastosowanie w edukacji plastycznej dziecka lub ucznia; B.6.W2. zasoby i zasady upowszechniania różnorodnych przekazów wizualnych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej; B.6.W3. cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej w zakresie plastyki, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania; B.6.W4. wybrane współczesne koncepcje i modele edukacji plastycznej w Polsce i na świecie; B.6.W5. podstawy rysunku W zakresie umiejętności absolwent potrafi: B.6.U1. zaprojektować przekaz wizualny dostosowany do okoliczności; B.6.U2. wykonać odręczny szkic określonego przedmiotu. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: B.6.K1. przekonującego działania na rzecz upowszechniania sztuk pięknych; B.6.K2. inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej aktywności plastycznej i dzielenia się jej efektami.
Metodyka edukacji polonistycznej	EK_01 Student zna sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej dotyczącej nauki	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

	o języku i edukacji kulturowo-literackiej oraz metodycznej do projektowania zajęć w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej; EK_02 Zna i rozumie spersonalizowane strategie edukacyjne ukierunkowane na rozwijanie umiejętności pisania i czytania; EK_03 Zna sposoby rozwijania zainteresowań czytelniczych (inicjacja czytelnicza) i wykorzystania różnych typów tekstów w pracy z dziećmi i uczniami; EK_04 Skutecznie poprowadzi naukę czytania; EK_05 Dostosowuje sposób uczenia pisania i czytania do specyficznych potrzeb ucznia; EK_06 Rozbudza w uczniach pasję czytelniczą; EK_07 Jest gotów do krzewienia zainteresowania i szacunku dla słowa pisanego	E.1.W1. sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej dotyczącej nauki o języku i edukacji kulturowo-literackiej oraz metodycznej do projektowania zajęć w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej; E.1.W2. spersonalizowane strategie edukacyjne ukierunkowane na rozwijanie umiejętności pisania i czytania; E.1.W3. sposoby rozwijania zainteresowań czytelniczych (inicjacja czytelnicza) i wykorzystywania różnych typów tekstów w pracy z dziećmi lub uczniami. W zakresie umiejętności absolwent potrafi: E.1.U1. skutecznie poprowadzić naukę czytania; E.1.U2. dostosować sposób uczenia pisania i czytania do specyficznych potrzeb ucznia; E.1.U3. rozbudzić w uczniach pasję czytelniczą. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: E.1.K1. krzewienia zainteresowania i szacunku dla słowa pisanego.
Technologie informacyjne	EK_01 Zaprezentuje możliwości wykorzystania platform edukacyjnych do rozwoju aktywności poznawczej dziecka. Wymieni elementy platformy e-learningowej oraz poda sposoby umieszczania na platformie materiałów zgodnie z zasadami dotyczącymi ochrony własności intelektualnej i prawami autorskimi. EK_02 Dokona oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności poruszania się w środowisku medialnym.	C.W1. zróżnicowanie modeli ujmowania procesu wspierania rozwoju dziecka lub ucznia, w tym behawioralnego, konstruktywistycznego, emancypacyjnego; zadania edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zakresie wspierania rozwoju dziecka lub ucznia; proces adaptacji dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole; strategie stymulowania

	EK_03 Zaprojektuje jednostkę dydaktyczną dla edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej z wykorzystaniem aplikacji komputerowych oraz AI. EK_04 Wykona materiały dydaktyczne potrzebne do edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz umieści je w Internecie zgodnie z podstawowymi zasadami komunikowania. EK_05 Dobierze aplikacje mobilne dostosowane do potrzeb i predyspozycji dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych i umożliwiające rozwój ich zainteresowań. EK_06 Wykorzysta nowoczesne technologie informacyjne do skonstruowania własnego planu rozwoju zawodowego w obszarze edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.	aktywności poznawczej dziecka lub ucznia, zasady wykorzystywania zabawy do stymulowania rozwoju dziecka oraz rolę inicjacji: czytelnicy, teatralnej, muzycznej, plastycznej i technicznej; C.W3. zasady: projektowania spersonalizowanych strategii edukacyjnych w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, konstruowania wiedzy w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, integrowania wiedzy i umiejętności dzieci w przedszkolu i uczniów w klasach I–III szkoły podstawowej, projektowania i prowadzenia działań pedagogicznych, rozpoznawania potrzeb, możliwości i uzdolnień dziecka lub ucznia, a także planowania, realizacji i oceny spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania; C.W5. podstawy teoretyczne oceniania i ewaluacji procesu edukacyjnego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, w tym cele, funkcje, rodzaje oceniania, proces i konsekwencje oceniania, uczestnictwo ucznia w kontroli i ocenie jego wiedzy i umiejętności, prawa i błędy w procesie oceniania; system zapewnienia jakości pracy przedszkola i szkoły, proces ewaluacji w przedszkolu i szkole oraz metody i techniki ewaluacyjne. C.U3. wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby
--	---	--

		organizowania środowiska uczenia się – w sali lub klasie, poza placówką systemu oświaty i w środowisku lokalnym, dostarczać dzieciom lub uczniom różnych źródeł, w tym za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnej, gromadzenia doświadczeń i okazji do zaangażowanego uczenia się; C.U8. wykorzystywać proces oceniania pracy uczniów do stymulowania ich samooceny, umiejętności samoregulacji i pracy nad własnym rozwojem.
--	--	--

Źródło: opracowanie własne Zespołu na podstawie danych zawartych w sylabusach i standardzie kształcenia.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia

Program studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* oraz harmonogram studiów stacjonarnych i niestacjonarnych stanowi załącznik (Zał. nr 2.1.1. - program, Zał. nr 2.1.1a-1b – sylabusy st. stacjonarne i niestacjonarne; Zał. nr 2.1.1.1a – harmonogram st. stacjonarne i Zał. nr 2.1.1.1b – harmonogram st. niestacjonarne) do raportu samooceny. Studia realizowane są na profilu praktycznym. W programie studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* zostały wyodrębnione zgodnie ze standardem kształcenia nauczycieli przedszkoli i wczesnej edukacji grupy zajęć oraz przyporządkowano im zajęcia, odpowiednią liczbę godzin dydaktycznych i liczbę punktów ECTS, co najmniej równą liczbom określonym w regulacjach prawnych. Ogółem na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* na studiach w trybie stacjonarnym w harmonogramie studiów zapisano 3465 godzin, zaś na studiach w trybie niestacjonarnym jest 2129 godzin. Syntetycznie dane zapisano w tabeli poniżej.

Tabela 5. Grupy zajęć i liczba godzin oraz punktów ECTS w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym dla kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*.

Grupy zajęć	Liczba godzin studia stacjonarne	Liczba godzin studia niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	900	457	80
Przygotowanie merytoryczne nauczycieli przedszkoli i klas I-III szkoły podstawowej jako przygotowanie do integracji treści nauczania	540	306	57
Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym	405	211	45
Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej	90	46	7
Metodyka poszczególnych etapów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci lub uczniów	480	248	57
Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej	120	61	14
Organizacja pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka oraz kulturę przedszkola i szkoły, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami	60	32	7
Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli	90	76	7
Kultura języka	60	31	7
Praktyki zawodowe	240	240	10
Metodologia badań naukowych	120	61	10
Suma	3465	2129	301

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

Treści kształcenia opisane są szczegółowo w sylabusach do poszczególnych zajęć w ramach wyodrębnionych grup zajęć. Sylabusy, oddzielnie dla każdego cyklu kształcenia, zamieszczone są na stronie internetowej Wydziału Pedagogiki i Filozofii w zakładce Student-[Sylabusy dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna](#).

Treści kształcenia zawarte w sylabusach są aktualizowane i uwzględniają aktualny stan badań naukowych dla dyscypliny pedagogika oraz rozwiązania typowe dla praktyki, dotyczące kształcenia nauczycieli przedszkola i wczesnej edukacji. Osiągnięcie efektów uczenia się, przyswojenie kluczowych treści kształcenia umożliwia absolwentom wejście na rynek pracy i profesjonalne podejmowanie ról zawodowych. Z ogólnej liczby 301 ECTS przypisanych poszczególnym zajęciom w cyklu kształcenia, aż 175 ECTS przyporządkowanych jest kształtowaniu umiejętności praktycznych. Praktyczny wymiar

kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* znajduje odzwierciedlenie w realizacji kluczowych treści kształcenia powiązanych z kluczowymi efektami uczenia się dla:

1. Grupy zajęć podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolach i klasach I-III szkoły podstawowej (7 ECTS). Treści kształcenia skoncentrowane są na ukazaniu holistycznego podejścia do ucznia w procesie edukacji. Studenci zapoznawani są ze specyfiką procesu nauczania - uczenia się na etapie edukacji wczesnoszkolnej w odniesieniu do teorii pedagogicznych oraz uczestniczą w praktycznym działaniu, zastosowaniu koncepcji realizacyjnych, cykliów metodycznych, ciągłości tematycznej z różnych obszarów edukacyjnych. Treści kształcenia ukierunkowane są na działanie i projektowanie w zakresie celów kształcenia, oceniania kształtującego w trakcie procesu edukacyjnego (kryteria oceniania, informacja zwrotna, tworzenie oceny opisowej) oraz organizowanie procesu nauczania-uczenia się, jak też klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego. Treści w tym obszarze są niezwykle istotne dla przyszłych nauczycieli przedszkoli i wczesnej edukacji, bowiem zdobyta wiedza i umiejętności umożliwiają realizację integracji treści w praktyce edukacyjnej.
2. Grupy zajęć metodyki poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci lub uczniów (35 ECTS). Ta grupa zajęć nie tylko poprzez treści kształcenia, ale również zastosowane formy wykłady i konwersatoria, umożliwiają dostarczenie szczegółowej wiedzy o specyficznych prawidłowościach nauczania-uczenia się uczniów i sposobach pracy umożliwiających aktywizowanie i motywowanie ucznia do działania, inspirowanie do podejmowania wyzwań. Analiza sylabusów w tej grupie zajęć pozwala stwierdzić, iż wielokrotnie wskazywano, że uczestnicy projektują zajęcia z poszczególnych typów edukacji dla dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas I-III. Poniżej znajdują się wybrane przykłady:
 - Budowa scenariuszy zajęć ze szczególnym uwzględnieniem zaangażowania dziecka lub ucznia i jego roli w dalszym przebiegu zajęć. Budowanie przejść pomiędzy ogniwami lekcji. Tworzenie przyjaznej atmosfery zajęć. Dawanie informacji zwrotnej. Tworzenie i prezentacja scenariuszy zajęć wykorzystujących wiedzę z zakresu przedmiotu.
 - Projektowanie zajęć edukacji zdrowotnej w przedszkolu i w klasach I-III, dotyczących dbałości o własne ciało, odżywiania się i aktywności fizycznej, bezpiecznych zachowań, nawiązywania poprawnych relacji w grupie i odpowiedniej komunikacji pomiędzy dziećmi/uczniemi, poczucia własnej wartości – również w kontekście oceny szkolnej.
 - Realizacja scenariuszy zajęć u interesariuszy zewnętrznych przez studentów.
 - Nauka ortografii i interpunkcji. Ćwiczenia słownikowo-frazeologiczne, syntaktyczne, redakcyjne z zakresu kultury języka i poprawności językowej w klasach młodszych. Praca z tekstem literackim. Ćwiczenia w czytaniu i opracowaniu lektur. Rozwijanie zainteresowań i kompetencji czytelniczych uczniów. Czytanie ze zrozumieniem, interpretowanie tekstów kultury, w tym filmu. Rozwijanie myślenia krytycznego, wyobraźni, sprawdzanie wiedzy.
 - Poznanie i realizowanie przez uczestników repertuaru piosenek dla dzieci z uwzględnieniem ich przeznaczenia i zastosowania dla odpowiednich grup wiekowych, gra na instrumentach muzycznych, instrumentarium Orffa, zastosowanie instrumentów do akompaniamentu piosenek, improwizowanie głosem, improwizowanie na instrumentach, improwizacje ruchowe.
3. Grupy zajęć wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym (40 ECTS). Do najważniejszych zadań początkowego szczebla edukacji należy wspomaganie i stymulowanie rozwoju dziecka, a w szczególności jego dyspozycji poznawczych i zdolności twórczych, motywacji do nauki i samodzielnego uczenia się oraz komunikowania się i współzycia

z innymi ludźmi. W tej grupie zajęć kluczowe treści kształcenia dotyczą kształtowania bezpiecznego i przyjaznego edukacyjnie środowiska rozwoju dzieci lub uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb, możliwości i uzdolnień. Dlatego też studenci projektują indywidualne programy wsparcia ucznia zdolnego, czy z ryzykiem dysleksji, opracowują sposoby stymulowanie aktywności poznawczej dziecka lub ucznia, wykorzystują zabawy i zadania stymulujące rozwój dziecka przedszkolnego i ucznia klas I-III oraz gry i zabawy rozwijające postawę twórczą uczniów i ekspresję uczniów klas początkowych. Konstruują i prezentują w formie warsztatowej tygodniowe projekty zajęć w przedszkolu lub edukacji wczesnoszkolnej. W praktyce uczą się organizować zabawy i zajęcia stymulujące aktywność poznawczą dzieci lub uczniów, wspólnotowe i kooperacyjne uczenie się, angażujące emocjonalnie, motywacyjnie i poznawczo wszystkie dzieci lub uczniów.

4. Grupy zajęć dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej (12 ECTS). W tej grupie zajęć szczególne znaczenie przypisano treściom o charakterze praktycznym, co znajduje już odzwierciedlenie w nazewnictwie zajęć - *diagnozowanie specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka, praca z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu i szkole oraz projektowanie pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*. W sylabusach znajdujemy m.in. następujące treści kształcenia: analiza i interpretacja diagnozy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej i innej specjalistycznej (zawartej w opiniach i orzeczeniach) pod kątem diagnozy pozytywnej i negatywnej, analiza wybranych przypadków, modele pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, przegląd i analiza wybranych przypadków, ćwiczenia praktyczne – planowanie oddziaływań edukacyjno-terapeutycznych dla dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (do poszczególnych omówionych charakterystyk), symulacja zajęć, projektowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla dzieci i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających z niepełnosprawności, (uczeń z dysfunkcją słuchu, z dysfunkcją wzroku, z niepełnosprawnością ruchową, z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną, z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, z niepełnosprawnością sprzężoną), planowanie pracy z dzieckiem i uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, projektowanie oddziaływań wspierających proces wychowania i kształcenia podopiecznych ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz niepowodzeniami edukacyjnymi, planowanie pracy z uczniem szczególnie uzdolnionym, projektowanie pracy z uczniem znajdującym się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, a także z chorobą przewlekłą.
5. Praktyki zawodowe w przedszkolach i szkołach podstawowych dają studentom możliwość zapoznania się w toku praktycznego działania z obowiązującymi zasadami, procedurami i normami w zawodzie nauczyciela (36 ECTS). Praktyki zawodowe służą stopniowemu wprowadzaniu studentów w realia pracy nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, umożliwiają nabywanie umiejętności prowadzenia zajęć, diagnozy potrzeb i możliwości dzieci oraz współpracy z rodzicami i innymi specjalistami. Praktyki zawodowe zgodnie z regulacjami prawnymi stanowią wyodrębnioną grupę zajęć (J. Praktyki zawodowe) obejmującą praktykę śródroczną oraz praktykę ciągłą. Program studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* przewiduje łącznie 660 godzin praktyk zawodowych, którym przypisano 36 punktów ECTS. Obejmuje to 240 godzin praktyki śródrocznej (praktyka ogólnopedagogiczna i wychowawczo-dydaktyczna) oraz 420 godzin praktyk ciągłych, realizowanych w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej. Standard przewiduje ponadto realizację praktyki ciągłej (J.2), ukierunkowanej na samodzielne planowanie

i realizowanie pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej oraz na rozwój refleksyjności praktycznej nauczyciela. W programie kierunku praktyka ciągła obejmuje 420 godzin i jest rozłożona na kolejne semestry: V – przedszkole (120 godz.), VI – klasy I–III (120 godz.), VII – klasy I–III (120 godz.), VIII – przedszkole lub szkoła (60 godz., praktyka o charakterze diagnostycznym). Takie rozłożenie zapewnia stopniowe przechodzenie od roli obserwatora i asystenta do samodzielnego prowadzenia zajęć w obu typach placówek. Treści kształcenia dotyczą poznania funkcjonowania przedszkola i szkoły, ich organizacji, dokumentacji, zadań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych, praktycznego przygotowania do zawodu nauczyciela przedszkola i klas I–III; projektowania i prowadzenia działań wychowawczych i dydaktycznych, poznania struktury i funkcjonowania edukacji przedszkolnej; poznania zadań nauczyciela-wychowawcy, rozwijania kompetencji w zakresie realizacji zadań dydaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych oraz indywidualizacji pracy z dziećmi, wdrażanie do współpracy z nauczycielami, dziećmi i rodzicami, poznanie specyfiki edukacji wczesnoszkolnej; zapoznania z zadaniami nauczyciela-wychowawcy edukacji wczesnoszkolnej, pogłębienia wiedzy o edukacji wczesnoszkolnej; poznania i doskonalenie kompetencji nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej, doskonalenia realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych, zapoznanie ze specyfiką i podstawami prawnymi oceniania i diagnozowania dzieci/uczniów; rozwijania kompetencji w zakresie konstruowania narzędzi oceny pedagogicznej, poznania zainteresowań i potrzeb edukacyjnych dzieci, rozwijania kompetencji etycznych w ocenianiu, przygotowanie do prowadzenia diagnozy gotowości szkolnej i działań wspierających. Treści kształcenia w ramach praktyk zawodowych są tak ułożone, aby student przechodził od pierwszych doświadczeń obserwacyjnych w grupie przedszkolnej i klasach I–III, przez rozwijanie kompetencji gwarantujących właściwe wykonywanie pracy nauczyciela oraz kompetencji dydaktycznych w zakresie realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych, indywidualizacji zajęć, współpracy z nauczycielami, dziećmi i rodzicami, aż po rozwijanie umiejętności ewaluacji własnych działań oraz rozwiązywania problemów grupowych.

W programie studiów realizowane są zajęcia z języka obcego w wymiarze 180 godzin na studiach w trybie stacjonarnym i 120 godzin na studiach w trybie niestacjonarnym. Celem zajęć jest pogłębianie kompetencji językowych studentów i doskonalenie sprawności w zakresie rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisania. W semestrze trzecim problematyka zajęć ukierunkowana jest na najbliższe środowisko uczestników procesu edukacji, dotyczy domu, środowiska rodzinnego, rówieśniczego, szkolnego, zawodowego. Odnosi się także do etapów życia człowieka i bazuje na pracy z tekstem oryginalnym, dyskusji i naukowych źródłach obcojęzycznych. W kolejnym semestrze treści kształcenia dotyczą głównych problemów pedagogiki ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rozwiązań w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej. W semestrze V tematyka zajęć dotyczy zagadnień pedagogicznych związanych ze środowiskami wychowawczymi oraz potrzebami człowieka na różnych etapach życia, jak też wybranymi teoriami procesu wychowania i kształcenia. Treści kształcenia w semestrze VI, VII i VIII ukierunkowane są na aktywną pracę z dzieckiem lub uczniem, na planowanie i organizowanie aktywnej pracy z wykorzystaniem anglojęzycznej literatury dla dzieci, rymowanek, piosenek oraz gier i zabaw dla dzieci w języku obcym. Na zajęciach wykorzystywane są symulacje oraz opracowywane są projekty, odbywają się dyskusje, wykonywane są i prezentowane nagrania audio i wideo, gry dydaktyczne, analiza przypadków, przygotowanie konspektu lekcji, prowadzenie fragmentu zajęć.

2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,

Realizacja treści kształcenia powiązana jest z metodami kształcenia, które zostały szczegółowo przedstawione w sylabusach przedmiotowych każdego z przedmiotów realizowanych w ramach programu studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Zostały one odpowiednio dobrane do formy dydaktycznej realizowanych zajęć – wykładów, ćwiczeń, zajęć warsztatowych, konwersatoriów, lektoratu językowego, seminarium czy zajęć z wychowania fizycznego oraz praktyk zawodowych. Dobór form jest konsekwencją przyjętych do realizacji przedmiotowych efektów uczenia się i wynikających z nich treści kształcenia. Odmienne formy przyporządkowano przedmiotom o charakterze teoretycznym (np.: *Podstawy filozofii, Bezpieczeństwo i higiena pracy w instytucjach edukacyjnych* - wykład) w porównaniu do przedmiotów o charakterze praktycznym (*Zabawa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, Kreowanie własnego wizerunku* – zajęcia warsztatowe, czy *Diagnozowanie specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka, Projektowanie pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi* - konwersatoria).

Formy zajęć prowadzonych na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* determinują dobór metod kształcenia. Ze względu na praktyczny profil kształcenia na wizytowanym kierunku najczęściej wykorzystywane są metody problemowe i aktywizujące, w tym burza mózgów, gry dydaktyczne, metoda przypadku, dyskusja dydaktyczna w różnej formie (panelowa, wielokrotna, okrągłego stołu), metoda sytuacyjna i inscenizacji, wykład problemowy i konwersatoryjny oraz metody praktyczne takie jak praktyczne ćwiczenia przedmiotowe, pomiar dydaktyczny. Ponadto wykorzystywane są metody eksponujące – elementy dramy i pokazu np. filmów dydaktycznych. Wśród metod podających najczęściej wykorzystywany jest wykład informacyjny z prezentacją multimedialną, objaśnianie, pogadanka, praca z tekstem źródłowym. Wykorzystywane są także zróżnicowane formy pracy ze studentami na zajęciach: praca w grupach, w parach, praca indywidualna, zbiorowa, co gwarantuje odpowiednią dynamikę zajęć i sprzyja opanowaniu treści kształcenia przez uczestników.

W programie studiów wyłonione zostały przedmioty, które realizowane są w formie zajęć warsztatowych i konwersatoriów, umożliwiając indywidualizację pracy ze studentami w mało licznych grupach. Niektóre przedmioty prowadzone są w kilku formach zarówno wykładu i konwersatorium lub ćwiczeń, a także zajęcia realizowane w formie wykładów. Poniżej przedstawiono wybrane, przykładowe powiązania formy zajęć z metodami kształcenia i efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Tabela 6. Powiązanie form zajęć przedmiotowych, metod kształcenia i efektów uczenia się. Wybrane przykłady.

Zajęcia warsztatowe	
Zabawa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	
Metody pracy	Efekty uczenia się
analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań,	Student zna i rozumie znaczenie zabawy w tradycyjnych i współczesnych koncepcjach pedagogicznych oraz jej wykorzystanie w procesie wychowania i kształcenia dzieci.

dyskusja), gry dydaktyczne, projekty zabaw.	Student nabędzie umiejętności organizowania zabaw zespołowych wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Student wykazuje się aktywnością, wytrwałością, zaangażowaniem i jest gotów do formowania właściwych zachowań dzieci i uczniów wobec kultury i sztuki.
Kreowanie własnego wizerunku	
analiza tekstów z dyskusją, projekt praktyczny praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja).	Wymieni normy regulujących zasady współżycia społecznego, ich prawidłowości i zakłócenia w pracy nauczyciela i wychowawcy. Scharakteryzuje i zastosuje zasady związane z kulturą międzyludzką: zachowanie, język, etyka w różnych sytuacjach społecznych z wyszczególnieniem relacji nauczyciel-uczeń. Ocenia poziom swojej wiedzy i umiejętności z zakresu rozwoju własnego wizerunku opartego na podmiotowej relacji z innymi w działalności zawodowej.
Konwersatoria	
Diagnozowanie specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka	
analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), projekt – diagnoza pedagogiczna wybranego przypadku	Rozpoznaje specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym w celu określenia optymalnych sposobów organizowania środowiska edukacyjnego oraz wspomagania dziecka lub ucznia i jego rodziców w procesie wychowania i kształcenia. Potrafi zintegrować informacje uzyskane za pomocą metod bezpośrednich i pośrednich (od specjalistów – psychologa, logopedy, lekarza a także rodziców podopiecznego o SPE) w celu opracowania spójnej diagnozy pedagogicznej. Analizuje funkcjonowanie i dysfunkcje aparatu mowy, słuchu i wzroku, a także wpływ tych dysfunkcji na proces edukacji i komunikacji dzieci i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych z szerszym środowiskiem społecznym. Rozpoznaje specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym w celu określenia optymalnych sposobów organizowania środowiska edukacyjnego oraz wspomagania dziecka lub ucznia i jego rodziców w procesie wychowania i kształcenia. Potrafi zintegrować informacje uzyskane za pomocą metod bezpośrednich i pośrednich (od specjalistów – psychologa, logopedy, lekarza a także rodziców podopiecznego o SPE) w celu opracowania spójnej diagnozy pedagogicznej. Dowiedzie konieczności przyjęcia współodpowiedzialności za sposób diagnozowania, planowania i realizacji wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi, z uwzględnieniem przestrzegania zasad etycznego postępowania we współpracy z innymi specjalistami i rodzicami

Projektowanie pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	
analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), projekt - przygotowanie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego na podstawie indywidualnego przypadku, Przygotowanie i prezentacja scenariusza zajęć dla dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Scharakteryzuje podstawy prawne i założenia metodyczne organizacji pracy z dziećmi lub uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym wynikające z niepełnosprawności lub innych przyczyn biopsychospołecznych, przejawiających się w sferze rozwoju motorycznego, poznawczego i emocjonalno-społecznego. Określi sposoby dostosowania zadań rozwojowych i edukacyjnych do indywidualnych potrzeb dzieci i uczniów – uczestników edukacji włączającej. Opisze proces projektowania działań wspierających, jego poszczególne etapy z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania wynikającej ze specjalnych potrzeb dzieci i uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym oraz wymieni cele, zasady i formy współpracy przedszkola i szkoły z rodzicami i opiekunami dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w procesie wychowania i kształcenia, a także społecznością lokalną. Zaprojektuje na podstawie diagnozy funkcjonalnej optymalne sposoby organizowania środowiska edukacyjnego oraz oddziaływania pedagogiczne wspierające rozwój dziecka i ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Opracuje indywidualny program edukacyjno terapeutyczny dla dziecka i ucznia z niepełnosprawnością, oraz planuje i prowadzi zindywidualizowane działania edukacyjne i wspierające z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb dzieci i uczniów o SPE. Przeprowadzi ewaluację procesu diagnozowania i zaspokajania specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i uczniów w celu udoskonalenia prowadzonych działań pedagogicznych. Dobierze właściwe do indywidualnych potrzeb dzieci i uczniów metody i formy oddziaływań pedagogicznych. Zastosuje poznane metody pracy z rodziną i otoczeniem społecznym w projektowaniu procesu wychowania i kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podczas jego realizacji. Przedstawi projekty rozwiązań problemów edukacyjnych i wychowawczych wynikających z sytuacji dzieci i uczniów ze SPE, w tym w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym. Scharakteryzuje zasady współpracy z rodzinami dzieci i uczniów o SPE, członkami społeczności przedszkolnej lub szkolnej a także innymi specjalistami w wielospecjalistycznym zespole, z uwzględnieniem przestrzegania zasad etycznego postępowania podczas planowania i realizacji procesu wychowania i kształcenia

	podopiecznych ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi.
Wykłady i konwersatoria	
Metodyka edukacji polonistycznej	
Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną; Konwersatoria: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne.	Student zna sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej dotyczącej nauki o języku i edukacji kulturowo-literackiej oraz metodycznej do projektowania zajęć w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej. Zna i rozumie spersonalizowane strategie edukacyjne ukierunkowane na rozwijanie umiejętności pisania i czytania. Zna sposoby rozwijania zainteresowań czytelniczych (inicjacja czytelnicza) i wykorzystania różnych typów tekstów w pracy z dziećmi i uczniami. Skutecznie poprowadzi naukę czytania. Dostosowuje sposób uczenia pisania i czytania do specyficznych potrzeb ucznia. Rozbudza w uczniach pasję czytelniczą. Jest gotów do krzewienia zainteresowania i szacunku dla słowa pisanego.
Metodyka edukacji zdrowotnej	
Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, Konwersatoria: dyskusja, analiza tekstów z dyskusją, analiza przypadków, praca w grupach. Opracowanie scenariuszy zajęć edukacji zdrowotnej w przedszkolu i w klasach I-III, dotyczących: dbałości o własne ciało; zdrowego odżywiania się i aktywności fizycznej; bezpiecznych zachowań dzieci w przedszkolu i szkole; rozpoznawania i nazywania emocji własnych i cudzych oraz radzenia sobie przez dzieci z negatywnymi emocjami; nawiązywania poprawnych relacji w grupie i odpowiedniej komunikacji pomiędzy dziećmi/uczniami oraz pomiędzy dziećmi/uczniami a nauczycielem; rozwijania u dzieci/uczniów poczucia	Student: Scharakteryzuje holistyczny model zdrowia oraz najważniejsze uwarunkowania i zagrożenia zdrowia dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz procedury zapobiegania tym zagrożeniom. Opisze metody projektowania różnych form aktywności dzieci/uczniów mających na celu rozwijanie ich kultury zdrowotnej. Zaprojektuje różne formy aktywności dzieci/uczniów rozwijające ich postawę prozdrowotną. Opracuje cykl scenariuszy zajęć prozdrowotnych dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Zaprojektuje działania promujące zachowania prozdrowotne i ochronę środowiska.

własnej wartości – również w kontekście oceny szkolnej; przeciwdziałania agresji i przemocy wśród dzieci; dotyczących ochrony środowiska	
Ćwiczenia	
Emisja głosu	
analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt praktyczny), praca w grupach (rozwiązanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne.	Student ma podstawową wiedzę z zakresu prawidłowej emisji głosu podczas śpiewania i mówienia. Student potrafi w sposób prawidłowy wydobywać głos podczas śpiewania, posługuje się poprawną polszczyzną podczas mówienia. Student posiada świadomość swojej wiedzy i umiejętności efektywnego wykorzystania swojego głosu dla budowania swojego autorytetu zawodowego.
Kultura żywego słowa	
praca indywidualna, w grupach, dyskusja, ćwiczenia praktyczne	Omówi zagadnienie komunikacji społecznej wymieni cechy dobrej komunikacji. Poprawnie posługuje się językiem polskim oraz wykazuje troskę o kulturę i estetykę wypowiedzi własnej, dzieci lub uczniów. Stosuje zasady grzeczności językowej oraz etyki komunikacji Wymieni i stosuje strategie grzeczności językowej w porozumiewaniu się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej.
Wykład	
Podstawy filozofii	
Wykład problemowy, dyskusja	Podejmuje próby odnoszenia do osobowego, integralnego rozwoju dziecka lub ucznia zagadnień z zakresu podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej. Obserwuje sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizuje je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponuje rozwiązania problemów. Posługuje się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka. Projektuje i podejmuje próby przedstawienia działań mających na celu edukację aksjologiczną i wychowanie do wartości – wprowadzanie dzieci lub uczniów w świat wartości.

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

Metody kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się oraz przygotowanie do działalności zawodowej.

Dobór metod kształcenia jest adekwatny także dla nabycia kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego przez studentów *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej*. Studenci rozpoczynając zajęcia z języka angielskiego posiadają znajomość języka obcego na poziomie B1+/B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (egzamin maturalny). Zajęcia z języka angielskiego realizowane są od II do IV roku (semestry 3–8). Na zajęciach wykorzystywane są takie metody dydaktyczne jak: praktyczne ćwiczenia językowe, przygotowanie prezentacji, praca indywidualna, w parach i w grupach, dyskusje, praca ze słownikiem, nagraniami audio i wideo, korzystanie ze źródeł internetowych, praca z tekstem oryginalnym, wypowiedź pisemna, gry dydaktyczne, analiza przypadków, przygotowanie konspektu lekcji, prowadzenie fragmentu zajęć oraz praca metodą projektu. Studenci realizują projekt indywidualny lub grupowy (z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej np. dotyczący metod nauczania słownictwa, analizy systemów edukacji w wybranym kraju, omówienia i zaprezentowania stron lub aplikacji wspierających naukę języka obcego, zaprezentowanie nowości wydawniczych dla dzieci i ich zastosowanie na lekcjach językowych, użycie sztucznej inteligencji w nauczaniu). Ponadto wykorzystywana jest metoda mikronauczania - symulacji obejmująca przeprowadzenie fragmentu zajęć, aktywności językowej, gry lub zabawy.

W trakcie studiów studenci rozwijają umiejętności posługiwania się zaawansowanymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, uczestnicząc w zajęciach z *informatyki oraz technologii informacyjnych*. W semestrze pierwszym i drugim studenci realizują zajęcia z *technologii informacyjnych* w formie konwersatorium. Poszerzają wiedzę i doskonałą własne umiejętności w zakresie korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, poznają urządzenia mobilne oraz zasady bezpiecznego użytkowania systemów operacyjnych i danych komputerowych. Kształtują umiejętności związane z funkcjonowaniem w sieci oraz projektowaniem prezentacji multimedialnych jak też wykorzystania platform e-learningowych i sztucznej inteligencji w procesie dydaktycznym. Zajęcia oparte są na realizacji ćwiczeń praktycznych w pracowni komputerowej oraz korzystaniu z platformy e-learningowej *Eureka*. Zajęcia ukierunkowane są nie tylko na poszerzanie przedmiotowych wiadomości i umiejętności uczestników, ale także na budowanie postawy refleksyjności i krytycyzmu wobec możliwości i zagrożeń, które niosą nowe technologie. W treściach kształcenia i efektach uczenia się akcentowane jest także znaczenie wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych w procesie planowania rozwoju zawodowego. Wyraźnie zaznaczono także znaczenie autoewaluacji.

Zajęcia z informatyki realizowane są w semestrze trzecim. Celem zajęć jest rozwijanie umiejętności posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, sprawnie posługuje się warsztatem pojęciowym z zakresu informatyki oraz rozumienie związków między różnymi zagadnieniami z zakresu matematyki i informatyki oraz świadomość roli wykształcenia informatycznego w rozumieniu świata i kierowaniu sobą, projektowaniu własnego rozwoju osobistego i zawodowego. Realizacja zajęć w pracowni komputerowej z wykorzystaniem właściwego systemu i oprogramowania umożliwia studentom osiągnięcie efektów uczenia się związanych z rozumieniem i posługiwaniem się terminologią przedmiotu oraz sprawne projektowanie prostych algorytmów i baz danych. Treści kształcenia ukierunkowane są na pracę z dziećmi w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, rozwijanie ich kompetencje kluczowych w szczególności kreatywności, krytycznej refleksji i umiejętności samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów przy zastosowaniu komputera i technologii informacyjnych. W toku zajęć wykorzystywane są takie metody kształcenia jak wykład z prezentacją multimedialną, film dydaktyczny, zaś w przypadku ćwiczeń praca

indywidualna i w grupie przy komputerze z programami edukacyjnymi oraz opracowanie projektów zadań informatycznych pozwalających rozwijać wymienione kompetencje kluczowe.

3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

W cyklu kształcenia 2025-2030 w programie studiów stacjonarnych na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* nie są przewidziane zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W przypadku studiów niestacjonarnych w cyklu kształcenia 2025-2030 z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość prowadzone są zajęcia w łącznym wymiarze 32 godz. z przedmiotów, dla których jedyną formą zajęć jest wykład i są to przedmioty: *Podstawy filozofii* (8 godz.), *Edukacja międzykulturowa* (8 godz.), *System edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej* (8 godz.), *Bezpieczeństwo i higiena pracy w instytucjach edukacyjnych* (8 godz.), zgodnie z Uchwałą Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii z dnia 05.06.2025 r. 2025 r. i [Zarządzeniem nr 86/2025 Rektora UR z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie zasad prowadzenia w Uniwersytecie Rzeszowskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, z późn. zm.](#) oraz zgodnie z pkt. 3.4 Standardu. Zajęcia prowadzone są w trybie synchronicznym, w formie zdalnej, z wykorzystaniem komunikacji na platformie MS Teams w czasie rzeczywistym, zgodnie z harmonogramem zajęć dla poszczególnych roczników studiów niestacjonarnych. Do czerwca 2025 r. na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* kształcenie w formie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość prowadzone było wyłącznie w przypadku wykładów dla studiów niestacjonarnych zgodnie z decyzją Dziekana Kolegium Nauk Społecznych i *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela* (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 453) i dookreślającym liczbę punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W trakcie pandemii COVID-19 zajęcia dydaktyczne na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* prowadzone były zdalnie zgodnie z regulacjami prawnymi w dwóch formach: w kontakcie bezpośrednim lub w formie zdalnej. W przypadku formy zdalnej zajęcia dydaktyczne prowadzone były w trybie synchronicznym, to jest z wykorzystaniem komunikacji w czasie rzeczywistym, zgodnie z harmonogramem zajęć dla poszczególnych roczników. Zajęcia dydaktyczne prowadzone były za pomocą platformy MS Teams w ramach pakietu Office 365, umożliwiając prowadzenie zajęć ze studentami w interaktywny sposób, w czasie rzeczywistym w formie zdalnej. Uzasadnienie takich rozwiązań znajdujemy w regulacjach:

1. Zarządzenie nr 125/2020 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 3 listopada 2020 r. w sprawie zasad organizacji zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Rzeszowskim prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w roku akademickim 2020/2021,
2. Zarządzenie nr 213/2021 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 9 listopada 2021 r. w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Rzeszowskim w semestrze zimowym w roku akademickim 2021/2022 w związku z zagrożeniem wystąpienia COVID-19,
3. Zarządzenie nr 226/2021 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Rzeszowskim w okresie od 6 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r. w związku z zagrożeniem wystąpienia COVID-19.

Ponadto przyjęte rozwiązanie znalazło uzasadnienie w *Obwieszczeniu Ministra Nauki z dnia 9 lutego 2024r.* (Poz. 453) w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki

i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, w którym wskazano szczegółowe regulacje dotyczące realizacji zajęć dydaktycznych i praktyki zawodowej w roku akad. 2019/2020 i 2020/2021 oraz 2021/2022 z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4. *Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia*

Na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* przewidziana jest możliwość dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Przyjęte rozwiązania opisane są w regulacjach wewnętrznych uczelni. Uczelnia uwzględnia zróżnicowane czynniki, które decydują o potrzebie udzielenia wsparcia studiującym, w tym szczególne potrzeby studentów, sytuacje losowe, choroby, występowanie niepełnosprawności, ciążę, rodzicielstwo, krajową i międzynarodową wymianę studentów. Szczegółowe formy dostosowania w świetle „Regulaminu studiów na UR” zawarto w tabeli poniżej.

Tabela 7. Formy i obszary dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów w świetle Regulaminu studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Obszary i formy dostosowania	Szczegółowe rozwiązania w zakresie dostosowania	Podstawa ubiegania się o dostosowanie
Indywidualna organizacja studiów (IOS) - § 22	IOS może polegać w szczególności na: 1. indywidualnym doborze zajęć lub grupy zajęć, metod i form kształcenia; 2. modyfikacji zasad odbywania i zaliczania zajęć, pod warunkiem osiągnięcia zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się; 3. modyfikacji tygodniowego harmonogramu zajęć, w miarę możliwości poprzez wybór grupy zajęciowej i/lub godzin zajęć w sposób umożliwiający realizację obowiązującego programu studiów z dostosowaniem do możliwości czasowych studenta; 4. zmianach terminów egzaminów i zaliczeń w porozumieniu z prowadzącym zajęcia dydaktyczne.	1. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub ciężka choroba potwierdzona zaświadczeniem wydanym przez uprawnionego lekarza, które w znacznym stopniu utrudniają uczęszczanie na obowiązkowe zajęcia dydaktyczne; 2. odbywanie części studiów w uczelni krajowej lub zagranicznej; 3. przyjęcie na studia w trybie potwierdzania efektów uczenia się; 4. korzystanie z krótkoterminowego urlopu od zajęć; 5. ciąża studentki potwierdzona zaświadczeniem lekarskim – na studiach stacjonarnych; 6. niekorzystanie z urlopu, o którym mowa § 46 ust. 3, przez studenta studiów stacjonarnych będącego rodzicem. Ponadto:

		1. studiowanie równoległe co najmniej na dwóch kierunkach w trybie stacjonarnym, udokumentowane faktyczną kolizją zajęć oraz potwierdzone uzyskaniem wysokich wyników w nauce; 2. wystąpienie przyczyn, które obiektywnie nie stanowią podstawy do ubiegania się studenta o udzielenie urlopu od zajęć lub zmiany formy studiów na niestacjonarne; 3. uczestniczenie w zawodach sportowych na poziomie krajowym lub międzynarodowym uniemożliwiające uczęszczanie na obowiązkowe zajęcia dydaktyczne; 4. uzyskanie wybitnych osiągnięć naukowych lub artystycznych lub osiągnięć sportowych we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym lub udział w działalności badawczej prowadzonej przez UR poza podstawowym programem studiów; 5. praca zawodowa w obszarze związanym z kształceniem.
Występowanie szczególnych potrzeb u studiujących - § 38	Na Uczelni funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnością (BON) udzielające wsparcia studiującym ze szczególnymi potrzebami. Studenci, mogą otrzymać opinię BON w sprawie dostosowania warunków, organizacji i realizacji procesu dydaktycznego do potrzeb. Na wniosek studenta, sposób dostosowania warunków, organizacji i realizacji procesu dydaktycznego, z zachowaniem specyfiki kierunku studiów lub wybranych przedmiotów, określa Dziekan w porozumieniu z kierownikiem kierunku oraz	1. Osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności oraz osoby nieposiadające orzeczenia o niepełnosprawności, a których stan zdrowia utrudnia realizowanie procesu dydaktycznego.

	nauczycielem prowadzącym zajęcia dydaktyczne, na podstawie opinii BON, uwzględniając możliwość: • przedłużenia czasu trwania danego zaliczenia lub egzaminu; • zastosowania podczas zaliczenia i egzaminu urządzeń technicznych, takich jak: komputery, oprogramowanie udźwiękowiające, urządzenia brajlowskie, klawiatury alternatywne itp.; • zmiany formy egzaminu z pisemnej na ustną lub odwrotnie; uczestniczenia w zaliczeniu lub egzaminie, w tym także w egzaminie komisyjnym, egzaminie dyplomowym osób, o których mowa w ust. 6; • otrzymywania przed zajęciami dostosowanych do potrzeb, zgodnie z opinią BON, materiałów dydaktycznych, w tym w postaci elektronicznej (np. prezentacje, pliki tekstowe) z bezwzględnym zastrzeżeniem, że materiały te nie będą udostępniane osobom trzecim. Jeśli jest to uzasadnione dysfunkcją studenta, za zgodą Dziekana, w zajęciach, egzaminach i zaliczeniach mogą uczestniczyć asystenci osób z niepełnosprawnościami i tłumacze języka migowego wyznaczeni przez BON. Student, o którym mowa w ust. 1, w uzasadnionych przypadkach, może korzystać ze środków technicznych w celu utrwalania na własny użytek treści przekazywanych na zajęciach dydaktycznych w formie obrazu lub dźwięku, po wcześniejszym poinformowaniu prowadzącego zajęcia.	
Urlopy w czasie studiów § 43, 44, 46	1. W trakcie urlopu student może, za zgodą Dziekana, brać udział w niektórych zajęciach, odbywać programowe praktyki zawodowe oraz przystępować do weryfikacji	1. Na uzasadniony i udokumentowany wniosek studenta, który zaliczył pierwszy semestr studiów, Dziekan może, z zastrzeżeniem § 45, udzielić

	uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów (przystępować do zaliczeń i egzaminów). 2. Jeżeli urlop był udzielony ze względów zdrowotnych, student musi udokumentować zaświadczeniem wystawionym przez uprawnionego lekarza brak przeciwwskazań do udziału w zajęciach, zaliczeniach, egzaminach lub praktykach. 3. Student studiujący na drugim lub kolejnym kierunku studiów może wystąpić o udzielenie urlopu na wszystkich kierunkach jednocześnie lub tylko na jednym z nich. 4. W ciągu 14 dni od rozpoczęcia zajęć w semestrze następującym po zakończeniu urlopu student jest zobowiązany powiadomić o fakcie podjęcia studiów właściwy dziekanat. 5. Student powracający z urlopu zobowiązany jest do uzupełnienia ewentualnej różnicy programowej. 6. Student ostatniego roku studiów, po powrocie z urlopu, zobowiązany jest do ustalenia z dziekanatem warunków przygotowania pracy dyplomowej.	urlopu długoterminowego trwającego nie dłużej niż łącznie: - dwa semestry na studiach pierwszego stopnia lub drugiego stopnia; - cztery semestry na studiach jednolitych magisterskich. 2. Na uzasadniony i udokumentowany wniosek studenta, Dziekan może, z zastrzeżeniem § 45, udzielić zgody na urlop krótkoterminowy, w związku z chorobą lub zdarzeniem losowym w trakcie trwania zajęć dydaktycznych, na okres nie dłuższy niż jeden miesiąc. 3. Studentka w ciąży i student będący rodzicem ma prawo do urlopu od zajęć, w tym urlopu od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji efektów uczenia się określonych w programie studiów. - studentki w ciąży – na okres do dnia urodzenia dziecka; - studenta będącego rodzicem – na okres do roku – z tym, że jeżeli koniec urlopu przypada w trakcie semestru, urlop jest na wniosek studenta przedłużony do końca tego semestru.
--	--	---

Źródło: opracowanie własne Zespołu na podstawie [Regulaminu studiów na UR](#).

Ponadto w regulacjach na poziomie Wydziału także odniesiono się do kwestii występowania szczególnych potrzeb u studiujących. Zgodnie z [Regulamin organizacji i odbywania programowych praktyk zawodowych na kierunku: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna realizowanych na Wydziale Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego](#) student z niepełnosprawnością (legitymujący się orzeczeniem o niepełnosprawności) może ubiegać się o dostosowanie realizacji założeń ramowego programu praktyk ze względu na rodzaj i stopień posiadanej niepełnosprawności (§8).

Zwiększeniu świadomości związanej ze zróżnicowanymi potrzebami osób z niepełnosprawnością i uwzględniania ich w procesie kształcenia służą także szkolenia, których odbiorcami są nauczyciele akademicki oraz studenci. W ramach projektu *Przyjazny nURt - rozwój dostępności UR*, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, POWER.03.05.00-00-A007/19), przeprowadzono szkolenia

świadomościowe, dotyczące problemów osób z niepełnosprawnością, w którym uczestniczyli pracownicy Instytutu Pedagogiki, w tym osoby prowadzące zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Pomocne w tym względzie było także szkolenie warsztatowe zorganizowane przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami i Ośrodek Terapii Cogito w dniu 12 marca 2025 r. w zakresie wsparcia i pracy ze studentami z niepełnosprawnością i zaburzeniami zdrowia psychicznego na temat: *Zrozumieć i wesprzeć*, w którym uczestniczyli opiekunowie roku na ocenianym kierunku oraz władze dziekańskie. Spotkania pracowników BON, wykłady i szkolenia organizowane są także dla studentów, często w ramach spotkań opiekuna roku ze studiującymi.

Na terenie Uniwersytetu Rzeszowskiego funkcjonują także pokoje wyciszenia dla studentów i pracowników, umożliwiając izolację od szumu informacyjnego i nadmiaru bodźców zewnętrznych. Pokoje są szczególnie potrzebne dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ze spektrum autyzmu, czy używających aparatów słuchowych. Takie rozwiązanie sprzyja przygotowaniu do wysiłku intelektualnego oraz poprawia koncentrację. „Pokój wyciszeń” funkcjonuje także w Instytucie Pedagogiki (obecnie znajduje się w przebudowie w związku z remontem w budynku). BON planuje także wyposażać Instytut Pedagogiki w pętle indukcyjne, pomocne dla osób z niepełnosprawnością słuchu.

Proces uczenia się jest także dostosowywany do potrzeb studentów uczestniczących w programach wymiany studenckiej. Indywidualne ścieżki kształcenia są możliwe w przypadku studentów, beneficjentów programów mobilności studenckiej krajowej (Program MOST) i zagranicznej (Program Erasmus+).

Dodatkowo na ocenianym kierunku w związku z indywidualnymi i grupowymi potrzebami studentów prowadzone są takie działania jak:

1. konsultacje pracowników, prowadzących zajęcia na kierunku w ramach dyżurów dydaktycznych zgodnie z [harmonogramem dyżurów dla pracowników Instytutu Pedagogiki](#),
2. korespondencja e-mail ze studentami w sytuacjach uzasadnionych chorobą, niepełnosprawnością, sytuacjami losowymi,
3. zindywidualizowanie procesu kształcenia w ramach seminarium magisterskiego i poszczególnych etapów przygotowania prac dyplomowych,
4. adekwatnie do poznawczych potrzeb studiujących uczestnictwo w tematycznych konferencjach organizowanych w Instytucie Pedagogiki, bądź przez inne instytucje, w tym interesariuszy zewnętrznych,
5. uczestnictwo studentów w działalności kół naukowych działających w Instytucie Pedagogiki.

Na uczelni obowiązuje także *Zarządzenie nr 120/2023 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 13.09.2023 w sprawie wprowadzenia Modelu tutoring w Uniwersytecie Rzeszowskim*. Tutoring jest zorganizowaną i zindywidualizowaną formą pracy ze studentami wybitnymi i/lub zmagającymi się z trudnościami, która jest prowadzona regularnie w modelu 1:1 lub w małych grupach, co służy osiągnięciu celów dydaktycznych oraz indywidualnemu rozwojowi zawodowemu i naukowemu studenta. Tutoring na Uczelni i wizytowanym kierunku obejmuje: seminaria magisterskie, konsultacje nauczycieli akademickich ze studentami, udział studentów w projektach badawczych nauczycieli akademickich dofinansowanych ze środków zewnętrznych oraz projektach naukowych studenckich kół pod kierunkiem nauczyciela akademickiego. Tutoring jest wdrażany w ramach inicjatyw mających na celu indywidualizację procesu nauczania i wspieranie studentów w ich rozwoju akademickim i zawodowym.

5. *Harmonogram realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru*

Harmonogram studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* wynika z obowiązujących regulacji prawnych oraz przyjętej koncepcji kształcenia. Harmonogram studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* realizowany w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym stanowi załącznik do niniejszego raportu (Zał. nr 2.1.1.1a – st. stacjonarne i Zał. nr 2.1.1.1b – st. niestacjonarne). Harmonogram studiów obejmuje łącznie 3465 godzin dydaktycznych na studiach stacjonarnych i 2129 godzin na studiach niestacjonarnych. Zajęciom dydaktycznym przypisano 301 ECTS. W trybie studiów stacjonarnych, w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia student uzyskuje 151 ECTS, zaś w trybie niestacjonarnym 98 ECTS. Łączna liczba punktów ECTS przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, zarówno obu wymienionych trybach wynosi 175 ECTS. Szczegółowy wykaz przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne zamieszczano w Część III. III Załączniki do raportu samooceny w tabeli 4. *Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.*

Zajęcia rozwijające kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego realizowane są w ramach przedmiotu *Język obcy* w wymiarze 180 godzin na studiach stacjonarnych i 120 godzin na studiach niestacjonarnych. Przedmiot kończy się egzaminem końcowym w formie pisemnej i ustnej. Część pisemna to sprawdzian w formie ćwiczeń sprawdzających umiejętności językowe (gramatyka, słownictwo, czytanie, słuchanie, wypowiedź pisemna). Natomiast część ustna dotyczy zagadnień z pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Zajęcia z języka obcego - angielskiego realizowane są od 3 do 8 semestru i przyporządkowano im 26 ECTS. Jak już pisano szczególną rolę przypisuje się przygotowaniu przyszłych nauczycieli przedszkola i wczesnej edukacji do integracji treści nauczania.

Na ocenianym kierunku przewidziano zajęcia do wyboru. Zgodnie ze *standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji*, takim zajęciom przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 5% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów (punkt 3.2). Do grupy wymienionych przedmiotów zaliczono *seminarium* – 19 ECTS. Przez wybór Uczelnia rozumie możliwość zapisania się na seminarium o określonej problematyce przy wykorzystaniu arkuszy online. Oferta seminariów dyplomowych prowadzonych przez promotorów zatwierdzonych dla danego kierunku zostaje udostępniona studentom, którzy zobowiązani są do zapoznania się z tematyką proponowanych seminariów magisterskich oraz do wyboru – w terminie wskazanym przez Dziekana - określonego seminarium poprzez wpisanie się na listę udostępnioną przez Dziekanat w wersji elektronicznej. W [Regulaminie dyplomowania na Wydziale Pedagogiki i Filozofii](#) znajdujemy potwierdzenie tego stanu rzeczy. Liczba proponowanych grup seminaryjnych i osób prowadzących seminaria jest większa niż liczba uruchomionych grup seminaryjnych. Przy liczbie chętnych przekraczającej liczbę miejsc na seminarium kryterium decydującym jest średnia ocen z toku studiów.

6. *Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (w przypadku gdy na studiach prowadzone jest takie*

kształcenie), harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych)

Formy zajęć dydaktycznych prowadzone na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* określono w harmonogramie studiów dla każdego z przedmiotów realizowanych w jego ramach (Zał. nr 2.1.1.1a – st. stacjonarne i Zał. nr 2.1.1.1b – st. niestacjonarne). Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzone są w następujących formach: wykłady, ćwiczenia, zajęcia warsztatowe, konwersatoria, seminarium, lektorat języków obcych, zajęcia wychowania fizycznego, praktyki zawodowe.

Proporcje liczby godzin przypisanych do poszczególnych form zajęć dla grupy przedmiotów przedstawiano w sposób syntetyczny w tabeli poniżej.

Tabela 8. Proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom zajęć. Ujęcie porównawcze.

Forma zajęć	Studia stacjonarne Liczba godzin N = 3465		Studia niestacjonarne Liczba godzin N = 2129	
	I.b.	%	I.b.	%
Wykłady	900	26,0	477	22,4
Ćwiczenia	990	28,6	509	23,9
Zajęcia warsztatowe, konwersatoria, seminaria, lektorat j. obcych	915	26,4	483	22,7
Praktyki zawodowe	660	19,0	660	31,0

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

Zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w trybie stacjonarnym realizowane są od poniedziałku do piątku. W semestrach realizacji praktyki zawodowej ciągłej harmonogram zajęć został tak zaplanowany, aby umożliwić studentom realizację zajęć dydaktycznych i odbywanie praktyki. Zajęcia dydaktyczne w tych semestrach planowane są do realizacji w ciągu 10 tygodni dydaktycznych każdego semestru a praktyki zawodowe w ciągu 4 tygodni. Zajęcia w trybie niestacjonarnym realizowane są jako zjazdy sobotnio-niedzielne. Studenci są informowani o wszystkich planowanych spotkaniach w semestrze (rozkład zajęć) na dwa tygodnie przez rozpoczęciem zajęć dydaktycznych. Zajęcia w trybie niestacjonarnym realizowane są od godziny 8.30 do 18.45. W trakcie zajęć przewidziana jest przerwa obiadowa od godziny 13.15 do 14.00. Aktualny harmonogram zajęć (plan zajęć) zamieszczony jest na [stronie Wydziału Pedagogiki i Filozofii](#). Harmonogram zajęć w semestrze zimowym roku akad. 2025/2026 dla studiów stacjonarnych i studiów niestacjonarnych przedstawiono w Zał. nr 2.3.1a (st. stacjonarne) i Zał. nr 2.3.1b (st. niestacjonarne).

Liczebność grup studenckich poszczególnych roczników na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jest zgodna z [Zarządzeniem nr 120/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 19 maja 2025 r. w sprawie szczegółowych zasad planowania obsady kadrowej oraz ustalenia minimalnej liczebności grup studenckich dla form zajęć dydaktycznych prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim](#) oraz [Zarządzeniem nr 221/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 8 października 2025 r. zmieniające Zarządzenie nr 120/2025 Rektora Uniwersytetu](#)

[Rzeszowskiego z dnia 19 maja 2025 r. w sprawie szczegółowych zasad planowania obsady kadrowej oraz ustalenia minimalnej liczebności grup studenckich dla form zajęć dydaktycznych prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim.](#)

Wykłady są prowadzone w jednej grupie dla całego rocznika, której liczebność wynosi średnio 117,5 (w trybie stacjonarnym 121,2; zaś niestacjonarnym 113,8). W przypadku grup ćwiczeniowych średnia liczebność grupy na kierunku wynosi 33,5 (w trybie stacjonarnym 34,1; zaś niestacjonarnym 33,1). Natomiast zajęcia warsztatowe i konwersatoryjne odbywają się w grupach liczących średnio 17,2 (w trybie stacjonarnym 17,9; zaś niestacjonarnym 16,5). Grupy seminaryjne liczą średnio 12,5 (w trybie stacjonarnym 12,1; zaś niestacjonarnym 13,0).

7. *Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk*

Praktyki programowe na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* stanowią kluczowy element realizacji profilu praktycznego studiów. Służą stopniowemu wprowadzaniu studentów w realia pracy nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, umożliwiają nabywanie umiejętności prowadzenia zajęć, diagnozy potrzeb i możliwości dzieci oraz współpracy z rodzicami i innymi specjalistami.

Organizacja programowych praktyk zawodowych na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jest uregulowana na poziomie ogólnouniwersyteckim oraz kierunkowym. Zgodnie z §24 [Regulaminu studiów](#) oraz [Zarządzeniem nr 74/2025 Rektora UR z dnia 18 marca 2025 r. w sprawie organizacji programowych praktyk zawodowych](#), praktyki programowe stanowią integralną część programu studiów danego kierunku, uchwalanego przez Senat Uniwersytetu Rzeszowskiego, a ich zaliczenie jest jednym z warunków zaliczenia semestru lub ukończenia studiów.

[Zarządzenie nr 74/2025](#) precyzuje podział kompetencji w zakresie organizacji praktyk. Organizacja programowych praktyk zawodowych należy do Dziekana Wydziału, który zatwierdza regulamin organizacji i odbywania programowych praktyk zawodowych przygotowany przez kierownika kierunku, zatwierdza harmonogramy realizacji praktyk, wskazuje osoby do pełnienia funkcji koordynatora programowych praktyk zawodowych oraz osoby odpowiedzialne za gromadzenie dokumentacji związanej z weryfikacją osób mających kontakt z małoletnimi, podpisuje skierowania na praktyki, zawiera – z upoważnienia Rektora – umowy i porozumienia na realizację praktyk oraz zatwierdza sprawozdania koordynatorów praktyk. Administracyjną obsługę praktyk zapewnia dziekanat Wydziału. Nadzór dydaktyczno-organizacyjny nad praktyką realizowaną na danym kierunku studiów sprawuje koordynator praktyk, powoływany przez Rektora. Do zadań koordynatora należy w szczególności: opracowanie programu praktyk programowych i przekazanie go do zatwierdzenia Dziekanowi, przygotowanie wykazu studentów realizujących praktyki, ewentualny podział studentów na grupy i przydzielenie instytucjonalnych opiekunów praktyk, prowadzenie spotkań informacyjnych dla studentów (w tym zapoznanie z celami, zasadami i obowiązkami oraz koniecznością posiadania ubezpieczenia NNW), wprowadzenie danych o praktykach do systemu Wirtualna Uczelnia (miejsce, opiekun, terminy, liczba godzin), weryfikacja posiadania przez studentów ubezpieczenia NNW i innych wymaganych dokumentów, współpraca z instytucjonalnymi opiekunami praktyk, hospitowanie praktyk, ich zaliczanie oraz sporządzanie pisemnego sprawozdania dla Dziekana.

Praca zawodowa, staż lub wolontariat, odbywane w kraju lub za granicą, mogą zostać uznane na poczet praktyki zawodowej, o ile nie są krótsze niż wymiar praktyki i umożliwiły uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów; szczegółowe warunki, w tym pięcioletni limit czasu od

zakończenia pracy/stażu/wolontariatu, określa Regulamin studiów. Decyzję w sprawie uznania praktyki zawodowej podejmuje Dziekan na pisemny wniosek studenta, zaopiniowany pozytywnie przez koordynatora praktyk.

Kwestie bezpieczeństwa małoletnich w związku z realizacją praktyk regulowane są dodatkowo [Zarządzeniem nr 140/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 2 czerwca 2025 r. w sprawie weryfikacji osób zatrudnianych lub dopuszczanych do działalności objętej ochroną zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich](#). Zarządzenie to wprowadza w Uniwersytecie Rzeszowskim obowiązek jednorazowej weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz w Krajowym Rejestrze Karnym osób dopuszczanych do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem czy opieką nad małoletnimi, w tym studentów kierunków, których program studiów przewiduje bezpośredni kontakt z małoletnimi (np. w ramach praktyk zawodowych). Weryfikacja studentów odbywa się przed dopuszczeniem ich do praktyk zawodowych i innych zajęć praktycznych, na wniosek Dziekana lub kierownika jednostki merytorycznej, przez upoważnionego pracownika UR posiadającego dostęp do Rejestru.

Program praktyk na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* został zaprojektowany zgodnie ze *Standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej* (załącznik nr 2 do rozporządzenia MNiSW w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Standard określa m.in. minimalną liczbę godzin praktyki zawodowej określoną w bloku J. Praktyki zawodowe – (praktyka śródroczna oraz praktyka ciągła).

Program studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* przewiduje łącznie 660 godzin praktyk zawodowych, którym przypisano 36 punktów ECTS. Obejmuje 240 godzin praktyki śródrocznej (praktyka ogólnopedagogiczna i wychowawczo-dydaktyczna) oraz 420 godzin praktyk ciągłych, realizowanych w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej.

Zgodnie ze *Standardem*, praktyka śródroczna obejmuje co najmniej 240 godzin, w tym 30 godzin praktyki ogólnopedagogicznej (J.1.1), a pozostały wymiar przeznaczony jest na praktykę wychowawczo-dydaktyczną (J.1.2). W programie studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* zachowano tę strukturę i wymiar. Standard przewiduje ponadto realizację praktyki ciągłej (J.2), ukierunkowanej na samodzielne planowanie i realizowanie pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej oraz na rozwój refleksyjności praktycznej nauczyciela. W programie kierunku praktyka ciągła obejmuje 420 godzin i jest rozłożona na kolejne semestry: V – przedszkole (120 godz.), VI – klasy I–III (120 godz.), VII – klasy I–III (120 godz.), VIII – przedszkole lub szkoła (60 godz., praktyka o charakterze diagnostycznym). Takie rozłożenie zapewnia stopniowe przechodzenie od roli obserwatora i asystenta do samodzielnego prowadzenia zajęć w obu typach placówek wskazanych w *Standardzie*.

Standard wyraźnie podkreśla także, że praktyki zawodowe powinny być zintegrowane z zajęciami teoretycznymi i metodycznymi, realizowane w rzeczywistych warunkach funkcjonowania przedszkoli, szkół i innych placówek systemu oświaty. Praktyki na wizytowanym kierunku są realizowane wyłącznie w formie bezpośredniej, w publicznych i niepublicznych przedszkolach oraz szkołach podstawowych (klasy I–III), a ich efekty uczenia się zostały powiązane z efektami szczegółowymi przewidzianymi dla praktyki śródrocznej (J.1.1, J.1.2) i praktyki ciągłej (J.2) w *standardzie*. Szczegóły dotyczące poszczególnych typów praktyk przedstawiono w sylabusach i ramowych programach danej praktyki.

W latach 2019–2025 programowe praktyki zawodowe studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* zrealizowano w 2548 różnych placówkach systemu oświaty.

Szczegółowy wykaz instytucji wraz z przypisaniem do poszczególnych lat i rodzajów praktyk, stanowi załącznik do niniejszego raportu (Zał. 2.5.1). Liczba zrealizowanych praktyk oraz szeroka baza instytucji współpracujących przy organizacji praktyk świadczą o stabilnej i rozbudowanej sieci miejsc kształcenia praktycznego. Blisko 47% placówek odbywania praktyk zawodowych to szkoły podstawowe (1201 instytucji), około 30% – samodzielne przedszkola (764 placówki), a ok. 12% – zespoły szkół (308 jednostek). Dodatkowo ok. 9% bazy tworzą zespoły szkolno-przedszkolne (239 placówek), w których funkcjonują zarówno oddziały przedszkolne, jak i klasy I–III szkoły podstawowej. Taka struktura bazy zapewnia studentom możliwość realizacji praktyk zarówno w typowych, jak i bardziej złożonych organizacyjnie środowiskach edukacyjnych. Charakterystyka bazy placówek odzwierciedla zróżnicowanie warunków pracy nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej. Wśród szkół podstawowych znajdują się zarówno duże, wielooddziałowe szkoły miejskie, jak i mniejsze szkoły wiejskie, często funkcjonujące w strukturze zespołu szkół. Przedszkola to z kolei placówki miejskie, gminne i samorządowe, w tym przedszkola ogólnodostępne i z oddziałami integracyjnymi.

Na poziomie kierunku za organizację i nadzór nad przebiegiem programowych praktyk zawodowych odpowiada koordynator praktyk. Do jego zadań należy w szczególności przygotowanie studentów do odbycia praktyki oraz zebranie i weryfikacja dokumentacji niezbędnej do jej zaliczenia. Koordynator organizuje spotkanie informacyjne, podczas którego przedstawia wymagania wynikające z programu studiów i obowiązujących przepisów. W trakcie spotkania studenci są zapoznawani z:

- sylabusem praktyki, zawierającym cele, zakładane efekty uczenia się, formy realizacji i kryteria zaliczenia;
- ramowym programem praktyki, w którym określono m.in. typ placówki, w której może być realizowana praktyka, jej wymiar godzinowy oraz szczegółowy przebieg (zakres zadań studenta, formy pracy z dziećmi); dokument wskazuje także, jaką dokumentację student jest zobowiązany przygotować i przekazać koordynatorowi;
- dziennikiem praktyk, stanowiącym podstawowe potwierdzenie odbycia praktyki – student odnotowuje w nim, w ujęciu dziennym, główne wykonywane czynności oraz liczbę przepracowanych godzin; dziennik jest potwierdzany podpisem nauczyciela-opiekuna oraz dyrektora placówki;
- arkuszem uwag i spostrzeżeń opiekuna, będącym opisową oceną przebiegu praktyki; opiekun z placówki dokonuje ogólnej charakterystyki przebiegu praktyki i wpisuje ocenę praktyki wyrażoną oceną od 5,0 do 2,0;
- skierowaniem na praktykę – zgodą dyrektora placówki na realizację praktyki, które student zobowiązany jest złożyć u koordynatora przed rozpoczęciem praktyki; dokument ten umożliwia weryfikację miejsca odbywania praktyki oraz kwalifikacji nauczyciela pełniącego funkcję opiekuna praktyki;
- oświadczeniami studenta dotyczącymi ubezpieczenia NNW oraz ochrony danych osobowych (RODO), potwierdzającymi znajomość i akceptację wymaganych procedur.

Wszystkie wymienione wyżej dokumenty znajdują się na stronie internetowej Wydziału w zakładce [Praktyki programowe](#), dodatkowo przesyłane są studentom w wersji elektronicznej przez koordynatora danej praktyki. Koordynator, w zależności od potrzeb, udostępnia studentom również wzory dodatkowych dokumentów, takich jak karty obserwacji zajęć, arkusze hospitacji czy przykładowe scenariusze zajęć.

Programowe praktyki zawodowe realizowane na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* podlegają systematycznemu nadzorowi w formie hospitacji. Zgodnie z [Procedurą przeprowadzania hospitacji programowych praktyk zawodowych na Wydziale Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego \(załącznik do Uchwały nr 35/2025 Rady Wydziału z dnia 5 czerwca 2025](#)

7.) wszystkie programowe praktyki zawodowe na kierunkach prowadzonych przez Wydział są hospitowane. Hospitacje prowadzone są przez koordynatora praktyk lub innego nauczyciela akademickiego wskazanego przez Dziekana. Podczas każdej praktyki hospitowanych jest co najmniej 10% studentów realizujących daną praktykę (nie mniej niż 2 osoby), we wszystkich typach placówek, w których studenci odbywają praktyki. Z każdej hospitacji sporządzany jest [protokół według wzoru obowiązującego na Uniwersytecie Rzeszowskim](#). W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości zagrażających osiągnięciu efektów uczenia się koordynator, w porozumieniu z Dziekanem, może przerwać praktykę w danej instytucji i zapewnić studentowi możliwość jej odbycia w innym miejscu.

Koordynator praktyk, w terminie do 30 dni od zakończenia praktyki w danym semestrze, przedkłada Dziekanowi sprawozdanie z przeprowadzonych hospitacji wraz z rekomendacjami dotyczącymi doskonalenia organizacji i przebiegu praktyk. Wnioski z analizy protokołów hospitacji przekazywane są również kierownikowi kierunku i prezentowane na posiedzeniu Rady Wydziału w ramach oceny jakości kształcenia; stanowią one podstawę do wprowadzania zmian w organizacji praktyk oraz w programie kształcenia. Protokoły i sprawozdania z hospitacji przechowywane są w dziekanacie ds. praktyk studenckich przez okres 5 lat.

8. *Spełnienie reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

Proces kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jest zgodny z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w *standardach kształcenia*. Jest ukierunkowany na kształtowanie u studiujących postawy refleksyjnego praktyka. Rozpoczęcie realizacji kształcenia na I roku studiów jest początkowym ogniwem w procesie krytycznego namysłu i refleksji nad znaczeniem przygotowania do zawodu nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji. Proces rozpoczyna się od refleksji aksjologicznej zorientowanej na wartości uniwersalne (prawda, wolność i otwartość na wiedzę) i społeczne (współpraca i godność innych uczestników procesu edukacji). Tak określone ogniwo podstawowe umożliwia namysł studiujących nad znaczeniem szacunku dla każdego człowieka, zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej. Na tej bazie studiujący podejmują próby interpretacji działalności nauczyciela, przedstawiając własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną. Poszerzają także swoje umiejętności skutecznej komunikacji do tworzenia dobrego klimatu z rozmówcą, aktywnego słuchania i zachowań asertywnych.

Zdobycie podstaw usystematyzowanej wiedzy z dyscypliny pozwala poszerzać obszar działalności studentów o kwestie psychologiczne związane z rozwojem człowieka, jego wychowaniem i funkcjonowaniem społecznym, a także występującymi w tym zakresie nieprawidłowościami i odchyleniami od normy. Zajęcia z *Podstaw psychologii dla nauczycieli* stają się źródłem autorefleksji nad dyspozycjami, zasobami i rozwojem zawodowym.

Takie rozwiązywanie umożliwia w kolejnych latach rozwijanie zainteresowań studentów kwestiami wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego oraz sposobami aktywności zawodowej nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji. Kolejność zajęć w planie studiów jest tak pomyślana, aby studenci przechodzili na podbudowie wiedzy teoretycznej z dyscypliny do rozwijania umiejętności zawodowych przyszłego nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji. Realizują zatem metodykę poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci

lub uczniów oraz poszerzają autorefleksję w trakcie praktyk zawodowych ciągłych. W procesie kształcenia studentom zapewniono indywidualne doradztwo metodyczne poprzez dobór osób prowadzących zajęcia (ich doświadczenie zawodowe, dydaktyczne oraz naukowe), odpowiednie formy zajęć (konwersatoria), konsultacje indywidualne projektów, scenariuszy, realizację projektów edukacyjnych u interesariuszy zewnętrznych.

Umożliwiono także studentom budowanie profesjonalnego osądu w oparciu o analizę indywidualnych przypadków, zwłaszcza dotyczących dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I-III, organizacji pracy przedszkola i szkoły w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i z niepełnosprawnościami. Szczegółowe zapisy sylabusów wskazują na rozwijanie u studentów samodzielności i odpowiedzialności studentów za przebieg i efektywność własnego kształcenia.

Praktyki śródroczne są realizowane jako zajęcia prowadzone przez nauczycieli przedszkoli lub szkół, z którymi Uczelnia zawarła umowy (zgodnie z treścią punktu 4.3 standardu).

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów,

Zgodnie z §8 [Regulaminu Studiów](#) przyjęcie na studia następuje poprzez: 1) rekrutację, 2) potwierdzenie efektów uczenia, 3) przeniesienie z innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej.

Cudzoziemcy mogą podejmować studia na zasadach określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Warunki i tryb przyjęcia na studia określa Senat UR na wniosek Dziekana zaopiniowany przez Radę Wydziału. Kandydaci na studia na kierunek *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* są przyjmowani na studia przede wszystkim w oparciu o procedurę rekrutacyjną. W latach 2019-2025 poprzez procedurę przeniesienia z innej uczelni przyjętych zostało na studia stacjonarne i niestacjonarne łącznie 7 osób. Przyjęcie na studia w trybie potwierdzenia efektów uczenia się jest zgodne z [Uchwałą nr 48/02/2025 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 24 lutego 2025 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Rzeszowskim](#).

Warunki i tryb przyjęcia na studia określa Senat UR na wniosek Dziekana zaopiniowany przez Radę Wydziału. Kryteria rekrutacji na dany kierunek opracowywane są jeden rok wcześniej przed rozpoczęciem rekrutacji na dany rok akademicki. Po zatwierdzeniu przez Senat w formie uchwały są publikowane na stronie internetowej Uniwersytetu w zakładce „[Kandydat](#)”.

Rekrutacja na kierunek *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* prowadzona jest zgodnie z zasadami określonymi corocznie w stosownej uchwale Senatu. W roku akad. 2025/2026 rekrutacja kandydatów, w tym cudzoziemców, na studia na kierunek *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* 5-letnie jsm., studia stacjonarne i niestacjonarne, profil praktyczny odbywa się na podstawie [Uchwały nr 344/06/2024 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich w roku akademickim 2025/2026 \(z późn. zm.\) \(Załącznik nr 1 do Uchwały nr 99/06/2025 Senatu UR z dnia 30 czerwca 2025 r. \(tekst jednolity\)\)](#).

Limity przyjęć na pierwszy rok studiów określone są w [załączniku do Zarządzenia Rektora UR w sprawie limitów przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w roku akademickim 2025/2026](#). Dla kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* minimalna liczba miejsc na studia stacjonarne i niestacjonarne wynosi 30, maksymalna liczba miejsc wynosi 150 na studia stacjonarne i 150 miejsc na studia niestacjonarne. Zgodnie z zasadami rekrutacji, stanowiącymi [załącznik nr 1 do uchwały](#), w przypadku rekrutacji kandydatów na kierunek *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w postępowaniu rekrutacyjnym brane są pod uwagę wyłącznie wyniki części pisemnej egzaminu maturalnego z przedmiotów: język polski jako przedmiot obowiązkowy - na poziomie podstawowym lub rozszerzonym, język obcy nowożytny wskazany przez kandydata jako przedmiot dodatkowy - na poziomie podstawowym lub rozszerzonym (dla kandydatów z egzaminem dojrzałości (stara matura) język obcy z części pisemnej lub ustnej), matematyka jako kryterium dodatkowe w przypadku, gdy liczba kandydatów z tą samą liczbą punktów przewyższa limit wolnych miejsc na kierunek - na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Wyniki egzaminu maturalnego przeliczane są na punkty w zależności od poziomu egzaminu: poziom podstawowy 1%=1 pkt, poziom rozszerzony 1%=2 pkt, osobno dla każdego przedmiotu. W przypadku kandydatów, którzy zdawali tzw. „starą maturę” lub posiadają świadectwa uzyskane poza granicami RP oceny egzaminu dojrzałości i wyniki ze świadectw przeliczane są na punkty rekrutacyjne zgodnie z [Załącznikiem nr 2 do Uchwały Senatu](#), określającym sposób przeliczania ocen z dokumentów (innych niż „nowa matura”) uprawniających do podjęcia studiów pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich oraz studiów drugiego stopnia. Rekrutacja na wszystkie kierunki studiów, w tym na *pedagogikę przedszkolną i wczesnoszkolną*, prowadzona jest w drodze elektronicznej rekrutacji za pośrednictwem uczelnianego systemu rekrutacyjnego. W postępowaniu kwalifikacyjnym biorą udział kandydaci, którzy posiadają dokument uprawniający do podjęcia studiów na odpowiednim poziomie, zgodnie ze szczegółowymi warunkami przyjęć na dany kierunek oraz dopełnili wszystkich wymaganych formalności. Lista kandydatów, którzy zostają przyjęci na kierunek *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* ustalana jest na podstawie sumy punktów rekrutacyjnych, w kolejności malejącej – od pozycji najwyższej aż do wyczerpania limitu miejsc.

Rekrutację na studia prowadzi Centralna Komisja Rekrutacyjna powołana przez Rektora UR. W celu zabezpieczenia potrzeb organizacyjnych rekrutacji powoływane są przez Rektora, na czas trwania rekrutacji na dany rok, wydziałowe zespoły rekrutacyjne. Ich pracą koordynuje pełnomocnik ds. rekrutacji, który odpowiada za przebieg rekrutacji na kierunkach, na których dany Wydział realizuje kształcenie.

Z „[Rankingu popularności kierunków](#)” prowadzonego na UR wynika, że zainteresowanie studiowaniem na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* utrzymuje się od wielu lat na wysokim poziomie, o czym świadczy duża liczba kandydatów rejestrujących się corocznie w systemie rekrutacyjnym, zarówno w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym. W roku akad. 2024/2025 na jedno miejsce na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* przypadało 2,1 kandydata na studia stacjonarne i 1,5 kandydata na studia niestacjonarne (odpowiednio 317 i 226 kandydatów na 150 miejsc), zaś w roku akad. 2025/2026 – odpowiednio 2,55 i 1,65 (385/247 kandydatów na 150 miejsc). Od lat kierunek *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* znajduje się w czołówce popularności kierunków na Uniwersytecie Rzeszowskim.

2. Zasady, warunki trybu uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej,

Zgodnie z §11 [Regulaminu Studiów](#) student innej uczelni, w tym także uczelni zagranicznej, może ubiegać się o przeniesienie na UR nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego semestru studiów. Dziekan Wydziału, po zaopiniowaniu przez Radę Wydziału, może określić szczegółowe warunki i zasady przeniesienia z innej uczelni, w tym także uczelni zagranicznej. W przypadku Wydziału Pedagogiki i Filozofii przeniesienie studenta z innej uczelni odbywa się na zasadach ogólnych określonych w Regulaminie Studiów. Student, który ubiega się o przeniesienie na kierunek *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie* składa wniosek dołączając do niego: 1) zaświadczenie z uczelni macierzystej zawierające informacje o posiadaniu statusu studenta; 2) dokumentację potwierdzającą dotychczasowy przebieg studiów zawierającą wykaz ocen oraz szczegółowy opis zaliczonych przedmiotów pozwalający na ocenę zgodności uzyskanych efektów uczenia się; 3) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię: a) dokumentu uprawniającego do podjęcia studiów na jednolitych studiach magisterskich; 4) tłumaczenia dokumentów, o których mowa w pkt 1-3, jeśli zostały sporządzone w języku obcym, wykonane przez tłumacza przysięgłego, wpisanego na listę tłumaczy przysięgłych, prowadzoną przez Ministerstwo Sprawiedliwości RP. Cudzoziemiec ubiegający się o przeniesienie na UR z uczelni zagranicznej na kierunek prowadzony w języku polskim, zobowiązany jest do dołączenia do wniosku: 1) dokumentu potwierdzającego znajomość języka polskiego na poziomie minimum B2; 2) potwierdzoną przez UR kserokopię dokumentu stwierdzającego uprawnienie do podejmowania studiów bez ponoszenia opłat zgodnie z art. 324 ust. 2 ustawy (np. Karta Polaka, karta pobytu, decyzja administracyjna właściwego organu). W przypadku wyrażenia zgody na przeniesienie z innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, Dziekan dokonuje wpisu na listę studentów. Student może przenieść się na inny kierunek studiów na UR, za zgodą Dziekana, nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego semestru studiów z zachowaniem wymogów określonych w §6 pkt. 11 Regulaminu Studiów.

Zgodnie z §12 Regulaminu Studiów w przypadku wznowienia studiów przez studenta, przeniesienia z innej uczelni, w tym także uczelni zagranicznej, przeniesienia na inny kierunek studiów na UR, podejmowania przez studenta studiów po powrocie z urlopu, podejmowania przez studenta studiów po powrocie z innej uczelni, w tym także zagranicznej, na której realizował część programu studiów, powtarzania przez studenta semestru lub roku studiów, na którym program studiów uległ zmianie, zmiany przez studenta formy studiów, Dziekan, po uzyskaniu opinii kierownika kierunku, może wyznaczyć różnice programowe lub podjąć decyzję o uznaniu ocen i zaliczeń z przedmiotów, z których student uzyskał ocenę pozytywną i/lub zaliczenie w dotychczasowym przebiegu studiów, jeśli nie uległy zmianie efekty uczenia się zdefiniowane dla tych przedmiotów. Przedmioty realizowane jako różnice programowe są przypisywane w elektronicznym systemie dziekanatowym w bieżącym lub kolejnym semestrze do tych semestrów studiów, w których występują zgodnie z harmonogramem studiów. Dziekan wyznacza formę i termin realizacji różnic programowych oraz, na wniosek studenta, Indywidualną Organizację Studiów (IOS). Brak zaliczenia różnic programowych w wyznaczonym terminie skutkuje niezaliczeniem przedmiotu/semestru na takich samych zasadach, jak w przypadku pozostałych przedmiotów. Z tytułu powtarzania zajęć, w ramach różnic programowych, z powodu niezadowolających wyników w nauce, UR pobiera opłaty w wysokości określonej zarządzeniem Rektora, obowiązującym studenta od roku akademickiego, od którego student rozpoczął studia i informuje o fakcie naliczenia opłaty w elektronicznym systemie Wirtualna Uczelnia. W przypadku podejmowania przez Dziekana decyzji o uznaniu ocen i zaliczeń z przedmiotów, z których student

uzyskał ocenę pozytywną i/lub zaliczenie w dotychczasowym przebiegu studiów, studentowi przypisuje się taką liczbę punktów ECTS i godzin, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów na kierunku, na który student zostaje przyjęty.

Dziekan, przed uznaniem przedmiotu lub innej formy zajęć, zasięga opinii kierownika kierunku studiów, koordynatora praktyk lub osoby odpowiedzialnej za wymianę akademicką. W przypadku uznania przedmiotu zakończonego zaliczeniem bez oceny oraz przypisania go do przedmiotu przewidzianego programem studiów, który kończy się oceną, zalicza się ten przedmiot na ocenę dostateczną. W celu uzyskania wyższej oceny, student może – na swój wniosek – przystąpić do egzaminu lub zaliczenia z tego przedmiotu. Dziekan, po uzyskaniu opinii kierownika kierunku, może podjąć decyzję o uznaniu ocen i zaliczeń z przedmiotów, z których student uzyskał ocenę pozytywną i/lub zaliczenie w dotychczasowym przebiegu studiów, w tym także na innym kierunku, pod warunkiem, że efekty uczenia się zdefiniowane dla tych przedmiotów są tożsame.

3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów,

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów określone są w [Uchwale nr 48/02/2025 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 24 lutego 2025 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Rzeszowskim](#) oraz [Zarządzeniu nr 193/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 3 września 2025 r. zmieniające Zarządzenie nr 121/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 19 maja 2025 r. w sprawie wysokości opłat za usługi edukacyjne pobieranych od studentów rozpoczynających studia I stopnia, II stopnia i jednolite studia magisterskie oraz opłat za przeprowadzenie procedury potwierdzania efektów uczenia się od roku akademickiego](#).

Potwierdzenie efektów uczenia się jest formalnym procesem weryfikacji posiadanych efektów uczenia się. Wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się wraz ze stosowną dokumentacją składa kandydat na studia ubiegający się o uznanie efektów uczenia się nabytych w drodze edukacji nieformalnej (uczenia się niezorganizowane instytucjonalnie, realizowane w sposób i metodami zwiększającymi zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, związane z wykonywaną pracą, działalnością społeczną lub inną formą rozwoju osobistego) i pozaformalnej (uczenie się zorganizowane instytucjonalnie poza systemem studiów, obejmujące w szczególności kursy i szkolenia, realizowane poza programem studiów wyższych (wniosek *stanowi* Załącznik nr 1 do Uchwały Senatu) wnosząc do Dziekana Wydziału za pośrednictwem Centralnej Komisji Rekrutacyjnej o weryfikację efektów uczenia się nabytych w drodze edukacji nieformalnej i pozaformalnej oraz uznania ich w ramach przedmiotu/ów realizowanych na określonym kierunku studiów. Zgodnie z Uchwałą Senatu Uniwersytet Rzeszowski może potwierdzić efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu, jeżeli posiada: pozytywną ocenę jakości kształcenia na tych studiach lub kategorię naukową A+, A albo B+ w zakresie dyscypliny, do której przypisany jest kierunek albo dyscypliny wiodącej, w przypadku przypisania kierunku do więcej niż jednej dyscypliny. Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się zawartym w programie studiów określonego kierunku, poziomu i profilu. Efektów uczenia się nie można potwierdzić w przypadku kierunków studiów, dla których zostały określone standardy kształcenia (o których mowa

w art. 68 ust. 1 pkt 1-10 Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce). W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu. Zespół programowy określa listę przedmiotów objętych procedurą potwierdzania efektów uczenia się w ramach danego kierunku, poziomu i profilu oraz zasady przeprowadzania weryfikacji efektów (egzaminów), które zatwierdza Dziekan Wydziału po zasięgnięciu opinii Rady Wydziału w terminie do 31 stycznia roku poprzedzającego rok akademicki, którego dotyczy rekrutacja. Wykaz przedmiotów objętych potwierdzaniem efektów uczenia się zamieszczony jest na stronie internetowej Uniwersytetu. Szczegółowe etapy postępowania w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się reguluje §4 i §5 Uchwały Senatu.

Kandydaci na studia zainteresowani procedurą potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Rzeszowskim mogą uzyskać stosowne informacje w Punkcie Informacyjnym Działu Jakości i Akredytacji Uniwersytetu Rzeszowskiego, zaś doradztwo edukacyjne w zakresie podjęcia właściwego kierunku studiów na podstawie dotychczasowego doświadczenia zawodowego kandydata prowadzone jest w Dziale Rekrutacji i Karier Studenckich Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Dotychczas nie zgłosiły się osoby zainteresowane podjęciem studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z wykorzystaniem procedury potwierdzania efektów uczenia się.

4. *Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów,*

Na Wydziale Pedagogiki i Filozofii prowadzony jest coroczny monitoring liczby kandydatów na studia na kierunki prowadzone na Wydziale oraz liczby osób przyjętych w drodze rekrutacji na studia na poszczególne kierunki, ich poziomy i tryby, w tym na kierunek *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Postępy studentów poszczególnych roczników monitorowane są dwutorowo: zbiorczo przez Zespół programowy kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* oraz indywidualnie przez nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia. Zespół programowy kierunku, zgodnie z §16 pkt. 4, [Regulaminu organizacyjnego Wydziału Pedagogiki i Filozofii](#) dokonuje analizy i oceny stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się na kierunku, w szczególności poprzez weryfikację zbiorczą osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na koniec roku akademickiego, w oparciu o uzyskane w Dziekanacie dane dotyczące w szczególności: wykazów ocen z zaliczeń i egzaminów (w tym struktury ocen z zimowej i letniej sesji egzaminacyjnej zawierającej oceny z egzaminów i zaliczeń poszczególnych roczników), wskaźników zdawalności w pierwszym terminie, wskaźników powtarzalności semestrów oraz opinie pracodawców o studentach odbywających praktyki, dostarczone przez koordynatora praktyk. Monitoring i ocena postępów studentów dokonywana jest również indywidualnie przez nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, co związane jest z wypełnianiem przez studentów warunków zaliczenia danego przedmiotu zgodnie ze wskazanymi w sylabusie przedmiotu metodami oceny efektów uczenia się (sposobami weryfikacji efektów uczenia się) oraz kryteriami oceniania. Na wszystkich zajęciach dydaktycznych studenci potwierdzają swój udział w zajęciach poprzez podpisanie listy obecności. Nieobecności studenta usprawiedliwiane są przez prowadzących zajęcia zgodnie z [Regulaminem studiów](#).

Wnioski z oceny postępów studentów oraz wynikające z nich zalecenia na poziomie Wydziału Pedagogiki i Filozofii przekazywane są podczas zebrań pracowników, w tym podczas Rady Wydziału oraz indywidualnych rozmów kierowników katedr i zakładów, Dziekana Wydziału i Dyrekcji Instytutu z pracownikami. Na poziomie Wydziału, ocena efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach dokonywana jest przez Zespół programowy kierunku w oparciu o wzór [Sprawozdania z działalności Zespołu programowego kierunku](#).

Zespół programowy kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* czyni również starania na rzecz promocji kierunku, w tym poprzez cykliczne uczestnictwo prowadzących zajęcia na kierunku, władz dziekańskich oraz studentów w Uniwersyteckich Targach Pracy i Dniu Otwartym UR oraz Salonie Maturzystów Perspektywy na Uniwersytecie Rzeszowskim a także m.in. poprzez zamieszczanie na bieżąco w [mediach społecznościowych Instytutu Pedagogiki](#) oraz [stronie Wydziału Pedagogiki i Filozofii](#) aktualnych informacji o działalności zarówno wykładowców, jak i studentów, w tym kół naukowych.

Zespół programowy kierunku zwraca również uwagę na rozwijanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przez studentów *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* nie tylko poprzez udział w zajęciach wynikających z harmonogramu studiów, ale także poprzez systematyczne zachęcanie ich do działalności w studenckich kołach naukowych i uczestnictwa w konferencjach, w tym studenckich, ale także do działalności wolontariackiej na rzecz społeczności lokalnej, zwłaszcza dzieci i młodzieży oraz rodzin i seniorów.

5. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się,

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone są w Regulaminie studiów. Szczegółowe określenie sposobów weryfikacji efektów uczenia się zawarte jest w sylabusie danego przedmiotu i zawiera przypisane do przedmiotu metody oceny efektów uczenia się np. kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć wraz z przyporządkowaniem do konkretnego efektu uczenia się dla przedmiotu i formy tych zajęć (z rozróżnieniem dla wykładów i ćwiczeń). W każdym sylabusie wskazane są również warunki zaliczenia przedmiotu i kryteria oceniania. Ponadto dla każdego przedmiotu oszacowany został całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów dla różnych form aktywności (godziny z harmonogramu studiów; inne z udziałem nauczyciela akademickiego np. udział w konsultacjach, egzaminie; godziny niekontaktowe – praca własna studenta). Nakład pracy studenta oszacowany jest w godzinach (średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności) i punktach ECTS (przy założeniu, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta). Sylabus opracowywany jest przez koordynatora przedmiotu. Sylabusy dla poszczególnych cykli kształcenia zamieszczane są na stronie internetowej Wydziału w zakładce [„Student” – „Kierunki studiów \(programy, rozkłady, sylabusy\)” - „Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna” – „Sylabusy”](#).

Podczas pierwszych zajęć z danego przedmiotu, każdy z prowadzących przedstawia studentom sylabus ze szczególnym zwróceniem uwagi na efekty uczenia się, sposoby weryfikacji efektów uczenia się, w tym metody oceny efektów uczenia się oraz warunki zaliczenia przedmiotu. Za sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się odpowiedzialna jest osoba prowadząca dany przedmiot. W przypadku realizowanych na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* praktyk, ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana jest przez koordynatora praktyki na podstawie stosownej dokumentacji. Dodatkowo ocena stopnia realizacji przedmiotowych efektów uczenia się dla praktyki wskazywana jest każdorazowo w Arkuszu Uwag i Spostrzeżeń przez opiekuna praktyki

z ramienia placówki, w której realizowana jest przez studenta dana praktyka. Temu celowi służą także hospitacje praktyk, prowadzone przez koordynatora praktyki. Ocena efektów uczenia się na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* prowadzona jest corocznie przez Zespół programowy w oparciu o kryteria wyróżnione w *Sprawozdaniu z działalności Zespołu programowego* za dany rok akademicki.

6. *Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, efektami dotyczącymi stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego,*

Dla wszystkich założonych w programie studiów efektów uczenia się zostały dobrane adekwatne i odpowiednio zróżnicowane metody ich weryfikacji. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez studenta w trakcie procesu kształcenia uszczegółowione zostały w sylabusie do każdego przedmiotu, przygotowywanego dla danego cyklu kształcenia. Sylabusy opracowywane są przez koordynatora przedmiotu. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się podawane są do wiadomości studentów przez prowadzących dane zajęcia podczas pierwszych zajęć, sylabusy są także umieszczone na stronie internetowej Wydziału Pedagogiki i Filozofii. Zgodnie z ustalonymi w sylabusie metodami oceny efektów uczenia się, które odnoszą się do konkretnych efektów uczenia się dla przedmiotu oraz formy zajęć dydaktycznych, prowadzący ocenia stopień osiągania efektów uczenia się. Temu celowi służą także warunki zaliczenia przedmiotu i kryteria oceniania zawarte w sylabusie. Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji efektów uczenia się należą m.in. kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, obserwacja w trakcie zajęć a także prezentacje, referaty, prace pisemne, wypowiedzi ustne, ocena z aktywności na zajęciach itp. Zaliczenie danego przedmiotu potwierdza stopień osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Sprawdzanie i ocenianie efektów odbywa się wieloetapowo, w trakcie i na zakończenie zajęć. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się zależą od specyfiki przedmiotu i rodzaju efektów.

W przypadku efektów dotyczących wiedzy najczęściej wykorzystywane są: kolokwium (ustne i pisemne), które daje możliwość sprawdzenia wiedzy, umiejętności analitycznych, rozwiązywania problemów, uczy rzeczowej argumentacji oraz logicznego wyrażania myśli. Ponadto daje możliwość pracy nad umiejętnością jasnego formułowania wypowiedzi oraz jest efektywne czasowo przy dużych grupach. Ponadto wykorzystywane i poddawane ocenie są również dyskusje na zajęciach, referaty oraz prezentacje. Dzięki stosowaniu metody dyskusji wspierane jest myślenie krytyczne, argumentacja i dostrzeganie różnych perspektyw. Wzmacniana jest aktywność i zaangażowanie studentów. Metoda ta pozwala ćwiczyć umiejętność pracy w grupie i kulturę dialogu. Uczy formułowania własnych opinii i ich obrony. Pomaga studentom lepiej zrozumieć materiał dzięki wymianie doświadczeń i przykładów. Z kolei wykładowcy daje możliwość obserwacji, jak studenci rozumieją i interpretują omawiane treści. W stosunku do wyżej wymienionych metod referat stosowany jest rzadziej, ale odpowiada efektom kształcenia ze względu na fakt, iż uczy samodzielnego wyszukiwania, selekcjonowania i opracowywania informacji, kształtuje umiejętność samodzielnej organizacji pracy, planowania i odpowiedzialności za

efekt końcowy. Pozwala studentowi wejść głębiej w wybrany temat i zaprezentować własne spojrzenie. A ponadto może być punktem wyjścia do dyskusji grupowej.

Efekty z zakresu umiejętności sprawdzane są m.in. poprzez prace projektowe (np. autorski program nauczania, studium przypadku). Metoda ta doskonali rozwój umiejętności praktycznych, pozwala zastosować wiedzę teoretyczną w praktyce, uczy rozwiązywania realnych problemów oraz podejmowania decyzji. Buduje także umiejętności organizacyjne, takie jak planowanie pracy i zarządzanie czasem; ustalanie etapów projektu, monitorowanie postępów. Dzięki tej metodzie weryfikacji efektów uczenia się studenci rozwijają samodzielność i odpowiedzialność. Uczy to ich samodyscypliny i brania odpowiedzialności za efekty swojej pracy, a tym samym przygotowuje studenta do wejścia na rynek pracy. Aktywne działanie pogłębia zrozumienie treści znacznie bardziej niż bierne przyswajanie, ułatwiając długotrwałe zapamiętywanie. Sprawdziany praktyczne (np. technologie informacyjne), przyczyniają się do rozwoju kompetencji cyfrowych. Projekty wymagają użycia narzędzi informatycznych, programów graficznych, arkuszy kalkulacyjnych czy platform online. Kolejną metodą weryfikacji efektów uczenia się są sprawozdania (z przeprowadzonych badań). Student ma okazję rozwijać umiejętności badawcze: formułowanie problemu i hipotez, dobór metod badawczych (jakościowych, ilościowych), zbieranie, analizowanie i interpretowanie danych i krytyczną ocenę wiarygodności źródeł i wyników. Ma możliwość pogłębienia wiedzy merytorycznej poprzez zgłębienie literatury naukowej. Student uczy się identyfikować problemy, analizować złożone zagadnienia i wyciągać logiczne wnioski. Buduje ciekawość poznawczą i gotowość do uczenia się przez całe życie. Kolejnymi metodami weryfikującymi umiejętności studentów są scenariusze zajęć. Dzięki tej metodzie rozwija umiejętności planowania procesu dydaktycznego: uczy się wyznaczać cele zajęć, potrafi dobrać metody, techniki i formy pracy odpowiednie do grupy uczniów, opanowuje tworzenie logicznej struktury lekcji. Rozwija kreatywność i innowacyjność. Tworząc scenariusze zajęć, student musi przewidzieć potrzeby grupy, poziom trudności, potencjalne trudności czy bariery. Uczy się planowania form oceny i ewaluacji. Tworzenie scenariusza wymaga odpowiedniego rozkładu czasu, kolejności działań i dopasowania zasobów. Przygotowuje do praktyki zawodowej odzwierciedlając realną pracę nauczyciela, edukatora czy trenera, co ułatwia późniejsze prowadzenie zajęć i zwiększa pewność siebie. Ćwiczenia praktyczne to kolejna metoda weryfikacji umiejętności studenta, która uczy go wykorzystywania teorii w konkretnych sytuacjach zawodowych. Kształtuje kompetencje *problem-solving*. W momencie, gdy pojawiają się realne trudności, które wymagają analizy i szybkiego reagowania, student uczy się dobierać właściwe strategie działania. Rozwija samodzielność i odpowiedzialność, oraz buduje pewność siebie. Dzięki mikronauczaniu student przygotowuje się do prowadzenia prawdziwych zajęć. Metoda ta pozwala doskonalić umiejętności zanim student trafi na pełne zajęcia w szkole czy przedszkolu.

Kompetencje weryfikowane są m.in. przy pomocy obserwacji studenta na zajęciach, prowadzonej dyskusji oraz na podstawie prac pisemnych.

Metody sprawdzania i oceniania efektów na zakończenie procesu kształcenia odnoszą się do procesu dyplomowania. Praca magisterska przygotowana jest w ramach *seminarium magisterskiego*. Stopień realizacji efektów uczenia się oceniany jest przez promotora pracy systematycznie, na każdym etapie jej powstawania (przygotowanie pracy dyplomowej obejmuje cztery semestry studiów). Realizacja seminarium magisterskiego powinna zakończyć się złożeniem pracy. Tematyka prac dyplomowych jest zasadniczo zgodna z kierunkami badań prowadzonymi w Instytucie Pedagogiki oraz problematyką kierunku. Praca dyplomowa podlega recenzji przez promotora i recenzenta z wykorzystaniem ujednoliconych formularzy. Oceniana jest zgodność treści i struktury pracy z jej tytułem, umiejętność samodzielnego formułowania problemu, realizacja założonych celów

pracy, zawartość merytoryczna pracy, czy i w jakim zakresie praca stanowi nowe ujęcie problemu, poprawność stosowanych metod, poprawność terminologiczna oraz językowo-stylistyczna, dobór wykorzystywania źródeł, literatury, piśmiennictwa. Ostatecznym sprawdzianem realizacji efektów uczenia się jest egzamin dyplomowy. Podczas egzaminu dyplomowego student otrzymuje cztery pytania: jedno od promotora pracy, jedno od recenzenta oraz dwa pytania kierunkowe (zagadnienia do egzaminu dyplomowego opublikowane są na stronie Wydziału w [zakładce Student - praca dyplomowa](#)).

7. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów,

Zasady, warunki i tryb dyplomowania na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* są zgodne z [Regulaminem Studiów](#) (rozdział 18 - Ukończenie studiów) oraz obowiązującym na Wydziale Pedagogiki i Filozofii „[Regulaminem dyplomowania](#)”. Wszystkie informacje dotyczące procedury dyplomowania zamieszczone są na stronie internetowej Wydziału w zakładce „Student” - „[Praca dyplomowa](#)”. Dodatkowo każdy z promotorów, pod którego kierunkiem przygotowywana jest praca dyplomowa studentów *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* corocznie zapoznaje seminarzystów z procedurą dyplomowania.

Zgodnie z „Regulaminem dyplomowania na Wydziale Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego” praca dyplomowa – magisterska studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* przygotowana jest pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, który posiada co najmniej stopień naukowy doktora i został zatwierdzony przez Radę Wydziału. Listę kandydatów na promotorów na dany rok zatwierdza Dziekan Wydziału, po zasięgnięciu opinii Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii. Student wybiera promotora pracy magisterskiej z listy promotorów zatwierdzonych dla kierunku na dany rok akademicki w terminach ustalonych przez Dziekana. Oferta seminariów magisterskich prowadzonych przez promotorów zatwierdzonych dla danego kierunku zostaje udostępniona studentom, którzy zobowiązani są do zapoznania się z tematyką proponowanych seminariów dyplomowych oraz do wyboru – w terminie wskazanym przez Dziekana - określonego seminarium poprzez wpisanie się na listę udostępnioną przez Dziekanat w wersji elektronicznej. Jeśli student nie dokona wyboru, zostaje zapisany na seminarium w trybie administracyjnym przez Dziekanat. Grupa seminaryjna na etapie tworzenia liczy minimum 10 osób. Zapisy do grup prowadzone są proporcjonalnie do liczby studentów w danym roczniku. O kolejności zapisu decyduje średnia ocen z toku studiów. Zmiana seminarium dyplomowego wymaga zgody Dziekana wyrażonej na wniosek studenta zaopiniowany przez obecnego i przyszłego promotora. Tematyka prac dyplomowych jest zbieżna z kierunkiem i dorobkiem naukowym promotora. Zgodnie z §16 ust. 4b [Regulaminu organizacyjnego Wydziału Pedagogiki i Filozofii](#) do zadań Zespołu programowego należy analiza i ocena stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się na kierunku studiów w szczególności poprzez wstępną ocenę tematów prac dyplomowych pod kątem ich zgodności z kierunkiem studiów. Następnie, zgodnie z „Regulaminem dyplomowania na Wydziale Pedagogiki i Filozofii” tematy prac dyplomowych zatwierdza Dziekan Wydziału, po uzyskaniu opinii Rady Wydziału. Wymogi odnoszące się do pracy magisterskiej, w tym jej struktury (układu), zaleceń ogólnych i technicznych zawarte zostały w „Regulaminie dyplomowania na Wydziale Pedagogiki i Filozofii”. Od grudnia 2021 r. prace dyplomowe składane są przez studentów z wykorzystaniem systemu internetowego Wirtualna Uczelnia (Systemu WU).

Praca magisterska podlega recenzji przez promotora i recenzenta z wykorzystaniem ujednoliconych formularzy: „Formularza oceny promotora pracy dyplomowej” i „Formularza oceny

recenzenta pracy dyplomowej”. Recenzje pracy są jawne, zgodnie z obowiązującymi przepisami w UR oraz dostępne w systemie WU. Oceną końcową pracy magisterskiej jest średnia ocen promotora i recenzenta. Promotor wraz z recenzją składa także raport z systemu antyplagiatowego (JSA). Tryb i zasady funkcjonowania procedury antyplagiatowej są zgodne z [Zarządzeniem nr 103/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 22 kwietnia 2025 r. w sprawie ustalenia procedury antyplagiatowej w Uniwersytecie Rzeszowskim](#) i „Regulaminem antyplagiatowym” stanowiącym Załącznik nr 1 do Zarządzenia. Studenci zobowiązani są do złożenia oświadczeń: o samodzielności pracy i zgodności wersji papierowej pracy dyplomowej z wersją elektroniczną.

Zgodnie z §6 „Regulaminu dyplomowania na Wydziale Pedagogiki i Filozofii” student zostaje dopuszczony do egzaminu dyplomowego po łącznym spełnieniu następujących warunków: 1) uzyskaniu wszystkich efektów uczenia się określonych w programie studiów na kierunku; 2) złożeniu na trzy tygodnie przed terminem egzaminu dyplomowego w systemie WU elektronicznej wersji pracy dyplomowej; 3) złożeniu w dziekanacie podpisanej przez promotora pracy dyplomowej oraz dokumentów związanych z wydaniem dyplomu na 14 dni przed terminem egzaminu; 4) uzyskaniu pozytywnych ocen pracy dyplomowej wystawionych przez promotora oraz recenzenta. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana na wniosek promotora. Zakres zagadnień przygotowujących do egzaminu dyplomowego udostępniony jest studentom *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* na stronie internetowej Wydziału Pedagogiki i Filozofii w zakładce „Student” – „Praca dyplomowa” – „Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – egz. magisterski”. Student na egzaminie dyplomowym otrzymuje od Komisji Egzaminacyjnej dwa pytania z listy pytań z zakresu w/w zagadnień oraz dwa pytania z pracy dyplomowej – po jednym pytaniu od promotora i recenzenta. Zasady ustalenia oceny końcowej wpisywanej na dyplom ukończenia studiów określa §50 ust. 3 Regulaminu Studiów. Komisja ustalając wynik końcowy bierze pod uwagę: 60% średniej arytmetycznej ocen z przebiegu studiów, 20% średniej arytmetycznej ocen z pracy dyplomowej, 20% średniej arytmetycznej ocen z odpowiedzi na egzaminie dyplomowym.

Zgodnie z „Regulaminem dyplomowania na Wydziale Pedagogiki i Filozofii” student jest zobowiązany przystąpić do egzaminu dyplomowego w terminach określonych w [Regulaminie studiów](#) – w przypadku studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jako kierunku kończącego studia w semestrze letnim, do 30 września. W przypadku nie złożenia przez studenta pracy dyplomowej, uzyskania przez studenta negatywnej oceny z egzaminu dyplomowego lub nie przystąpienia do egzaminu dyplomowego w określonym wyżej terminie Dziekan wydaje: decyzję o skreśleniu z listy studentów lub rozstrzygnięcie w przedmiocie powtarzania seminarium dyplomowego na wniosek studenta złożony do 7 dni od daty egzaminu dyplomowego.

Absolwent kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* otrzymuje dyplom ukończenia studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie profil praktyczny* potwierdzający wykształcenie wyższe oraz tytuł zawodowy magistra. W terminie 30 dni od dnia ukończenia studiów Uniwersytet wydaje absolwentowi dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu oraz ich 2 odpisy, w tym na wniosek studenta złożony do dnia ukończenia studiów: 1) odpis dyplomu w języku angielskim, francuskim, hiszpańskim, niemieckim, rosyjskim albo w innym języku obcym, w którym było prowadzone kształcenie na tych studiach; 2) odpis suplementu do dyplomu w języku angielskim lub w innym języku obcym, w którym było prowadzone kształcenie na tych studiach.

Zgodnie z obowiązującą w UR [Procedurą oceny jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac w UR](#) (Załącznik nr 3 do Uchwały nr 16/03/2025 Komisji ds. Kształcenia z dnia 17 marca 2025 r. w sprawie ustalenia procedur zapewnienia jakości kształcenia na studiach wyższych w Uniwersytecie

Rzeszowskim) powołany przez Dziekana Wydziału Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych dokonuje oceny jakości prac dyplomowych powstałych w ramach procesu dyplomowania oraz recenzji tych prac.

8. *Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, ze wskazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera,*
Nie dotyczy

9. *Spełnienie reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie*, profil praktyczny, studia stacjonarne i niestacjonarne uwzględnia standard kształcenia przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji przedszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej) - Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (t.j. Dz. U. 2024, poz. 453, zał. 2). W programie uwzględniono wymagania Standardu odnoszące się do sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się.

Dla wszystkich założonych w programie studiów efektów uczenia się zostały dobrane adekwatne i odpowiednio zróżnicowane formy ich sprawdzania właściwe do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Uszczegółowienia dotyczące sposobów weryfikacji efektów uczenia się zostały przedstawione w sylabusach przedmiotów. Do najczęściej stosowanych metod należą: egzaminy pisemne, prezentacje, kolokwia, prace projektowe, dzienniczki praktyk, ocena z aktywności na zajęciach, bezpośrednia obserwacja studenta w czasie wykonywania zadania zawodowego (dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego) wynikającego z pełnienia roli nauczyciela. Zaliczenie danego przedmiotu potwierdza stopień osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Weryfikacja efektów prowadzona jest na bieżąco w trakcie zajęć (testy, kolokwia, odpowiedzi ustne) oraz w trakcie końcowego zaliczenia przedmiotu. Kluczowe dla programu efekty uczenia się są również obowiązkowo sprawdzane w ramach pracy dyplomowej oraz na egzaminie dyplomowym.

Forma zaliczenia przedmiotu: egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny określona została w programie studiów odpowiednio do formy zajęć: wykład – egzamin/zaliczenie bez oceny, seminarium dyplomowe – zaliczenie bez oceny; ćwiczenia, zajęcia warsztatowe, lektorat, zajęcia wychowania fizycznego – zaliczenie z oceną.

1. *Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów*

W toku realizacji zajęć studenci *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* wykonują różnego rodzaju prace etapowe np. kolokwia, sprawdziany, testy, referaty, prezentacje indywidualne i grupowe, inne prace pisemne, w tym związane z dokumentacją praktyk, a także prace końcowe, które potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się dla danego przedmiotu np. prace egzaminacyjne, prace zaliczeniowe. Rodzaj, tematyka i metodyka poszczególnych wyżej wymienionych prac etapowych,

zaliczeniowych i egzaminacyjnych dostosowana jest do poziomu i profilu studiów. Dokumentacja efektów uczenia (pisemne prace etapowe i końcowe) przechowywana jest przez prowadzących zajęcia. Prace pisemne studentów przechowywane są przez okres 1 roku począwszy od daty przeprowadzenia egzaminu lub zaliczenia. Oceny z egzaminów i zaliczeń są wpisywane do systemu elektronicznego WU, protokoły generowane są elektronicznie.

2. *Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych)*

Efekty uczenia się dokumentowane są w różnej postaci. Sposobem dokumentowania są m.in.: pisemne prace egzaminacyjne, w tym testy, pisemne prace zaliczeniowe, referaty, zadania wykonywane przez studentów, prezentacje, prace projektowe, wypełnione dzienniki praktyk wraz z wymaganą dokumentacją i Arkuszem Uwag i Spostrzeżeń, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych. Obecność na zajęciach potwierdzana jest przez studentów poprzez podpisanie listy obecności. Tematyka prac dyplomowych powiązana jest z treściami kształcenia, które zawarte są w sylabusach przedmiotowych i specyfiką kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*.

Wstępna ocena tematów prac magisterskich dokonywana jest przez Zespół programowy pod kątem ich zgodności z kierunkiem, następnie tematy te zatwierdzane przez Dziekana Wydziału Pedagogiki i Filozofii po zaopiniowaniu przez Radę Wydziału. Podejmowana w pracach magisterskich problematyka jest zgodna z dorobkiem naukowym opiekunów prac i jest odpowiedzią na dokonujące się przemiany społeczne i kulturowe współczesnego świata. Nierzadko motywacją do podjęcia problematyki badawczej są problemy wynikające z praktyki edukacyjnej. W realizowanych pracach magisterskich podejmowane są ważne dla praktyki społecznej i pedagogicznej problemy badawcze w kontekście wychowania, opieki i edukacji dziecka – ucznia. Prace magisterskie posiadają charakter teoretyczno-badawczy, realizowane są w paradygmacie badań ilościowych i jakościowych. W pracach formułowane są ważne dla praktyki wnioski, propozycje wychowawcze oraz wskazania przydatne dzieciom/uczniom i ich rodzicom a także nauczycielom. Sformułowane tematy pozwalają na rozwijanie refleksyjności i budowanie propozycji optymalizacyjnych, a zatem wiązanie wyników badań z praktyką pedagogiczną w celu jej doskonalenia. Wykaz tematów prac dyplomowych zawarty został w Zał. nr 2.6 do Raportu Samooceny.

Zaliczenie każdej formy zajęć dydaktycznych z danego przedmiotu (wykłady, ćwiczenia, zajęcia warsztatowe) dokumentowane jest przez prowadzącego zajęcia w postaci protokołu egzaminacyjnego/zaliczeniowego, oddzielnie dla każdej z form w wersji elektronicznej za pośrednictwem systemu uczelnianego Wirtualna Uczelnia. W przypadku egzaminów ustnych egzaminator składa w Dziekanacie wykaz pytań egzaminacyjnych wraz ze wskazaniem, które pytanie zostało zadane danemu studentowi. W toku realizacji zajęć studenci *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* wykonują różnego rodzaju prace etapowe np. kolokwia, sprawdziany, testy, referaty, prezentacje indywidualne i grupowe, inne prace pisemne, w tym związane z dokumentacją praktyk, a także prace końcowe, które potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się dla danego przedmiotu np. prace egzaminacyjne, prace zaliczeniowe. Rodzaj, tematyka i metodyka poszczególnych wyżej wymienionych prac etapowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych dostosowana jest do poziomu i profilu studiów. Dokumentacja efektów uczenia (pisemne prace etapowe i końcowe) przechowywana jest przez prowadzących zajęcia. Zgodnie z §31 ust. 9 [Regulaminu studiów](#) prace pisemne studentów

przechowywane są przez okres 1 roku począwszy od daty przeprowadzenia egzaminu lub zaliczenia. Protokoły zaliczeń i egzaminów wpisywane są przez prowadzących zajęcia w wersji elektronicznej do systemu elektronicznego WU. Przykładowe powiązania metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się zostały przedstawione w kryterium 2.1 i 2.2 Raportu w odniesieniu do przedmiotów wskazanych w w/w punktach.

Stopień osiągania efektów uczenia się związany z praktykami oceniany jest przez koordynatora danej praktyki na podstawie złożonej przez studenta dokumentacji. Dodatkowo własną opinię na temat oceny stopnia realizacji zakładanych dla praktyki przedmiotowych efektów uczenia się wyraża opiekun praktyki z ramienia placówki, w której student realizuje praktyki. Przedmiotowe efekty uczenia się przypisane do praktyki wyszczególnione są w Arkuszu Uwag i Spostrzeżeń, w którym opiekun ocenia stopień ich realizacji po zakończeniu danej praktyki. Arkusz Uwag i Spostrzeżeń zawiera także ogólną charakterystykę przebiegu praktyki i ocenę praktyki wyrażoną stopniem, wystawioną przez opiekuna praktyki. Student składa wypełniony dziennik praktyk wraz z wymaganą dokumentacją (np. karty obserwacji zajęć, arkusze hospitacyjne, przykładowe scenariusze zajęć itp. wyszczególnione w adekwatnym do danej praktyki Ramowym Programie Praktyki) oraz uzupełniony Arkusz Uwag i Spostrzeżeń u koordynatora praktyki, który na tej podstawie zalicza daną praktykę. Weryfikacja efektów uczenia się dokonywana jest również poprzez hospitację praktyki przez koordynatora, której zasady określone są w [Załączniku nr 2 do Uchwały nr 16/03/2025 Komisji ds. Kształcenia z dnia 17 marca 2025 r. w sprawie ustalenia procedur zapewnienia jakości kształcenia na studiach wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim „Procedura przeprowadzania hospitacji programowych praktyk zawodowych na UR”](#). Z hospitacji praktyki sporządzany jest protokół. Dokumentacja efektów uczenia się związana z praktykami w postaci dzienników praktyk oraz Arkusza Uwag i Spostrzeżeń przechowywana jest w Dziekanacie Wydziału ds. Toku studiów (w teczce studenta), protokoły z hospitacji – w Dziekanacie Wydziału ds. praktyk, pozostała dokumentacja – u koordynatora praktyki.

Studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* rozwijają umiejętności w zakresie języków obcych podczas zajęć z przedmiotu: *Język obcy – Język angielski* prowadzonym przez lektorów Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UR. Przedmiot ten obejmuje 180 godz. na studiach stacjonarnych, 120 godz. na studiach niestacjonarnych. Wymaganiami wstępnymi dotyczącymi przygotowania studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* do uczenia się w językach obcych jest znajomość języka obcego na poziomie B1+/B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (egzamin maturalny). Zajęcia z języka angielskiego realizowane są na II–IV roku (semestry 3–8). Obejmują przygotowanie językowe i merytoryczne przyszłych nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem integracji treści kształcenia. Ich celem jest przygotowanie merytoryczne oraz językowe (przyszłych) nauczycieli przedszkoli i klas I–III szkół podstawowych, jako przygotowanie do integracji treści nauczania.

Metody dydaktyczne na zajęciach obejmują: praktyczne ćwiczenia językowe, przygotowanie prezentacji, pracę indywidualną, w parach i w grupach, dyskusje, pracę ze słownikiem, nagraniami audio i wideo, korzystanie ze źródeł internetowych, pracę z tekstem oryginalnym, wypowiedź pisemną, gry dydaktyczne, analizę przypadków, przygotowanie konspektu lekcji, prowadzenie fragmentu zajęć oraz praca metodą projektu.

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez: kolokwia, testy pisemne, wypowiedzi ustne i pisemne, projekty indywidualne/grupowe oraz obserwację pracy studenta podczas zajęć. Egzamin końcowy składa się z części pisemnej, obejmującej zadania sprawdzające kompetencje językowe i znajomość słownictwa specjalistycznego, oraz egzaminu ustnego z zakresu studiowanego kierunku. Szczegółowe kryteria oceny są zawarte w sylabusie właściwym dla danego cyklu kształcenia.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się, uzyskanie pozytywnych ocen z wymaganych prac pisemnych i odpowiedzi ustnych, a także obecność i aktywny aktywny uczestnictwo w zajęciach. Minimalny próg zaliczenia testu pisemnego wynosi 51%. Sposoby zaliczenia to: zaliczenie z oceną po każdym semestrze oraz pisemny i ustny egzamin końcowy po IV roku studiów. Formy zaliczenia obejmują: projekt indywidualny/grupowy (z zakresy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej np. dotyczący metod nauczania słownictwa, analizy systemów edukacji w wybranym kraju, omówienie i zaprezentowania stron lub aplikacji wspierających naukę języka, zaprezentowanie nowości wydawniczych dla dzieci i ich zastosowanie na lekcjach językowych, użycie sztucznej inteligencji w nauczaniu); przeprowadzenie fragmentu zajęć, aktywności językowej, gry lub zabawy; test pisemny (zadania jednokrotnego wyboru, uzupełnianie luk, parafrazy, wypowiedzi pisemne); przeprowadzenie aktywności językowej, fragmentu lekcji, gier oraz zabaw; zaliczenie sprawdzianu pisemnego (test jednokrotnego wyboru, uzupełnianie luk, lub parafrazy lub/i krótsza lub dłuższa wypowiedź pisemna). Zaliczeniem końcowym jest egzamin końcowy, który stanowi sprawdzian pisemny w formie ćwiczeń sprawdzających umiejętności językowe (gramatyka, słownictwo, czytanie, słuchanie, wypowiedź pisemna) oraz egzamin ustny z zakresu studiowanego kierunku. Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych przedmiotowych efektów uczenia się. Oceną końcową z przedmiotu stanowi średnia arytmetyczna z ocen cząstkowych.

Prace pisemne są przechowywane w Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UR. Część materiałów dydaktycznych, zadań oraz wybrane prezentacje studentów znajduje się na stronach E-dydaktyki oraz platformie Teams.

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studenta na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania) związane są z przygotowaniem pracy magisterskiej i jej oceną a także egzaminem dyplomowym. Praca magisterska przygotowana jest w ramach *Seminarium magisterskiego*. Efekty uczenia dla przedmiotu, sposoby ich weryfikacji oraz kryteria oceny zostały określone w sylabusie. Tematyka prac dyplomowych jest zbieżna z kierunkiem – zgodnie z [Regulaminem Organizacyjnym Wydziału Pedagogiki i Filozofii](#) wstępna ocena tematów prac dyplomowych pod kątem ich zgodności z kierunkiem studiów należy do Zespołu programowego a następnie są one zatwierdzane przez Dziekana Wydziału po zaopiniowaniu przez Radę Wydziału Pedagogiki i Filozofii. Wymogi ogólne i techniczne odnoszące się do pracy magisterskiej, w tym jej struktury oraz egzaminu dyplomowego określone zostały w „[Regulaminie dyplomowania na Wydziale Pedagogiki i Filozofii](#)” stanowiącego Załącznik do Uchwały nr 33/2025 WPF.003.33.RW.06.2025 Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 05.06.2025 r. w sprawie zatwierdzenia przez Członków Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii Regulaminu Dyplomowania na Wydziale Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Zgodnie z „Regulaminem dyplomowania” celem realizacji pracy magisterskiej jest opanowanie przez studenta szerokiej wiedzy z zakresu studiowanego kierunku oraz zdobycie umiejętności umożliwiających: identyfikację priorytetowych problemów badawczych z zakresu studiowanego kierunku oraz sformułowanie i wybór tematu służącego rozwiązaniu wybranych problemów związanych z kierunkiem studiów; sformułowanie tematu pracy zawierającego problem badawczy; opracowanie założeń metodologicznych rozwiązania wybranego problemu badawczego; dokonanie samodzielnej i krytycznej analizy literatury przeglądu literatury o przedmiocie badań; przeprowadzenie procesu badawczego służącego realizacji celu badań oraz weryfikacji przyjętych hipotez badawczych;

prezentację wyników badań wraz z ich analizą, sformułowanie wniosków z badań i rozwiązań problemu badawczego.

Praca dyplomowa recenzowana jest przez promotora oraz recenzenta. Uzyskanie pozytywnych ocen obu recenzji a także uzyskanie wszystkich efektów uczenia się określonych w programie studiów na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz złożenie w dziekanacie podpisanej przez promotora pracy dyplomowej wraz z dokumentami związanymi z wydaniem dyplomu, stanowi warunek dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego. Student na egzaminie dyplomowym otrzymuje od Komisji Egzaminacyjnej dwa pytania z listy pytań z zakresu zagadnień kierunkowych oraz dwa pytania z pracy dyplomowej – po jednym pytaniu od promotora i recenzenta. Zakres zagadnień tematycznych przygotowujących do egzaminu dyplomowego udostępnia się na stronie internetowej Wydziału Pedagogiki i Filozofii. Praca dyplomowa, recenzje promotora i recenzenta pracy dyplomowej, protokół z egzaminu dyplomowego, dyplom i suplement przechowywane są w Dziekanacie (w teczce studenta), a po zakończeniu danego cyklu kształcenia teczka przekazywana jest do archiwum. Ocena jakości prac dyplomowych powstałych w ramach procesu dyplomowania oraz recenzji tych prac dokonywana jest przez powołany przez Dziekana Wydziału Pedagogiki i Filozofii Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych, w oparciu o [„Procedurę oceny jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac na UR”](#).

3. *Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku*

Zgodnie z Zarządzeniem nr 94/2025 Rektora UR z dnia 9 kwietnia 2025 r. w sprawie realizacji badań ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na studiach, studiach podyplomowych i innych formach kształcenia oraz analizy ich wyników na Uniwersytecie Rzeszowskim prowadzenie monitoringu losów zawodowych absolwentów UR należy do zakresu działania Działu Rekrutacji i Karier Studenckich UR. Badanie losów zawodowych absolwentów jest uważane przez Uniwersytet Rzeszowski za priorytet w podwyższaniu jakości kształcenia oraz dostosowywaniu oferty edukacyjnej do wymogów współczesnego rynku pracy. Przedmiotem badania jest przebieg karier zawodowych absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich. Badanie losów zawodowych absolwentów UR prowadzone jest po ukończeniu studiów oraz po roku, trzech i pięciu latach od ukończenia studiów, począwszy od absolwentów rocznika 2009/2010. Celem badania jest dostarczenie informacji, które pozwalają dostosować kierunki studiów i programy kształcenia do aktualnych potrzeb i wymogów rynku pracy. Pierwsze z badań, w którym wzięli udział absolwenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jsm.* dotyczyło rocznika 2024/2025 (dotychczas w badaniu brali udział absolwenci kierunku *Pedagogika profil praktyczny I i II stopnia*). Zespół programowy kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* dokonuje monitoringu losów zawodowych absolwentów tego kierunku zawartych w Raportach Biura Karier, dodatkowo zwraca uwagę na wyniki Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), które znajdują się w POL-onie. Wyniki w zakresie: czasu poszukiwania pracy etatowej, wynagrodzenia ogółem brutto, względnego wskaźnika zarobków, bezrobocia i względnego wskaźnika bezrobocia są przedmiotem dyskusji odnoszącej się do doskonalenia programu studiów. Studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* konfrontują uzyskaną wiedzę teoretyczną, umiejętności i kompetencje społeczne z rzeczywistością edukacyjną, czemu sprzyjają praktyki zawodowe realizowane w przedszkolach i klasach I-III szkoły

podstawowej. Studenci oceniają praktykę w Ankiecie Ewaluacyjnej, a analiza otrzymanych wyników prezentowana jest Kierownikowi kierunku przez koordynatora praktyki.

Absolwenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* mogą kontynuować kształcenie w Szkole Doktorskiej oraz na studiach podyplomowych dla nauczycieli (kwalifikacyjnych lub doskonalących), które prowadzone są na Uniwersytecie Rzeszowskim, w tym na Wydziale Pedagogiki i Filozofii oraz w innych ośrodkach akademickich.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). Najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja).

W Instytucie Pedagogiki na Wydziale Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego zatrudnionych jest na stanowiskach badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych (na pełny etat i ½ etatu) 57 pracowników, którzy w roku akademickim 2025/2026 prowadzą zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Wśród kadry prowadzącej zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* przeważają pracownicy ze stopniem naukowym doktora (39), mniejszą grupę stanowią pracownicy ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (9) i tytułem naukowym profesora (3). Poza pracownikami zatrudnionymi w Instytucie Pedagogiki, zajęcia dydaktyczne prowadzą także nauczyciele akademicy (34 osoby) z innych jednostek Uniwersytetu Rzeszowskiego jak: Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UR; Instytutu Filozofii Wydziału Pedagogiki i Filozofii; Wydziału Nauk o Kulturze Fizycznej, Wydziału Nauk o Zdrowiu i Psychologii w Collegium Medicum UR; Wydziału Biologii, Ochrony Przyrody i Zrównoważonego Rozwoju; Wydziału Muzyki; Wydziału Ekonomii i Finansów, Wydziału Prawa i Administracji, Wydziału Biotechnologii. Dodatkowo zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku na podstawie umów cywilno-prawnych realizuje 11 nauczycieli. Wykaz kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku w latach 2019-2025 przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Liczba pracowników Instytutu Pedagogiki zatrudnionych na podstawie umowy o pracę prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w latach 2019-2025.

Rok akademicki	Pracownicy Instytutu Pedagogiki						Osoby zatrudnione w ramach umów cywilnoprawnych	Osoby zatrudnione na innych Wydziałach/Instytutach UR
	Profesor/ Profesor UR w grupie pracowników badawczo- dydaktycznych	Prof. UR w grupie pracowników dydaktycznych	Adiunkt w grupie pracowników badawczo- dydaktycznych	Adiunkt w grupie pracowników dydaktycznych	Asystent w grupie pracowników badawczo- dydaktycznych	Asystent w grupie pracowników dydaktycznych		
2019/20	3	1	2	13	-	4	2	15
2020/21	4	1	13	13	1	5	1	15
2021/22	4	-	19	12	-	2	6	27
2022/23	12	-	27	13	-	3	3	35

2023/24	11	-	26	16	-	2	9	41
2024/25	12	-	24	15	-	5	9	33
2025/26	13	-	25	14	-	5	11	34

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

Liczba nauczycieli akademickich oraz struktura ich kwalifikacji pozwala na realizację programu studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Kadra dydaktyczna posiada aktualny dorobek w postaci publikacji odnoszących się do różnych kontekstów pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Publikacje te pozostają w bezpośrednim związku z prowadzonymi przez nauczycieli zajęciami, co zapewnia aktualność treści kształcenia oraz ich osadzenie w najnowszych wynikach badań i praktyki edukacyjnej oraz pozwala na prawidłową realizację programu studiów.

W strukturze organizacyjnej Instytutu Pedagogiki funkcjonuje 9 Katedr/Zakładów, z których wielu pracowników podejmuje badania naukowe bezpośrednio lub pośrednio obejmujące dziecko w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, pracy z nim oraz jej rozległych kontekstów, analizowane w różnych ujęciach badawczych.

Na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* zajęcia realizują pracownicy z różnych Katedr/Zakładów w Instytucie Pedagogiki:

- Katedra Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej (od 2025 roku, wcześniej Zakład Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej). Profil naukowo-badawczy katedry obejmuje szeroki i aktualny zakres tematyki dotyczącej małego dziecka, analizowany kompleksowo i w ujęciu interdyscyplinarnym, a także w powiązaniu z praktyką edukacyjną. Pracownicy katedry prowadzą badania naukowe, które koncentrują się w obrębie edukacji małego dziecka, a w szczególności kategorii: pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, innowacji w pedagogice przedszkolnej, metod aktywizujących i ich wykorzystania w codziennej pracy z dzieckiem; funkcjonowania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w środowisku rówieśniczym, kultury organizacyjnej instytucji oświatowych; wzajemnych powiązań szkoły i rodziny w toku wspólnej pracy na rzecz dziecka – ucznia; wychowania przez sztukę, wychowania estetycznego, dydaktyki edukacji plastycznej i muzycznej, sztuki dziecka, literackiej edukacji małego dziecka (odbiór literatury przez małe dziecko; *reader response*, terapeutyczne funkcje literatury dziecięcej); teorii i metodyki nauczania języków obcych, wybranych problemów w zakresie lingwistyki stosowanej oraz akwizycji języka obcego;

- Katedra Badań Szkoły i Mediów funkcjonuje od 1987 roku, jednak w przeciągu lat pod różnymi nazwami. W latach 1987-2000 był to Zakład Technologii Kształcenia, od 2001 do 2009 roku Zakład Edukacyjnych Zastosowań Technologii Informacyjnych. Kolejna zmiana nazwy nastąpiła w 2010 roku, wówczas była to Katedra Pedagogiki Medialnej i Komunikacji Społecznej. W latach 2013-2019 – Katedra Pedagogiki Medialnej, w okresie od 2020 do 2024 roku – Katedra Badań Szkoły i Społeczeństwa Zmediatyzowanego. Od 1 października 2024 roku katedra nosi miano: Katedry Badań Szkoły i Mediów. Tematyka naukowo-badawcza podejmowana przez pracowników katedry obejmuje społeczeństwo zmediatyzowane (mediatory zmian i wyzwania pedagogiki medialnej). Pracownicy w badaniach skupiają się na kompleksowej diagnozie społeczeństwa zmediatyzowanego na różnych etapach życia: od dzieciństwa, przez okres dorastania, aż po starość. Uwzględniają przy tym kontekst społeczny, kulturowy, etyczny, pedagogiczny oraz technologiczny. Istotnym kierunkiem badań jest również szczegółowa analiza i poszukiwanie teoretycznych i praktycznych modeli interakcji pomiędzy człowiekiem a mediami, a w szerszym ujęciu – między mediami a społeczeństwem. Problematyka badań katedry obejmuje także kulturę medialną adolescentów i seniorów, konwergencję mediów, funkcjonowanie małych szkół w przestrzeni medialnej, współczesne ujęcia i perspektywy rozwojowe

m-learning, b-learning, platform edukacji zdalnej, aksjopedagogikę i jej koncepcje teoretyczne i metodologiczne, gotowość technologiczną, mediatyzację codzienności i kompetencje medialne, proces komunikacji nauczycieli z uczniami na lekcji, rozwój nowych form komunikowania w cyberprzestrzeni, psychospołeczne korelaty cyberprzemocy wśród polskich nastolatków, grafikę komputerową i fotografię dydaktyczną wykorzystywaną w procesie kształcenia do tworzenia materiałów dydaktycznych, przeciążenie informacyjne człowieka we współczesnym procesie edukacyjnym;

- Katedra Pedagogiki Specjalnej (od 2025 roku, wcześniej Zakład Pedagogiki Specjalnej). Wiodącym obszarem działalności naukowo-badawczej pracowników katedry jest wielokontekstowe ujęcie edukacji, terapii i rehabilitacji osób ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi i ich rodzin. Podejmowane w jego ramach eksploracje koncentrują się głównie wokół edukacji inkluzyjnej i społecznego włączania, a ich podmiotem są głównie dzieci i młodzież, ale i osoby w starszym wieku, a także rodzina postrzegana systemowo. Zagadnienia ujmowane są wielokontekstowo z uwzględnieniem współczesnych paradygmatów pedagogiki specjalnej, ale także możliwości i potrzeb samych jej podmiotów, z uwzględnieniem dynamicznie postępujących przeobrażeń i postępujących konstruktywnych zmian;

- Katedra Pedagogiki Społecznej (od 2025 roku, wcześniej Zakład Pedagogiki Społecznej). Zainteresowania naukowo-badawcze pracowników Zakładu Pedagogiki Społecznej koncentrują się głównie wokół zagadnień powiązanych z dyscyplinami naukowymi jak: pedagogika społeczna (i praca socjalna), socjologia wychowania, polityka społeczna. Indywidualne projekty badawcze obejmują między innymi: zjawiska i problemy społeczne, uwarunkowania jakości życia, społeczne aspekty szeroko rozumianej edukacji. Inne tematy badawcze dotyczą: wielokulturowości i międzykulturowości, wybranych zagadnień aretologii, edukacji ustawicznej, edukacji obywatelskiej, ewaluacji w edukacji, współczesnych zagrożeń społecznych dla rozwoju i wychowania dzieci i młodzieży. Przedmiotem projektów badawczych podjętych przez pracowników katedry w ostatnim czasie są również: funkcjonowanie człowieka w kontekście współczesnych przeobrażeń społeczeństwa i rodziny; oddziaływanie pandemii COVID-19 na społeczeństwo oraz wojna w Ukrainie w kontekście edukacji i jakości życia;

- Katedra Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji (od 2025 roku, wcześniej Zakład Pedagogiki Resocjalizacyjnej). Pracownicy Katedry Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji koncentrują swoje zainteresowania naukowo-badawcze na problemach profilaktyki zjawisk patologii społecznej oraz resocjalizacji osób, które weszły w konflikt z prawem. Główne obszary tematyczne stanowią: symptomy, geneza i uwarunkowania dewiacji społecznych oraz niedostosowania społecznego dzieci, młodzieży i młodych dorosłych w trzeciej dekadzie XXI wieku; syndromy zachowań patologicznych; realizacja ról małżeńskich/partnerskich i rodzicielskich, ze szczególnym uwzględnieniem osób wywodzących się z dysfunkcyjnych środowisk socjalizacyjnych; kryminologiczne i penitencjarne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności; postawy społeczne wobec zjawisk patologii społecznej i grup mniejszościowych; podstawy pracy socjoterapeutycznej i psychoterapeutycznej z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi. Prowadzone badania obejmują: stygmatyzację i marginalizację społeczną; readaptację i reintegrację społeczną; metodykę pracy resocjalizacyjnej i profilaktycznej; funkcjonowanie osób odbywających karę pozbawienia wolności w rolach rodzicielskich i małżeńskich/partnerskich; postawy społeczne wobec nadużywania substancji psychoaktywnych i uzależnień; długoterminowe odbywanie kary pozbawienia wolności, uwarunkowania ryzykowne; zachowania seksualne związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych oraz dysfunkcyjnością systemu rodzinnego; postawy społeczne wobec osób żyjących z HIV; opinie społeczne na temat

przemocy seksualnej wobec dzieci i osób dorosłych; postawy społeczne wobec potencjalnych partnerów życiowych i modeli życia rodzinnego z perspektywy osób z zaburzonymi doświadczeniami socjalizacyjnymi; zachowania suicydalne; etyczne podstaw badań społecznych w środowiskach zagrożonych patologią społeczną;

- Katedra Historii i Teorii Wychowania (do 2025 roku Zakład Historii Myśli Pedagogicznej). Katedra jest kontynuatorem bogatej tradycji i dorobku naukowego środowiska rzeszowskich pedagogów oraz historyków oświaty przede wszystkim w zakresie dziejów szkolnictwa i wychowania na ziemiach polskich w XIX i XX wieku. Główne kierunki zainteresowań badawczych pracowników naukowo-dydaktycznych Zakładu obejmują następujące obszary: szkolnictwo i myśl pedagogiczna na ziemiach polskich w czasach nowożytnych i najnowszych; działalność edukacyjna, opiekuńcza, wychowawcza oraz kulturalno-oświatowa polskiej szkoły i innych instytucji oświaty, opieki i kultury w XIX i XX wieku; poradnictwo zawodowe oraz problemy rynku pracy i polityki społecznej w perspektywie historycznej i współczesnej; jakość życia seniorów; przemiany rodziny i jej wychowawcze funkcjonowanie w świetle źródeł historycznych i badań współczesnych;

- Zakład Pedagogiki Opiekuńczo-Wychowawczej. Powstał w 1983 roku w ramach ówczesnej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Pracownicy zakładu łączą refleksję teoretyczną nad opieką i wychowaniem z praktyką pedagogiczną. Ważnym elementem ich dociekań naukowych jest problematyka opieki i wychowania w rodzinie, placówkach oświatowych oraz opiekuńczo-wychowawczych, przy czym badania naukowe koncentrują się nie tylko na rozwoju teorii i metod pracy opiekuńczo-wychowawczej, diagnozie sytuacji wychowawczej, lecz również na skuteczności interwencji pedagogicznych i programów edukacyjnych, pomocowych i wspierających. Praca naukowa lokuje się w następujących obszarach badawczych: działalność opiekuńczo-wychowawcza w systemie oświaty i pomocy społecznej; funkcjonowanie rodziny w obecnej rzeczywistości; praca pedagoga w różnych obszarach jego działalności w ujęciu personalistycznym; wsparcie i pomoc psychologiczno-pedagogiczna dzieci i młodzieży;

- Zakład Nauk o Rodzinie jest kontynuatorem działalności naukowo-badawczej prowadzonej dotychczas przez Katedrę Nauk o Rodzinie i Zakład Pedagogiki Rodziny. Głównym celem badań pracowników Zakładu jest poznanie funkcjonowania rodziny we współczesnym społeczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem przemian, jakie w nim zachodzą. Badania podejmowane są z perspektywy interdyscyplinarnej, uwzględniającej aspekt pedagogiczny, psychologiczny, historyczny, socjologiczny, prawny, etyczny i biomedyczny oraz kulturowy;

- Zakład Dydaktyki Ogólnej jest jednostką naukowo-dydaktyczną, która funkcjonuje od 1 października 2014 roku pod różnymi nazwami. W latach 2014-2020 był to Zakład Dydaktyki Ogólnej i Systemów Edukacyjnych, od 2021 do 2024 roku Zakład Edukacji Nauczycieli. Od 1 października 2024 roku jednostka funkcjonuje pod aktualną nazwą. Ogólny profil badań realizowanych przez pracowników zakładu ukierunkowany jest na poszukiwanie teoretycznych i praktycznych rozwiązań problemów funkcjonowania nauczycieli w edukacji formalnej i nieformalnej w wymiarach: aksjologicznym, dydaktycznym, psychofizycznym, organizacyjnym i technologicznym. Szczegółowe obszary badawcze obejmują między innymi: kształcenie nauczycieli matematyki na poziomie edukacji przedszkolnej, wczesnoszkolnej, szkoły podstawowej i średniej; twórczość w matematyce i twórcze aktywności matematyczne; rozumowanie matematyczne uczniów w edukacji wczesnoszkolnej; rolę intuicji w kształtowaniu się wiedzy matematycznej (geometrycznej) ucznia; myślenie algebraiczne ucznia oraz umiejętność uogólniania na poziomie edukacji wczesnoszkolnej i szkoły podstawowej; analizy komparatystyczne systemów edukacji w Polsce i na świecie; teoretyczne i metodologiczne podstawy projektowania i opracowywania opracowań metodycznych; wykorzystanie technologii informacyjno-

komunikacyjnych w pracy zawodowej nauczycieli i przyszłych nauczycieli; teorię i praktykę projektowania i optymalizacji podręczników szkolnych, ćwiczeń multimedialnych, komputerowych generatorów testów, tekstów dydaktycznych sterujących indywidualnym uczeniem się; studia komparatystyczne współczesnych systemów edukacyjnych: Polska – Europa – Świat.

Kadra dydaktyczna Instytutu Pedagogiki prowadząca zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* posiada liczny dorobek naukowy. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* zawarto w Zał. 2.4. *Charakterystyka nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna dla wszystkich roczników studiów w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym* do Raportu samooceny.

Tabele 10-12 zawierają zestawienie publikacji naukowych pracowników Instytutu Pedagogiki prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* według rodzaju publikacji za lata 2019-2025 - Tabela 10 za okres 2019-2022, Tabela 11 za okres 2023-2025, a także zestawienie dorobku naukowego według rodzaju i łącznej wartości punktacji MEiN/MNiSW za lata 2019-2025 (Tabela 12).

Tabela 10. Zestawienie publikacji pracowników IP prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w latach 2019-2022.

Rodzaj publikacji	Liczba publikacji				Razem
	2019	2020	2021	2022	
Monografie (wg wykazu MEiN z dnia 22.07.2021 r.)	3	1	13	9	26
Artykuły w czasopismach naukowych (wg wykazu MEiN z dnia 21.12.2021 r.)	40	35	68	77	220
Redakcje monografii (wg wykazu MEiN z dnia 22.07.2021 r.)	4	1	5	3	13
Rozdziały w monografiach (wg wykazu MEiN z dnia 22.07.2021 r.)	18	29	43	35	125
Inne publikacje (spoza listy MEiN), w tym:					
- Monografie	1	-	-	-	1
- Artykuły w czasopismach	38	3	1	4	46
- Rozdziały w monografiach	13	3	-	-	16
Razem	117	72	130	128	447

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

Tabela 11. Zestawienie publikacji pracowników IP prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* za okres 2023-2025*

Rodzaj publikacji	Liczba publikacji			Razem
	2023	2024	2025*	
Monografie (wg wykazu MEiN z dnia 22.07.2021 r.)	3	9	5	17
Artykuły w czasopismach naukowych (wg wykazu MEiN z dnia 17.07.2023 r.)	82	-	-	82
Artykuły w czasopismach naukowych (wg wykazu MN z dnia 05.01.2024 r.)	-	65	10	75
Redakcje monografii (wg wykazu MEiN z dnia 22.07.2021 r.)	5	2	5	12
Rozdziały w monografiach (wg wykazu MEiN z dnia 22.07.2021 r.)	32	162	32	226
Inne publikacje (spoza listy MEiN/MN), w tym:				

- Monografie	-	-	1	1
- Artykuły w czasopismach	11	2	-	13
- Redakcje monografii	1	-	-	1
- Rozdziały w monografiach	6	2	1	9
Razem	140	242	54	436

* Stan na 30.11.2025 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

Tabela 12. Zestawienie dorobku naukowego pracowników Instytutu Pedagogiki prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* za okres 2019-2025*

Rodzaj publikacji	Łączna wartość punktacji MEiN/MNiSW
Monografie	4991,6225
Artykuły w czasopismach naukowych	24641,9198
Redakcje monografii	793,6950
Rozdziały w monografiach	3772,0940
Ogółem:	34199,3313

* stan na 30.11.2025 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

Kadra dydaktyczna Instytutu Pedagogiki prowadząca zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe i dydaktyczne, zdobywane zarówno w toku długoletniej pracy akademickiej, jak i poprzez systematyczne rozwijanie swoich kompetencji poprzez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach metodycznych, kursach specjalistycznych oraz innych formach dokształcania i doskonalenia zawodowego — zarówno o charakterze dydaktycznym, jak i naukowym (między innymi szkolenia: „Metody aktywne, kreatywne i innowacyjne w dydaktyce akademickiej”, „Uczeń z zaburzeniami lękowymi. Profilaktyka zaburzeń lękowych wśród dzieci i młodzieży w szkole”, „Ocenianie kształtujące w praktyce - cel kryteria sukcesu”, „Ocenianie kształtujące w praktyce - samoocena, ocena koleżeńska, informacja zwrotna”, „Asertywność w pracy nauczyciela - trudna droga między agresją a uległością”, „Relacje formalne i nieformalne w szkole i klasie - narzędzia i metody pracy przydatne w kreowaniu uczącej się społeczności”, „Tik Tok w pracy nauczyciela”; kursy: „Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów”; warsztaty: „Perfekcjonizm w pracy”, „Pomoc młodzieży z silną dysregulacją emocji i zachowaniami ryzykownymi w modelu DBT” w ramach Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej pt. „Mentalne Mosty – od wsparcia po terapię”, Warsztaty edukacyjno-profilaktyczne pt. „Cyberzaburzenia – zjawisko, diagnoza, terapia, profilaktyka”, kurs Trener TUS, uprawniający do prowadzenia szkoleń z zakresu Treningu Umiejętności Społecznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych”; Kurs Kwalifikacyjny dla trenerów Programu PRIDE: Rodzinna opieka zastępcza/adopcja, Towarzystwo Nasz Dom w Warszawie, itp.).

Wieloletnia praktyka nauczycieli akademickich przekłada się na wysoką jakość realizowanych zajęć, umiejętność stosowania zróżnicowanych metod dydaktycznych oraz zdolność efektywnego przekazywania wiedzy i kształtowania kompetencji studentów. Doświadczenie dydaktyczne pracowników znajduje potwierdzenie w świadectwach ukończenia kursów, szkoleń, studiów podyplomowych, w certyfikatach udziału w konferencjach metodycznych, szkoleniowych, a także w potwierdzonych dokumentach z realizacji zajęć dydaktycznych w ośrodkach zagranicznych oraz

prowadzenia zajęć w języku obcym dla studentów w ramach Erasmus+, a także autorstwem publikacji o charakterze dydaktycznym, które mogą być wykorzystywane jako literatura pomocnicza i uzupełniająca dla studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Do wspomnianych publikacji można zaliczyć:

- Kinal Mariola, Algorytm Przyszłości. Scenariusze zajęć z robotyki i programowania dla nauczycieli klas 1-3, Rzeszów: Stowarzyszenie Naukowe Przestrzeń Społeczna i Środowisko, 2025, 165 s., ISBN 978-83-64879-05-0.
- Romanek Beata, Podstawy gramatyki języka polskiego. Podręcznik dla studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2025, 118 s., ISBN 978-83-8277-245-6.
- Edukacja techniczna w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej. Część I, Podstawy techniki: podręcznik dla studentów i nauczycieli, redakcja Waldemar Lib, Wojciech Walat, Tomasz Warchoń, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2025, 146 s., ISBN 978-83-8277-227-2.
- Edukacja techniczna w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej. Część II, Metodyka edukacji technicznej: podręcznik dla studentów i nauczycieli, redakcja Waldemar Lib, Wojciech Walat, Tomasz Warchoń, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2025, 211 s., ISBN 978-83-8277-228-9.
- Frączek Zofia, Wstęp do teorii wychowania, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2022, 334 s., ISBN 978-83-8277-061-2.
- Zastosowania rozszerzonej rzeczywistości w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Raport z badań zrealizowanych przez studentów z Koła Naukowego „Edukacja bez granic”, redakcja naukowa Tomasz Warchoń, Wojciech Walat, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2022, 212 s., ISBN 978-83-8277-003-2.
- Lib Waldemar, Walat Wojciech (red.), Teoretyczne podstawy kształcenia ogólnego. Podręcznik dla studentów pedagogiki i przyszłych nauczycieli, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2021, 255 s., ISBN 978-83-7996-900-5.
- Lew-Koralewicz Aneta, Zachowania trudne małych dzieci z zaburzeniami rozwoju. Uwarunkowania, profilaktyka i terapia, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2017, 268 s., ISBN 978-83-7996-470-3.

Dodatkowym polem rozwijania kompetencji dydaktycznych przez pracowników realizujących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jest udział w opracowaniu dokumentacji i programów studiów dla nowo tworzonych kierunków kształcenia (na przykład dla kierunku *pedagogika specjalna*, tryb niestacjonarny w roku akademickim 2024/2025), także dla studiów podyplomowych: *Doskonalące studia podyplomowe dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w zakresie edukacji informatycznej; Przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela; Zarządzanie zasobami ludzkimi; Zarządzanie instytucją oświatową; Kwalifikacyjne studia podyplomowe dla nauczycieli w zakresie edukacji zdrowotnej; Kwalifikacyjne studia podyplomowe w zakresie nauczania informatyki*. Stałe podnoszenie kompetencji kadry dydaktycznej zapewnia aktualność przekazywanych treści, umożliwia wprowadzanie innowacyjnych metod kształcenia oraz sprzyja utrzymaniu wysokiego poziomu merytorycznego i organizacyjnego prowadzonego procesu dydaktycznego. Dzięki temu kadra nie tylko realizuje zajęcia zgodnie ze standardami jakości kształcenia, ale również aktywnie przyczynia się do doskonalenia oferty edukacyjnej uczelni.

Wśród pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* są nauczyciele, którzy przygotowują ofertę zajęć dydaktycznych dla studentów

zagranicznych w ramach programu Erasmus+ oraz prowadzący zajęcia w języku angielskim dla wymienionej grupy studentów, a także realizujący zajęcia w języku obcym podczas wyjazdów do zagranicznych ośrodków akademickich (w ramach programu Erasmus+, staży dydaktycznych). W okresie od 2019-2025 roku pracownicy realizujący zajęcia dydaktyczne na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* odbyli (głównie w ramach programu Erasmus+): 31 staży dydaktycznych, 36 staży szkoleniowych; 9 wizyt studyjnych i 2 kursy oraz 1 staż dydaktyczny krajowy z innego programu.

Poza tym corocznie spośród pracowników Instytutu Pedagogiki wyznaczany jest opiekun roku dla kolejnych roczników studiujących na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, pełniący tę funkcję przez cały cykl kształcenia tego rocznika. Wielu z pracowników jest również opiekunami programowych praktyk zawodowych na ocenianym kierunku.

Kadra dydaktyczna włącza się również, w roli wykonawców, w realizację krajowych i zagranicznych projektów edukacyjnych (między innymi: projekt edukacyjny realizowany przez Instytut Pedagogiki Fundację Warszawski Instytut Bankowości – na zlecenie Ministerstwa Finansów i Gospodarki – opracowanie scenariuszy lekcji w ramach pilotażu projektu edukacyjnego i warsztaty dla nauczycieli szkół podstawowych; projekt: *Media literacy and critical viewing as effective outreach to learning throughout life by people with fewer opportunities* realizowany w 5 krajach (Polsce, Hiszpanii, Grecji, Portugalii i Włoszech) i współfinansowany przez Program Erasmus+ UE. Pracownicy realizujący zajęcia na ocenianym kierunku prowadzoną również (w ramach projektu dydaktycznego) cykliczne warsztaty „Kodowanie i programowanie w edukacji wczesnoszkolnej” dla nauczycieli przedszkoli i pierwszego etapu edukacji szkolnej, a także wiele innych projektów edukacyjnych we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

Pracownicy notują także wyróżnienia przyznawane przez studentów lub władze ośrodków akademickich w kontekście działalności naukowo-dydaktycznej, na przykład: „Laur Studenta” (dwukrotnie 2 pracowników); wyróżnienie Kapituły Konkursu Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego na wybitną monografię z zakresu nauk pedagogicznych lub nauk pokrewnych za rok 2021 („Upośledzanie dzieci i młodzieży z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w środowisku edukacyjnym – od oporu do emancypacji”, Wydawnictwo UR, Rzeszów 2021) oraz nagrody Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego (1). Kilku pracownikom przyznano również: Tytuł Przyjaciela Szkoły Sportowej nadany przez Dyрекcję Zespołu Szkół Sportowych w Rzeszowie (1), Medal Komisji Edukacji Narodowej (7); Medal za wybitne zasługi dla Podkarpackiej Organizacji Wojewódzkiej Ligi Obrony Kraju (1); Srebrna odznaka zasłużonego działacza Towarzystwa Przyjaciół Dzieci za wkład pracy społecznej w dziedzinie wychowania i opieki nad dzieckiem (1); Srebrna Odznaka Honorowa „Pro Historia” Polskiego Towarzystwa Historycznego przyznana uchwałą Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego w Warszawie za działalność naukową i popularyzatorską (1); Brązowy Krzyż Zasługi (1).

Kadra dydaktyczna realizująca zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* systematycznie podnosi swoje kompetencje dydaktyczne, w tym w zakresie przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w zakresie języków obcych. W latach 2019-2025 nauczyciele akademicki uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Uniwersytet Rzeszowski, między innymi w 30-godzinnym szkoleniu podnoszącym kompetencje dydaktyczne i informatyczne nauczycieli akademickich w ramach projektu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pt. Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego – do wysokiej jakości kształcenia, mającym na celu zdobycie przez kadrę akademicką wiedzy i umiejętności w zakresie tworzenia kursów e-learningowych (obsługa edytora WBTEPress) oraz wykorzystania ich w procesie kształcenia studentów. Ponadto nauczyciele uczestniczyli w cyklu szkoleń z zakresu

wykorzystania platformy MS Teams w procesie kształcenia, organizowanych przez Uniwersyteckie Centrum Kształcenia na Odległość. Przykładem podobnych szkoleń są: *„Sztuczna inteligencja, czyli AI w edukacji”*, *„Cyberzaburzenia – zjawisko, diagnoza, terapia, profilaktyka”*, *„Grywalizacja z wykorzystaniem AI i narzędzi quizowych jako metoda aktywizacji i zwiększenia efektywności nauki”*. Pracownicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku mają także możliwość uczestniczenia w kursach języka angielskiego organizowanych przez Studium Języków Obcych UR (obecnie nosi nazwę Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UR).

Kadra dydaktyczna rozwija swoje kompetencje dydaktyczne także w kontekście pracy z osobami ze szczególnymi potrzebami, stąd bierze udział w szkoleniach (na przykład „Przyjazny nURt” – szkolenia świadomościowe dla pracowników, które mają na celu zwiększenie kompetencji w zakresie organizacji i realizacji procesu kształcenia oraz obsługi administracyjnej studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami; szkolenie *„Zrozumieć i wesprzeć – szkolenie warsztatowe w zakresie wsparcia i pracy ze studentami z niepełnosprawnościami i zaburzeniami zdrowia psychicznego”* organizowane przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami UR i Ośrodek Terapii Cogito). Zakres problemowy szkoleń z udziałem pracowników obejmuje także kwestie etyki i standardów pracy nauczyciela akademickiego (na przykład: *„Szkolenie z zakresu przeciwdziałania mobbingowi w szkolnictwie wyższym”* i *„Profesjonalny dialog – mediacje w środowisku nauczycieli akademickich”*, których organizatorem jest Biuro ds. Równego Traktowania UR).

Szczegółowe zestawienie kompetencji dydaktycznych osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku zawarto w „Charakterystyce nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*” w Zał. nr 2.4. do niniejszego Raportu.

2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych.

Podstawową zasadą obowiązującą w Instytucie Pedagogiki przy ustalaniu obsady zajęć na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jest zapewnienie pełnej zgodności dorobku naukowego oraz zainteresowań badawczych kadry dydaktycznej z tematyką sylabusów poszczególnych przedmiotów. Dobór prowadzących opiera się także na weryfikacji ich kompetencji merytorycznych i doświadczenia zawodowego, co gwarantuje właściwą realizację procesu kształcenia oraz wysoką jakość oferowanych zajęć dydaktycznych. Zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w formie wykładów i ćwiczeń prowadzone są najczęściej przez pracowników Instytutu Pedagogiki, przez nauczycieli z tytułem naukowym profesora bądź ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub doktora. Obsadę zajęć dydaktycznych rekomenduje Zespół programowy kierunku na podstawie analizy realizowanej tematyki badawczej danego pracownika (potwierdzonej publikacjami naukowymi, realizacją projektów badawczych), doświadczeń dydaktycznych (doświadczenie dydaktyczne w realizacji określonych zajęć, obszarów samorozwoju (doksztalcanie w formie szkoleń, kursów) oraz wyników ewaluacji zajęć, hospitacji i oceny nauczycieli akademickich, dokonywanej przez studentów. Dyrektor Instytutu Pedagogiki przedstawia Dziekanowi Wydziału Pedagogiki i Filozofii (do końca 2024 roku – Dziekanowi Kolegium Nauk Społecznych) projekt obciążeń dydaktycznych pracowników instytutu, który zatwierdza Rektor. Zajęcia przydzielane są w sposób zindywidualizowany, aby mogli prowadzić je najlepsi specjaliści. Na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* zajęcia z poszczególnych grup zajęć objętych programem studiów (w tym zajęcia, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych), realizowane są

w większości przez pracowników Instytutu Pedagogiki oraz specjalistów prowadzących zbieżną działalność naukową, posiadających odpowiedni dorobek naukowy oraz dydaktyczny, w tym pracowników innych Wydziałów UR oraz lektorów Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UR.

Zasady planowania obsady kadrowej do prowadzenia zajęć dydaktycznych określone zostały w [Zarządzeniu nr 120/2025 Rektora UR z dnia 19 maja 2025 r. w sprawie szczegółowych zasad planowania obsady kadrowej oraz ustalenia minimalnej liczebności grup studenckich dla form zajęć dydaktycznych prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim, z uwzględnieniem zmian określonych w Zarządzeniu nr 221/2025z dnia 8 października 2025 r.](#)

Zgodnie z [Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 18 marca 2025 r. w sprawie organizacji programowych praktyk zawodowych](#) (z póź. zm.) koordynator praktyk powoływany jest przez Rektora spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Rzeszowskim. W uzasadnionych przypadkach Rektor może powierzyć obowiązki koordynatora praktyk pracownikowi Uniwersytetu Rzeszowskiego niebędącemu nauczycielem akademickim. Dziekan, w porozumieniu z kierownikiem kierunku, wskazuje osobę do pełnienia obowiązków koordynatora praktyki. Koordynator praktyk sprawuje nadzór dydaktyczno-organizacyjny nad praktyką realizowaną na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Dla kierunku studiów powoływany jest jeden koordynator praktyk, ale na uzasadniony wniosek Dziekana Rektor może powołać więcej niż jednego koordynatora dla kierunku. Obowiązki koordynatora praktyk szczegółowo określa §5 [Zarządzenia Rektora](#).

3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową.

Pracownicy Instytutu Pedagogiki, w tym prowadzący zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, łączą działalność dydaktyczną przede wszystkim z działalnością naukową, co znajduje odzwierciedlenie w prowadzeniu badań naukowych i publikacjach naukowych: monografiach, rozdziałach w monografiach, redakcjach monografii, artykułach w czasopismach naukowych z listy czasopism punktowanych MNiSW i spoza tej listy oraz artykułach popularnonaukowych, recenzjach prac naukowych (w postępowaniu awansowym oraz prac (monografii, artykułów, raportów w procesie wydawniczym) itp. Wiele publikacji naukowych wykorzystywanych jest w procesie kształcenia studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* i proponowanych jako literatura dodatkowa, oprócz literatury podstawowej i uzupełniającej, wskazanej w sylabusie. Wśród wspomnianych prac naukowych kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku są między innymi następujące publikacje:

- Mazur Rafał, Rola nauki czytania krytyczno-twórczego dzieci w procesie weryfikacji fake newsów i innych rodzajów dezinformacji, *Polityka i Społeczeństwo*, 2024, Tom 22, Nr 3, s. 191-201, ISSN 1732-9639.
- Mazur Rafał, Alternatywne metody pracy z tekstem i lekturą w ramach edukacji polonistycznej oraz lekcji języka polskiego, *Kultura-Przemiany-Edukacja*, 2024, tom specjalny, s. 116-123, ISSN 2300-9888, e-ISSN 2544-1205.
- Walat Wojciech, Warchoń Tomasz, Wstępne rozpoznanie potencjału użycia WIME w kontekście stymulowania rozwoju wybranych procesów poznawczych uczniów w edukacji

wczesnoszkolnej, *Studia z Teorii Wychowania*, 2024, Tom XV, nr 1(46), s. 101-120, ISSN 2083-0998, e-ISSN 2719-4078.

- Wasylewicz Magdalena, *Aktywność dzieci wczesnej edukacji w czasie wolnym a ich umiejętności komunikacyjne*, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2024, 138 s., ISBN 978-83-8277-221-0.
- Cesarz Maria, Warzocha Tomasz, *Edukacja domowa z perspektywy rodzica*, *Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne*, 2023, Tom 43, s. 413-425, ISSN 2083-179X, e-ISSN 2449-8971.
- Lulek Barbara, *Miejsce wyznaczane rodzicom w szkole w świetle rodzicielskich doświadczeń dnia codziennego*, *Pedagogika Katolicka*, 2023, nr 33a(3), s. 248-258, ISSN 1898-3685.
- Lulek Barbara, *Szkoła jako miejsce dzieciństwa. Z doświadczeń uczniów klasy III szkoły podstawowej*, *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 2023, t. XLII, z. 2, s. 63-76, ISSN 0137-6136.
- Lulek Barbara, *Zabawa – praca – fascynacja. Obraz dzieciństwa w pracowni artystycznej*, *Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne*, 2023, t. 42, s. 71-85, ISSN 2083-179X.
- Tuczyński Krystian, Klaudia Szlęk, *Narzędzia i techniki edukacji zdalnej w kontekście edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej*, *Kultura-Przemiany-Edukacja*, 2023, tom XII, s. 388-405, ISSN 2300-9888, e-ISSN 2544-1205.
- Uberman Marta, *Współczesna koncepcja wychowania plastycznego Stefana Kościeleckiego w kontekście pedagogicznym*, *Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne*, 2023, Tom 43, s. 347-366, ISSN 2083-179X, e-ISSN 2449-8971.
- Dusza Bożena, *Dyscyplina w klasie w codzienności szkolnej nauczycieli. Raport z badań*, *Kultura-Przemiany-Edukacja*, 2022, Tom XI, s. 105-115, ISSN 2300-9888, e-ISSN 2544-1205.
- Walat Wojciech, *Sytuacje edukacyjne z podręcznikiem w tle*, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2022, 356 s., ISBN 978-83-7996-999-9.
- Winiarczyk Anna, Warzocha Tomasz, *Nowe technologie w edukacji. Przygotowanie akademickie przyszłych nauczycieli w zakresie wykorzystania TIK*, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2022, 138 s., ISBN 978-83-8277-019-3.
- Wasylewicz Magdalena, *Umiejętności komunikacyjne uczniów we wczesnym wieku szkolnym w medialnej rzeczywistości*, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2022, 238 s., ISBN 978-83-8277-023-0.
- Wasylewicz Magdalena, *Samocena i samowiedza uczniów wczesnej edukacji w opinii nauczycieli*, *Kultura-Przemiany-Edukacja*, 2022, Tom XI, s. 152-168, ISSN 2300-9888, e-ISSN 2544-1205.
- Dusza Bożena, *Indywidualne teorie pedagogiczne nauczycieli na temat szkoły jako miejsca rozwijania kreatywności oraz samodzielności myślenia i działania uczniów (raport z badań)*, *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 2021, T. 40, z. 1, s. 101-116, ISSN 0137-6136, e-ISSN 2449-8327.
- Gumieny Beata, *Upośledzanie dzieci i młodzieży z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w środowisku edukacyjnym (od oporu do emancypacji)*, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2021, 328 s., ISBN 978-83-7996-926-5.
- Kinal Mariola, *Kultura organizacyjna wybranych rzeszowskich szkół i przedszkoli*, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2021, 194 s., ISBN 978-83-7996-924-1.
- Kinal Mariola, *The digital gap and the digital exclusion of students from rural areas*, *Wschodni Rocznik Humanistyczny*, 2021, tom XVIII, nr 4, ISSN 1731-982X.

- Marczykowska Izabela, Rusin Ewa, Kijowska Anna, Program "Ready Set Go" metodą wspierającą osiągnięcie gotowości szkolnej dzieci, *Niepełnosprawność i Rehabilitacja*, 2021, nr 2, s. 52-59, ISSN 1642-1981.
- Pęczkowski Ryszard, Realizacja konstytucyjnego prawa do nauki w praktyce edukacyjnej. Spojrzenie pedagoga, *Przegląd Prawa Konstytucyjnego*, 2021, nr 3, s. 249-259, ISSN 2082-1212.
- Pusz Sławomira, Edukacja kulturowa uczniów klas I-III szkoły podstawowej w świetle podstawy programowej i podręcznika "Szkolni przyjaciele", *Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce*, 2021, vol. 16, nr 1, s. 151-164, ISSN 1896-2327, e-ISSN 2353-7787.
- Uberman Marta, *Obrazowanie figuratywne dziecka*, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2021, 340 s., ISBN 978-83-7996-979-1.
- Uberman Marta, Pedagogiczne kryteria poznania i oceny rysunków dziecka w perspektywie modelu obrazowania figuratywnego, *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 2021, T. 40, z. 1, s. 55-69, ISSN 0137-6136, e-ISSN 2449-8327.
- Ungeheuer-Gołąb Alicja, *Integracja sztuk. Liryka w edukacji dziecka*, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2021, 229 s., ISBN 978-83-7996-973-9.
- Warchoń Tomasz, Wybrane rodzaje aktywności uczniów szkoły podstawowej w edukacji pozaformalnej, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2021, 172 s., ISBN 978-83-7996-957-9.
- Wasylewicz Magdalena, Lenart Anna, Poziom rozwoju mowy czynnej i biernej dzieci w wieku wczesnoszkolnym, *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J. Paedagogia-Psychologia*, 2021, vol.34, iss. 2, s. 9-27, ISSN 0867-2040, e-ISSN 2449-8521.
- Zaborniak-Sobczak Małgorzata, Quo vadis polska edukacja? Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w doświadczeniach i opiniach nauczycieli Podkarpacia: wybrane problemy, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2021, 156 s., ISBN 978-83-7996-986-9.
- Zielińska-Czopek Monika, Autokraci czy demokraci?: Nauczycielskie kierowanie pracą klasy szkolnej, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2021, 193 s., ISBN 978-83-7996-882-4.
- Blaski i cienie autorytetu pedagoga: pamiętniki nauczycieli, redakcja Maria Kuzin, Wojciech Walat, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, Sanok: Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku, 2020, 297 s., ISBN 978-83-7996-772-8.
- Kubik Alicja, Metody aktywizujące w edukacji polonistycznej dzieci w młodszym wieku szkolnym, *Kultura, Przemiany, Edukacja*, 2020, t. 8, s. 174-185, ISSN 2300-9888, e-ISSN 2544-1205.
- Pęczkowski Ryszard, Analysis of the education process in categories of communication acts, *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas. Pedagogika*, 2020, Tom 22, s. 113-122, ISSN 1896-4591.
- Ungeheuer-Gołąb Alicja, Literatura dla dzieci jako przestrzeń wczesnej edukacji w kontekście kanonu lektur, *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 2020, Vol. 39, nr 3, s. 173-186, ISSN 0137-6136, e-ISSN 2449-8327.
- Rola osób znaczących w wychowaniu dzieci i młodzieży, redakcja naukowa Wiesława Walc, Anna Śniegulska, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski, 2019, 149 s., ISBN 978-83-7996-600-4.
- Kubik Alicja, Aktywność twórcza uczniów w poglądach nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej: komunikat z badań, *Kultura, Przemiany, Edukacja*, 2019, t. 7, s. 125-136, ISSN 2300-9888, e-ISSN 2544-1205.
- Śniegulska Anna, Rodzina przestrzenią edukacji do międzykulturowości, *Horyzonty Wychowania*, 2019, T. 18, nr 48, s. 33-42, ISSN 1643-9171, e-ISSN 2391-9485.

- Lulek Barbara, Od edukowania do rodzicielskiego działania. O dostrzeganiu problemów, gotowości poszukiwania rozwiązań i podejmowaniu ryzyka w edukacji szkolnej dziecka, [w:] Dziecko w sytuacjach uczenia się. Codzienność w poznawaniu świata i siebie, redakcja naukowa Joanna Malinowska i Elżbieta Jezierska-Wiejak, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski, 2017, s. 175-186, ISBN 978-83-62618-30-9.

Pracownicy Instytutu Pedagogiki prowadzą także badania naukowe w ramach różnego rodzaju projektów naukowo-badawczych i grantów, które finansowane są przez zewnętrzne instytucje. Wykaz projektów realizowanych w latach 2019-2025 zawarto w tabeli 13.

Tabela 13. Wykaz projektów realizowanych pod kierownictwem pracowników IP UR w latach 2019-2025.

Lp.	Tytuł projektu	Numer	Instytucja finansująca	Okres realizacji	Kierownik	Wartość (zł)
1.	Partnerstwo, współpraca i wsparcie w relacjach specjalistów z rodzicami dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi – polska adaptacja Family – Professional Partnership Scale (FPPS) oraz Enabling Practises Scale (EPS)	2018/02/X/HS6/02306	Narodowe Centrum Nauki	05.01.2019-04.01.2020	dr Tomasz Gosztyła	18 392,00
2.	MC-VIEW: Kompetencje medialne oraz umiejętność krytycznego podejścia do oferowanych przekazów medialnych jako skuteczna metoda rozwoju osób defaworyzowanych społecznie i ekonomicznie w procesie uczenia się przez całe życie	2021-1-PL01-KA220-ADU-000033539	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE)	01.12.2021-30.11.2023	dr Sławomir Rębisz	1 202 945,34
3.	Tradycja szkolnictwa elementarnego autonomicznej Galicji i II RP jako element dziedzictwa narodowego	Nds/529324/2021/2021	Ministerstwo Edukacji i Nauki	27.12.2021-26.12.2023	prof. dr hab. Roman Pelczar	159 785,00
4.	Child Research and Education Congress	DKN/SP/547893/2022	Ministerstwo Edukacji i Nauki	01.12.2022-30.11.2024	dr Mariola Kinal	98 450,00
5.	Rozszerz swoją wyobraźnię	SKN/SP/496115/2021	Ministerstwo Edukacji i Nauki	28.05.2021-27.05.2022	dr Tomasz Warchoń	60 600,00

6.	Młodzi odkrywcy Uniwersytetu Rzeszowskiego	SONP/SP/5 12075/202 1	Ministerstwo Edukacji i Nauki	01.12.2021- 30.11.2023	dr Tomasz Warchoń	179 757,60
7.	Algorytm przyszłości – robotyka i programowanie dla szkół podstawowych	POPUL/SN/ 0316/2023 /01	Ministerstwo Edukacji	01.09.2023- 31.08.2025	dr Mariola Kinal	132 000,00
8.	Polska pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna i jej twórcy – wystawa interaktywna	POPUL/SN/ 0557/2024 /02	Ministerstwo Edukacji	02.01.2025- 01.01.2027	dr Mariola Kinal	95 150,00

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

Kadra prowadząca zajęcia dydaktyczne na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* uzyskuje kolejne stopnie naukowe. Tabele 14-15 zawierają wykaz pracowników Instytutu Pedagogiki realizujących zajęcia na ocenianym kierunku, którzy w latach 2019-2025 uzyskali awans naukowy w dziedzinie nauk społecznych i uzyskali stopień naukowy doktora i doktora habilitowanego.

Tabela 14. Wykaz pracowników Instytutu Pedagogiki prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, którzy w latach 2019-2025 uzyskali stopień naukowy doktora habilitowanego.

L.p.	Imię i Nazwisko	Dziedzina	Rok uzyskania	Tematyka pracy	Podmiot nadający stopień
1.	dr hab. Joanna Smyła	nauk społecznych	2023	Wzory przyszłości osobistej i zawodowej młodzieży licealnej: między tradycją a ponowoczesnością	Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie
2.	dr hab. Beata Gumienny	nauk społecznych	2024	Upośledzanie dzieci i młodzieży z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w środowisku edukacyjnym (od oporu do emancypacji)	Uniwersytet Śląski w Katowicach

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

W listopadzie 2025 roku dr hab. Marta Wrońska, prof. UR uzyskała tytuł profesora (pozytywna opinia wniosku przez Radę Doskonałości Naukowej, stan na 11.12.2025 r – przed nadaniem przez Prezydenta RP).

Tabela 15. Wykaz pracowników Instytutu Pedagogiki prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, którzy w latach 2019-2025 uzyskali stopień naukowy doktora.

L.p.	Imię i Nazwisko	Dziedzina	Rok uzyskania	Tematyka pracy	Podmiot nadający stopień
1.	dr Monika Zielińska-Czopek	nauk społecznych	2020	Deklarowany a realizowany styl nauczania nauczycieli szkół podstawowych	Uniwersytet Rzeszowski
2.	dr Piotr Karaś	nauk społecznych	2021	Wykorzystanie platform e-learningowych w szkołach ponadpodstawowych. Stan aktualny i perspektywy rozwoju	Uniwersytet Rzeszowski
3.	dr Grzegorz Polański	nauk społecznych	2021	Kompetencje społeczne osób pokolenia X i Y w kontekście mediatyzacji rzeczywistości	Uniwersytet Rzeszowski
4.	dr Krystian Tuczyński	nauk społecznych	2021	Postawy nauczycieli akademickich wobec e-learningu w szkole wyższej	Uniwersytet Rzeszowski
5.	dr Tomasz Warchoł	nauk społecznych	2021	Edukacja pozaformalna a wybrane rodzaje aktywności ucznia szkoły podstawowej	Uniwersytet Rzeszowski
6.	dr Marlena Bieda	nauk społecznych	2022	Wolontariat studencki – oczekiwania a realizacje	Uniwersytet Rzeszowski
7.	dr Dominika Uberman-Kluz	nauk medycznych i nauk o zdrowiu/ nauki medyczne	2023	Podmiotowe uwarunkowania poczucia samotności pacjentów po udarze mózgu	Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Źródło: opracowanie własne Zespołu.

Pracownicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku realizują także jako wykonawcy projekty naukowe, między innymi: Focus on Teacher Training - Practical Guidelines for In-Service Teacher Trainers, (KA220-SCH - Cooperation partnerships in school education), ID KA220-SCH-55D2DA52; Emerging Field Group Unpacking collaboration – Multimodal collaboration analytics and mixed methods designs for exploring collaborative problem solving; Polish & Ukrainian GM (growth mindset) SSI (Single Session Intervention); Ministerstwo Edukacji i Nauki z programu pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa”; „Homesharing”, nr W.57.I.2019, realizowanego przez Fundację Fundusz Współpracy w ramach projektu „Ścieżki współpracy – wsparcie dla podmiotów wdrażających współpracę ponadnarodową” (projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój).

Nauczyciele akademicy są również liderami projektów naukowych, w które włączają studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, na przykład: Badanie efektywności dydaktycznej w klasach I-III szkoły podstawowej na przykładzie modułu programowego: 1. „Ruchome obrazy – filmy animowane różnymi technikami”; 2. „Rakieta z wodnym silnikiem odrzutowym”; 3. „Produkcja i wykorzystanie wełny”; 4. „Wytrzymałe konstrukcje z papieru – zależność wytrzymałości od kształtu elementów konstrukcyjnych”; „Wind turbine – testing the effectiveness of a didactic model depending on the shape of the rotor blades”; „Water turbine model with automatic backup power supply; Comparing the effectiveness of individual and serial work based on the construction of racing cars from recycled materials”; prezentowanych w latach 2023-2025 podczas międzynarodowych konferencji „Olimpiada Techniki” w Pilźnie w Rep. Czeskiej.

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* realizują również projekty popularyzujące naukę (np: *Interaktywna wystawa „Eksploratorium”*).

Nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku odbyli również naukowe staże krajowe i zagraniczne w łącznej liczbie 27. Jeden pracownik otrzymał węgierskie państwowe stypendium pobytowe na realizację badań w ramach Programu NAWA w Instytucie Stosowanych Nauk Społecznych (Program Studiów Środkowoeuropejskich) Uniwersytetu w Miskolcu, przyznane przez Board of Trustees of Tempus Public Foundation w 2022 roku.

Praca dydaktyczna pracowników Instytutu Pedagogiki łączona jest także z działalnością naukową poprzez pełnienie funkcji opiekuna naukowego studenckich kół naukowych, w których działają studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, na przykład w ramach Studenckiego Koła Naukowego Animatorów Kultury Literackiej Dzieci; Akademickiego Koła Naukowego Familiologów; Koła Naukowego Badań nad Wolontariatem, Koła Naukowego Edukacja bez Granic.

Pracownicy Instytutu Pedagogiki, w tym prowadzący zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* są członkami licznych Towarzystw Naukowych, a także członkami Rad Naukowych czasopism naukowych oraz członkami redakcji czasopism naukowych. Pracownicy uczestniczą w wielu krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. Instytut Pedagogiki posiada kategorię B+ w dyscyplinie pedagogika.

W Instytucie Pedagogiki wydawane są dwa czasopisma naukowe: „Journal of Education, Technology and Computer Science” oraz „Kultura – Przemiany – Edukacja”, w których swoje prace naukowe publikują również pracownicy realizujący zajęcia dydaktyczne na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Wielu pracowników łączy pracę dydaktyczną nie tylko z działalnością naukową, ale także z pracą zawodową, w tym w placówkach oświatowych. Wielu z pracowników Instytutu Pedagogiki angażuje się także w prace społeczne o charakterze eksperckim i we współpracę z różnymi podmiotami, w tym działającymi na rzecz dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli, a także w formie wolontariatu, we współpracy z podmiotami działającymi na rzecz osób potrzebujących.

Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarto w Zał. nr 2.4. *Charakterystyka nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* do niniejszego Raportu.

4. *Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.*

Polityka kadrowa Instytutu Pedagogiki jest zgodna ze *Strategią Rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2021-2030* i *Strategią Rozwoju Wydziału Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2025-2028*. Ma ona na celu zapewnienie wykwalifikowanej kadry posiadającej kompetencje do prowadzenia zajęć na wysokim poziomie dydaktycznym i merytorycznym.

Zatrudnianie kadry odbywa się w drodze transparentnych procedur konkursowych, w duchu „HR Excellence in Research”. Certyfikat ten został przyznany Uczelni w 2022 roku przez Komisję Europejską. Polityka kadrowa Instytutu Pedagogiki wpisuje się zasady określone przez Europejską Kartę Naukowca i Kodeksu Postępowania przy Rekrutacji Pracowników Naukowych, zgodnie z „Planem działań w zakresie wdrożenia zasad Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu Postępowania przy Rekrutacji Pracowników Naukowych na Uniwersytecie Rzeszowskim Strategia HR4R UR”. Europejska Karta Naukowca ustanawia ogólne zasady i wymagania określające role, zakres obowiązków i uprawnienia pracowników naukowych, a także ich pracodawców. Kodeks postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych obejmuje ogólne zasady i wymagania, do których powinni stosować się pracodawcy celem zagwarantowania przestrzegania takich wartości jak: przejrzystość procesu rekrutacji oraz równe traktowanie wszystkich kandydatów (<https://www.ur.edu.pl/pl/pracownik/hr4r-ur>).

Polityka kadrowa Instytutu Pedagogiki odpowiada także zasadom zatrudniania nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Rzeszowskim, które określa [Zarządzenie nr 212/2021 Rektora UR z 8 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia polityki przejrzystej i merytorycznej rekrutacji pracowników na stanowiska badawcze, badawczo-dydaktyczne i dydaktyczne \(OTM-R\) w Uniwersytecie Rzeszowskim](#).

Wdrożona w Uniwersytecie Rzeszowskim polityka równości płci oraz równego traktowania, stanowi również istotny element polityki zatrudnienia. Szczegółowe informacje w tym zakresie dostępne są na stronie uczelni w zakładce „[Równe traktowanie](#)”.

Nawiązanie stosunku pracy z nauczycielami akademickimi na podstawie umowy o pracę odbywa się w drodze konkursowej (rozdz. 2, § 125, ust. 1 [Statutu Uniwersytetu Rzeszowskiego](#)). Kryteria dla osób kandydujących do zatrudnienia w grupach pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych, dydaktycznych określa § 126, zaś szczegółowe zasady postępowań konkursowych zapisane są w § 127 wymienionego dokumentu.

Nauczyciele akademicy będący pracownikami Uniwersytetu Rzeszowskiego są zatrudniani w grupach: pracowników badawczych, pracowników badawczo-dydaktycznych oraz pracowników dydaktycznych. Szczegółowe obowiązki nauczycieli akademickich zapisane są w [Regulaminie Pracy Uniwersytetu Rzeszowskiego](#) (Załącznik nr 1 do Uchwały 184/09/2022 Senatu Uniwersytetu rzeszowskiego. Tekst jednolity z dnia 29 września 2022 roku).

W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na kierunku dopuszcza się również zatrudnienie specjalistów w określonej dziedzinie spoza pracowników UR na podstawie umowy cywilno-prawnej, przy czym wymiar kadry zatrudnianej spoza Uczelni do obsady zajęć dydaktycznych

nie może być wyższy niż w zapisach określonych w art. 73 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1571 z późn.zm.).

Działalność dydaktyczna nauczycieli akademickich świadczących pracę w Instytucie Pedagogiki podlega systematycznej ocenie oraz kontroli przez bezpośrednich przełożonych (w formie oceny bieżącej, oceny okresowej, w ramach hospitacji zajęć, w ramach oceny jakości prac dyplomowych i recenzji prac) oraz przez studentów – w ankiecie oceny prowadzącego przedmiot, dokonywanej w każdym semestrze danego roku akademickiego z wykorzystaniem systemu Wirtualna Uczenia. System ankietyzacji wraz z działalnością naukową i organizacyjną stanowi element oceny okresowej nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicy w pracy naukowej i dydaktycznej są obligowani do przestrzegania zasad etycznych w relacjach międzyludzkich, a w nauce standardów rzetelności i obiektywizmu oraz dobrych praktyk, zgodnie z [Kodeksem etyki nauczycieli akademickich Uniwersytetu Rzeszowskiego](#) (Załącznik do Uchwały 580/06/2020 Senatu UR z dnia 25 czerwca 2020 r.).

Zgodnie z § 133 ust. 2 Statutu UR, przełożeni mają obowiązek dokonywania bieżącej oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Rzeszowskim (w tym w Instytucie Pedagogiki). Wszyscy nauczyciele akademicy, z wyjątkiem Rektora, podlegają ocenie okresowej. Ocena okresowa jest dokonywana obligatoryjnie nie rzadziej niż raz na 4 lata oraz nie częściej niż raz na 2 lata lub na wniosek Rektora (§ 133, ust. 1 Statutu UR).

Ocena okresowa nauczycieli akademickich odbywa się zgodnie z regulacjami zawartymi w §133-135 Statutu UR. Kryteria oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk oraz tryb i podmiot dokonujący oceny okresowej określa Rektor po zasięgnięciu opinii Senatu, związków zawodowych, Samorządu Studentów oraz Samorządu Doktorantów. Kryteria oceny przedstawia się nauczycielowi akademickiemu przed rozpoczęciem okresu podlegającego ocenie. Dla dokonania oceny okresowej nauczycieli akademickich Rektor powołuje komisje oceniające na czas trwania kadencji Senatu. Wydziałowa komisja oceniająca składa się z pięciu członków powołanych spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale jako podstawowym miejscu pracy. Wydziałowa komisja oceniająca dokonuje oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale. Komisji przewodniczy Dziekan. Odwoławcza komisja oceniająca składa się z prorektorów oraz po jednym przedstawicielu każdego związku zawodowego działającego w Uniwersytecie. Odwoławcza komisja oceniająca rozpatruje odwołania od ocen dokonanych przez inne komisje oceniające i dokonuje oceny pracy dziekanów. Komisji przewodniczy Prorektor wskazany przez Rektora. Ocenę wydziałowej komisji oceniającej akceptuje Rektor. Ocena nauczyciela akademickiego dokonywana jest w szczególności w zakresie wykonywania przez niego obowiązków oraz przestrzegania przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także o własności przemysłowej. Przy ocenie nauczyciela akademickiego brane są pod uwagę również jego osiągnięcia, w szczególności badawcze lub artystyczne, dydaktyczne i organizacyjne. Ostatnia ocena okresowa odbyła się według kryteriów wyróżnionych w Karcie Oceny Nauczyciela Akademickiego za lata 2022-2024 (zgodnie z Uchwałą nr 124/12/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie zaopiniowania Karty oceny nauczyciela akademickiego za lata 2022-2024).

Zgodnie z §134 Statutu UR ocena nauczyciela akademickiego dokonywana jest w szczególności w zakresie wykonywania przez niego obowiązków oraz przestrzegania przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych (także o własności przemysłowej). Przy ocenie nauczyciela akademickiego brane są pod uwagę również jego osiągnięcia, w szczególności badawcze lub artystyczne, dydaktyczne i organizacyjne. Ocena nauczyciela akademickiego dotycząca wypełniania obowiązków dydaktycznych uwzględnia także ocenę wystawioną przez studentów i doktorantów po zakończeniu każdego cyklu

zajęć dydaktycznych. Ocenę wystawioną przez studentów i doktorantów ustala się na podstawie wyników ankiety przeprowadzonej wśród studentów i doktorantów. Wzór ankiety oraz sposób jej realizacji określa Zarządzenie nr 23/2021 Rektora UR z dnia 22.11.2021 r. w sprawie kryteriów oceny nauczycieli akademickich za lata 2022-2024. W Zarządzeniu nr 128/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z 19 maja 2025 r. w sprawie: okresowej oceny nauczycieli akademickich określono terminy realizacji procedury oceny nauczycieli za okres 2022-2024.

Wyniki oceny okresowej mogą mieć wpływ na: przedłużenie zatrudnienia na zajmowanym stanowisku; wysokość uposażenia; awanse i wyróżnienia; powierzanie funkcji kierowniczych. Ocena okresowa może być pozytywna albo negatywna. Od oceny okresowej nauczyciel akademicki może złożyć odwołanie do Rektora, który może utrzymać zaskarżoną ocenę w mocy albo zmienić na korzyść odwołującego się nauczyciela akademickiego. W przypadku oceny negatywnej kolejna ocena okresowa jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej oceny. Rektor może rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania negatywnej oceny okresowej, zgodnie z art. 123 ust. 1 pkt 1 Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Rektor rozwiązuje za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania dwóch kolejnych negatywnych ocen okresowych, zgodnie z art. 123 ust. 2 Ustawy.

Ocena pracowników dokonywana jest również w ramach hospitacji zajęć dydaktycznych. Celem hospitacji jest ocena jakości kształcenia studentów oraz dążenie do jej systematycznej poprawy.

Aktualnie obowiązującą procedurę przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych określa [Uchwała nr 16/03/2025 Komisji ds. Kształcenia z dnia 17 marca 2025 r.](#) w sprawie ustalenia procedur zapewnienia jakości kształcenia na studiach wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim. Celem hospitacji zajęć dydaktycznych na kierunkach realizowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim, w tym na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest ocena jakości kształcenia studentów oraz dążenie do jej systematycznej poprawy. Przebieg hospitacji określa [Procedura przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Rzeszowskim](#) (Załącznik nr 1 i do Uchwały nr 16/03/2025 Komisji ds. Kształcenia z dnia 17 marca 2025 r. w sprawie ustalenia procedur zapewnienia jakości kształcenia na studiach wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim). Procedura hospitacji zajęć dydaktycznych dotyczy wszystkich nauczycieli akademickich, bez względu na rodzaj zatrudnienia oraz formę prowadzonych zajęć. Harmonogram hospitacji ustala Dziekan Wydziału po zasięgnięciu opinii Dyrektora Instytutu Pedagogiki/kierownika kierunku. Hospitowany jest poinformowany o hospitacji swoich zajęć z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Dziekan Wydziału z własnej inicjatywy lub na wniosek samorządu studenckiego, nauczyciela prowadzącego zajęcia lub jego bezpośredniego przełożonego ma również prawo do zarządzenia hospitacji nieplanowanych. Takie hospitacje mają charakter interwencyjny i mogą odbywać się w sposób niezapowiedziany. Hospitacje zajęć każdego pracownika przeprowadza się co najmniej raz na dwa lata. W przypadku, gdy ocena ostatniej hospitacji jest negatywna, kolejną hospitację przeprowadza się nie później niż w okresie jednego roku od uzyskania tej oceny. Hospitacje przeprowadza Dziekan bądź upoważnieni przez Dziekana nauczyciele, w szczególności: kierownicy i zastępcy kierowników jednostek organizacyjnych wydziału, kierownicy kierunków. Z każdej przeprowadzonej hospitacji sporządza się protokół, przy czym hospitujący obowiązany jest do zapoznania osoby hospitowanej z jego treścią, co zostaje potwierdzone podpisem na protokole. W przypadku negatywnej oceny z hospitacji kierownik jednostki organizacyjnej przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, mającą na celu ustalenie sposobu postępowania oraz wdrożenia działań naprawczych. Uogólnione wnioski z hospitacji podlegają przedstawieniu na posiedzeniu Rady Wydziału, każdorazowo na koniec roku akademickiego i stanowią podstawę do

doskonalenia procesu kształcenia w jednostce. Ocena z hospitacji zajęć uwzględniana jest w okresowej ocenie nauczyciela akademickiego.

W ocenie nauczycieli akademickich w Instytucie Pedagogiki udział mają również studenci. Ocena ta prowadzona jest w ramach „Ankiety oceny prowadzącego przedmiot” w każdym semestrze roku akademickiego, zgodnie z [Zarządzeniem nr 94/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 9 kwietnia 2025 roku](#) w sprawie realizacji badań ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na studiach, studiach podyplomowych i innych formach kształcenia oraz analizy ich wyników na Uniwersytecie Rzeszowskim (wraz z kwestionariuszem ankiety stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia). W ramach systemu Wirtualna Uczelnia funkcjonuje moduł „Ankiety”, obsługiwany przez pracownika SJA, który na stronie internetowej Uczelni informuje o uruchomieniu badania ankietowego i jego realizacji. Po zrealizowanym badaniu Sekcja Jakości i Akredytacji sporządza zbiorczy raport z analizy wyników, który omawiany jest na posiedzeniu Komisji ds. Kształcenia i publikowany na stronie internetowej Uczelni. Wyniki ankiet nauczycieli ocenionych w jednostce opracowuje SJA i przekazuje na adresy e-mailowe Dziekanów Wydziałów oraz osób wskazanych w § 5, w postaci zaszyfrowanej, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony danych osobowych. Dziekan Wydziału udostępnienia kierownikom podległych jednostek organizacyjnych oraz kierownikom kierunków, upoważnionym przez Rektora w zakresie ankietyzacji, wyniki ocen nauczycieli prowadzących zajęcia na nadzorowanych przez nich kierunkach studiów. Nauczyciele mają dostęp do wyników własnej oceny w zakresie ankiety na indywidualnym koncie w systemie WU. Dziekan Wydziału zobowiązany jest do przeprowadzenia rozmowy wyjaśniającej z nauczycielem, którego oceny budzą zastrzeżenia lub powtarzają się negatywne uwagi ankietowanych, w celu ustalenia działań naprawczych. Wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych w ramach WSZJK są przedstawiane na obradach Rady Wydziału i stanowią podstawę doskonalenia procesu kształcenia. Studenci otrzymują informacje zwrotne na temat sposobu wykorzystania wyników badań na zebraniu otwartym, organizowanym przez Dziekana Wydziału lub osoby przez niego upoważnione. Wnioski z przeprowadzonych badań są również przedstawione na zebraniu otwartym Zespołu dziekańskiego z pracownikami Wydziału. Wyniki badania ankietowego uwzględniane są także w ankiecie okresowej oceny nauczyciela.

Ważnym elementem polityki kadrowej Uniwersytetu Rzeszowskiego są starania, aby być coraz bardziej przyjaznym dla całej społeczności akademickiej. Powołane zostały wewnętrzne instytucje uniwersyteckie, które służą temu, aby w sytuacjach trudnych, konfliktowych lub w przypadku nierównego traktowania służyć pomocą w rozwiązaniu zaistniałego problemu. Zarządzeniem nr 120/2024 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 08.10.2024 r. [Zarządzeniem nr 120/2024 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 08.10.2024 r.](#), wprowadzono wewnętrzną politykę przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji, korupcji i innym zachowaniom niepożądanym w Uniwersytecie Rzeszowskim. Opracowano też [Plan Równości Płci dla Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2022-2024](#), który był dokumentem stworzonym z myślą o całej wspólnocie akademickiej i miał na celu kontynuowanie starań by Uniwersytet stawał się wspólnotą coraz bardziej przyjazną. Przyjęto, że Uniwersytet wspomaga rozwój naukowy, zawodowy i osobisty wszystkich osób studiujących i pracujących. Dzięki Planowi Równości Płci Uniwersytet Rzeszowski ma aspiracje do stania się instytucją jeszcze w większym stopniu zapewniającą równe traktowanie, wolność od dyskryminacji oraz szeroko rozumiane bezpieczeństwo pracy i nauki. W sposób szczególny wspomniany Plan Równości Płci odwoływał się do III części Strategii Rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2021–2030, która wyznacza ambitne cele wspomagania rozwoju pracowników, tworzenia warunków dla awansu, tworzenia ścieżek karier i rozwoju. [Zarządzeniem Rektora UR nr 71/2022 z dnia 21 czerwca](#)

[2022 r.](#), powołano Rzecznika Akademickiego, którego rolą jest rozwiązywanie konfliktów, mediacja, wspieranie całej społeczności akademickiej. Z kolei [Zarządzeniem Rektora UR nr 70/2022 z dnia 21 czerwca 2022 r.](#) ustanowiono Pełnomocnika Rektora ds. Równego Traktowania.

Aktualnie celem obowiązującego [Planu Równości Płci dla Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2025-2027](#) jest zwiększanie świadomości problemu dyskryminacji oraz zasad równego traktowania; zapobieganie dyskryminacji, mobbingowi, molestowaniu seksualnemu i innym zachowaniom niepożądanym oraz zapewnienie bezpiecznych warunków studiowania i pracy; dążenie do zwiększenia równości płci między innymi w rekrutacji, rozwoju kariery, awansach, w dostępie do zwiększenia równowagi płci w organach decyzyjnych; ułatwianie godzenia pracy zawodowej i życia prywatnego (*work – life balance*). Dokument ten kładzie szczególny nacisk na przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w miejscu pracy, efektywne rozwiązywanie konfliktów w środowisku pracy i nauki, rozwijanie kompetencji w zakresie komunikacji interpersonalnej oraz zarządzanie zespołami w sposób inkluzywny i otwarty na różnorodność. Według zapisów zawartych w dokumencie, Uniwersytet Rzeszowski ma być przestrzenią, w której wszyscy członkowie społeczności akademickiej czują się szanowani i doceniani; miejscem otwartym na potrzeby jej członków, które ceni różnorodność i wspiera współpracę na każdym poziomie funkcjonowania uczelni – od działań naukowych i dydaktycznych, po organizacyjne i administracyjne

Tak prowadzona polityka personalna pozwala na kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, zapewniając prawidłową organizację i przebieg procesu kształcenia. Sprzyja również stabilizacji zatrudnienia, trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich oraz utrzymaniu wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Wewnętrzny system wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych jest jednym ze znaczących elementów polityki kadrowej w Uniwersytecie Rzeszowskim. Cechuje go różnorodność form i wieloaspektowość. System wspierania i motywowania do rozwoju zawodowego i naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych kadry UR prowadzącej kształcenie na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* składa się z kluczowych elementów takich jak: wsparcie w zakresie rozwoju zawodowego i postępowań awansowych; wsparcie w zakresie pomocy administracyjnej w tworzeniu projektów w zakresie badań podstawowych, komercyjnych i innych; wsparcie młodej kadry w kontekście wewnętrznych grantów celowych; transparentnej polityki wynagradzania projakościowego oraz nagród przyznawanych przez JM Rektora; dostęp do szkoleń podnoszących kompetencje naukowe, dydaktyczne czy też organizacyjne; wsparcie w zakresie mobilności nauczycieli akademickich w ramach różnych programów (NAWA, Erasmus+, umowy bilateralne); aż po wsparcie w zakresie równego traktowania, przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji, korupcji oraz równości płci.

Realizowana polityka kadrowa sprzyja stabilizacji zatrudnienia, trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wielowymiarowego doskonalenia, czego wyrazem są osiągnięte kolejne stopnie

naukowe, otrzymane nagrody i wyróżnienia, uczestnictwo w różnych szkoleniach podnoszących kompetencje czy mobilność.

Wsparcie procesu zawodowego pracowników wynika z przyjętego w uczelni [Programu Polityki Naukowej Uniwersytetu Rzeszowskiego](#) (Załącznik nr 1 do Uchwały nr 121/11/2021 Senatu UR z dnia 25 listopada 2021 r.).

Ważnym elementem polityki kadrowej w Uniwersytecie Rzeszowskim jest system motywowania pracowników do rozwoju naukowego poprzez finansowanie badań naukowych i projektów badawczych oraz wspieranie nauczycieli akademickich w uzyskiwaniu kolejnych stopni naukowych. Realizując zadania priorytetowe i pozapriorytetowe nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, mogą brać udział w konferencjach naukowych, finansować tłumaczenia tekstów oraz zakupić sprzęt niezbędny do badań naukowych, publikować monografie, opracowania zbiorowe.

W zakresie motywowania i wspierania kadry do rozwoju naukowego, od 2013 roku w Uniwersytecie Rzeszowskim stosowana jest polityka projakościowa związana z systemem wynagradzania nauczycieli, uwzględniająca tzw. dodatek projakościowy do pensji zasadniczej. Wielkość dodatku uzależniona jest od wyników oceny pracownika. Kryteria wynagradzania pracowników UR za aktywność naukową w określa Zarządzenie nr 46/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 17.02.2025 r. zmieniające Zarządzenie nr 6/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 3 stycznia 2025 r. w sprawie: kryteriów oceny działalności naukowej pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego stanowiących podstawę naliczania wynagrodzenia projakościowego w latach 2025-2028.

Do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych przyczynia się także stosowany w Uczelni system nagród, przyznawanych przez Rektora za działalność naukową, dydaktyczną, artystyczną i organizacyjną: Naukowy Laur Uniwersytetu Rzeszowskiego (honorujący osoby o wybitnych osiągnięciach naukowych w okresie ostatnich 4 lat), Dydaktyczny Laur Uniwersytetu Rzeszowskiego (honorujący osoby o wybitnych osiągnięciach dydaktycznych za dorobek z ostatnich 4 lat), Lider Uniwersytetu Rzeszowskiego (dla osoby, która w danym roku uzyskała najwyższą efektywność naukową, mierzoną wskaźnikami parametrycznymi, w danej grupie dziedzin nauki lub sztuki), Nagroda Rektora I stopnia, Nagroda Rektora II stopnia, Nagroda Rektora III stopnia, Nagroda okolicznościowa, Nagroda Rektora w formie listu gratulacyjnego. Nagrody mogą być przyznawane w następujących kategoriach: Nagrody indywidualne i zespołowe za osiągnięcia naukowe (I, II lub III stopnia), Nagrody za uzyskanie stopni lub tytułu naukowego (obligatoryjne): – tytułu naukowego profesora (I stopnia); – stopnia doktora habilitowanego przed upływem 10 lat od uzyskania stopnia doktora (II stopnia); – stopnia doktora przed 30 rokiem życia lub doktora z wyróżnieniem przed 35 rokiem życia (III stopnia), Nagroda za całokształt osiągnięć naukowych, artystycznych i dydaktycznych, Nagrody zespołowe i indywidualne za osiągnięcia organizacyjne lub dydaktyczne (II lub III stopnia), Nagrody okolicznościowe. Aktualnie przyznawanie Naukowego Lauru Uniwersytetu Rzeszowskiego i Dydaktycznego Lauru Uniwersytetu Rzeszowskiego określa *Zarządzenie nr 81/2025 Rektora UR z dnia 25.03.2025 w sprawie wprowadzenia Regulaminu nagród Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego*, z późn. zm. określonymi w *Zarządzeniu nr 268/2025 Rektora UR z dnia 01.12.2025 r.*

Podnoszenie kompetencji dydaktycznych i organizacyjnych stymulują oceny okresowe nauczycieli, hospitacje zajęć, ankiety oceny dokonywane przez studentów, a także nominacje przyznawane przez studentów (Laur Studentów w kategorii „Przyjaciel Studentów”, honorujący osoby oraz organizacje wspierające ich codzienną działalność) oraz odznaczenia państwowe (Medale Komisji Edukacji Narodowej).

Uczelnia zapewnia różne możliwości podnoszenia kompetencji naukowych i dydaktycznych nauczycielom akademickim. Oprócz wsparcia merytorycznego, organizacyjnego i finansowego w ubieganiu się o dofinansowanie w konkursach Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Ministerstwa Edukacji i Nauki, Uczelnia zapewnia pracownikom możliwości rozwoju naukowego m.in. poprzez ubieganie się o granty uczelniane (na podstawie Zarządzenia nr 8/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 07.01.2025 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania środków finansowych na uczelniane granty dla młodych naukowców).

[Zarządzenie nr 16/2024 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie: zasad finansowania kosztów postępowań w sprawie nadania stopnia doktora, doktora habilitowanego i tytułu profesora nauczycielom akademickim zatrudnionym w Uniwersytecie Rzeszowskim](#) ustala zasady wsparcia nauczycieli ubiegających się o uzyskanie stopni naukowych doktora/doktora habilitowanego i tytułu profesora. W latach 2019-2025 stopnie naukowe uzyskało 9 pracowników Instytutu Pedagogiki prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, w tym: 2 nauczycieli akademickich – stopień naukowy doktora habilitowanego i 7 pracowników – stopień naukowy doktora.

Uniwersytet Rzeszowski zapewnia także wsparcie informacyjne i organizacyjne osobom ubiegającym się o dofinansowanie projektów naukowych ze środków ABM, MEiN, NCN, Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, grantów badawczych Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych, NAWA-PROM, Projektów Podkarpackiego Centrum Innowacji (regulamin realizacji projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych oraz zasady wsparcia administracyjnego takich projektów są zgodne z Zarządzeniem nr 149/2022 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 30.11.2022 r. w sprawie: zgłaszania projektów finansowanym ze środków zewnętrznych (np. UE, NCBR), także usług badawczych w ramach Uczelni, z naciskiem na współpracę z Działem Nauki i Projektów. Szczegółowe zasady realizacji projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych zawiera [Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 149/2022 Rektora UR z dnia 30.11. 2022 r.](#)

Podnoszeniu kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników UR służą także różnego rodzaju szkolenia. UR podjął działania, które polegają na zwiększeniu dostępności dla pracowników informacji o oferowanych szkoleniach i możliwościach pozyskiwania środków – m.in. Dział Nauki i Projektów UR przygotowuje Newsletter Prorektora ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej Uniwersytetu Rzeszowskiego, prof. dr hab. Jolanty Szempruch, który jest rozsyłany do Sekretariatów Instytutów UR celem przekazania wszystkim pracownikom za pomocą poczty elektronicznej. Pierwszy numer zatytułowany: *Możliwości finansowania projektów*, ukazał się 27 listopada 2025 roku. Kolejnym Newsletterem jest „Nowa Przestrzeń Naukowca” wydawany przez Uniwersytet Rzeszowski, zawierający w szczególności informacje o konkursach, grantach – m.in. Agencji Badań Medycznych oraz innych możliwościach rozwojowych dla młodych naukowców, doktorantów i doświadczonych badaczy. Newsletter ukazuje się regularnie. Dodatkowo pracownicy mają możliwość bezpłatnej subskrypcji Newslettera Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Kadra Instytutu Pedagogiki, w tym kadra prowadząca zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, podnosi swoje kwalifikacje dydaktyczne, w tym kwalifikacje do prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, biorąc udział w projektach m.in. w ramach projektu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pt. „Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego - droga do wysokiej jakości kształcenia”. W latach 2018-2020 pracownicy naukowcy, naukowo-dydaktyczni i dydaktyczni uczestniczyli w szkoleniu, którego celem było zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu tworzenia kursów e-learningowych (obsługa edytora WBTEPress) oraz wykorzystywania ich w procesie kształcenia studentów. Ponadto, w ramach

podnoszenia kompetencji kadry akademickiej, pracownicy Instytutu Pedagogiki uczestniczyli w cyklicznych szkoleniach z zakresu wykorzystania usługi MS Teams w procesie kształcenia organizowanych przez Uniwersyteckie Centrum Kształcenia na Odległość. W latach 2022-2023 pracownicy Instytutu Pedagogiki wzięli także udział w szkoleniu świadomościowym dotyczącym problemów osób z niepełnosprawnością, które realizowane było w ramach Projektu „Przyjazny nURt” – rozwój dostępności UR współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 POWR.03.05.00-00-A007/19. Elementami składowymi systemowych rozwiązań w zakresie wsparcia społeczności akademickiej o ogromnym znaczeniu są: równość traktowania, przeciwdziałanie mobbingowi, dyskryminacji i korupcji oraz zasady równości płci. Uniwersytet Rzeszowski inicjując starania o pozyskanie i finalnie uzyskując certyfikat „HR Excellence in Research” wprowadził nowoczesne rozwiązania, powołując – jak już wspomniano – funkcje: Pełnomocnika i Komisję ds. Mobbingu i Korupcji; Pełnomocnika i Komisję ds. równego traktowania; Biuro ds. równego traktowania, oraz instytucję Rzecznika akademickiego, do którego należą dwa najważniejsze zadania: 1) wspieranie wszystkich osób ze wspólnoty uniwersyteckiej w polubownym rozwiązywaniu konfliktów, sporów i napięć; 2) promowanie wysokich standardów etycznych w życiu akademickim.

6. *Spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

Instytut Pedagogiki realizuje wymagania dotyczące doboru nauczycieli akademickich oraz osób prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, będącym kierunkiem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela, zgodnie z art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Kształcenie na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* odbywa się zgodnie ze *standardami określonymi w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela)*.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* wymagające kwalifikacji pedagogicznych, psychologicznych oraz przygotowania merytorycznego do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, prowadzą nauczyciele akademicy posiadający: odpowiednie wykształcenie kierunkowe, dorobek naukowy w dyscyplinie pedagogiki; praktycy mający doświadczenie praktyczne w pracy z dziećmi w wieku 3–10 lat lub w instytucjach oświatowych; kwalifikacje zgodne z wymogami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Zajęcia o charakterze metodycznym prowadzą pracownicy posiadający dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie dydaktyki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. W przypadku zajęć praktycznych, warsztatowych, artystycznych, wychowania fizycznego, opiekuńczych itp. Instytut zapewnia udział pracowników – specjalistów z odpowiednimi kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym, co gwarantuje, że program nie ogranicza się do teorii, lecz odpowiada realnym wymaganiom kształcenia nauczycieli na profilu praktycznym.

Instytut Pedagogiki dba również o zapewnienie właściwych proporcji pomiędzy udziałem nauczycieli akademickich a praktyków-profesjonalistów w realizacji procesu kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. W zajęciach praktycznych i warsztatowych uczestniczą

nauczyciel, posiadający długoletnie doświadczenie w pracy w przedszkolach i szkołach podstawowych. Współpraca ta gwarantuje, że studenci zdobywają aktualną wiedzę zawodową oraz umiejętności praktyczne wymagane w standardach kształcenia. W razie zmian kadry dydaktycznej na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* Instytut Pedagogiki dba o spełnianie wszystkich aktualnych wymagań ustawowych i *Standardu* przez osoby zatrudniane jako nauczyciele akademicy.

Studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* realizują programowe praktyki zawodowe w przedszkolach i szkołach współpracujących z Instytutem Pedagogiki, które odbywają się pod opieką: opiekunów praktyk z ramienia Instytutu oraz nauczycieli – opiekunów praktyki w placówce przedszkolnej lub szkolnej, posiadających kwalifikacje zgodne ze *standardem kształcenia*.

Instytut Pedagogiki ustawicznie dąży do tego, aby wszystkie elementy realizacji programu studiów pozostawały w pełnej zgodności ze *standardem kształcenia* w ramach przygotowania do zawodu nauczyciela.

Przyznanie dyscyplinie pedagogika w ostatniej ewaluacji działalności naukowej jednostek za lata 2017-2021 kategorii naukowej B+ stworzyło lepsze warunki do awansów naukowych pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Stąd dążenia Instytutu Pedagogiki realizującego kształcenie na profilu praktycznym, skupiają się na rozwoju zawodowym i dydaktycznym kadry i zatrudnianiu praktyków-profesjonalistów, ale także na wspieraniu pracowników dyscypliny pedagogika w staraniach o awanse naukowe.

Instytut Pedagogiki inwestuje w rozwój infrastruktury dydaktycznej, między innymi tworzy i doposaża pracownie metodyczne na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w niezbędne pomoce dydaktyczne, sale dydaktyczne w najnowszy sprzęt multimedialny i komputerowy oraz poprawia warunki bazy dydaktycznej (remont budynku, w którym będzie zainstalowana winda); dba o podnoszenie kompetencji kadry i motywowanie do ustawicznego rozwoju; podejmuje rozwiązania w zakresie doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, co łącznie przekłada się na stabilny wzrost potencjału dydaktycznego i naukowego na ocenianym kierunku.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

1. *Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatność do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy,*

Zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* odbywają się w kompleksie dydaktyczno-naukowym Instytutu Pedagogiki, w budynku B1 przy ul. Jałowego 24 w Rzeszowie. Dodatkowo niektóre zajęcia dydaktyczne wybranych roczników tego kierunku realizowane są w budynkach Uniwersytetu Rzeszowskiego: salach gimnastycznych przy ul. Kasprowicza 1 i ul. Hoffmanowej 25 w Rzeszowie (*wychowanie fizyczne i metodyka wychowania fizycznego*) oraz salach ćwiczeniowych Laboratorium Zagadnień Społeczeństwa Informacyjnego w budynku AO Uniwersyteckiego Centrum Innowacji i Transferu Wiedzy Techniczno-Przyrodniczej przy ul. Pigionia 1 (*technika, metodyka edukacji technicznej, metodyka edukacji matematycznej, informatyka*). Wykłady I roku PPIW na studiach stacjonarnych odbywają się w Auli uniwersyteckiej przy ul. Pigionia 1.

Bazę dydaktyczną Instytutu Pedagogiki, z której korzysta kierunek *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, stanowi trzykondygnacyjny budynek przy ul. ks. Jałowego 24 w Rzeszowie. Jest on

zlokalizowany w centrum miasta Rzeszowa, jest dobrze skomunikowany z innymi częściami miasta oraz innymi obiektami UR. Obiekt jest wpisany do rejestru zabytków i objęty nadzorem wojewódzkiego konserwatora zabytków. W ostatnich latach wszystkie pomieszczenia dydaktyczne znajdujące się w budynku sukcesywnie przechodziły kompleksową modernizację infrastruktury technicznej i dydaktycznej, w tym w zakresie dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Aktualnie w budynku Instytutu trwają prace remontowe związane z przebudową węzłów sanitarnych oraz montażem windy, która podniesie funkcjonalność budynku i dostępność dla osób z ograniczoną mobilnością. Pod nadzorem konserwatora zabytków trwają także prace modernizacyjne zewnętrznej elewacji budynku.

Powierzchnia użytkowa sal dydaktycznych i gabinetów należących do infrastruktury Instytutu Pedagogiki wynosi 2639,28 m², pomieszczenia zlokalizowane są w dwóch skrzydłach budynku: na parterze oraz na I, II i III piętrze. Instytut Pedagogiki posiada w użytkowaniu 22 sale dydaktyczne, w których liczba miejsc wynosi łącznie 945 oraz 4 sale komputerowe a także gabinety, pokoje socjalne i kancelarię, pomieszczenia dla Samorządu Studenckiego Wydziału oraz pomieszczenia Klubu Studenckiego. Do dyspozycji osób prowadzących zajęcia oraz studentów jest: aula (100 miejsc), 21 sal wykładowych i seminaryjnych (10-50 miejsc), 4 sale komputerowe (po 15 miejsc każda), sala lustrzana (poziom -1). Wszystkie sale wykładowe i seminaryjne wyposażone są w rzutniki multimedialne, ekrany projekcyjne i sprzęt komputerowy. W niektórych salach wykładowych znajdują się także telewizory. W budynku znajduje się 45 gabinetów, w których nauczyciele akademicy, w tym prowadzący zajęcia na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, prowadzą konsultacje (dyżur dydaktyczny), tutaj mieszczą się także: sekretariat Dziekana Wydziału Pedagogiki i Filozofii oraz gabinety Dziekana i Prodziekanów, sekretariat Instytutu Pedagogiki oraz gabinet Dyrektora Instytutu, a także pomieszczenia Dziekanatu Wydziału Pedagogiki i Filozofii dla kierunków prowadzonych w Instytucie Pedagogiki. W budynku znajduje się punkt gastronomiczny, z którego mogą korzystać wszyscy pracownicy i studenci. Klub Studencki oraz Samorząd Wydziału zajmują pomieszczenia na parterze budynku. Zajęcia dydaktyczne na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* prowadzone są w adekwatnie wyposażonych salach dydaktycznych, w tym w pracowni muzycznej, pracowni technicznej, pracowni informatycznej i pracowni Montessori. Szczegółowa charakterystyka wyposażenia sal wykładowych znajdujących się w Instytucie Pedagogiki zawarta została w Zał. nr 2.5. „Charakterystyka wyposażenia sal i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia oraz informacja o bibliotece i zasobach” do niniejszego Raportu.

Instytut Pedagogiki na potrzeby realizacji procesu dydaktycznego na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* korzysta z rozwiniętej infrastruktury informatycznej. W Instytucie Pedagogiki znajdują się 4 sale komputerowe z dostępem do sieci Internet. Każda z pracowni posiada 15 stanowisk 2-osobowych oraz stanowisko dla prowadzącego podłączone do rzutnika multimedialnego. Dwie z tych sal zostały wyposażone w specjalistyczne oprogramowanie do realizacji zajęć z grafiki wektorowej i rastrowej. Studenci posiadają darmowy dostęp do oprogramowania biurowego Office 365. Do prezentacji materiału dydaktycznego zastosowano nowoczesne projektory multimedialne oraz wysokiej jakości stałe ekrany o dużym współczynniku odbicia światła (gain 6,4) wiernie odzwierciedlające kolory. W jednej z sal zastosowano nowoczesną technologię prezentacyjną w oparciu o 56 calowy monitor dotykowy sprzężony z multimedialnym zestawem komputerowym. Dodatkowym wyposażeniem stanowisk prezentacyjnych w pracowniach komputerowych są wizualizery pozwalające na wyświetlanie dowolnego materiału 2D/3D na ekranie. Przykładowo w jedna z pracowni informatycznych została zaprojektowana jako nowoczesne, dydaktyczne laboratorium, w którym studenci uczą się nie tylko obsługi narzędzi cyfrowych, ale przede wszystkim metodycznego

wykorzystywania technologii w pracy z dziećmi w wieku 3–10 lat. To przestrzeń, w której teoria spotyka praktykę, a każda aktywność przygotowuje przyszłych nauczycieli do tworzenia angażujących, bezpiecznych i rozwojowych sytuacji edukacyjnych. W pracowni znajduje się 15 stanowisk komputerowych, umożliwiających studentom pracę z edytorami graficznymi i aplikacjami do tworzenia zasobów dydaktycznych, zdobywanie podstaw programowania wizualnego (Scratch, Blockly), projektowanie własnych ćwiczeń i materiałów multimedialnych, analizowanie przykładowych scenariuszy zajęć informatycznych dla uczniów edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. W pracowni znajdują się 32 tablety, które pozwalają przyszłym nauczycielom na testowanie aplikacji edukacyjnych dla dzieci (m.in. do logicznych układanek, programowania bez komputera, interakcji AR), studenci mogą tworzyć portfolio cyfrowe ćwiczeń, uczyć się zarządzania grupą uczniów w środowisku mobilnym, projektować zajęcia z wykorzystaniem zasobów online i platform edukacyjnych. W pracowni znajdują się roboty edukacyjne tj.: Bee-Boty, Ozoboty, Indi i Ablix, które służą do praktycznej metodyki programowania dla studentów. Pracownia dysponuje również matami do kodowania jako kluczowy element metodyki zajęć studentów. Maty są wykorzystywane nie tylko jako środek dydaktyczny, ale przede wszystkim jako narzędzie metodyczne. Dzięki pracy z matą do kodowania studenci uczą się, jak wprowadzać dzieci w świat symboli, kierunków i sekwencji, analizują, w jaki sposób dzieci konstruują strategie działania, projektują gry, labirynty i zadania ruchowo-algorytmiczne, poznają różne poziomy trudności, by umieć dostosować zadania do wieku. Maty stają się dla studentów miejscem treningu pracy z grupą, zarówno pod względem instrukcji, jak i moderowania aktywności. Pracownia w swoim wyposażeniu dysponuje również akcesoriami do mat tj.: kolorowymi kartonikami, krążkami matematycznymi, krążkami humanistycznymi, krążkami kompetencji kluczowych, które stanowią dla studentów materiał do tworzenia, dyktand graficznych, ćwiczeń ortograficznych na macie, zadań matematycznych z kodowaniem, scenariuszami integrujących treści z edukacji polonistycznej, muzycznej czy przyrodniczej. W ramach zajęć w pracowni każdy student projektuje własny zestaw aktywności, ucząc się, jak łączyć programowanie bez ekranu z wymaganiami podstawy programowej klas I–III.

Do realizacji zajęć dydaktycznych wykorzystywane są także materiały Pracowni Marii Montessori, pozyskane w ramach *projektu NCBIR realizowanego w latach 2018-2022 pt. Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia*. Stanowią one alternatywę wprowadzania i utrwalania treści programowych z różnych obszarów edukacyjnych realizowanych w edukacji wczesnoszkolnej w oparciu o założenia koncepcji Marii Montessori. W ramach różnych zajęć wykorzystywane są przykładowe materiały rozwojowe: z zakresu *Metodyki edukacji matematycznej*: Złoty materiał – wprowadzenie do systemu dziesiętnego; Tablica do dodawania w zakresie 18; Tablica do mnożenia – graficzne przedstawienie mnożenia; Tablica do dzielenia z zielonymi koralikami – graficzne przedstawienie dzielenia; z zakresu *Metodyki edukacji polonistycznej*: Szorstkie litery – „lekcja trójstopniowa” wprowadzająca litery oraz ćwiczenia utrwalające kształt liter; Metalowe ramki – przygotowanie i ćwiczenie ręki do pisania; Skrzynka z symbolami części mowy – wprowadzenie części mowy; z zakresu *Metodyki edukacji społeczno-przyrodniczej*: Puzzlowa mapa świata oraz puzzlowa mapa Europy – kształtowanie pojęć „lądy”/„wody”, wprowadzanie nazw kontynentów oraz państw.

Na wyposażeniu pracowni technicznej znajdują się zestawy wykorzystywane na zajęciach z przedmiotu *Technika* oraz *Metodyka edukacja technicznej*. Są to: 10 zestawów poliwalentnych STEAM Sekrety elektroniki – zestawy do samodzielnego montażu układów elektronicznych i przeprowadzenia 1200 eksperymentów z zakresu elektrotechniki i elektroniki; 10 zestawów STEAM Technology Lab – zestawy do samodzielnego konstruowania oryginalnych maszyn inżynierskich. Służy

do poznania zasad działania mechanizmów składających się z kół zębatach; 10 zestawów STEAM Laboratorium małego inżyniera – zestawy do samodzielnego montażu mechanizmów opartych na dźwigniach, przekładniach zębatach i pasowych. Sama pracownia wyposażona jest w komputer nauczyciela sprzężony z projektorem oraz tablicą multimedialną, przeszkloną szafkę ze sprzętem audio-video oraz monitor LCD zamocowany na stałe na ścianie. Zajęcia z przedmiotu *Technika i Metodyka edukacji technicznej* odbywają się także wymiennie w przestronnej sali nr 261 Laboratorium Zagadnień Społeczeństwa Informacyjnego zlokalizowanej w nowoczesnym budynku AO Centrum Innowacji i Transferu Wiedzy Techniczno-Przyrodniczej przy ul. Pigoń 1. Sala dla ok. 40 osób wyposażona jest w dwie przeszklone szafy oraz jedną małą szafkę na materiały wykorzystywane na zajęciach oraz modele struktur technicznych wykonanych przez studentów w ramach zajęć, w dwa projektory, tablicę interaktywną, opuszczany wielkoformatowy ekran, komputer nauczyciela, monitor LCD, odtwarzacz i nagrywarkę DVD, kamerę cyfrową, aparat cyfrowy „lustrzanka” z zestawem lamp do makrofotografii, specjalistyczny skaner z przystawką do skanowania zdjęć i negatywów z dostępem do 10 zestawów Lego Minestroms. Na wyposażeniu pracowni są także gogle do wirtualnej rzeczywistości wraz z zestawem czyszczącym cleanbox, które są wykorzystywane przez lektorów i studentów na potrzeby immersyjnej nauki języka obcego.

Do realizacji zajęć z zakresu *Metodyki edukacji muzycznej* wykorzystywane są instrumenty muzyczne, do których należą: pianina, keyboardy, metalofony, ksylofony, dzwonki chromatyczne, akordeon, bongosy, tamburyna, bębni, trójkąty, flety i kołatki drewniane, bloczki akustyczne.

Studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* mają także dostęp do pomocy dydaktycznych nauczycieli przedszkola i wczesnej edukacji do pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych, w skład których wchodzi m.in. narzędzia do diagnozy pedagogicznej dziecka/ucnia ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, pomoce dydaktyczne wykorzystywane przez nauczycieli w ramach przedmiotów: *Diagnozowanie potrzeb dziecka, Diagnozowanie specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka, Praca z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu i w szkole, Projektowanie pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*. W procesie dydaktycznym wykorzystywane są także pomoce wspierające proces edukacji osób z niepełnosprawnością np. np. okulary symulacyjne, nauszniki przeciwhałasowe, antypoślizgowa mata do ćwiczeń.

Instytut Pedagogiki posiada „centrum informatyczne”, którego zadaniem jest wspomaganie realizacji zajęć e-learningu z wykorzystaniem platformy Moodle. Umieszczone są one w architekturze chmurowej systemu Vmware, na którym zaimplementowano kilkanaście serwerów wirtualnych. Do zarządzania siecią lokalną wykorzystano system LAN Management System LMS-1.11.13. Działanie harmonogramów zajęć wspomagane jest autorskim programem usytuowanym na jednym z serwerów wirtualnych. Host z systemem Windows 2012 Server zapewnia bezpieczeństwo danych, które gromadzone są na nośnikach RDX. W dużej sali wykładowej został zainstalowany nowoczesny, zdalnie sterowany system multimedialny z dostępem do sieci LAN oraz Internetu. Salę 120 wyposażono w nowoczesne pomoce dydaktyczne wspomagane infrastrukturą informatyczną. W Instytucie Pedagogiki zainstalowano szereg urządzeń AP pozwalających na dostęp do sieci WiFi dla studentów oraz pracowników, ponadto można korzystać z ogólnodostępnych stanowisk komputerowych (w tym jest jeden „kiosk” przystosowany do osób niepełnosprawnych). Na korytarzu poprzez monitor przekazywane są bieżące informacje dla studentów i pracowników uczelni. Przy budynku Instytutu znajduje się niewielki parking, na który możliwy jest wjazd za pozwoleniem Dziekana Wydziału a także parking ogólnodostępny, z którego mogą korzystać również studenci. Na parkingu wydzielone są dobrze oznaczone miejsca dla osób z niepełnosprawnościami. Obecnie, ze względu na

trwający w budynku remont i względy bezpieczeństwa część parkingu wyłączona jest czasowo z użytkowania. Po zakończeniu prac remontowych, w części zewnętrznej budynku, w ramach projektu konkursu „Zielona transformacja Kampusu UR” powstanie specjalnie wydzielona „zielona” strefa: [„Przystanek Pedagogika – strefa spotkań i ogród społecznościowy”](#). Będzie to przestrzeń wykorzystywana jako ogrodowe miejsce spotkań, służące całej społeczności Instytutu Pedagogiki a także strefa edukacyjna, gdyż ogród społecznościowy będzie miał formę ogrodu pedagogicznego, uprawianego dla celów edukacyjnych. Umożliwi to wykorzystanie tej przestrzeni w procesie kształcenia studentów kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z zakresu metodyki edukacji społeczno-przyrodniczej oraz na potrzeby współpracy z interesariuszami kierunku w formie spotkań z dziećmi i młodzieżą, umożliwiając naukę i promowanie edukacji wysokiej jakości. Uruchomienie ogrodu społecznościowego nastąpi w okresie wiosennym.

Tak rozbudowana infrastruktura jest efektywnie wykorzystywana dla potrzeb procesu kształcenia.

2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe,

Zajęcia dydaktyczne kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* realizowane są wyłącznie na terenie obiektów Uniwersytetu Rzeszowskiego. W przypadku praktyk realizowanych na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*: praktyki ciągłe, praktyka śródroczna – praktyka ogólnopedagogiczna, praktyka wychowawczo-dydaktyczna odbywają się w placówkach przedszkolnych oraz szkołach podstawowych w klasach I-III - w podmiotach wymienionych w ust. 4.1, w których do zajmowania stanowiska nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej są wymagane kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. W trakcie praktyki studenci biorą udział w bieżącej działalności przedszkola lub szkoły, gdyż praktyka odbywa się w rzeczywistych warunkach ich pracy. Infrastruktura i wyposażenie każdego z tych podmiotów oświatowych jest zróżnicowane i dostosowane do celów realizowanych przez daną placówkę oświatową, co umożliwia studentom wykonywanie czynności (zadań) praktycznych związanych z daną praktyką, sprzyja także efektywnemu realizowaniu celów praktyki. Szczegółowy wykaz placówek, w których studencki kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* realizują praktyki zawiera Zał. nr 2.5.1 do niniejszego Raportu.

3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych,

W budynku Instytutu Pedagogiki studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* mają stały i nieograniczony dostęp do uniwersyteckiej sieci bezprzewodowej Eduroam, za pośrednictwem której mogą korzystać z Internetu. Wszystkie informacje przesyłane są do studentów za pośrednictwem systemu uczelnianego Wirtualna Uczelnia oraz na uczelniane studenckie e-maile.

Za pośrednictwem strony internetowej [Wydziału Pedagogiki i Filozofii](#) każdy ze studentów może zapoznać się z bieżącymi informacjami, które zawierają zakładki: Wydział, Struktura, Student, Postępowanie awansowe. Na bieżąco zamieszczane są „Aktualności”. W zakładce [„Student”](#) można zapoznać się prowadzonymi na Wydziale kierunkami studiów oraz informacjami i dokumentami, które

związane są z procesem dydaktycznym (zakładki m.in.: „Kierunki studiów (programy, rozkłady, sylabusy)”, „Jakość kształcenia”, „Władze Dziekańskie”, „Stypendia, wsparcie finansowe, ubezpieczenia”, „Regulaminy, wzory pism, pliki do pobrania””, „Dziekanat”, „Konsultacje pracowników”, „Wirtualna Uczelnia”, „Praca dyplomowa”, „Sesja egzaminacyjna”, „Rada Dydaktyczna”, „MsTeams/Office 365”, „Aktywacja legitymacji studenckiej”, „Samorząd Studencki”, „Opłaty za studia”). W zakładce „Stefa wsparcia” zamieszczone są informacje związane z ofertą wsparcia psychologicznego na UR. Na stronie Wydziału w zakładce „Kierunki studiów (programy, rozkłady, sylabusy) umieszczone są wszystkie informacje dotyczące kierunku [pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna](#). Na tej stronie zamieszczane są na bieżąco informacje związane ze zmianami w harmonogramie zajęć i aktualnymi wydarzeniami naukowymi (m.in. „Ogłoszenia”, „Odwołane i przeniesione zajęcia”, „Zmiany w dyżurach dydaktycznych”) oraz informacje związane z procesem dydaktycznym na kierunku („Programy studiów”, „Harmonogramy studiów (plany zajęć)”, „Sylabusy”, „Harmonogramy zajęć (Rozkłady zajęć)”, „Praktyki programowe”, „Sylwetka absolwenta”). Informacje dotyczące zespołu programowego kierunku umieszczone są w zakładce „Kierownik i zespół programowy kierunku”. Dodatkowo na stronie internetowej [Instytutu Pedagogiki](#) zamieszczane są systematycznie ogłoszenia Instytutu dla studentów, tutaj także znajdują się aktualne informacje dotyczące działalności naukowej i dydaktycznej w Instytucie.

W Uniwersytecie Rzeszowskim działa Uniwersyteckie Centrum Informatyzacji (UCI), jednostka administracyjna integrująca ogólnouczelnianą działalność w zakresie informatyzacji. Na stronie [UCI](#) studenci mogą znaleźć niezbędne informacje odnośnie dostępu do infrastruktury informatycznej UR czy bezpłatnych programów (jak Microsoft 365 czy Statistica). W ramach systemu informatycznego Wirtualna Uczelnia (WU) studenci otrzymują kanałami elektronicznymi dostęp do informacji o procesie kształcenia i procedurach związanych z tokiem studiowania. Mogą składać m.in. wnioski stypendialne, zapisywać się na wykłady ogólnouczelniane oraz sprawdzać wpisywane zaliczenia z ćwiczeń i wykładów. Również proces dyplomowania rozumiany jako wgranie elektronicznej wersji pracy i wykonanie kontroli antyplagiatowej jest efektywnie wspierany przez moduł WU. Studenci za jego pomocą mają np. ułatwiony dostęp do recenzji swoich prac dyplomowych. W ramach systemu ankietyzacji z wykorzystaniem WU studenci mają możliwość wypowiedzenia się na temat jakości systemu kształcenia i pracy dziekanatu.

Po zalogowaniu się do uczelnianej sieci internetowej, za pośrednictwem Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego (BUR) studenci mają możliwość wyszukiwania niezbędnych materiałów dydaktycznych lub naukowych, poprzez bezpłatne bazy danych i publikacji. Studenci mogą korzystać bezpłatnie i bez żadnych ograniczeń czasowych z usługi Microsoft 365 (dawniej Office 365), po zalogowaniu się na stronie <https://www.office.com/> za pomocą indywidualnego loginu. Studenci mają dostęp do wielu aplikacji m.in. Outlook, Teams, Word, Excel, PowerPoint, OneNote, Forms, OneDrive. W trakcie trwania pandemii Covid-19 zajęcia odbywały za pośrednictwem platformy MS Teams, zaliczenia i egzaminy realizowane były przy pomocy aplikacji MS Forms. Zajęcia zdalne odbywały się zgodnie z Zarządzeniami Rektora UR oraz decyzjami Dziekana Kolegium Nauk Społecznych, w strukturach którego znajdował się wówczas Instytut Pedagogiki, w czasie rzeczywistym, zgodnie z harmonogramem zajęć dla poszczególnych roczników kierunku z wykorzystaniem utworzonych na platformie MS Teams zespołów, tworzonych oddzielnych dla każdej z form zajęć realizowanych w danym semestrze. Aktualnie zajęcia w wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowane są zgodnie z *Zarządzeniem nr 86/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 31 marca 2025 roku w sprawie zasad prowadzenia w Uniwersytecie Rzeszowskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, z późn. zm. określonymi Zarządzeniem nr 174/2025 z dnia 23 lipca*

2025. Studenci są informowani o wszystkich formach prowadzenia zajęć, w tym o zajęciach na odległość wraz z publikacją harmonogramów zajęć. Na podstawie Decyzji Dziekana Wydziału, pozytywnie zaopiniowanej przez Radę Wydziału Pedagogiki i Filozofii, w roku akad. 2025/2026 z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość odbywają się wyłącznie zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych, gdy jedyną formą zajęć jest wykład. W przypadku kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* na studiach niestacjonarnych w cyklu kształcenia 2025-2030 zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w wymiarze 32 godz. Zajęcia dydaktyczne prowadzone w trybie synchronicznym odbywają się w czasie rzeczywistym, zgodnie z ustalonym harmonogramem zajęć, z wykorzystaniem platformy MS Teams w ramach usługi Microsoft 365 oraz platformy LMS dopuszczonej do użytku na UR. Za obsługę techniczną dostępu do platform, w tym zakładanie kont użytkowników i nadawanie im odpowiednich uprawnień odpowiada Uniwersyteckie Centrum Informatyzacji. Za wsparcie użytkowników w zakresie korzystania z platform odpowiada wyznaczony pracownik Działu ds. Studenckich i Kształcenia. W latach wcześniejszych zajęcia w formie zdalnej realizowane były zgodnie z obowiązującymi Zarządzeniami Rektora oraz decyzjami Dziekana Kolegium Nauk Społecznych.

W Instytucie Pedagogiki znajdują się 4 pracownie komputerowe z dostępem do sieci Internet. Każda z pracowni posiada 15 stanowisk 2 osobowych oraz stanowisko dla prowadzącego podłączone do rzutnika multimedialnego. W dwóch salach komputery są wyposażone w specjalistyczne oprogramowanie do realizacji zajęć z grafiki wektorowej i rastrowej. Studenci posiadają darmowy dostęp do oprogramowania biurowego Office 365. Do prezentacji materiału dydaktycznego zastosowano nowoczesne projektory multimedialne oraz wysokiej jakości stałe ekrany o dużym współczynniku odbicia światła (gain 6,4), które wiernie odzwierciedlają kolory. Jedna z sal komputerowych posiada nowoczesną technologię prezentacyjną w oparciu o 56 calowy monitor dotykowy sprzężony z multimedialnym zestawem komputerowym. Na wyposażeniu stanowisk prezentacyjnych są wizualizery, które pozwalają na wyświetlanie dowolnego materiału 2D/3D na ekranie. Instytut Pedagogiki posiada „centrum informatyczne”, wspomagające realizację zajęć e-learningu z wykorzystaniem platformy Moodle. Umieszczone są one w architekturze chmurowej systemu VMware, na którym zaimplementowano kilkanaście serwerów wirtualnych. Do zarządzania siecią lokalną wykorzystano system LAN Management System LMS-1.11.13. Dira. Host z systemem Windows 2012 Server zapewnia bezpieczeństwo danych, które gromadzone są na nośnikach RDX.

Pracownicy Instytutu Pedagogiki prowadzą zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na studiach niestacjonarnych na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* mają do dyspozycji laptopy oraz przenośne rzutniki multimedialne, które mogą być wykorzystywane w poszczególnych pomieszczeniach dydaktycznych zgodnie z potrzebami procesu kształcenia. Ponadto we wszystkich salach wykładowych znajdują się zainstalowane na stałe projektory multimedialne zintegrowane ze sprzętem komputerowym, w niektórych salach znajdują się również telewizory.

4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami,

Budynek Instytutu Pedagogiki jest systematycznie dostosowywany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. W ostatnich latach budynek przechodził modernizację, w ramach której ciągi komunikacyjne we wnętrzu budynku a także poszczególne sale dydaktyczne zostały dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zmodernizowane zostały wszystkie drzwi do sal

dydaktycznych oraz pomieszczeń sanitarnych, umożliwiając sprawne poruszanie się między salami osobom korzystającym z wózka. Poruszanie się między piętrami umożliwiał schodołaz. Obecnie w budynku Instytutu Pedagogiki trwają prace remontowe związane z montażem windy, która znacząco zwiększy funkcjonalność budynku oraz dostępność dla pracowników i studentów, w tym studentów z ograniczoną mobilnością.

W budynku znajduje się „pokój wyciszeń” dla studentów ze specjalnymi potrzebami, który przeznaczony jest do wewnętrznego wyciszenia się i uspokojenia oraz odciążenia od szumu informacyjnego i nadmiaru bodźców zewnętrznych. Do budynku Instytutu Pedagogiki można wejść z psem asystującym. Na parkingu znajdują się dwa dobrze oznaczone miejsca parkingowe przeznaczone dla osób z niepełnosprawnością. Studenci Instytutu Pedagogiki mogą korzystać także ze wsparcia oferowanego przez [Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami UR](#) (BON), które jest dostosowane do indywidualnych potrzeb danego studenta. BON podejmuje działania związane ze stwarzaniem studentom ze szczególnymi potrzebami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i badaniach naukowych, w tym m.in.: poprzez likwidację barier transportowych, zapewnienie tłumaczy języka migowego, zapewnienie asystentów osób niewidomych oraz z niepełnosprawnością ruchową; udostępnienie wypożyczalni specjalistycznego sprzętu ułatwiającego kształcenie studentom z niepełnosprawnościami (programy komputerowe powiększająco-udźwiękujące tekst (ZoomText), systemy wspomagające słyszenie (Oticon Amigo FM), specjalne myszki komputerowe (trackball'e) i klawiatury (jednoręczne i brajlowskie), notesy mówiące (BraillePen), powiększalniki telewizyjne, lupy elektroniczne, syntezy mowy polskiej, drukarki etykiet brajlowskich, odtwarzacze audiobooków), a także zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych (np. stanowisk komputerowych, programów komputerowych). Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość dostosowania zajęć do posiadanej niepełnosprawności poprzez m.in.: otrzymanie materiałów w formie elektronicznej, zmiana formy zaliczenia przedmiotu, wydłużenie czasu zaliczenia czy egzaminu, pomoc asystenta w trakcie zajęć dydaktycznych, pomoc tłumacza języka migowego itp.)

Studenci z niepełnosprawnościami realizujący zajęcia wychowania fizycznego mogą korzystać z odpowiednio dobranych i dostosowanych do posiadanej niepełnosprawności zajęć alternatywnych. Są to m.in.: ćwiczenia usprawniające (kinezyterapia), pływanie, tenis stołowy, boccia, szachy, zajęcia wychowania zdrowotnego. Akademiki uniwersyteckie dostosowane są potrzeb osób z dysfunkcjami narządu ruchu. Uczelnia zapewnia transport studentów z niepełnosprawnościami pomiędzy budynkami uczelni oraz z miejsc zakwaterowania na uczelnię.

Do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami dostosowana jest również Biblioteka UR. Budynek dysponuje podjazdem dla wózków inwalidzkich oraz windą. W czytelnich zamontowane są również specjalne drzwi, których konstrukcja umożliwia bezproblemowe poruszanie się na wózku inwalidzkim. W holu Biblioteki znajduje się infokiosk wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem przystosowanym dla osób z niepełnosprawnościami, który udostępnia między innymi informacje dotyczące form wsparcia osób niepełnosprawnych. Kiosk ten posiada następujące funkcje: lektor czytający tekst, powiększanie tekstu, zmiana wielkości czcionki, zmiana kontrastu, wspomaganie słuchu – pętla indukcyjna. W Oddziale Informacji Naukowej znajduje się specjalne stanowisko komputerowe dla osób z niepełnosprawnościami wyposażone między innymi w: monitor dotykowy, specjalistyczną klawiaturę ZoomText, urządzenie zastępujące mysz komputerową SimplyWorks Trackball, słuchawki kostne, multimedialne głośniki komputerowe, program powiększający i czytający ekran, biurko z elektryczną regulacją wysokości, krzesło rehabilitacyjne. Na terenie Biblioteki znajduje się również pokój wyciszeń. Wypożyczalnia oraz portiernia wyposażone są w zestawy pętli

indukcyjnych z mikrofonem. W budynku znajduje się także krzesło ewakuacyjne służące do transportu po schodach osób niepełnosprawnych ruchowo oraz odpowiednio dostosowane toalety. Zamontowane są również innowacyjne beacons (małe, bezprzewodowe emitery sygnału Bluetooth łączące się z urządzeniami mobilnymi), które wraz z dedykowaną aplikacją tworzą system naprowadzający, którego podstawowym zadaniem jest nawigacja użytkownika w budynku, dzięki czemu orientacja przestrzenna, zwłaszcza osób z dysfunkcjami narządu wzroku, jest zdecydowanie łatwiejsza.

W ramach konkursu ogłoszonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 „Uczelnia dostępna” UR otrzymał dofinansowanie na projekt pt.: „Przyjazny nURt – rozwój dostępności UR” (realizacja 01.01.2020 do 31.12.2023 r). W projekcie UR zaplanowano i częściowo zrealizowano m.in. poprawę dostępności infrastrukturalnej – 2 windy, oznaczenia tyflograficzne, beacons – systemy wspomagające przemieszczanie się w budynkach uczelni, dostosowanie serwisów internetowych do obowiązujących standardów WCAG 2.1 AA, stworzenie wirtualnego asystenta studenta w Biurze Karier, szkolenia dla pracowników i studentów zwiększające świadomość problemów osób ze specjalnymi potrzebami, spotkania eksperckie, budowę platformy elearnigowej, mającej stanowić bazę wiedzy dla nauczycieli akademickich w jaki sposób pracować z osobą z daną niepełnosprawnością. Do 2023 r. zostało przeszkolonych w tym zakresie 1684 pracowników UR (dydaktycznych, administracji i obsługi) oraz ponad 2400 studentów I roczników. W 2025 r. Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnością UR zorganizowało szkolenia dla pracowników – opiekunów roczników, opiekunów praktyk studenckich, prodziekanów ds. studenckich pt. *„Zrozumieć i wesprzeć - szkolenie warsztatowe w zakresie wsparcia i pracy ze studentami z niepełnosprawnością i zaburzeniami zdrowia psychicznego”*, w którym uczestniczyli także pracownicy Instytutu Pedagogiki prowadzący zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. BON planuje także zakupić do budynku Instytutu Pedagogiki pętle indukcyjne, które będą pomocne dla osób z niepełnosprawnością słuchową.

5. *Dostępność infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej,*

Studenci, którzy posiadają ważną i aktywowaną Elektroniczną Legitymację Studencką mogą korzystać z zasobów dydaktycznych, które udostępniane są na serwerach UR oraz oprogramowania Microsoft 365 (dawniej Office 365). Budynek Instytutu Pedagogiki podłączony jest do sieci Eduroam, każdy student może dzięki temu skorzystać z połączenia do internetu za pośrednictwem sieci bezprzewodowej. W ramach licencji Site License dla wszystkich studentów i pracowników UR nieodpłatnie dostępne jest oprogramowanie Statistica (wersja 13.3). Oprogramowanie Statistica w ramach tej licencji jest dostępne w wersji 32- oraz 64-bitowej - polskiej i angielskiej. Możliwe jest samodzielne przedłużenie zainstalowanego oprogramowania Statistica poprzez użycie odpowiedniego pliku licencji. Wszyscy studenci mają dostęp do systemu uczelnianego Wirtualna Uczelnia a także poczty dla studentów w usłudze Outlook. Szczegółowe informacje dotyczące wsparcia IT dla studentów zamieszczone są na [stronie internetowej UR](#).

Studenci mają zapewniony dostęp do materiałów naukowych i dydaktycznych w formie bibliotecznych źródeł elektronicznych (zasobów on-line) poprzez stały i nieodpłatny dostęp do zasobów Biblioteki UR (e-źródła, czasopisma elektroniczne, bazy danych, e-booki) z których mogą korzystać bezpośrednio z komputerów sieci uczelnianej lub zdalnie z dowolnego komputera przez serwer proxy (np. czytelnia on-line Ibuk Libra, e-booki na platformie EBSCO, monografie umieszczone w Serwisie

Informacji Prawnej LEX, e-booki dostępne w ramach licencji krajowych Elsevier, Springer i Wiley, platforma Wirtualna Biblioteka Nauki, zbiory Podkarpackiej Biblioteki Cyfrowej). Wyszukiwania książek będących w zasobach Biblioteki UR można dokonywać za pomocą katalogu on-line. Zamawianie książek odbywa się drogą komputerową: z terminali lub komputerów rozmieszczonych w Bibliotece oraz przez Internet: opac.ur.edu.pl - przy użyciu indywidualnego konta bibliotecznego z wykorzystaniem każdego komputera z dostępem do Internetu.

6. *System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakres dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach,*

Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego wraz z bibliotekami wydziałowymi i instytutowymi tworzy system biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Rzeszowskiego. Gromadzi zbiory i e-zbiory o tematyce odpowiadającej kierunkom studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim. Zbiory Biblioteki to: prawie 745 tys. woluminów książek, ponad 121 000 woluminów czasopism oraz ponad 30 000 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych (wg stanu na dzień 31.12.2024).

Tabela 16. Księgozbiór i zasoby elektroniczne Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Druki zwarte	744 811 woluminów
Czasopisma	121 176 woluminów
Zbiory Specjalne	30 360 jednostek inwentarzowych
Pełnotekstowe, faktograficzne i bibliograficzne bazy danych	33 bazy
Czasopisma elektroniczne	ok. 28 000 tytułów
E-booki	ok. 407 000 tytułów

Źródło: opracowanie własne Biblioteki UR.

Biblioteka organizuje dostęp do zagranicznych czasopism elektronicznych dając środowisku uniwersyteckiemu możliwość korzystania z najnowszych osiągnięć i badań naukowych na świecie. Zapewniony jest dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz do źródeł cyfrowych zakupionych w ramach indywidualnej subskrypcji. Korzystanie z zasobów elektronicznych odbywa się za pośrednictwem komputerowej sieci uniwersyteckiej, a także zdalnie dla zweryfikowanych użytkowników poprzez serwer Proxy.

Biblioteka UR oferuje dostęp do ok. 28 000 tytułów zagranicznych czasopism w wersji elektronicznej, a także do baz bibliograficznych i abstraktowych (m. in. Springer, Elsevier - Science Direct, bazy EBSCO, Willey-Blackwell, Medline, AIP/IPS, IOP Science, Web of Knowledge, Scopus, EMIS, Lex, Polska Bibliografia Lekarska, Polska Bibliografia Prawnicza. Od 2016 r. Biblioteka ma dostęp do wybranych kolekcji bazy JSTOR. Cały czas rozbudowywana jest również kolekcja ebooków: Biblioteka UR posiada dostęp do czytelnicy polskich książek elektronicznych PWN ibuk.pl, a także do kolekcji e-booków na platformie Springer oraz do bazy książek elektronicznych EBSCO. Łącznie oferuje dostęp do ponad 400 000 tytułów książek elektronicznych. Od 2015 roku Biblioteka UR posiada również

dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica, która oferuje dostęp do prawie 3 800 000 publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego. Stale rozbudowywane zasoby ww. bazy obejmują współczesne piśmiennictwo naukowe ze wszystkich dziedzin, w tym także najnowsze wydania podręczników akademickich oraz aktualne numery fachowych czasopism specjalistycznych, jak również teksty źródłowe, literaturę piękną oraz zbiory specjalne, które są przedmiotem badań naukowców.

Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego otwarta jest dla czytelników przez 6 dni w tygodniu. Nowoczesny budynek przy ul. Prof. Stanisława Pigonia 8 dysponuje ok. 300 miejscami w 6 czytelniach, w których księgozbiór oferowany jest w wolnym dostępie do pótek.

We wszystkich czytelniach i holu głównym dostępna jest strefa bezprzewodowego Internetu Wi-Fi. Użytkownicy Biblioteki UR mogą korzystać z kilkunastu terminali (służących do przeglądania katalogu i zamawiania książek) oraz kilkudziesięciu stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu rozmieszczonych we wszystkich czytelniach. Procesy biblioteczne są całkowicie skomputeryzowane i zautomatyzowane. Z myślą o komforcie czytelnika podczas wizyty w bibliotece zostały przygotowane *Strefa Relaksu*, *Zielona Strefa Nauki*, *Strefa Boho*, *Literacki Zakątek* i *Kącik Bibliografa*. W Bibliotece dostępne są również kabiny do cichej pracy.

Biblioteka pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym Prolib, a do transportu książek z magazynów wykorzystuje specjalny system wózków podsufitowych TELE-LIFT. Dzięki temu czas realizacji zamówienia jest bardzo krótki i nie przekracza 30 minut.

Biblioteka UR świadczy usługi w rzeczywistości wirtualnej. Katalog zasobów bibliotecznych książek i czasopism wraz z informacją o lokalizacji tych dokumentów i ich dostępności jest udostępniony on-line (<https://opac.ur.edu.pl>). Czytelnicy mogą książki zamawiać poprzez Internet. Indywidualne konto czytelnika zawiera informację o wypożyczonych i udostępnianych na miejscu materiałach, a także informacje o terminie zwrotu książek, możliwości prolongaty i rezerwacji książek. Strona www Biblioteki (<https://bur.ur.edu.pl>) zawiera niezbędne informacje o usługach biblioteczno-informacyjnych oraz zasadach korzystania z BUR. Jest również narzędziem komunikacji z bibliotekarzami – umożliwiają to specjalne formularze, komunikator GG oraz poczta e-mailowa. Jest ona również przyjazna osobom niepełnosprawnym.

Publikacje (książki i artykuły), które nie znajdują się w zbiorach Biblioteki UR, a które są niezbędne do prowadzenia badań i przygotowania prac dyplomowych, sprowadzane są w ramach Wypożyczalni Międzybibliotecznej z innych bibliotek w kraju i z zagranicy. W 2024 r. zrealizowano prawie 300 zamówień użytkowników BUR, sprowadzając niezbędne materiały z kilkudziesięciu bibliotek partnerskich z kraju i zagranicy.

W ramach prac dokumentacyjnych Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej BUR opracowują bazę bibliograficzno-bibliometryczną „Bibliografia publikacji pracowników naukowych UR 2000-...”, która dostępna jest w internecie pod adresem <http://bibliografia.ur.edu.pl/new/01/> i zawiera obecnie ponad 64 tysiące rekordów. Baza rejestruje dorobek naukowy pracowników UR zatrudnionych na pierwszym etacie oraz umożliwia sporządzenie analizy bibliometrycznej pracowników oraz Jednostek Uczelni.

W 2020 roku został powołany Pełnomocnik Dyrektora Biblioteki UR ds. Współpracy ze Środowiskiem Akademickim, do którego obowiązków należy między innymi reprezentowanie Biblioteki w kontaktach z pracownikami naukowymi Uczelni, współpraca z samorządem studentkim

i samorządem doktorantów oraz prowadzenie cyklicznych badań satysfakcji i potrzeb użytkowników Biblioteki UR.

Dla osób rozpoczynających studiowanie w Uniwersytecie Rzeszowskim przygotowano interaktywne szkolenie e-learningowe dostępne pod adresem <http://szkoleniebur.ur.edu.pl>.

Biblioteka UR jest współzałożycielem konsorcjum Podkarpacka Biblioteka Cyfrowa (www.pbc.rzeszow.pl). Do elektronicznych zasobów PBC wprowadzany jest digitalizowany we własnej pracowni księgozbiór z tzw. domeny publicznej, a także publikacje autorów współczesnych, którzy podpiszą licencję i wyrażą zgodę na udostępnianie swych publikacji w Internecie. Obecnie w zasobach PBC znajduje się ponad 30 000 obiektów cyfrowych, a kolekcja „Materiały naukowe i dydaktyczne” liczy prawie 400 pozycji.

Biblioteka UR prowadzi ponadto Repozytorium Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Repozytorium Danych Badawczych Uniwersytetu Rzeszowskiego, będące cyfrowymi archiwami rejestrującymi dorobek naukowy, dydaktyczny oraz dane badawcze środowiska akademickiego UR.

W Bibliotece UR, a także w bibliotekach wydziałowych i instytutowych zatrudnionych jest obecnie 51 osób. Jest to wykwalifikowana kadra – ponad 90% pracowników posiada wyższe wykształcenie, z czego prawie 73% posiada kwalifikacje z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej zdobyte za studiach kierunkowych lub podyplomowych. Pracownicy Biblioteki UR cały czas podwyższają swoje umiejętności uczestnicząc w szkoleniach, kursach i konferencjach naukowych, publikując artykuły naukowe, a także odbywając staże zawodowe w bibliotekach polskich i zagranicznych.

Zasoby biblioteczne z zakresu *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej*

Księgozbiór z zakresu *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* udostępniany jest prezencyjnie w Czytelni Nauk Humanistycznych i Prawnych oraz Czytelni Czasopism, a także w ramach wypożyczeń miejscowych i międzybibliotecznych.

Tabela 17. Zasoby biblioteczne z zakresu *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej*.

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	Książki tradycyjne	INTEGRO – 15 695
	Książki elektroniczne	Elsevier – 95; Springer – 1 498; Wiley Online Library – 91; EBSCO – 12 852; Ibuk Libra – 30
	Czasopisma tradycyjne	INTEGRO – 19
	Czasopisma elektroniczne	ScienceDirect – 47; Springer – 168; Wiley Online Library – 121; EBSCO – 1 180; JSTOR - 5

Źródło: opracowanie własne Biblioteki UR.

Liczba książek tradycyjnych z zakresu *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* będących w zasobach Biblioteki UR wynosi obecnie prawie 15,7 tys. tytułów (<https://opac.ur.edu.pl/integro/catalog>).

Dzięki platformom: Elsevier, ScienceDirect, Springer, EBSCO, Wiley Online Library, Ibuk Libra, JSTOR użytkownicy Biblioteki UR mogą korzystać z ponad 14,5 tys. tytułów e-booków oraz mają dostęp do ponad 1,5 tys. tytułów czasopism elektronicznych z zakresu *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* <https://bur.ur.edu.pl/bazy-danych>.

Wszystkie zasoby elektroniczne dostępne są w całej sieci komputerowej UR, a co za tym idzie na wszystkich komputerach przeznaczonych dla czytelników w Bibliotece UR. Dla zweryfikowanych użytkowników możliwy jest również zdalny dostęp z komputerów spoza sieci poprzez serwer proxy. Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego prenumeruje ponadto 19 tytułów polskich czasopism tradycyjnych z zakresu *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej*, które udostępniane są w Czytelnii Czasopism.

7. *Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów,*

W 2017 r. w UR wprowadzona została procedura oceny dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu kształcenia, wsparcia dla studentów i organizacji procesu kształcenia („*Procedura monitorowania i przeglądu zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej w Uniwersytecie Rzeszowskim (z dnia 9 listopada 2017 r.)*” w celu zapewnienie prawidłowego stanu zasobów materialnych służących do realizacji procesu kształcenia oraz wspierania badań naukowych, w kontekście zapewnienia realizacji efektów kształcenia i dotyczyła monitorowania stanu użytkowania wszystkich pomieszczeń, które są wykorzystywane w procesie dydaktycznym oraz zasobów bibliecznych. Od 2025 r. tryb postępowania związanego z przeprowadzaniem oceny dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu kształcenia, wsparcia prowadzenia badań przez studentów oraz prawidłowej organizacji procesu uczenia się określa „*Procedura monitorowania i przeglądu zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej na Uniwersytecie Rzeszowskim*” (Załącznik nr 4 do Uchwały nr 16/03/2025 Komisji ds. Kształcenia z dnia 17 marca 2025 r. w sprawie ustalenia procedur zapewnienia jakości kształcenia na studiach wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim), która dotyczy monitorowania stanu użytkowania wszystkich pomieszczeń, które są wykorzystywane w procesie dydaktycznym oraz zasobów bibliecznych. Zgodnie z wyżej wymienioną procedurą prowadzący zajęcia na danym kierunku na bieżąco zgłaszają Dyrektorowi Instytutu za pośrednictwem Kierownika kierunku zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne oraz inne środki niezbędne do realizacji zajęć i konieczności przeprowadzenia niezbędnych napraw, remontów. Studenci mogą zgłaszać swoje potrzeby w zakresie zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej bezpośrednio u prowadzących zajęcia dydaktyczne bądź w trakcie spotkań z opiekunem roku lub przedstawicielami władz dziekańskich wydziału. Ocena infrastruktury i zasobów materialnych dokonywana jest raz na dwa lata przez Zespoły ds. oceny infrastruktury i zasobów materialnych na Wydziale Pedagogiki i Filozofii, które są powoływane przez Dziekana Wydziału oddzielnie dla danego kierunku (dotychczas przez Dziekana Kolegium Nauk Społecznych). W skład Zespołu dla kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* wchodzi: kierownik kierunku, opiekun roku, opiekun praktyk, przedstawiciel samorządu studentów, pracownik inżynieryjno-techniczny, administrator budynku Instytutu Pedagogiki. Ocenie podlega dostosowanie stanu bazy dydaktycznej i naukowej do specyfiki prowadzonego kierunku studiów. W przypadku studentów z niepełnosprawnościami, studiujących w Instytucie Pedagogiki, mogą oni zgłaszać swoje potrzeby również do Konsultanta Wydziałowego ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Odnosnie zasobów bibliecznych pracownicy i studenci mogą zgłosić do Biblioteki UR swoje propozycje zakupu książek tradycyjnych lub książek do czytelnii on-line potrzebnych do pracy naukowo-

dydaktycznej, czemu służy elektroniczny formularz „Zaproponuj do zbiorów”: <https://bur.ur.edu.pl/zaproponuj-do-zbiorow>. Współpraca ze środowiskiem akademickim odbywa się przy wsparciu Pełnomocnika Dyrektora Biblioteki ds. Współpracy ze środowiskiem akademickim. Powołany w 2020 r. Pełnomocnik Dyrektora Biblioteki UR ds. Współpracy ze Środowiskiem Akademickim m.in. reprezentuje Bibliotekę w kontaktach z pracownikami naukowymi Uczelni, współpracuje z samorządem studenckim i samorządem doktorantów oraz prowadzi cykliczne badania satysfakcji i potrzeb użytkowników Biblioteki UR.

Studenci i pracownicy UR mogą korzystać z pakietu oprogramowania [Writefull](#), służącego do korekty tekstów naukowych pisanych w języku angielskim. Writefull różni się od innych podobnych narzędzi tym, że wykorzystuje modele językowe oparte na sztucznej inteligencji (AI) i nieustannie „uczy się” na podstawie tekstów milionów artykułów z naukowych czasopism. Writefull for Word i Writefull for Overleaf wymagają instalacji wtyczki, dostępu do internetu i rejestracji przy użyciu adresu mailowego w domenie Uczelni. Wszyscy członkowie społeczności akademickiej mogą wyrazić swoją opinię na temat Writefull poprzez udział w internetowej ankiecie prowadzonej na stronie Biblioteki UR.

8. *Spełnienie reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.*

Proces kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury Uniwersytetu Rzeszowskiego i Wydziału Pedagogiki i Filozofii, która pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się zgodnie ze *Standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela edukacji przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowe)*. Szczegółowe informacje dotyczące infrastruktury zaprezentowane zostały w pkt. 5.1 Raportu oraz w Zał. nr 2.5 *Charakterystyka wyposażenia sal, informacje o bibliotece*. Praktyki zawodowe odbywają się w placówkach oświatowych, w których do zajmowania stanowiska nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej są wymagane kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Szczegółowe informacje dotyczące praktyk zawodowych realizowanych na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* przedstawione zostały w kryterium 2.7. Raportu. Szczegółowy wykaz placówek, w których studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* realizowali praktyki programowe w latach 2019-2025 zawarty został w Zał. nr 2.5.1.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

1. *Zakres i form współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych.*

Instytut Pedagogiki (od 2025 roku na Wydziale Pedagogiki i Filozofii, wcześniej w strukturach Kolegium Nauk Społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego) od wielu lat prowadzi systematyczną

współpracę z szerokim gronem interesariuszy zewnętrznych. Zakres współpracy obejmuje: doradztwo w zakresie dostosowania procesu dydaktycznego i programów kształcenia do potrzeb rynków pracy; współtworzenie nowych kierunków studiów, specjalności, modułów kształcenia lub przedmiotów w kształceniu przed uzyskaniem dyplomu; współtworzenie studiów podyplomowych; współprowadzenie przez interesariuszy zajęć dydaktycznych (w szczególności na profilach praktycznych); współorganizację i prowadzenie przez interesariuszy kursów, szkoleń i warsztatów poza programem studiów; cykliczne spotkania dyrektora instytutu, kierownika kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym; pomoc interesariuszy w realizacji przygotowywanych przez studentów prac dyplomowych; współorganizację wizyt dydaktycznych u podmiotu będącego interesariuszem; współorganizację praktyk zawodowych studentów/uczestników studiów podyplomowych.

Zakres i organizację współpracy Instytutu Pedagogiki z interesariuszami zewnętrznymi określa [„Regulamin współpracy z interesariuszami zewnętrznymi na Wydziale Pedagogiki i Filozofii”](#), stanowiący Załącznik do Uchwały nr 17/2025 WPF.003.17.RW.04.2025 Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 03.04.2025 r.

Opinie i doświadczenie praktyczne interesariuszy stanowią ważny wkład w określanie efektów uczenia się pod kątem aktualnych potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności potrzeb rynku pracy; walidację i aktualizację programów kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów; wnoszenie perspektywy praktycznej w odniesieniu do praktycznych umiejętności, standardów pracy zawodowej, kompetencji miękkich wymaganych w zawodzie, typowych problemów zawodowych; a także współtworzenia narzędzi oceny poszczególnych elementów procesu kształcenia i standardów jego realizacji. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przyczynia się również do zwiększenia wiarygodności kwalifikacji zawodowych uzyskiwanych przez studentów, co jest istotne przede wszystkim na profilu praktycznym.

W ostatnich latach na poziomie Wydziału Pedagogiki i Filozofii oraz Instytutu Pedagogiki zawarto porozumień 29 porozumień i 12 umów o współpracy z różnymi instytucjami (między innymi placówkami oświatowymi, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, instytucjami pomocy społecznej), z którymi realizowana jest systematyczna współpraca.

Działania w ramach współpracy z interesariuszami zewnętrznymi obejmują trzy rodzaje: spotkania, wydarzenia w Instytucie Pedagogiki, w których uczestniczą interesariusze zewnętrzni; realizację dużej liczby programowych praktyk zawodowych (szczególnie na profilu praktycznym), wydarzeń, akcji realizowanych przez studentów i nauczycieli akademickich u interesariuszy zewnętrznych; a także rozszerzony, środowiskowy wymiar działań z udziałem dyrektorów, specjalistów, nauczycieli wraz z uczniami, studentów i nauczycieli akademickich.

Kierunki, zakres i formy współpracy Instytutu Pedagogiki z interesariuszami zewnętrznymi wpisują się w *Strategię Rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2021-2030* i *Strategię Rozwoju Wydziału Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2025-2028*. Optymalizacja procesu kształcenia w Instytucie Pedagogiki, zacieśnianie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i kulturowym, reagowanie na jego potrzeby oraz wyzwania zmieniającego się świata, stanowią jeden ze strategicznych celów. Podobnie w powiązanej z powyższymi dokumentami *Strategii Rozwoju Dyscypliny Pedagogika na lata 2025-2028* dużą wagę przypisuje się współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i udostępnianiu wyników badań naukowych otoczeniu społecznemu.

Wiodącą formą współpracy z interesariuszami w odniesieniu do kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* są programowe praktyki, szczególnie ważne w kształceniu studentów na profilu praktycznym. Programowe praktyki zawodowe niezbędne na profilu praktycznym, nie są traktowane jako odrębna, lecz jako integralna część długofalowej współpracy z interesariuszami.

Dyrektorzy i nauczyciele współorganizują harmonogram praktyk, współdecydują o zadaniach praktykantów i uczestniczą w ich ocenie. Przykładem działań u interesariuszy zewnętrznych jest także realizacja przez studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*: projektów edukacyjnych, zabaw różnych typów, warsztatów plastycznych i muzycznych oraz zajęć kreatywnych, przedstawień, programów słowno-muzycznych. Wartym podkreślenia jest, że studenci prowadzą także zajęcia z metodyk cząstkowych według autorskich scenariuszy, a także realizują treści kształcenia z wybranych przedmiotów na terenie przedszkoli. Współpraca obejmuje także uczestnictwo przedstawicieli Zespołu programowego i nauczycieli akademickich w wydarzeniach organizowanych w placówkach o zakresie miejskim i powiatowym (na przykład przegląd plastyczno-recytatorski, konferencje metodyczno-szkoleniowe z udziałem nauczycieli, pedagogów, psychologów, logopedów, jak i badaczy). W podobnych przedsięwzięciach uczestniczą także studenci kierunku, poznając sposoby organizacji wydarzeń środowiskowych w praktyce i poszerzając własną wiedzę i umiejętności poprzez kontakt z praktykami. Podkreślić należy również systematyczne współuczestnictwo pracowników i studentów kierunku w organizacji okolicznościowych i środowiskowych uroczystości, wydarzeń, akcji. Przedsięwzięcia te zwykle łączą działania praktyków i studentów, którzy współprowadzą aktywności dla dzieci. W placówkach studenci mają również możliwość prowadzenia badań w ramach przygotowania prac dyplomowych. W trosce o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* członkowie Zespołu programowego pozostają w stałym kontakcie z dyrektorami i pracownikami placówek, konsultują propozycje zmian, rozwiązań w tym zakresie. Dodatkowo nauczyciele akademicy realizują współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w obszarze badań naukowych.

W roku 2020/2021 i 2021/2022 dostosowano formy współpracy do obowiązujących w czasie pandemii COVID-19 przepisów sanitarno-epidemiologicznych. W kolejnych latach, od 2022 roku do 2025 roku, odbywały się konsultacje i spotkania z przedstawicielami podmiotów środowiskowych. Warto dodać, że w 2022 roku zaangażowanie podmiotów współpracujących z Instytutem Pedagogiki i Uniwersytetem Rzeszowskim w pomoc uchodźcom z Ukrainy w wyniku wojny nieco ograniczyło ich zaangażowanie w dotychczasową współpracę. W roku akademickim 2022/2023 konsultacje dotyczyły programu studiów. Interesariusze zewnętrzni pozytywnie zaopiniowali program studiów jednolitych magisterskich na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, podkreślając znaczenie praktycznego profilu kształcenia, znaczną – w ich ocenie – liczbę praktyk oraz ich przyporządkowanie do odpowiednich obszarów kształcenia, zwłaszcza metodycznych. W kolejnym roku przeprowadzono konsultacje z interesariuszami, a ich opinie wykorzystano do doskonalenia programu studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Od nowego cyklu kształcenia tj. od roku akademickiego 2024/2025 w programie studiów wprowadzono zmiany w postaci – między innymi – modyfikacji form realizacji zajęć z *plastyki, muzyki, gier w edukacji wczesnoszkolnej*.

W 2025 roku w Instytucie Pedagogiki odbyło się spotkanie konsultacyjne z wszystkimi interesariuszami zewnętrznymi kierunków prowadzonych w Instytucie, w tym kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, poświęcone omówieniu kierunków rozwoju i doskonalenia procesu kształcenia, analizie potrzeb praktyki pedagogicznej oraz perspektyw dalszej współpracy. Podczas spotkania przedstawiono interesariuszom wyniki badań naukowych na temat czynników skłaniających rodziców do podjęcia diagnozy spektrum autyzmu u dziecka, podkreślono rolę wielu instytucji (żłobka, przedszkola, szkoły itp.) w zakresie pomocy rodzicom w procesie diagnostycznym dziecka, ale także po uzyskaniu diagnozy wsparcia rodzin. Konsultacjom poddano problematykę podejmowaną przez studentów w pracach dyplomowych, zgodnie podkreślono znaczenie rekomendacji (na podstawie wniosków z badań) dla praktyki pedagogicznej. Zaakcentowano znaczenie wieloletniej współpracy,

omówiono rozwiązania programowe z uwzględnieniem kierunków i specjalności kształcenia, w tym na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Wnioski ze współpracy są dokładnie analizowane przez zespół programowy kierunku i stanowią istotną przesłankę do korekty opisów efektów uczenia się oraz treści programowych.

Współpraca Instytutu Pedagogiki z interesariuszami zewnętrznymi w ramach kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jest systematyczna i długotrwała. Od lat współpracę tę w różnych formach realizuje wiele podmiotów środowiskowych, w tym głównie: Szkoła Podstawowa nr 8 w Rzeszowie (od 2022 roku), Szkoła Podstawowa nr 25 im. Prymasa Tysiąclecia w Rzeszowie (od 2014 roku), Przedszkole Publiczne nr 23 w Rzeszowie (od 2024 roku), Przedszkole Publiczne nr 29 w Rzeszowie (od 2015 roku), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łańcucie (od 2013 roku). Porozumienia i umowy o współpracy nadają formalne ramy rzeczywistym działaniom.

Stałym i wieloletnim interesariuszem zewnętrznym kierunku jest Szkoła Podstawowa nr 8 w Rzeszowie. Współpraca sprowadza się przede wszystkim do realizacji na terenie placówki programowych praktyk i zajęć dydaktycznych przez studentów, osiągania przez nich częściowych efektów uczenia się i rozwijanie kompetencji praktycznych. Interesariusz opiniuje program studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*; realizuje wspólne projekty i inicjatywy edukacyjne; umożliwia obserwację zajęć w placówce i prowadzenie badań w ramach prac dyplomowych przez studentów. Praktycy prowadzą dla studentów zajęcia praktyczne, warsztaty. Dodatkowo Szkoła Podstawowa nr 8 w Rzeszowie jest ważnym partnerem przy organizacji uroczystości, konferencji i szkoleń, realizacji projektów badawczo-naukowych wraz z pracownikami Instytutu Pedagogiki. Udział tego interesariusza zewnętrznego w procesie kształcenia studentów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* nie ogranicza się do jednorazowych przedsięwzięć, lecz oparty jest na regularnym udostępnianiu przestrzeni dydaktycznej oraz wspieraniu wielu projektów edukacyjnych. Dzięki temu studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* mogą nabywać doświadczenia w autentycznym środowisku pracy na pierwszym szczeblu edukacji. W roku akademickim 2024/2025 w ramach współpracy przeprowadzono zajęcia teatralne dla dwóch oddziałów klasy drugiej, przygotowane przez studentki V roku w ramach przedmiotu „Współpraca środowiska edukacyjnego z rodziną”. Zajęcia te nie stanowiły jedynie pokazowej aktywności, lecz były zaplanowanym modułem praktycznym, łączącym cele wychowawcze szkoły z efektami uczenia się na kierunku. Charakter współpracy ze szkołą wskazuje na model partnerski, w którym nauczyciele praktycy stają się mentorami, współtwórcami procesu kształcenia i odbiorcami efektów działań studenckich.

Szkoła Podstawowa nr 25 im. Prymasa Tysiąclecia w Rzeszowie od lat współpracuje z instytutem w ramach kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Jej wynikiem są między innymi: spotkania z uczniami szkoły w Uniwersytecie Rzeszowskim lub placówce; udział uczniów i nauczycieli w bezpłatnych wydarzeniach naukowych, realizacja przez studentów programowych praktyk, zajęć dydaktycznych i innych form edukacyjnych w szkole w uzgodnionych terminach; współpraca uczniów ze studentami i studenckimi kołami naukowymi; odbywanie hospitacji oraz praktyk pedagogicznych w placówce przez studentów. Placówka jest miejscem rozwijania kompetencji zawodowych przyszłych nauczycieli oraz przestrzenią testowania innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych, szczególnie w obszarze edukacji matematycznej i informatycznej na I etapie edukacyjnym. Współpraca ukierunkowana jest także na kształtowanie kompetencji cyfrowych dzieci i nauczycieli. Przykładem jest inicjatywa „Edukacja bez granic”, w ramach której studentki z Koła Naukowego „Edukacja Bez Granic” przeprowadziły zajęcia z kodowania i podstaw informatyki z wykorzystaniem mat edukacyjnych. Z perspektywy kierunku *pedagogika przedszkolna*

i wczesnoszkolna Szkoła Podstawowa nr 25 pełni rolę ważnego partnera inspirującego modernizację treści programowych na kierunku. Zajęcia realizowane w placówce są bowiem spójne z tendencjami nowoczesnej edukacji wczesnoszkolnej, a ich ewaluacja wpływa na sposób kształcenia studentów zarówno w zakresie przedmiotów metodycznych, jak i praktyk zawodowych.

Przedszkole Publiczne nr 23 w Rzeszowie należy do grona najdłużej współpracujących z Instytutem Pedagogiki partnerów praktyki zawodowej. Wieloletni charakter relacji, jej systematyczność oraz różnorodność podejmowanych działań, wyróżnia tę placówkę pod względem stabilności wsparcia procesu dydaktycznego na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. W ramach współpracy studenci uczestniczą w wydarzeniach organizowanych na rzecz środowiska przedszkolnego, na przykład w cyklicznym Międzyszkolnym Przeglądzie Plastyczno-Recytatorskim „*Plastyczna Wierszolandia*”. W przedszkolu realizowane są działania diagnostyczne w ramach przedmiotu „*Diagnoza potrzeb dziecka*”, obejmujące bezpośrednią obserwację dzieci w grupach oraz rozpoznawanie indywidualnych potrzeb edukacyjnych i wychowawczych. Dzięki temu studenci konfrontują wiedzę akademicką z rzeczywistością edukacyjną. Oprócz tego studenci piątego roku kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* realizują w przedszkolu projekty edukacyjne, których celem jest rozwijanie umiejętności prowadzenia działań wychowawczo-dydaktycznych oraz współpracy z rodziną. Do zrealizowanych projektów należą teleturnieje tematyczne (w tym sensoryczny), animujący aktywizującą pracę dziecka w obszarze zmysłów, co ma znaczenie dla wspomagania rozwoju integracji sensorycznej.

Z kolei Przedszkole Publiczne nr 29 w Rzeszowie dla kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* stanowi „przedszkole ćwiczeń”. Placówka jako podmiot, z którym zawarto umowę o współpracy, uczestniczy w projektach dydaktycznych i animacyjnych, kontynuowanych cyklicznie (na przykład: Innowacja pedagogiczna o charakterze programowym „*Mała akademia dobrych relacji*”; projekt edukacyjny, będący kontynuacją projektu ogólnopolskiego „*Przedszkole promujące zdrowie*”, projekt edukacyjny propagujący czytelnictwo „*Zawody pod lupą przedszkolaka*”, „*Zabawy z dawnych lat*”; „*Zabawy matematyczne z Żabką Zosią*”), co pozostaje wyjątkowym przykładem długofalowej relacji akademicko-praktycznej. Przedszkole udostępnia przestrzeń edukacyjną i organizacyjną do przeprowadzania autorskich zajęć dydaktycznych (przykładem są: gry i zabawy ruchowe podczas pikniku z okazji Dnia Dziecka, zajęcia „*O zdrowym odżywianiu*” w formie cyklu warsztatów dotyczących kształtowania zdrowych nawyków żywieniowych u dzieci, realizowane przez studentki angażujące się między innymi w inscenizacje literackie i rozmowy edukacyjne). Treści zajęć prowadzonych w przedszkolu bezpośrednio odpowiadają efektom uczenia się z zakresu diagnozy pedagogicznej, edukacji społecznej, zdrowotnej i przygotowania do pracy wychowawczej. Studenci w oparciu o autorskie scenariusze prowadzą zajęcia w grupach przedszkolnych. Przykładem nierozzerwalnej formy współpracy z interesariuszem jest organizacja wydarzeń środowiskowych o charakterze integracyjno-animacyjnym, takich jak pikniki rodzinne, projekty artystyczne (na przykład spektakl „*Przygody dzielnej Mai*” na podstawie opowieści napisanej przez studentkę kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* pod tytułem „*Dzielna Maja*”). Tego rodzaju działania pozytywnie wzmacniają kształcenie kreatywności, animacji kultury dziecięcej i kompetencji językowych przyszłych nauczycieli-wychowawców.

Do wyróżniających się interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Instytutem Pedagogiki w ramach kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* należy także Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łańcucie. Placówka pełni strategiczną funkcję w kształceniu studentów kierunku, szczególnie w zakresie diagnozy, profilaktyki, doradztwa rodzinnego, pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i wczesnego wspomagania rozwoju. Jej obecność w wykazie interesariuszy

potwierdza sformalizowany charakter współpracy o dużym znaczeniu eksperckim. Warto podkreślić, że współpraca przyjmuje głęboki wymiar merytoryczny, ponieważ Poradnia nie tylko udostępnia pole do praktyk, ale także opiniuje dokumentację programową kierunku. Praktycy – psychologowie, pedagodzy, logopedzi – opiniują program studiów oraz sugerują rozwiązania w odniesieniu do wybranych przedmiotów, co zapewnia powiązanie programu studiów z realnymi standardami pracy w systemie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. Przykładem dobrych praktyk w ramach współpracy jest uczestnictwo Zespołu programowego kierunku i nauczycieli akademickich w specjalistycznych wydarzeniach organizowanych przez Poradnię, takich jak konferencja „*Most do dorosłości – psychologia rozwoju, kryzys i możliwości wsparcia*”. Wymienione przedsięwzięcie stanowiące istotną przestrzeń do wymiany doświadczeń i najnowszych wyników badań przez praktyków i badaczy (dotyczących dobrostanu dziecka, kryzysów emocjonalnych oraz profesjonalnego wsparcia rozwojowego). Stanowi przykład znaczącego działania dla jakości kształcenia studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, ponieważ umożliwia im poznanie aktualnych wyzwań edukacyjnych w zakresie wspierania dziecka w trudnych sytuacjach oraz stanowi okazję kształtowania świadomości i odpowiedzialności za przyszłą pracę we współczesnym środowisku przedszkolnym. Dodatkowo, spotkania z zespołem poradni pozwalają studentom poznać obowiązujące procedury dokumentowania diagnozy, analizę przypadków oraz formy współpracy nauczyciela z rodziną i specjalistami. Wkład Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w łańcucie w zakresie optymalizacji programu studiów i zapewnienia wysokiej jakości procesu kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* stanowi niewątpliwy atut współpracy. Dzięki temu ma ona dwukierunkowy charakter: Poradnia wnosi do kształcenia na kierunku aktualne standardy pracy z dzieckiem, zaś Uczelnia jest partnerem badawczym, uczestniczącym w analizie problemów wychowawczych i diagnostycznych. W rezultacie absolwent kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* kończy studia z kompetencjami metodycznymi osadzonymi w praktyce środowiskowej.

Efekty współpracy z interesariuszami zewnętrznymi sprowadzają się nie tylko do wymiany doświadczeń, ale do diagnozy aktualnych oczekiwań rynku pracy wobec absolwentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, a tym samym konieczności dokonywania realnych zmian w programie kształcenia. Przykładowo wieloletni projekt „*Najdłuższa Książka Świata*”, którego kolejne edycje angażują uczniów szkół podstawowych w tworzenie fragmentów ilustrowanej „książki bez końca” i kończą się wspólnymi finałami na uczelni, przełożył się na kształt szerokiego bloku treści związanych z edukacją literacką dziecka. Podobny mechanizm dotyczy modułów związanych z edukacją cyfrową, społeczną i zdrowotną. Wynikiem spotkania z interesariuszem zewnętrznym na temat cyberbezpieczeństwa i edukacji ekonomicznej, obejmującego prelekcję i dyskusję na temat zagrożeń w sieci oraz podstaw edukacji finansowej oraz zajęć dotyczących zdrowego odżywiania realizowanych u interesariuszy zewnętrznych (m.in. w Przedszkolu Publicznym nr 29 w Rzeszowie) w formie cyklu zajęć praktycznych z dziećmi, doprecyzowano opisy przedmiotów z zakresu edukacji społecznej, medialnej i przyrodniczo-zdrowotnej oraz wprowadzono nowe zadania projektowe realizowane we współpracy z przedszkolami-partnerami, w szczególności Przedszkolem Publicznym nr 23 w Rzeszowie i Przedszkolem Publicznym nr 29 w Rzeszowie. Interesariusze zewnętrzni są włączani do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Efektem współorganizowania przez interesariuszy wielu kursów, szkoleń, warsztatów, wykładów (na przykład wykładów otwartych „*Leśna szkoła demokratyczna – Turkusowa Polana*”) jest poznawanie nowatorskich rozwiązań stosowanych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rozwijanie kompetencji zawodowych studentów, ściśle powiązanych z praktyką współpracujących z kierunkiem przedszkoli, szkół i poradni. Wynikiem współpracy jest również

możliwość prowadzenia badań terenowych i gromadzenia materiału empirycznego do prac dyplomowych przez studentów. Interesariusze konsultują narzędzia badawcze i są zapoznawani z wynikami badań, co podnosi wartość merytoryczną prac dyplomowych oraz sprzyja temu, by poruszane w nich problemy miały rzeczywiste znaczenie dla praktyki edukacyjnej. Wizyty dydaktyczne organizowane u interesariuszy zewnętrznych, wspólne konferencje, odbywanie praktyk zawodowych, pozwalają studentom doskonalić przyszły warsztat pracy. Współpraca z interesariuszami w zakresie kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* angażuje we wspólne projekty społeczność akademicką, w tym również koła studenckie, oraz integruje je z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dyrektorzy placówek, z którymi współpracuje Instytut Pedagogiki prowadząc kształcenie na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, podkreślają wysoki poziom merytorycznego przygotowania studentów do pracy w zawodzie nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Pozytywnie opiniują programy studiów, zauważając projakościowe zmiany, w tym diagnozę przypadku oraz wprowadzenie przedmiotu *techniki kreatywne*. Wyrażają także gotowość do dalszej współpracy z kierunkiem w zakresie realizacji praktyk zawodowych w swoich placówkach. Współpraca ta jest integralnym elementem procesu kształcenia i służy zarówno podnoszeniu jakości programów studiów, jak i zapewnieniu studentom dostępu do aktualnych, zróżnicowanych i praktycznych doświadczeń zawodowych.

2. Sposoby, częstota i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

Współpraca Zespołu programowego kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* z interesariuszami zewnętrznymi odbywa się zgodnie z [„Regulaminem współpracy z interesariuszami zewnętrznymi na Wydziale Pedagogiki i Filozofii”](#), stanowiącym Załącznik do Uchwały nr 17/2025 WPF.003.17.RW.04.2025 Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 03.04.2025 r. Współpraca realizowana jest poprzez kierunkowych koordynatorów ds. współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Wnioski dotyczące potrzeby zaproszenia do współpracy konkretnych interesariuszy zewnętrznych wraz z określeniem jej formy i przedmiotu przyjmuje upoważniony przez Dziekana Wydziału Pedagogiki i Filozofii Prodziekan ds. Organizacyjnych i Współpracy z Otoczeniem i/lub koordynator ds. współpracy z interesariuszami zewnętrznymi na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Z inicjatywą w zakresie różnych form współpracy może wystąpić Kierownik kierunku, Dyrektor Instytutu, interesariusze, studenci, uczestnicy studiów doktoranckich lub szkoły doktorskiej, pracownicy Uczelni. Za zawieranie umów z interesariuszami na szczeblu Wydziału odpowiada Dziekan Wydziału Pedagogiki i Filozofii, na szczeblu Instytutu – Dyrektor Instytutu, na podstawie udzielonych przez Dziekana pełnomocnictw.

Zgodnie z „Regulaminem współpracy” przynajmniej raz w roku akademickim odbywa się spotkanie z interesariuszami zewnętrznymi w dowolnym obszarze współpracy. W przypadku współpracy interesariuszy w zakresie dostosowania procesu dydaktycznego oraz programów kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy, interesariusze kierunku są zaproszeni na co najmniej jedno spotkanie w roku, w którym mogą np. uczestniczyć jako goście z głosem doradczym, w posiedzeniu Zespołu programowego kierunku.

Zgodnie z [Regulaminem organizacyjnym Wydziału Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego](#) do zadań Zespołu programowego kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* należy kształtowanie właściwego dla kierunku studiów profilu absolwenta, z uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy poprzez między innymi: projektowanie zakładanych efektów uczenia się

zgodnych z obowiązującymi regulacjami prawnymi, oczekiwaniami rynku pracy i/lub wymaganiami organizacji zawodowych umożliwiającymi uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a także spójnych z prowadzonymi w dyscyplinie, w której ulokowany jest kierunek studiów, badaniami naukowymi, podejmowanie działań dotyczących współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na potrzeby prawidłowej realizacji procesu kształcenia i jego oceny. Zespół programowy kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* podjął takie działania poprzez kontynuowanie i zacieśnianie lub nawiązanie współpracy z nowymi interesariuszami i włączanie ich w proces oceny programu studiów, a także realizację w ich placówkach programowych praktyk. Podpisano formalne porozumienia o współpracy, w ramach których interesariusze dokonują corocznej oceny programu studiów (w formie konsultacji), wyrażając swoją opinię na piśmie wraz z ewentualną propozycją zmian lub uwag do programu. Opinie i rekomendacje interesariuszy zewnętrznych stanowią przedmiot analiz Zespołu programowego, stanowiąc istotny element doskonalenia procesu kształcenia. Z konsultacji z interesariuszami wynika, że kształcenie na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* wpisuje się w zapotrzebowanie rynku pracy.

Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* nabywane w trakcie procesu kształcenia na kierunku, znajdują uznanie u pracodawców, czego dowodzą propozycje realizacji praktyk zawodowych w ich placówkach, a także chętnym przyjmowaniem kolejnych roczników studentów na praktyki. Wiele podmiotów, w których studenci realizują praktyki umożliwia im także przeprowadzenie badań na potrzeby prac dyplomowych. Zespół programowy zamierza kontynuować spotkania z interesariuszami zewnętrznymi, a także nawiązywać nowe porozumienia o współpracy oraz poszerzać dotychczasowe formy współpracy. Udział pracodawców w procesie oceny i doskonalenia programu wraz z ich propozycjami wskazywany jest corocznie zgodnie z kryteriami *Sprawozdania z działalności Zespołu programowego kierunku* za dany rok akademicki oraz *Formularza oceny własnej Wydziału* (od roku akademickiego 2024/2025 na Wydziale Pedagogiki i Filozofii, do 2024 r. – w Kolegium Nauk Społecznych).

Działania podejmowane w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* cechuje długofalowy charakter. Mają one na celu wzmocnienie profilu praktycznego, intensyfikację współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także tworzenie warunków sprzyjających awansom naukowym w dyscyplinie pedagogika.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

1. Rola umiędzynarodowienia procesu w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku.

W Instytucie Pedagogiki wielotorowo prowadzone są działania przyczyniające się do podnoszenia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Głównie jest to tworzenie możliwości nauczycielom akademickim oraz studentom sprzyjających i zachęcających do międzynarodowej mobilności i aktywności naukowej o charakterze międzynarodowym. Działania w zakresie doskonalenia programu studiów na tym kierunku wiążą się z podnoszeniem umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez: zachęcanie studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* przez prowadzących zajęcia oraz opiekunów roku do międzynarodowej mobilności w ramach programu Erasmus+ oraz Erasmus+BIP, upowszechnianie

informacji o programach Erasmus+ i Erasmus+BIP wśród studentów oraz możliwościach realizacji studiów, praktyk za granicą i udziału w zagranicznych i międzynarodowych studenckich konferencjach naukowych, promowanie mobilności międzynarodowej wśród pracowników Instytutu Pedagogiki, współpracę naukową, badawczą oraz dydaktyczną z zagranicznymi uczelniami, ofertę studiów oraz zajęć w Instytucie Pedagogiki dla studentów przyjeżdżających na Uniwersytet Rzeszowski z uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus+. W ramach programu studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* prowadzone są zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zajęcia z języka obcego. Należy zwrócić uwagę, że standard przewiduje realizację zajęć z języka obcego w wymiarze 120 godzin, natomiast na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* studiach stacjonarnych prowadzonym przez Instytut Pedagogiki UR są one realizowane w wymiarze 180 godzin (26 pkt ECTS), a niestacjonarnych 120 godzin (26 pkt ECTS), począwszy od semestru 3 po semestr 8.

Instytut Pedagogiki zaangażowany jest we współpracę z wieloma uczelniami zagranicznymi znajdującą odzwierciedlenie we wspólnych publikacjach artykułów naukowych. Prowadzone jest także przez pracowników Zakładu Dydaktyki Ogólnej Instytutu Pedagogiki uczących na ocenianym kierunku, wydawane przez Instytut Pedagogiki międzynarodowe czasopismo naukowe „Journal of Education Technology and Computer Science”, w którym publikowane są artykuły w języku angielskim, głównie przez autorów zagranicznych z takich krajów jak: Słowacja, Republika Czeska, Serbia, Chorwacja, Grecja, Ukraina, Turcja, Niemcy, Słowenia, USA, Wielka Brytania, Chiny, Węgry, przed 2022 rokiem również z Rosji, z międzynarodową Radą Naukową składającą się z naukowców z uczelni z następujących krajach: Norwegia, Republika Czeska, Słowacja, Gruzja, Armenia, Serbia, USA, Ukraina, Chiny, Węgry, przed 2022 rokiem również z Rosji, oraz międzynarodowym zespołem recenzentów z: USA, Słowacji, Republiki Czeskiej, Ukrainy, Grecji Bułgarii, przed 2022 rokiem również z Rosji. Czasopismo publikuje między innymi artykuły naukowe z zakresu pedagogiki, dydaktyki, edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, technicznej, informatycznej, matematycznej, psychologii itp.

W Instytucie Pedagogiki organizowane są międzynarodowe konferencje naukowe o tematyce związanej z edukacją na poziomie przedszkolnym i wczesnoszkolnym, w których członkami Komitetu organizacyjnego i naukowego są pracownicy Instytutu uczący na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* np.: organizacja przez pracowników Zakładu Dydaktyki Ogólnej konferencji „*International Scientific Conference Education, Technology, Information*” z Międzynarodowym Komitetem Naukowym, składającym się z naukowców z: Armenii, Chorwacji, Republiki Czeskiej, Serbii, Słowacji, Ukrainy, Węgier, przed 2022 rokiem również z Rosji, w której brali udział naukowcy z ośrodków akademickich: Republiki Czeskiej, Słowacji, Chorwacji, Grecji, Wielkiej Brytanii, Węgier, Ukrainy, Serbii, Niemiec, Turcji, przed 2022 rokiem również z Rosji. Przez pracowników Zakładu Dydaktyki Ogólnej współorganizowana jest co dwa lata międzynarodowa konferencja naukowa „*Contemporary Mathematics Education (CME)*” z międzynarodowym Komitetem programowym, do którego należą naukowcy z: Wielkiej Brytanii, Litwy, Węgier, Izraela, Republiki Czeskiej, Portugalii, Niemiec, Holandii, Grecji oraz Włoch. W ostatniej edycji z 2024 roku uczestniczyli w niej naukowcy z: Brazylii, Republiki Czeskiej, Niemiec, Ghany, Grecji, Węgier, Indonezji, Włoch, Kosowa, Łotwy, Słowacji, Słowenii, Holandii oraz USA.

Pracowniczka Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej zorganizowała w 2024 roku „*Child Research and Education Congress*”, z międzynarodowym Komitetem naukowym składającym się z naukowców z ośrodków akademickich z: Grecji, Portugalii, Słowacji oraz Turcji, w której wzięli udział prelegenci z uczelni wyższych z: Belgii, Niemiec, Turcji, Portugalii, Grecji, Bułgarii, Węgier, Wielkiej Brytanii.

Wielu pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* bierze udział w zagranicznych wyjazdach w celu podnoszenia kompetencji naukowych, dydaktycznych oraz organizacyjnych, uczestnicząc w stażach naukowych, dydaktycznych, szkoleniowych oraz wizytach studyjnych. W latach 2019-2025 przez pracowników Instytutu Pedagogiki prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* zrealizowanych zostało: 25 staży naukowych w uczelniach z krajów: Słowacja, Grecja, USA, Ukraina, Chorwacja, Belgia, Węgry, Norwegia, Sri Lanka; w ramach programu Erasmus+: - 31 staży dydaktycznych w ośrodkach akademickich: Turcji, Grecji, Hiszpani, Chorwacji, Republiki Czeskiej, Azerbejdżanu, Niemiec, Serbii, Włoch, 36 staży szkoleniowych w takich krajach jak: Albania, Grecja, Słowacja, Republika Czeska, USA, Gruzja, Dania, Włochy, Hiszpania. Zrealizowano także 9 wizyt studyjnych w: USA, Portugalii, Hiszpanii, Słowacji, Niemczech, Izraelu oraz Chinach. W latach 2019-2025 w ramach międzynarodowej mobilności naukowców i nauczycieli akademickich do Instytutu Pedagogiki odbyły się 52 wizyty dydaktyczne (Węgry, Turcja, Kazachstan, Rumunia, Ukraina, USA, Republika Czeska, Serbia, Słowacja, Grecja, Azerbejdżan) oraz 7 wizyt szkoleniowych (Ukraina, Turcja, Serbia, Słowacja). Szczegółowe dane zawarte zostały w Zał. nr 2.4.2a.

W latach 2019-2025 w ramach programu Erasmus+ wyjechało 15 studentów *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* (w tym wyjazdy wielokrotne), na studia do zagranicznych uczelni: we Włoszech, Portugalii oraz Hiszpanii, a także na jedną praktykę do Portugalii. W ramach krótkotrwałego intensywnego programu wykorzystującego innowacyjne sposoby nauczania i uczenia się Erasmus+BIP, w 2023 roku do Uniwersytetu Mateja Bela w Banskej Bystricy (Słowacja) wyjechało 5 studentek, a w 2025 roku - dziesięć na zajęcia dotyczące edukacji technicznej. W latach 2019-2025 w ramach programu Erasmus+ na realizację części studiów do Instytutu Pedagogiki przyjechało 47 osób z uczelni wyższych: Serbii, Turcji, Hiszpanii, Ukrainy, Grecji oraz Republiki Czeskiej. Szczegółowe zestawienie zawiera Zał. nr 2.4.2b.

Zarówno pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku, jak i studenci *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* biorą również licznie udział w zagranicznych i międzynarodowych konferencjach naukowych. W sprawozdawczym okresie 2019-2025 nauczyciele akademicy wygłosili 192 referaty na międzynarodowych konferencjach naukowych organizowanych przez ośrodki naukowe z: Polski, Wielkiej Brytanii, Ukrainy, Rumunii, Sri Lanki, Słowacji, USA, Austrii, Portugalii, Grecji, Chorwacji, Izraela, Chin, Węgier, Republiki Czeskiej, Włoch, Serbii, Rosji.

Studentki *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* od 2018 roku (wówczas na kierunku Pedagogika specjalność edukacja/pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna profil praktyczny) corocznie biorą udział w międzynarodowej konferencji studenckiej „*The International Student Conference of Future Teachers – Technologies Contest Pilsen*” organizowanej przez Katedrę Wychowania Technicznego na Wydziale Pedagogicznym Zachodnio Czeskiego Uniwersytetu w Pilźnie (Rep. Czeska). Łącznie wzięło w niej czynny udział 40 studentek prezentując swoje prace, których opiekunami naukowymi byli pracownicy Zakładu Dydaktyki Ogólnej.

Dalsze plany rozwoju kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* są związane z umacnianiem i rozwijaniem dotychczasowej współpracy Instytutu Pedagogiki z uczelniami i instytucjami naukowymi z całego świata oraz intensyfikacją działań ukierunkowanych na umiędzynarodowienie procesu kształcenia poprzez promowanie udziału kadry akademickiej oraz studentów w międzynarodowej wymianie w ramach programu Erasmus+, Erasmus+BIP, a także innych projektach realizowanych przez Uniwersytet Rzeszowski w tym zakresie np. w ramach programu już zakończonego *Jednolitego Programu Zintegrowanego Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia*, POWR.03.05.00-00-z050/17 i obecnego *PROM – Krótkookresowa*

wymiana akademicka w celu odbycia staży naukowych, dydaktycznych, szkoleniowych, współpracy naukowej, realizacji wspólnych badań i publikacji naukowych, udziału w zagranicznych konferencjach naukowych. Działania te będą również prowadzone przez pracowników Instytutu Pedagogiki wśród pracowników naukowych i nauczycieli akademickich, a także studentów podczas pobytu w zagranicznych ośrodkach akademickich i naukowych w celu przyciągnięcia jak największej grupy pracowników i studentów tych instytucji do Instytutu Pedagogiki.

2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych.

Program studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w formie stacjonarnej przewiduje realizację 180 godzin (26 pkt ECTS), a niestacjonarnej 120 godzin (26 pkt ECTS) lektoratu języka obcego w ramach przedmiotu: *Język obcy* wobec wymaganych 120 godzin przez *Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*. Zajęcia są prowadzone od II do IV roku studiów w semestrach 3-8 przez lektorów Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji. Najczęściej prowadzonym lektoratem jest lektorat języka angielskiego. Celem realizacji zajęć jest m.in. rozwijanie czterech sprawności językowych (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego, tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych) w ramach rozwijania kompetencji komunikacyjnych. Wykształcenie kompetencji językowej umożliwiającej komunikację w sytuacjach dnia codziennego, jak i posługiwania się językiem obcym do celów zawodowych i naukowych, poszerzanie zasobu leksykalnego oraz wprowadzanie słownictwa specjalistycznego w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Dodatkowo studenci mają możliwość rozwijania umiejętności i sprawności językowych tj. mówienie, czytanie, pisanie, słuchanie oraz kształcenie i doskonalenie poprawności gramatycznej oraz leksykalnej poprzez uczestniczenie w konsultacjach prowadzonych obowiązkowo przez lektorów. Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji oferuje szereg kursów językowych, na których studenci mogą rozwijać sprawności językowe w zakresie języka ogólnego i specjalistycznego. W kooperacji z Działem Współpracy Międzynarodowej przygotowuje studentów do zagranicznych praktyk zawodowych oraz studiów na uczelniach zagranicznych. Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji dysponuje własnym centrum egzaminacyjnym, w którym przeprowadza egzaminy LinguaSkill, Test DaF; TOLES (Test sprawności językowych w zakresie prawniczego języka angielskiego), TELC na poziomie B1, B2 i C1 do których mogą przystąpić studenci zdobywając certyfikaty honorowane na uczelniach oraz pracodawców w kraju oraz za granicą.

Formą aktywizującą studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* oraz sprzyjającą umiędzynarodowieniu programu studiów jest aktywne zachęcanie studentów do podejmowania działań pogłębiających znajomość języków obcych. Służą temu działania prowadzących zajęcia jak: wykorzystanie wirtualnych gogli do immersyjnej nauki języka obcego, mobilizacja studentów do korzystania z obcojęzycznej literatury naukowej i dydaktycznej, udział w zajęciach prowadzonych przez przebywających na stażach dydaktycznych w Instytucie Pedagogiki pracowników z uczelni zagranicznych w ramach programu Erasmus+ oraz stażach naukowych. Inną formą jest zachęcanie przez nauczycieli akademickich do mobilności oraz spotkania ze studentami *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej*, którzy już studiowali na zagranicznych uczelniach w ramach mobilności Erasmus+ lub Ersamus+BIP, w trakcie których zachęcają ich do korzystania z tej formy mobilności. W ramach *Seminarium dyplomowego* studenci zachęceni są do korzystania z obcojęzycznej literatury, w tym z międzynarodowych zasobów Biblioteki UR, także w formie e-źródeł i książek elektronicznych, pozyskiwania informacji z artykułów publikowanych w zagranicznych czasopismach

naukowych umieszczanych w międzynarodowych bazach czasopism naukowych, pozyskiwania informacji o zagranicznych systemach edukacji (np. ustaw o systemie edukacji, podstaw programowych, programów nauczania, podręczników szkolnych dla przedszkoli i edukacji wczesnoszkolnej) bezpośrednio ze stron ministerstw edukacji analizowanych krajów w ramach porównań komparatystycznych polskiego i zagranicznych systemów edukacji, np. w ramach opracowywania prac dyplomowych. Praktyczny wymiar umiędzynarodowienia związany jest także z wykorzystaniem przez pracowników Instytutu Pedagogiki prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* wiedzy i umiejętności zdobytych podczas własnych wyjazdów do zagranicznych ośrodków akademickich w ramach staży dydaktycznych, szkoleniowych, naukowych oraz wizyt studyjnych i wprowadzanie ich do prowadzonego przez siebie procesu dydaktycznego jako dobre praktyki, a które potencjalnie podnoszą jakość kształcenia na kierunku.

W Instytucie Pedagogiki funkcjonuje Wydziałowy (do 2024 r. Instytutowy) Koordynator Programu Erasmus+, który corocznie przygotowuje ofertę przedmiotów zaplanowanych do realizacji w ramach programu Erasmus+ z Instytutu Pedagogiki. Zajęcia są prowadzone w języku angielskim i w ostatnich latach obejmują przedmioty: semestr zimowy (*Autism Spectrum Disorder, Mathematics Education, Online databases of publications and abstracts, Pedagogy of adults, Pedagogy of leisure, Pedagogy of society and culture, From mems to literature - cultural texts in teaching, Basics of Polish language*); semestr letni (*Adaptation of man to the environment of work, From mems to literature - cultural texts in teaching, Basic Mathematics, Bibliotherapy in Working with children with special educational needs, Basics of Polish language, Methods of teaching foreign languages, Pedagogical foundations of teaching a foreign language to young learners, Pedagogy and education*). Zajęcia te umożliwiają realizację programów studiów studentom zagranicznych uczelni uczestniczącym w programie Erasmus+. Łącznie w zajęciach oferowanych przez Instytut Pedagogiki od roku akademickiego 2019/2020 do 2024/25 wzięło udział 50 studentów m.in. z Turcji, Słowacji, Ukrainy, Azerbejdżanu. Jedynie podczas pandemii COVID-19 w roku akademickim 2020/2021 nie było ani jednego studenta zagranicznego.

Studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* mogą korzystać z programu mobilności międzynarodowej Erasmus+ oraz Erasmus+BIP i wyjeżdżać w ramach wymiany studenckiej do zagranicznych uczelni partnerskich. Uniwersytet Rzeszowski oraz Instytut Pedagogiki stwarza studentom możliwości oraz warunki do wyjazdu na studia lub praktyki do zagranicznych ośrodków akademickich. Informacje o programach są systematycznie przekazywane studentom przez opiekunów roku oraz prowadzących zajęcia na kierunku, a także w formie plakatów umieszczonych na tablicach ogłoszeń w Instytucie Pedagogiki, głównej stronie internetowej Uniwersytetu Rzeszowskiego, oraz stronie Wydziału Pedagogiki i Filozofii. Merytoryczne wsparcie jest udzielane przez Wydziałowego Koordynatora Programu Erasmus+. Dodatkowo Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji w kooperacji z Działem Współpracy Międzynarodowej UR przygotowuje studentów do zagranicznych praktyk zawodowych, studiów na uczelniach zagranicznych, a także prowadzi kursy specjalistycznego języka angielskiego dla pracowników UR (w ramach programu Erasmus+). Studenci i pracownicy mogą także korzystać z programu Writefull służącego do korekty tekstów naukowych w języku angielskim.

3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągania przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Wymaganiami wstępnymi dotyczącymi przygotowania studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* do uczenia się w językach obcych jest znajomość języka obcego na poziomie B1+/B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (egzamin maturalny).

Zajęcia z języka angielskiego realizowane są na II–IV roku (semestry 3–8). Obejmują przygotowanie językowe i merytoryczne przyszłych nauczycieli przedszkola i klas I–III, ze szczególnym uwzględnieniem integracji treści kształcenia. Ich celem jest przygotowanie merytoryczne oraz językowe (przyszłych) nauczycieli przedszkoli i klas I–III szkół podstawowych, jako przygotowanie do integracji treści nauczania.

Metody dydaktyczne na zajęciach obejmują: praktyczne ćwiczenia językowe, przygotowanie prezentacji, pracę indywidualną, w parach i w grupach, dyskusje, pracę ze słownikiem, nagraniami audio i wideo, korzystanie ze źródeł internetowych, pracę z tekstem oryginalnym, wypowiedź pisemną, gry dydaktyczne, analizę przypadków, przygotowanie konspektu lekcji, prowadzenie fragmentu zajęć oraz praca metodą projektu.

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez: kolokwia, testy pisemne, wypowiedzi ustne i pisemne, projekty indywidualne/grupowe oraz obserwację pracy studenta podczas zajęć. Egzamin końcowy składa się z części pisemnej, obejmującej zadania sprawdzające kompetencje językowe i znajomość słownictwa specjalistycznego, oraz egzaminu ustnego z zakresu studiowanego kierunku. Szczegółowe kryteria oceny są zawarte w sylabusie właściwym dla danego cyklu kształcenia.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się, uzyskanie pozytywnych ocen z wymaganych prac pisemnych i odpowiedzi ustnych, a także obecność i aktywne uczestnictwo w zajęciach. Minimalny próg zaliczenia testu pisemnego wynosi 51% poprawnych odpowiedzi.

Sposoby zaliczenia:

- zaliczenie z oceną po każdym semestrze,
- pisemny i ustny egzamin końcowy po IV roku studiów.

Formy zaliczenia:

- projekt indywidualny/grupowy (z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej np. dotyczący metod nauczania słownictwa, analizy systemów edukacji w wybranym kraju, omówienie i zaprezentowanie stron lub aplikacji wspierających naukę języka, zaprezentowanie nowości wydawniczych dla dzieci i ich zastosowanie na lekcjach językowych, użycie sztucznej inteligencji w nauczaniu),
- przeprowadzenie fragmentu zajęć, aktywności językowej, gry lub zabawy,
- test pisemny (zadania jednokrotnego wyboru, uzupełnianie luk, parafrazy, wypowiedzi pisemne),
- przeprowadzenie aktywności językowej, fragmentu lekcji, gier oraz zabaw,
- zaliczenie sprawdzianu pisemnego (test jednokrotnego wyboru, uzupełnianie luk, lub parafrazy lub/i krótsza lub dłuższa wypowiedź pisemna).

Zaliczenie końcowe: egzamin końcowy stanowi sprawdzian pisemny w formie ćwiczeń sprawdzających umiejętności językowe (gramatyka, słownictwo, czytanie, słuchanie, wypowiedź pisemna) oraz egzamin ustny z zakresu studiowanego kierunku. Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych przedmiotowych efektów uczenia się. Oceną końcową z przedmiotu stanowi średnia arytmetyczna z ocen częściowych.

Prace pisemne są przechowywane w Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UR. Część materiałów dydaktycznych, zadań oraz wybrane prezentacje studentów znajduje się na stronach E-dydaktyki oraz platformie Teams.

4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry.

Uniwersytet Rzeszowski stwarza studentom i pracownikom Instytutu Pedagogiki szerokie możliwości i warunki do międzynarodowej wymiany studenckiej oraz wyjazdów zagranicznych pracowników w ramach programu Erasmus+, Erasmus+BIP a także projektów realizowanych w UR, które w swej agendzie mają takie realizacje, np. programu już rozliczonego w 2023 roku: *Jednolitego Programu Zintegrowanego Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia*, POWR.03.05.00-00-z050/17, *Aktywny Senior w Hybrydowym Środowisku* 2023-1-PL01-KA122-ADU-000143383 (rozliczonego w 2025 roku) i aktualnych: realizowany przez Uniwersytet Rzeszowski *PROM – Krótkookresowa wymiana akademicka*, w celu odbycia staży naukowych, dydaktycznych, szkoleniowych, współpracy naukowej, realizacji wspólnych badań i publikacji naukowych, udziału w zagranicznych konferencjach naukowych oraz realizowany w Instytucie Pedagogiki, koordynowany przez nauczyciela akademickiego z Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej, uczącego na ocenianym kierunku, *projekt eTwinning*, będący jedną z kluczowych inicjatyw edukacyjnych Unii Europejskiej, wspierającą współpracę szkół, nauczycieli oraz instytucji akademickich poprzez realizację międzynarodowych i krajowych projektów z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych. Platforma *eTwinning* umożliwia nauczycielom i studentom kierunków nauczycielskich tworzenie online wspólnych projektów edukacyjnych, realizowanych następnie stacjonarnie w ramach dobrych praktyk, wymianę doświadczeń i rozwijanie kompetencji kluczowych, w tym cyfrowych, językowych i komunikacyjnych. Jest szczególnie istotny dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, ponieważ daje niezwykle wartościowe narzędzia przygotowujące studentów do pracy w warunkach współczesnej szkoły, która kładzie nacisk na kreatywność, współpracę, otwartość kulturową oraz umiejętność korzystania z nowoczesnych technologii. Udział w programie *eTwinning* rozwija umiejętność planowania zajęć i projektów edukacyjnych, uczy pracy zespołowej ponad granicami państw, pozwala poznać metody aktywizujące stosowane przez nauczycieli z innych krajach, zwiększa kompetencje w zakresie wykorzystania narzędzi cyfrowych w edukacji, wzmacnia świadomość międzykulturową i przygotowuje do pracy w zróżnicowanym środowisku uczniów.

Znaczenie *eTwinningu* jest bardzo istotne, ponieważ projekty opracowywane online z wykorzystywaniem platformy są realizowane w ramach praktyk zawodowych umożliwiając interdyscyplinarne działania, wymianę pomysłów oraz współpracę z nauczycielami z całej Europy już na etapie studiów. W ramach projektu *eTwinning* z delegacjami Tunezji, Hiszpanii, Francji oraz Macedonii opracowano: wstępny plan wspólnych działań projektowych, propozycje wymiany studenckiej i prowadzenia wspólnych zajęć online, koncepcję współpracy naukowo-dydaktycznej w zakresie nowoczesnych metod kształcenia przyszłych nauczycieli,

Programy mobilności międzynarodowej dają możliwość wymiany studentów i pracowników oraz pozwalają koordynować międzynarodowe projekty lub brać w nich udział jako partnerzy. Dzięki programom Erasmus+ oraz Erasmus+BIP studenci mają możliwość wyjazdów za granicę na część studiów, praktyk, praktyk absolwenckich oraz wziąć udział w krótkim intensywnym programie nauczania dotyczącym wybranych zagadnień naukowych. Nauczyciele akademicki mogą prowadzić zajęcia dydaktyczne dla studentów w zagranicznych ośrodkach akademickich, uczestniczyć w wyjazdach szkoleniowych, wizytach studyjnych oraz kursach w zagranicznych ośrodkach naukowych, uczelniach, a także instytucjach edukacyjnych i szkoleniowych. Pracownicy z jednostek administracyjnych, w tym dziekanatów, mogą korzystać z wyjazdów szkoleniowych. Również studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku mogą brać udział w przeznaczonych dla nich projektach

międzynarodowych, np. w celu odbycia szkoleń i wizyt w ramach mobilności grupowej wyrażającej się wizytami studyjnymi w zagranicznych ośrodkach akademickich np. w Uniwersytecie Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, instytucjach edukacyjnych, np. w Fundacji Kreda w Lisse (Holandia) zajmującej się wsparciem migrantów w karierze szkolnej i zawodowej oraz szkoleniowych, np. Alicante Trainig Center w Hiszpanii oferującej szkolenia dotyczące korzystania z nowoczesnych technologii w uczeniu się w tym AI.

Ponadto studenci i pracownicy uczelni mają możliwość uczestniczenia w projektach międzynarodowych realizowanych przez ich jednostki.

W przypadku studentów warunki wyjazdu na studia lub praktyki w ramach programu Erasmus+ określają „Zasady realizacji i finansowania wyjazdów za granicę studentów i absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego w ramach programu Erasmus+”, w przypadku pracowników zasady rekrutacji, wyjazdu i rozliczenia pobytu za granicą w celach dydaktycznych i szkoleniowych określają „Zasady realizacji i finansowania wyjazdów za granicę pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego w ramach programu Erasmus+”. Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej UR: <https://www.ur.edu.pl/pl/universytet/erasmus/wyjazdy-studentow>.

Pracownicy Instytutu Pedagogiki, w tym prowadzący zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* uczestniczą w programie Erasmus+ oraz innych programach realizowanych w UR w ramach projektów opisanych już powyżej oferujących mobilność. Wyjeżdżają do zagranicznych ośrodków akademickich oraz instytucji naukowych w celach naukowych, dydaktycznych, szkoleniowych oraz w ramach wizyt studyjnych. W latach 2019-2025 wyjazdów takich było łącznie 103 - w celach naukowych 25 (Słowacja, Grecja, USA, Ukraina, Chorwacja, Belgia, Węgry, Norwegia, Sri Lanka), dydaktycznych - 31 (Turcja, Grecja, Hiszpania, Chorwacja, Republika Czeska, Azerbejdżan, Niemcy, Serbia, Włochy), szkoleniowych - 36 (Albania, Grecja, Słowacja, Republika Czeska, USA, Gruzja, Dania, Włochy, Hiszpania), studyjnych - 9 (USA, Portugalia, Hiszpania, Słowacja, Niemcy, Izrael, Chiny, Holandia) a kursowych - 2 (Hiszpania). Szczegółowe informacje dotyczące mobilności zagranicznej pracowników Instytutu Pedagogiki w ramach programu Erasmus+ w latach 2019-2025 są przedstawione w Zał. 2.4.2a. „Wyjazdy zagraniczne pracowników Instytutu Pedagogiki z programu Erasmus+”.

W przypadku studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w latach 2019-2025 łącznie na odbycie części studiów w zagranicznych ośrodkach akademickich zrealizowano 20 wyjazdów (Hiszpania, Włochy, Portugalia, Słowacja) oraz jedną praktykę (Portugalia).

W ramach programu Erasmus+ do Instytutu Pedagogiki przyjeżdżają studenci z zagranicznych uczelni partnerskich, aby zrealizować część swojego programu studiów. W latach 2019-2025 łącznie przyjechało 47 studentów z ośrodków akademickich Turcji, Hiszpanii, Grecji oraz Republiki Czeskiej.

Mobilność pracowników Instytutu Pedagogiki, oprócz uczestniczenia w stażach naukowych, dydaktycznych, szkoleniowych oraz programie Erasmus+, przejawia się także w udziale w konferencjach naukowych organizowanych przez zagraniczne uczelnie. W latach 2019-2025, 45 nauczycieli akademickich związanych z ocenianym kierunkiem studiów wzięło udział w 114 międzynarodowych konferencjach naukowych, w tym 52 zorganizowanych przez zagraniczne ośrodki naukowe z: Wielkiej Brytanii, Ukrainy, Rumunii, Sri Lanki, Słowacji, USA, Austrii, Portugalii, Grecji, Chorwacji, Izraela, Chin Węgier, Republiki Czeskiej, Włoch, Serbii, Niemiec oraz Rosji, wygłaszając 202 referaty. Również mobilność studentów ocenianego kierunku wyraża się udziałem w zagranicznych konferencjach studenckich, np. „The International Student Conference of Future Teachers – Technologies Contest Pilsen”, organizowanej przez Katedrę Wychowania Technicznego na Wydziale

Pedagogicznym Zachodnio Czeskiego Uniwersytetu w Pilźnie (Rep. Czeska), w której w ocenianym okresie wzięło udział ok. 40 studentek.

Pracownicy Instytutu Pedagogiki uczący na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* są członkami wielu komitetów naukowych międzynarodowych konferencji naukowych, w tym organizowanych przez zagraniczne ośrodki akademickie, np. International Conference on Social and Humanistic Sciences „Forum on Studies of Society (FSS) – Third Edition”, Università degli Studi di Enna „Kore”, Enna (Włochy) i University of Craiova (Rumunia), The 6th International Scientific and Practical Conference „Topical issues of linguistics, professional linguistics, psychology and pedagogy of higher education” Poltava State Medical University, Ukraina, 7th International Interdisciplinary Scientific Conference *Hybrid Worlds and Human Security - Challenges and Perspectives* Polish University Abroad (Puno) (Wielka Brytania), *Technologies Contest Pilsen* (Republika Czeska), są także członkami rad naukowych międzynarodowych czasopism naukowych np. *Soter* ISSN 11392-7450, Faculty of Theology-Philosophy at Vytautas Magnus University Kovno, *Sociology and Social Work Review* ISSN 2573-3222 Global Research Publishing House, Stockton California USA, recenzentami artykułów naukowych wydawanych w międzynarodowych czasopismach naukowych, w tym z siedzibą redakcji poza Polską, np.: *Humanities and Social Sciences Communications* (Springer Nature), *Educational Technology Research and Development* (Springer Nature), *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice* (SAGE Publications), *Journal of Interdisciplinary Studies in Education* (STAR Scholars Network)

Pracownicy biorą też udział w międzynarodowych projektach np. „MC-VIEW Media literacy and critical viewing as effective outreach to learning throughout life by people with fewer opportunities” finansowanym przez Unię Europejską w ramach programu Erasmus+, realizowany w kooperacji z instytucjami z Grecji, Włoch, Hiszpanii, Portugalii oraz Polski.

Mobilność pracowników Instytutu Pedagogiki przejawia się na wielu polach, począwszy od staży naukowych przez dydaktyczne, szkoleniowe, udział w kursach, po udział w międzynarodowych konferencjach naukowych, w tym organizowanych przez zagraniczne uczelnie oraz przynależność do komitetów naukowych międzynarodowych, w tym zagranicznych konferencji naukowych oraz radach naukowych międzynarodowych czasopism naukowych, a także recenzowanie artykułów do międzynarodowych czasopism naukowych z całego świata. Mobilność studentów jest związana z programami Erasmus+, Erasmus+BIP, eTwinning oraz udziałem w zagranicznej konferencji studenckiej.

5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Zagraniczni wykładowcy przyjeżdżają do Instytutu Pedagogiki w ramach programu Erasmus+ na staż dydaktyczny lub szkoleniowy. W celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych, w latach 2019-2025, zrealizowane zostały 52 wizyty dydaktyczne z następujących ośrodków akademickich: University of Novi Sad (Serbia), Berezhany Agrotechnical Institute (Ukraina), University of West Bohemia (Republika Czeska), Kennesaw State University (USA), Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (Ukraina), "1 Decembrie 1918" University of Alba Iulia (Rumunia), Atatürk University (Turcja), University of Miskolc (Węgry), Innovative University of Eurasia – Pavlodar (Kazachstan), Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University (Ukraina), Univerzita Palackého v Olomouci (Republika Czeska), University of Ioannina (Grecja), Tokat Gaziosmanpaşa University (Turcja), Azerbaijan State Pedagogical University – Baku (Azerbajdżan), Rivne State University of Humanities (Ukraina), Matej Bel University (Słowacja), University of Patras (Grecja), Düzce University (Turcja), University of Presov (Słowacja). W opisywanym okresie odbyło się 7 staży szkoleniowych z następujących uczelni wyższych:

Matej Bel University (Słowacja), "Berezhany Agrotechnical Institute" Separated Subdivision of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine (Ukraina), Ataturk University (Turcja), University of Novi Sad (Serbia). Zdecydowana większość staży pracowników zagranicznych uczelni była związana z prowadzeniem zajęć w Instytucie Pedagogiki.

Przyjeżdżający do Instytutu Pedagogiki zagraniczni wykładowcy prowadzą zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w ramach programu Erasmus+, w ramach programu studiów kierunku lub otwarte dla wszystkich studentów lub pracowników Instytutu Pedagogiki. Prowadzą także działalność informacyjną dotyczącą możliwości studiowania w ich ośrodku akademickim.

6. *Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.*

Ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia w okresie 1.10.2019-31.12.2024 prowadzona była na poziomie Kolegium Nauk Społecznych, w strukturach którego funkcjonował Instytut Pedagogiki w oparciu o wzór Formularza oceny własnej Kolegium. Wskazywano w nim inicjatywy i ustalenia dotyczące zwiększenia stopnia umiędzynarodowienia programów studiów i działań dotyczących umiędzynarodowienia procesu kształcenia podjętych w ramach Kolegium Nauk Społecznych. Zbiornicze wyniki dla poszczególnych Kolegiów związane m.in. z różnymi aspektami dotyczącymi umiędzynarodowienia procesu kształcenia, udziałem studentów w programie wymiany Erasmus+, udziałem nauczycieli akademickich Kolegium w zagranicznych stażach/wizytach naukowych, przyjazdami nauczycieli z zagranicznych ośrodków akademickich w celu prowadzenia zajęć, udziałem nauczycieli w międzynarodowych konferencjach naukowych oraz działalności artystycznej (dotyczy dziedziny sztuki) oraz podjętymi w Kolegium inicjatywami na rzecz zwiększenia umiędzynarodowienia procesu kształcenia zawierało coroczne opracowanie Działu Jakości Kształcenia i Akredytacji „Badanie jakości kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim za dany rok akademicki. W raporcie: „Badanie jakości kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim w roku akademickim 2019/2020” odnotowano, że w okresie sprawozdawczym w wyjazdach zagranicznych wzięło udział 17 studentów z Kolegium Nauk Społecznych, a do planowanych przez jednostki działań upowszechniających mobilność jest zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia kierunków poprzez wprowadzenie oferty zajęć bądź też całych programów w języku angielskim oraz podejmowanie działań zmierzających do wzrostu aktywności studentów w ramach krajowych i międzynarodowych programów wymiany studenckiej.

W raporcie „Badanie jakości kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim w roku akademickim 2020/2021” zauważono, że we wszystkich Kolegiach w monitorowanym roku akademickim: *podjęto działania mające na celu zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia programów, które polegały na poszerzeniu oferty przedmiotów realizowanych w języku angielskim*. Podano także że: *W związku z trudną sytuacją epidemiologiczną także uczestnictwo w programie Erasmus+ było dużym wyzwaniem. Jednakże mimo przeciwności podyktowanych obostrzeniami na staże/praktyki wyjechało 18 studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, natomiast w celach dydaktycznych/szkoleniowych 60 nauczycieli akademickich*.

„Badanie jakości kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim za rok akademicki 2022/2023”, w rozdziale 2 części I „Umiędzynarodowienie procesu kształcenia” podano, że z Kolegium Nauk Społecznych wyjechało 9 studentów do uczelni zagranicznych, natomiast z uczelni spoza Polski przyjechało ich 50 i była to najliczniejsza grupa przyjeżdżająca do tego Kolegium w całym Uniwersytecie

Rzeszowskim. W tym roku akademickim z Kolegium ogółem do zagranicznych ośrodków akademickich wyjechało 21 pracowników, z czego 18 w celu prowadzenia zajęć, z zagranicznych uczelni natomiast przyjechało 38 nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć. W podsumowaniu raportu zapisano: *Wszystkie kolegia brały aktywny udział w rozwijaniu zainteresowania studentów oraz pracowników w zwiększanie swoich kompetencji językowych oraz rozwijaniu współpracy międzynarodowej. Studentom przede wszystkim oferowano zajęcia w językach obcych, warsztaty z native speakerami, spotkania promujące kulturę innych regionów świata, organizowano spotkania promocyjne z koordynatorami wyjazdów z programu ERASMUS+ w kolegiach oraz ze studentami, którzy dzieli się własnym doświadczeniem z wyjazdu, nawiązywano współpracę z uczelniami w celu zwiększenia możliwości wyjazdu studentów na wymianę do nowych uczelni, np. Grecja Komotini. Zorganizowano także festiwal języka niemieckiego, spotkania „Miejsca świata” (Papua Nowa Gwinea, Wielka Brytania, Francja). Angażowano studentów jako lektorów/animatorów dla dzieci ukraińskich. Dodano także, że pracownicy brali czynny udział w wielu międzynarodowych programach, projektach, spotkaniach i konferencjach, gdzie mogli wymieniać się swoimi doświadczeniami z zagranicznymi naukowcami, aby na bieżąco monitorować nowoczesne trendy w nauce i dydaktyce oraz że podjęto szereg działań mających na celu ściągnięcie lub podjęcie współpracy z zagranicznymi naukowcami. Szczegóły opisane są w raporcie.*

W raporcie: *Badanie jakości kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim za rok akademicki 2023/2024* konkluzją Kolegium Nauk Społecznych w aspekcie działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia, wynikających z oceny bieżącej jednostki jest: *kontynuowanie działań zmierzających do wzrostu aktywności studentów oraz nauczycieli w ramach krajowych i międzynarodowych programów wymiany studenckiej i akademickiej oraz zachęcanie do udziału w krajowych i zagranicznych programach wymiany akademickiej MOST, Erasmus +.*

Po zmianie struktury Uniwersytetu Rzeszowskiego z Kolegialnej na Wydziałową 1.01.2025 r. ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia znajduje się w Formularzu oceny własnej Wydziału Pedagogiki i Filozofii. *Formularz Oceny Własnej Wydziału* stanowi opis podjętych i planowanych działań w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia z uwzględnieniem wyników oceny kierunków przeprowadzonej przez Zespoły Programowe kierunków studiów.

W roku akademicki 2024/2025 liczba studentów *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej*, którzy wyjechali na studia w zagranicznym ośrodku akademickim to 7 osób, 10 wyjechało w ramach programu Erasmus+BIP na krótki, intensywny program wykorzystujący innowacyjne sposoby uczenia się i nauczania, w tym wykorzystanie współpracy online. Także 7 studentek wzięło udział w zagranicznej międzynarodowej konferencji studenckiej „Olimpiada Techniki” Pilzno 2025 w Republice Czeskiej. Spośród nauczycieli akademickich Instytutu Pedagogiki związanych z ocenianym kierunkiem łącznie z programu międzynarodowej mobilności Erasmus+ skorzystało 22 osoby. W celu zwiększenia umiędzynarodowienia procesu kształcenia w roku 2024/25 akademickim podejmowano takie działania jak:

- zachęcano nauczycieli akademickich oraz studentów do udziału w programach mobilności międzynarodowej Erasmus+ poprzez informowanie o terminach naborów,
- zachęcano studentów do udziału w programie Erasmus+ poprzez informacje promujące wyjazdy i sprawozdania studentów przebywających na zagranicznych uczelniach na Facebooku Instytutu Pedagogiki oraz działalność Wydziałowego Pełnomocnika ds. Erasmus+,
- współpracowano z Biurem Prorektora ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej na rzecz zwiększenia udziału pracowników Wydziału w konferencjach międzynarodowych, międzynarodowych projektach naukowych, stażach i szkoleniach międzynarodowych itp.

Monitoring i ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia a także wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów z jego realizacją jest prowadzony regularnie w ramach oceny jakości kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim i przedstawiany w corocznych raportach. Wzory ankiet i procedury obowiązujące w latach 2019-2024, a także wyjaśnienia dotyczące ankietyzacji i jej anonimowości oraz wyniki badań jakości kształcenia umieszczone na stronie Uniwersytetu Rzeszowskiego pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/pl/student/jakosc-ksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/badanie-jakosci-ksztalcenia>

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością,

System wsparcia dla studentów Instytutu Pedagogiki, w tym studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, dostosowywany jest do potrzeb różnych grup studentów - studentów w trudnej sytuacji materialnej, pomoc w sytuacjach losowych, studentów z niepełnosprawnościami, studentów osiągających dobre wyniki w nauce, studentów rozpoczynających pracę zawodową, co sprzyja ich rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu. Studenci, którzy spełniają warunki określone w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz w [„Regulaminie świadczeń dla studentów UR”](#), stanowiącym Załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora UR nr 105/2025 z dnia 24.04.2025 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu świadczeń dla studentów UR (z późn. zm.) mogą ubiegać się o: stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium Rektora oraz zapomogę. Szczegółowe kryteria oraz tryb przyznawania świadczeń, sposób ustalania ich wysokości oraz ich wypłacania a także kryteria i tryb przyznawania zakwaterowania w Domach Studenckich Uniwersytetu Rzeszowskiego ustalone zostały w [„Regulaminie świadczeń dla studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego”](#). Szczegółowe informacje umieszczone są na stronie internetowej UR w zakładce [„Student” - „Stypendia, wsparcie finansowe, ubezpieczenia”](#).

W przypadku stypendium socjalnego podstawą jego przyznania jest trudna sytuacja materialna studenta. O stypendium socjalne może ubiegać się student, którego miesięczny dochód na jedną osobę w rodzinie nie przekracza 1,6 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta ustala się z roku kalendarzowego poprzedzającego rok akademicki, na który świadczenie ma być przyznane na zasadach określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych, z zastrzeżeniem 88 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Wysokość dochodu uprawniającego do otrzymania stypendium socjalnego jest podawana do wiadomości studentów na stronie UR.

Stypendium dla osób niepełnosprawnych może otrzymać student, niezależnie od dochodów osiąganych przez jego rodzinę, z tytułu niepełnosprawności, potwierdzonej: orzeczeniem o niepełnosprawności; orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności; orzeczeniem, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U 2021 r. poz. 573, z późn. zm.).

O zapomogę może starać się student, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej. Wniosek o przyznanie zapomogi należy złożyć niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie

4 miesięcy od daty zdarzenia uzasadniającego jej przyznanie. Student we wniosku o przyznanie zapomogi uzasadnia fakt pozostawania przejściowo w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej w szczególności ciężką chorobą studenta lub członka jego najbliższej rodziny, śmiercią najbliższego członka rodziny, urodzeniem dziecka, a także w wyniku zdarzenia losowego np.: kradzieży, pożaru, powodzi. Okoliczności wskazane we wniosku student zobowiązany jest potwierdzić odpowiednim dokumentem.

Studenci mogą także ubiegać się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów. W przypadku studentów I roku przyjętych na studia w roku złożenia egzaminu maturalnego o stypendium Rektora może ubiegać się student, który jest: laureatem olimpiady międzynarodowej albo laureatem lub finalistą olimpiady stopnia centralnego, o których mowa w przepisach o systemie oświaty lub medalistą co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski w danym sporcie, o którym mowa w przepisach o sporcie. W przypadku studentów co najmniej II roku studiów I stopnia, studiów jednolitych magisterskich oraz studiów doktoranckich, a także studentów studiów II stopnia Stypendium Rektora może otrzymać student, który w roku akademickim poprzedzającym rok akademicki, na który świadczenie ma być przyznane, a w przypadku studenta studiów II stopnia – 1,5 letnich, w ostatnim zaliczonym semestrze, poprzedzającym semestr na który świadczenie ma być przyznane: a) uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym, b) wypełnił wszystkie warunki przewidziane Regulaminem studiów i programem studiów, wymagane do zaliczenia roku studiów lub semestru w przypadku studiów 1,5 letnich II stopnia. Student ubiegający się o stypendium Rektora, niezależnie od uzyskanych osiągnięć naukowych, artystycznych i sportowych, musi wykazać się wyróżniającymi wynikami w nauce, o których mowa w załączniku nr 7 §4 do „Regulaminu świadczeń dla studentów UR”.

Na wniosek Rektora student może starać się o uzyskanie Stypendium Ministra. Może je otrzymać student, który wykazuje się znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami, lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi.

Niezależnie od otrzymywania innych świadczeń stypendialnych student może starać się o kredyt studencki, warunkiem którego jest uzyskanie określonego dochodu na osobę w rodzinie. Innym rodzajem wsparcia jest możliwość zgłoszenia przez UR do ubezpieczenia zdrowotnego studenta, który nie ukończył 26 lat i z wyjątkowych powodów nie został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego przez rodziców lub opiekunów prawnych, nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego jako członek rodziny osoby ubezpieczonej oraz obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz studenta/doktoranta, który ukończył 26 lat i nie podlega ubezpieczeniu z tytułu bycia członkiem rodziny osoby ubezpieczonej lub ubezpieczeniu z innego tytułu. Szczegóły zamieszczone zostały w zakładce „[Stypendia, wsparcie finansowe, ubezpieczenia](#)”.

Wsparcie oferowane jest studentom z niepełnosprawnościami zgodnie z [Regulaminem studiów](#) (rozdział 12 Warunki studiowania studentów ze szczególnymi potrzebami). Zgodnie z [Regulaminem](#) osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności oraz osoby nieposiadające orzeczenia o niepełnosprawności, a których stan zdrowia utrudnia realizowanie procesu dydaktycznego mogą uzyskać wsparcie w [Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami UR](#) (BON). Należy tutaj jednak podkreślić, że ten rodzaj wsparcia udzielany jest wyłącznie na wniosek studenta. BON podejmuje działania związane ze stwarzaniem studentom ze szczególnymi potrzebami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i badaniach naukowych, w tym:

- likwidację barier transportowych;

- zapewnienie tłumaczy języka migowego (BON pomaga również osobom, które dopiero rozpoczną naukę w UR. Kandydaci, podobnie jak już studiujący, mogą skorzystać z pomocy osobistego asystenta czy tłumacza języka migowego podczas egzaminów wstępnych lub przy dopełnianiu formalności związanych z procesem rekrutacji), asystentów osób niewidomych oraz z niepełnosprawnością ruchową;
- udostępnienie wypożyczalni specjalistycznego sprzętu ułatwiającego kształcenie studentom z niepełnosprawnościami;
- zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych (np. stanowisk komputerowych, programów komputerowych);
- na wniosek studenta - odpowiednią organizację planowanych i dodatkowych zajęć dydaktycznych.

Na Uczelni znajdują się budynki wyposażone w systemy wspomagające słyszenie (pętle indukcyjne, systemy FM), tablice interaktywne z systemem E-beam realizujące treść zapisaną w formie cyfrowej. W 10 budynkach uczelni powstały specjalne „pokoje wyciszeń” przeznaczone do wewnętrznego wyciszenia się i uspokojenia, pozwalające na odcięcie się od nadmiaru bodźców zewnętrznych, co sprzyja przygotowaniu do wysiłku intelektualnego oraz poprawie koncentracji. Domy studenckie „Laura” i „Filon” posiadają pokoje dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w tym dysfunkcjami ruchowymi. Część budynków dydaktycznych UR wyposażonych jest w rozwiązania architektoniczne umożliwiające sprawne funkcjonowanie osób z dysfunkcjami. Budynki wyposażone są w windy, platformy czy schodolazy. Drzwi i toalety dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych, również podjazdy i miejsca parkingowe. Do każdego budynku UR można wejść z psem przewodnikiem. Studenci ze szczególnymi potrzebami mogą skorzystać z bezpłatnych konsultacji psychologicznych, logopedycznych, pedagogicznych i fizjoterapeutycznych, wypożyczalni specjalistycznego sprzętu wspomagającego proces uczenia (programy komputerowe powiększająco-udźwiękujące tekst (ZoomText), systemy wspomagające słyszenie (Oticon Amigo FM), specjalne myszki komputerowe (trackball'e) i klawiatury (jednoręczne i brajlowskie), notesy mówiące (BraillePen), powiększalniki telewizyjne, lupy elektroniczne, syntezatory mowy polskiej, drukarki etykiet brajlowskich, odtwarzacze audiobooków) a także z wypożyczalni sprzętu sportowo-rekreacyjnego (sprzęt narciarski, kije do nordic walking, kije trekkingowe, akcesoria do nauki pływania, w tym: pasy wypornościowe, kamizelki, płetwy). BON umożliwia uczestnictwo studentów i pracowników w konferencjach naukowych, warsztatach, szkoleniach oraz seminariach poruszających tematykę niepełnosprawności. Dla studentów pierwszych roczników organizowane są cykliczne spotkania informacyjno-adaptacyjne („Dni Adaptacji”), mające na celu zapoznanie nowych studentów z ofertą Uczelni oraz instytucji współpracujących z BON, skierowaną do osób niepełnosprawnych. BON, chcąc zapewnić osobom ze szczególnymi potrzebami ze środowiska akademickiego możliwie najlepsze wsparcie, ściśle współpracuje z instytucjami zewnętrznymi zajmującymi się pomocą osobom z niepełnosprawnością tj.: Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), Okręgiem Podkarpackim Polskiego Związku Niewidomych (PZN), Fundacją Aktywnej Rehabilitacji (FAR), Fundacją Szansa dla Niewidomych, Fundacją Aktywizacja oraz Bieszczadzkim WOPR. BON współpracuje również z poszczególnymi Wydziałami, w tym Wydziałem Pedagogiki i Filozofii.

W 2013 r. w Instytucie Pedagogiki został powołany Instytutowy Konsultant ds. Osób z Niepełnosprawnościami (obecnie jest to Wydziałowy Konsultant ds. Osób z Niepełnosprawnością), który w trakcie dyżurów udziela konsultacji specjalistycznych. Konsultant na bieżąco podejmuje działania m.in. w zakresie identyfikacji studentów ze szczególnymi potrzebami oraz monitorowania ich potrzeb; udzielania informacji studentom I roku o ofercie szkoleń i zajęć kierowanych do studentów z niepełnosprawnością oraz o możliwościach wsparcia ze strony Uczelni; koordynuje działaniami

zgodnie z celami i zadaniami proponowanymi przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami UR. Konsultant udziela indywidualnych konsultacji i pomocy doraźnej w zakresie rozwiązywania bieżących problemów studentów z niepełnosprawnościami, a także bierze udział w promowaniu kierunku podczas rekrutacji na studia, informując o możliwościach i warunkach studiowania w Uczelni przyjaznej dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W celu podniesienia kompetencji pracowników UR związanych ze wsparciem osób z niepełnosprawnościami, w roku akad. 2022/2023 pracownicy Instytutu Pedagogiki uczestniczyli w „Szkoleniu świadomościowym dotyczącym problemów osób z niepełnosprawnością dla pracowników UR” (w ramach Projektu „Przyjazny nURt” – rozwój dostępności UR współfinansowany ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 POWR.03.05.00-00-A007/19). Celem tego szkolenia było przedstawienie codziennych problemów osób z dysfunkcjami wzroku, słuchu, ograniczeniami ruchowymi, zaburzeniami psychicznymi, a także zwiększenie kompetencji kadry akademickiej, administracji i obsługi Uczelni w zakresie organizacji i realizacji procesu kształcenia studentów i doktorantów z niepełnosprawnością oraz wzrost świadomości społeczności akademickiej na temat potrzeb osób z niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem podnoszenia umiejętności pracy z osobami z różnego typu niepełnosprawnościami.

Wsparcie oferowane jest także poprzez udzielanie studentom urlopów. Zgodnie z [Regulaminem studiów](#) w związku z chorobą lub zdarzeniem losowym Dziekan może udzielić studentowi zgodę na urlop krótkoterminowy na okres nie dłuższy niż jeden miesiąc. Urlop długoterminowy może być udzielony studentowi na okres łącznie do dwóch semestrów (na studiach pierwszego lub drugiego stopnia) lub do czterech semestrów (na studiach jednolitych magisterskich). W określonych przypadkach związanych np. z niepełnosprawnością, chorobą, ciążą studentki, studiami na dwóch kierunkach, zgodnie z §22 [Regulaminu studiów](#), student może odbywać studia w trybie Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Wsparcie mające na celu ułatwienie godzenia rodzicielstwa ze studiowaniem kierowane jest ponadto do [studentów-rodziców](#) w formie: Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS), urlopów, wsparcia finansowego, zakwaterowania w pokoju rodzinnym, dostępu do „pokoju wyciszeni”.

Wsparciem obejmowani są także studenci i absolwenci UR poszukujący pomocy w wyborze drogi rozwoju zawodowego i znalezieniu zatrudnienia, które odpowiada ich kwalifikacjom i aspiracjom. Wsparcie w tym zakresie oferowane jest przez [Biuro Karier UR](#). Uczelnia posiada wpis do rejestru agencji zatrudnienia. W ramach agencji świadczone są usługi z zakresu: pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego oraz poradnictwa zawodowego. Dzięki temu udzielana jest pomoc wszystkim zainteresowanym w planowaniu przyszłej kariery zawodowej oraz w znalezieniu pracy. Podstawowymi narzędziami świadczenia usług przez Biuro są szkolenia, pozyskiwanie i dystrybucja ofert pracy, przeprowadzanie wstępnych rekrutacji do pracy oraz cykliczna organizacja Uniwersyteckich Targów Pracy. W Biurze Karier UR prowadzona jest także diagnoza kompetencji, doradztwo zawodowe, szkolenia i warsztaty, spotkania z pracodawcami, serwis pracy, organizowane są praktyki ponadprogramowe. Na stronie internetowej Biura Karier prowadzony jest „Poradnik Rynku Pracy”. W przypadku wsparcia w zakresie wchodzenia na rynek pracy skierowanego do studentów z niepełnosprawnościami mogą oni korzystać ze wszystkich form wsparcia oferowanych przez Biuro. W roku akad. 2020/2021 organizowany był projekt akademickich Biur Karier „Gra o Karierę”, który zachęcał do organizacji szkoleń dla osób niepełnosprawnych. W ramach tego projektu zostało zorganizowanych kilka szkoleń np. „Herosi na rynku pracy”, CV i rozmowa kwalifikacyjna bez tajemnic”, „Konsultacja dla osób z niepełnosprawnością”. W projekcie „Jednolity Program

Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia” przy rekrutacji do wszystkich form wsparcia (szkolenia, staże, rozmowy doradcze, zajęcia z pracodawcami) osoby z niepełnosprawnościami mają dodatkowo doliczane 3 pkt.

Pomoc w rozwiązaniu problemu w sytuacjach trudnych, konfliktowych lub w przypadku nierównego traktowania udzielana jest przez instytucje uniwersyteckie, których zadaniem jest wspomaganie tworzenia przyjaznej wszystkim wspólnoty. W takich sytuacjach można zwracać się o wsparcie do Rzecznika akademickiego, Pełnomocnika i Komisji ds. przeciwdziałania mobbingowi i korupcji, Pełnomocnika i Komisji ds. równego traktowania, Rzecznika Praw Studenta. Informacje na temat równego traktowania znajdują się na [stronie UR](#). Uniwersytet Rzeszowski należy do grona uczelni aktywnie promujących mediacje jako metodę rozwiązywania sporów i konfliktów w środowisku akademickim. Mediacje akademickie prowadzone są na podstawie [Zarządzenia nr 150/2023 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 24 października 2023 r. w sprawie mediacji akademickich](#).

Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych rodzajów wsparcia oraz możliwości korzystania z różnego rodzaju pomocy studenci mogą uzyskać także u Opiekunów roku, kierownika kierunku, pracowników Dziekanatu Wydziału ds. Toku Studiów, a także u Dziekana i Prodziekanów Wydziału oraz Dyrektora Instytutu Pedagogiki. Wsparcie informacyjne zapewniają także, w różnym zakresie, prowadzący zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* oraz pozostali nauczyciele akademicy Instytutu Pedagogiki.

2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się,

Wspieranie studentów w procesie uczenia się przybiera różne formy w zależności od potrzeb studentów i odpowiednio do efektów uczenia się. Zgodnie z tradycją akademicką osobą pierwszego kontaktu dla studentów danego rocznika jest Opiekun roku. [Zakres pracy i obowiązków opiekuna roku](#) określony jest na Wydziale Pedagogiki i Filozofii na podstawie § 15 ust. 3 Regulaminu studiów oraz Uchwały nr 59/2025 WPF.003.59.RW.09.2025 Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii. Opiekun roku powoływany jest dla każdego pierwszego rocznika na cały cykl kształcenia.

Działaniami o charakterze wspierającym studentów w procesie uczenia się są także: cotygodniowe dyżury dydaktyczne oraz organizacyjne wszystkich nauczycieli akademickich pracujących w Instytucie Pedagogiki, zapewniające możliwość konsultacji i pomocy studentom w procesie uczenia się. Charakter wspierający studentów w procesie uczenia się ma także powołanie, oprócz Opiekuna roku, koordynatorów praktyk zawodowych dla kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, Wydziałowego Koordynatora Programu Erasmus+ i Koordynatora Programu Most, Opiekunów Studenckich Kół Naukowych, Konsultanta Wydziałowego ds. Osób z niepełnosprawnościami, uczelnianego koordynatora ds. Programu *eTwinning*. Wsparcie dla studentów w procesie uczenia się, a którzy znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej lub w trudnej sytuacji losowej, w sytuacji niepełnosprawności lub ciężkiej choroby, studentkom w ciąży udzielane jest poprzez umożliwienie studiowania w formie indywidualnej organizacji studiów (IOS) oraz urlopów, zgodnie z Regulaminem studiów. Studenci mają możliwość uzyskania pomocy ze strony Kierownika kierunku, zespołu programowego, Dziekana i Prodziekanów Wydziału, Dyrektora Instytutu oraz pracowników Dziekanatu Wydziału. Wsparcia psychologicznego udziela działająca na Uniwersytecie Poradnia psychologiczna „No-Stress”, w której udzielana jest doraźna, bezpłatna pomoc psychologiczna studentom, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej. Studenci mogą także korzystać ze wsparcia psychologicznego za pośrednictwem [Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami UR](#).

W budynku Instytutu Pedagogiki do dyspozycji studentów są 2 ogólnodostępne stanowiska komputerowe. W całym budynku działa sieć internetowa EDUROAM, zapewniająca studentom m.in. stały dostęp do elektronicznych zasobów biblioteki UR, systemu Wirtualnej Uczelni, usługi MS Teams/Office 365.

Studenci ze szczególnymi potrzebami mogą korzystać ze wsparcia [Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(BON\)](#) na zasadach określonych w [Regulaminie Studiów](#) i na wniosek studenta, zgodnie z zasadą poszanowania niezależności osób z niepełnosprawnościami i ich praw. BON wspiera studentów z niepełnosprawnością w procesie uczenia się m.in. poprzez udzielanie pomocy w sprawie dostosowania warunków, organizacji i realizacji procesu dydaktycznego dostosowanego do potrzeb danej osoby, zapewnienie osobistych asystentów (każdy potrzebujący student, doktorant czy kandydat na studia może ubiegać się o pomoc osobistego asystenta w trakcie zajęć dydaktycznych czy w załatwianiu spraw administracyjnych na uczelni), zapewnienie tłumaczy języka migowego, bezpłatne kursy, warsztaty i szkolenia (m. in.: kursy językowe, nauki pływania, komputerowe (ECDL), warsztaty psychoedukacyjne, kursy dotyczące praw pracowniczych osób z niepełnosprawnością, kursy języka migowego, szkolenia kompetencji miękkich podnoszące kompetencje studentów (komunikacja interpersonalna, asertywność i wystąpienia publiczne, zarządzanie stresem), alternatywne wychowanie fizyczne (zajęcia na pływalni, kinezyterapia), bezpłatne konsultacje psychologiczne, logopedyczne, pedagogiczne i fizjoterapeutyczne, wypożyczanie specjalistycznego sprzętu wspomagającego proces uczenia się oraz organizację dodatkowych zajęć wyrównawczych dla osób z trudnościami w nauce. Studenci z niepełnosprawnościami mogą brać udział w dodatkowych zajęciach sportowo-rekreacyjnych. Są to między innymi: zajęcia na pływalni, ćwiczenia usprawniające, kinezyterapia, tenis stołowy, letnie i zimowe obozy sportowo-rekreacyjne. Studenci z niepełnosprawnościami mogą starać się o dostosowanie zajęć do posiadanej niepełnosprawności (m.in. otrzymanie materiałów w formie elektronicznej, zmiana formy zaliczenia przedmiotu, wydłużenie czasu zaliczenia czy egzaminu, pomoc asystenta w trakcie zajęć dydaktycznych, pomoc tłumacza języka migowego itp.). Istnieje także możliwość dostosowania materiałów dydaktycznych do potrzeb osób niewidomych. Do każdego budynku UR można wejść z psem przewodnikiem. Studentom z niepełnosprawnością ruchową zapewniany jest transport pomiędzy budynkami UR oraz z miejsc zakwaterowania na uczelni. Studenci mogą ubiegać się ponadto o stypendia i zapomogi. W budynku Instytutu Pedagogiki trwają obecnie prace remontowe związane z montażem windy, która ułatwi poruszanie się studentom z ograniczoną mobilnością.

3. *Formy wsparcia:*

a) krajowej i międzynarodowej mobilności studentów,

Formami wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów są działania realizowane w ramach programów Erasmus+ i MOST. Wyjazdy studentów na studia i praktykę w ramach programu Erasmus+ realizowane są zgodnie z *„Zasadami realizowania i finansowania wyjazdów za granicę studentów i absolwentów UR w ramach programu Erasmus+*, aktualnie jest to: Projekt nr 2024-1-PL01-KA131-HED-000198316. Czas trwania: 1.06.2024 – 31.07.2026 oraz Projekt nr 2024-1-PL01-KA171-HED-000198210. Czas trwania: 1.08.2024 – 31.07.2026. Rekrutacja do programu prowadzona była w marcu 2025 r.

Działania dotyczące programu Erasmus+ prowadzone są przez Dział Współpracy Międzynarodowej Erasmus+. Informacje umieszczone są także na stronie UR w zakładce [Student-Programy wymiany studenckiej – Erasmus+](#). Działania promocyjne na rzecz udziału studentów

w Programie Erasmus+ prowadzone są także na Wydziale Pedagogiki i Filozofii przez Wydziałowego Koordynatora Programu Erasmus+ oraz na Facebook’u Instytutu Pedagogiki.

Studenci mogą także uczestniczyć w krajowej wymianie studenckiej. Sprzyja temu Program mobilności studentów MOST, dzięki któremu zainteresowania naukowe studentów mogą być realizowane poza macierzystym uniwersytetem. Wprowadzenie systemu mobilności ma na celu poszerzenie możliwości kształcenia się poprzez odbywanie semestralnych lub rocznych studiów w innym uniwersytecie niż macierzysty. Uczestnik tego programu ma prawo ubiegania się o przyjęcie na wybrany przez siebie uniwersytet oraz prawo wyboru przedmiotów w oparciu o istniejący program studiów na danym uniwersytecie. Program MOST wzorowany jest na programie Erasmus. W Uniwersytecie program ten koordynowany przez Dział ds. Studenckich i Kształcenia oraz Uczelnianego Koordynatora ds. Programu MOST. Na Wydziale Pedagogiki i Filozofii wsparcia w tym zakresie udziela Wydziałowy Koordynator Programu MOST. Aktualnie zakończyła się rekrutacja do programu na semestr letni 2025/2026 (trwała od 30.10.2025 r. do 30.11.2025 r.). Zasady programu określone są w [Regulaminie Programu Mobilności Studentów i Doktorantów MOST przyjętym przez KRUP dnia 18 lutego 2025 roku](#). Szczegółowe informacje znajdują się na stronie UR w zakładce [Student-Programy wymiany studenckiej – Program MOST](#).

Nową formą działań na rzecz zwiększenia mobilności studentów jest udział Uniwersytetu Rzeszowskiego w *programie eTwinning* - jednej z kluczowych inicjatyw edukacyjnych Unii Europejskiej, wspierającej współpracę szkół, nauczycieli oraz instytucji akademickich poprzez realizację międzynarodowych i krajowych projektów z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych. *Platforma eTwinning* umożliwia nauczycielom i studentom przyszłych kierunków nauczycielskich tworzenie wspólnych projektów edukacyjnych, wymianę doświadczeń i rozwijanie kompetencji kluczowych, w tym cyfrowych, językowych i komunikacyjnych. Dla studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna eTwinning* stanowi niezwykle wartościowe narzędzie przygotowujące do pracy w warunkach współczesnej szkoły, która kładzie nacisk na kreatywność, współpracę, otwartość kulturową oraz umiejętność korzystania z nowoczesnych technologii.

Działania zachęcające studentów do wyjazdu na studia i praktyki w ramach programu Erasmus+ oraz wymiany akademickiej w ramach programu mobilności MOST oraz projektu *eTwinning* prowadzone są w formie informacji i plakatów zamieszczanych na ogólnodostępnych tradycyjnych tablicach ogłoszeniowych i tablicy elektronicznej w Instytucie Pedagogiki w budynku B1, na stronie internetowej Uniwersytetu oraz Wydziału Pedagogiki i Filozofii a także Facebook’a Instytutu Pedagogiki, za pomocą informacji przekazywanych przez Opiekunów roku na spotkaniach z danym rocznikiem, informacji dla Starostów grup, itp. Na Wydziale Pedagogiki i Filozofii aktywnie działają: Uczelniany Koordynator ds. Programu *eTwinning* oraz Wydziałowi Koordynatorzy ds. programu MOST i programu ERASMUS+.

b) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,

Wsparcie studentów we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji realizowane jest w różnych formach. Na poziomie kierunku i Wydziału Pedagogiki i Filozofii zbierane są informacje od pracodawców zainteresowanych przyjęciem studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* na praktyki programowe, nawiązywana jest także formalna współpraca z placówkami oświatowymi skutkująca stałym przyjmowaniem studentów na praktyki. Udział w praktykach zawodowych może w przyszłości skutkować przyjęciem praktykanta do pracy w placówce, w której

student realizował praktyki. Zespół programowy analizuje ekonomiczne losy absolwentów kierunku (dotychczas Pedagogiki profil praktyczny) znajdujące się w POL-onie a także raporty dotyczące monitoringu losów zawodowych absolwentów UR prowadzone przez Biuro Karier UR. Studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* zachęceni są przez prowadzących zajęcia i opiekunów roku do działalności w studenckich kołach naukowych działających na Wydziale Pedagogiki i Filozofii, działalności wolontariackiej w organizacjach i podmiotach, które prowadzą działania na rzecz dzieci i młodzieży oraz rodzin i seniorów a także do uczestnictwa w różnych, pozauczelnianych, inicjatywach prospołecznych i dobroczynnych. Prowadzone są także działania zachęcające absolwentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* do podnoszenia kompetencji zawodowych poprzez udział w studiach podyplomowych (kwalifikacyjnych i doskonalących) adresowanych do nauczycieli, prowadzonych na Uniwersytecie Rzeszowskim, w tym na Wydziale Pedagogiki i Filozofii.

Na poziomie Uczelni działania na rzecz wspierania studentów we wchodzeniu na rynek pracy podejmowane są przez [Biuro Karier UR](#), które udostępnia na swoich stronach oferty pracy oraz oferty dla wolontariuszy. We własnej ofercie Biuro proponuje studentom doradztwo zawodowe w postaci spotkań z doradcą zawodowym, który wskaże jakie kompetencje są poszukiwane przez pracodawców, jakie są możliwości zdobywania doświadczenia zawodowego, dokona diagnozy predyspozycji zawodowych i personalnych, pomoże wybrać studia odpowiednio do predyspozycji i planów zawodowych oraz nauczy jak założyć własną firmę. U doradcy zawodowego można poznać skuteczne metody poszukiwania pracy i etapy rekrutacji. Doradca pomaga w sporządzeniu CV oraz listu motywacyjnego pod kątem danej oferty pracy. W przypadku praktyki doradca zawodowy jest pomocny przy wyborze instytucji/organizacji, która najlepiej rozwinie kompetencje i podniesie kwalifikacje studenta na rynku pracy. Doradztwo zawodowe prowadzone jest stacjonarnie w siedzibie Biura Karier. Biuro Karier oferuje także pomoc w wyborze zawodu czy kierunku dalszego kształcenia (w zakresie wyboru kierunku studiów, szkoleń, studiów podyplomowych itp.). Konsultacje prowadzone są osobiście lub online z użyciem specjalnej platformy do badania kompetencji, pomoc oferowana jest w kontekście zmiany zawodu, wybrania drugiego kierunku studiów, samozatrudnienia itp. Biuro Karier prowadzi szkolenia i warsztaty dla studentów z tematyki dotyczącej rynku pracy, oferuje spotkania z pracodawcami (cykl „Dzień z Pracodawcą”), prowadzi serwis pracy, oferuje poradniki dotyczące rynku pracy. Nabycie doświadczenia zawodowego umożliwiają organizowane przez Biuro Karier [praktyki ponadprogramowe](#). Corocznie organizowane są Uniwersyteckie Targi Pracy, w których biorą także udział studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* oraz członkowie Studenckich Kół Naukowych z tego kierunku. Kierunek *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* promowany jest aktywnie wśród studentów i młodzieży szkół średnich z Podkarpacia podczas Dnia Otwartego UR i Uniwersyteckich Targów Pracy oraz Salonu Maturzystów Perspektywy na Uniwersytecie Rzeszowskim. Szczegółowe informacje na temat działań Biura Karier UR znajdują się na stronie UR: <https://biurokarier.ur.edu.pl/>

Wsparcie w podnoszeniu kwalifikacji związanych z wchodzeniem na rynek pracy oferowane jest także przez uczelniane Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON). Wsparcie kierowane do studentów z niepełnosprawnościami obejmuje m.in. szkolenia i warsztaty z: Języka angielskiego – kurs przygotowujący do certyfikatu LINGUASKILL, Języka migowego I i II stopnia, a także z zakresu praw pracownika na rynku pracy oraz zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej. Szkolenia dotyczą kompetencji miękkich (*Autoprezentacja i wystąpienia publiczne, Komunikacja interpersonalna, Zarządzanie stresem i czasem, Emisja głosu, Techniki skutecznego uczenia się*). Szczegółowe informacje

dotyczące zakresu działania i oferowanego wsparcia BON znajdują się na stronie UR: <https://bon.ur.edu.pl/pl/>

c) aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości,

Uniwersytet Rzeszowski oraz Wydział Pedagogiki i Filozofii (wcześniej Instytut Pedagogiki w strukturach Kolegium Nauk Społecznych) stwarza studentom szansę na rozwijanie własnej aktywności w wielu obszarach: w sporcie, w sferze artystycznej i organizacyjnej, a także w zakresie przedsiębiorczości. Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania sportowe w ramach zajęć prowadzonych przez Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu Akademickiego UR, którego podstawowym celem działalności jest dbałość o prawidłowy rozwój fizyczny i zdrowie studentów poprzez wychowanie fizyczne, sport, rekreację ruchową i różne formy turystyki. Studenci mogą rozwijać swoje pasje sportowe w różnych [sekcjach sportowo-rekreacyjnych](#) m.in. piłki siatkowej, koszykówki, futsalu, lekkoatletyki, brydża sportowego, szachów, pływania, badmintona, piłki ręcznej, wspinaczki, ergometru, kolarstwa, tenisa stołowego, narciarstwa, tenisa, unihokeja. Oferta zajęć do wyboru jest bardzo szeroka i uzależniona od zainteresowań studenta. Studenci mogą rozwijać swoje pasje sportowe w Klubie Uczelnianym AZS UR. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie [Centrum](#).

Młodzież akademicka może także połączyć swoją aktywność sportową i artystyczną rozwijając swoje zdolności taneczne, wokalne i instrumentalno-muzyczne w [Zespole Pieśni i Tańca „Resovia Saltans”](#). Studenci mogą rozwijać swoje pasje muzyczne w [Chórze Akademickim UR](#) i [Orkiestrze Kameralnej UR](#), zaś turystyczne – w Akademickim Klubie Turystycznym Watra. Aktywność organizacyjna może być realizowana poprzez działalność w Samorządzie Studenckim, studenckich kołach naukowych, Studenckiej Agencji Radiowej „Feniks” (Akademickie Radio Feniks UR), czasopiśmie studentów UR „Melanz” oraz różnych stowarzyszeniach i organizacjach działających na UR m.in. Niezależnym Zrzeszeniu Studentów UR, Europejskim Stowarzyszeniu Studentów Prawa – ELSA Poland, AIESEC Polska Komitet lokalny Rzeszów, a także Kole Akademickim Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży, Caritas Academica i wiele innych.

Wsparcie w zakresie przedsiębiorczości realizowane jest poprzez szkolenia i warsztaty organizowane przez uczelniane Biuro Karier i Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami z zakresu rozwijania umiejętności miękkich studentów, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, zakładania i prowadzenia własnej firmy, przygotowywania dokumentów aplikacyjnych do pracy (CV, list motywacyjny), poszukiwania wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej, szkolenia z zakresu Funduszy Europejskich. Jednym z przykładów aktualnie organizowanych szkoleń wspierających przedsiębiorczość studentów i absolwentów jest szkolenie Biura Karier UR i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie: [„BizneStart ABC Przedsiębiorczości”](#).

4. systemu motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych,

Motywowanie studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej wpisuje się w realizację jednego z celów strategicznych *Strategii Rozwoju UR na lata 2021-2030* w obszarze V- Kształcenie – „Wysoki poziom kształcenia uniwersyteckiego powiązany z działalnością badawczą, dostosowany do potrzeb i oczekiwań rynku pracy”, określonego poprzez cel operacyjny „Wysoka aktywność naukowa studentów” wraz z zadaniami: rozwijanie indywidualnych ścieżek

kształcenia, efektywne wsparcie studenckiego ruchu naukowego, zwiększenie udziału studentów w realizacji badań naukowych (obszar V, cel operacyjny 3). Działania zachęcające studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej prowadzone są na kilku poziomach. Na poziomie Wydziału Pedagogiki i Filozofii oraz kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* studenci zachęceni są do działalności w studenckich kołach naukowych działających na [Wydziale Pedagogiki i Filozofii](#) (np. Studenckie Koło Naukowe Animatorów Kultury Literackiej Dzieci, Akademickie Koło Naukowe Familiologów, Akademickie Penitencjarne Koło Naukowe, Studenckie Koło „Matriks”, Studencki Krąg Korczakowski, Studenckie Koło Naukowe Andragogów, Studenckie Koło Edukacja bez granic, Koło Naukowe Badań nad Wolontariatem, Koło Naukowe Pedagogów i Pedagogów Specjalnych, Koło Naukowe Wsparcia Osób z Autyzmem „ABC-ASD”, EduPower – Młodzi Odkrywczy Nauki), co umożliwia studentom udział w prowadzeniu badań naukowych oraz udział w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych a także możliwość publikacji naukowych. Propagowaniu i rozszerzaniu wiedzy studentów, w tym poprzez m.in. inspirowanie i pomoc w rozwijaniu pracy naukowej studentów i upowszechnianie wiedzy; propagowanie osiągnięć naukowych studenckich kół naukowych; organizowanie spotkań, zebrań, konferencji, seminariów i sesji naukowych; pomoc w organizacji wyjazdów, stażów, praktyk naukowych i badawczych dla studentów; ułatwianie przepływu informacji, wymiany doświadczeń i osiągnięć między studenckimi kołami naukowymi służy działalność Studenckiego Towarzystwa Naukowego Uniwersytetu Rzeszowskiego, powołanego na [podstawie Zarządzenia nr 141/2024 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 22.11.2024 r](#)

Studenci osiągający wyróżniające się wyniki w nauce mogą ubiegać się o przyznanie Stypendium Rektora. Zgodnie z „*Regulaminem świadczeń dla studentów UR*” stypendium to otrzymuje student I roku przyjęty na studia w roku złożenia egzaminu maturalnego, który jest: laureatem olimpiady międzynarodowej albo laureatem lub finalistą olimpiady stopnia centralnego, o których mowa w przepisach o systemie oświaty lub medalistą co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski w danym sporcie, o którym mowa w przepisach o sporcie. W przypadku studentów co najmniej II roku studiów I stopnia, studiów jednolitych magisterskich oraz studiów doktoranckich, a także studentów studiów II stopnia Stypendium Rektora może otrzymać student, który w roku akademickim poprzedzającym rok akademicki, na który świadczenie ma być przyznane, a w przypadku studenta studiów II stopnia – 1,5 letnich, w ostatnim zaliczonym semestrze, poprzedzającym semestr na który świadczenie ma być przyznane: a) uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym, b) wypełnił wszystkie warunki przewidziane Regulaminem studiów i programem studiów, wymagane do zaliczenia roku studiów lub semestru w przypadku studiów 1,5 letnich II stopnia. Student ubiegający się o stypendium Rektora, niezależnie od uzyskanych osiągnięć naukowych, artystycznych i sportowych, musi wykazać się wyróżniającymi wynikami w nauce, o których mowa w załączniku nr 7 §4 do „*Regulaminu świadczeń dla studentów UR*”.

Motywacją do osiągania dobrych wyników w nauce oraz sposobem wspierania studentów wybitnych jest możliwość ubiegania się absolwentów o nagrodę: Laur Rektora UR oraz Dyplom Uznania Rektora UR a także przez studentów Wydziału Pedagogiki i Filozofii o nagrody: Dyplom Uznania Dziekana lub List Gratulacyjny Dziekana przyznawany wyróżniającym się absolwentom i studentom (zgodnie z [Regulaminem przyznawania Dyplomu Uznania Dziekana oraz Listu Gratulacyjnego Dziekana Wydziału Pedagogiki i Filozofii](#)). Laur Rektora lub Dyplom Uznania Rektora, przyznawany absolwentowi danego Wydziału, na wniosek Dziekana Wydziału, za wyróżniające się osiągnięcia (zgodnie z [Regulaminem przyznawania Lauru Rektora UR oraz Dyplomu Uznania Rektora dla najlepszych](#)

[absolwentów](#), stanowiącym Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 113/2025 Rektora UR z dnia 05 maja 2025 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania Lauru Rektora UR, Dyplomu Uznania Rektora oraz tytułu honorowego Ambasadora UR dla wyróżniających się absolwentów. W roku akad. 2024/2025 absolwentka ocenianego kierunku uzyskała Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za znaczące osiągnięcia.

5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej,

Studenci informowani są o możliwości korzystania ze świadczeń socjalnych oraz pomocy uczelnianego Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON) podczas spotkań z Opiekunem danego roku, co wynika z [Zakresu pracy i obowiązków Opiekuna roku](#), zgodnie z Uchwałą Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii. Już w trakcie pierwszego spotkania ze studentami pierwszego rocznika Opiekun roku przekazuje studentom informacje na temat obowiązującego w UR systemu wsparcia, w tym pomocy materialnej dla studentów. Podczas kolejnych spotkań systematycznie przekazuje informacje dotyczące możliwości korzystania ze wsparcia. Informacje o systemie wsparcia przekazuje studentom pierwszego roku także Samorząd Studentów UR. Informacje o sposobach wsparcia studentów zamieszczone są na stronie internetowej UR, stronie Wydziału Pedagogiki i Filozofii oraz stronie Samorządu Studentów w zakładce „Niezbędnik studenta”: <https://urz.pl/>. Na Wydziale Pedagogiki i Filozofii informacje dotyczące systemu wsparcia studentów znajdują się także na tablicach ogłoszeniowych oraz wyświetlane są na tablicy elektronicznej znajdującej się w Instytucie Pedagogiki w budynku B1. Informacje przesyłane są także za pomocą e-maili, systemu uczelnianego Wirtualna Uczelnia oraz są udzielane przez pracowników Działu ds. Studenckich i Kształcenia [Seksja Spraw Socjalnych dla Wydziału Pedagogiki i Filozofii i kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna](#).

6. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz ich skuteczność,

Zgodnie z §4 [Regulaminu studiów](#) indywidualne sprawy studentów określone w Regulaminie studiów, rozstrzygane są w drodze decyzji administracyjnych (w przypadkach wskazanych w ustawie) albo w drodze rozstrzygnięć niemających charakteru decyzji administracyjnych. W tych sprawach w pierwszej instancji decyzje podejmuje Dziekan. Dziekan rozstrzyga w pierwszej instancji również w sprawach nieunormowanych Regulaminem studiów, niezastrzeżonych na podstawie odrębnych przepisów do kompetencji innych organów uczelni, w tym niewymagających wydania decyzji, a dotyczących organizacji i przebiegu studiów oraz praw i obowiązków studenta. W indywidualnych sprawach Dziekan, przed wydaniem decyzji, może wezwać studenta do złożenia wyjaśnień lub uzupełnienia dokumentów, które ten jest zobowiązany złożyć lub dostarczyć w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania lub skutecznego powiadomienia o wezwaniu poprzez system elektroniczny Wirtualnej Uczelni. Na podstawie udzielonego upoważnienia decyzje w tym zakresie może podejmować także Prodziekan. Od decyzji Dziekana dotyczących spraw studenckich przysługuje odwołanie do Rektora, w terminie 14 dni od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Dziekana. Jeżeli Dziekan, który wydał decyzję, uzna, że odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której zmieni lub uchyli zaskarżoną decyzję. Od nowej decyzji studentowi służy odwołanie na zasadach określonych w §5 ust. 1a. Regulaminu. Dziekan, który wydał decyzję, obowiązany jest przesłać odwołanie wraz z aktami sprawy Rektorowi w terminie siedmiu dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie, jeżeli w tym terminie nie wydał nowej decyzji. Odwołanie wraz z aktami sprawy przekazywane są za pośrednictwem Działu ds. Studenckich

i Kształcenia. Rektor może przeprowadzić dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie. Decyzje wydawane przez Rektora są ostateczne. W zakresie udzielonego upoważnienia decyzje może podejmować także Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia.

Studenci, którzy czują się w jakiś sposób pokrzywdzeni mogą także otrzymać wsparcie z ramienia Samorządu Studentów UR. W strukturach Samorządu Studentów UR funkcjonuje Rzecznik Praw Studenta, którego zadaniem jest działanie w obronie praw osób studiujących w UR. Dlatego w przypadku jakichkolwiek problemów związanych z sytuacjami problematycznymi, każdy może liczyć na pomoc i wsparcie [Rzecznika Praw Studenta](#). Zgłaszane sprawy rozpatrywane w trybie skarg i wniosków są rejestrowane w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków w Biurze Rektora.

Kolejną instytucją dającą wsparcie studentom (a także pracownikom) UR, która funkcjonuje w strukturze UR jest [Biuro ds. Równego Traktowania](#). Zajmuje się ono wsparciem organizacyjnym dla działań Rzecznika Akademickiego, [Pełnomocnika i Komisji ds. Równego traktowania](#) oraz Pełnomocnika i Komisji ds. mobbingu i korupcji.

Osobą powołaną do wspierania polubownego rozwiązywania sporów i napięć, a także do dbania o wysokie standardy etyczne jest [Rzecznik Akademicki](#). Rzecznik akademicki czuwa nad prawidłową organizacją mediacji akademickich oraz merytorycznie i organizacyjnie wspomaga mediatorów w wykonywaniu ich obowiązków oraz promuje mediacje akademickie w społeczności akademickiej, gdyż Uniwersytet Rzeszowski należy do grona uczelni aktywnie promujących mediacje jako metodę rozwiązywania sporów i konfliktów w środowisku akademickim.

7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia,

Obsługa administracyjna studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* prowadzona jest przez Dziekanat Wydziału Pedagogiki i Filozofii. Zgodnie z §29 [Regulaminu Organizacyjnego Wydziału Pedagogiki i Filozofii](#) do zadań Dziekanatu należy w szczególności: 1) prowadzenie bieżących spraw należących do kompetencji Dziekana, 2) koordynowanie i wspomaganie spraw związanych z: a) działalnością dydaktyczną; b) tokiem studiów; c) akredytacją; d) praktykami; e) działalnością naukową Wydziału; f) promocją kierunków studiów; g) obsługą administracyjną sekretariatu Instytutów; h) realizacją projektów na Wydziale; 3) prowadzenie dokumentacji związanej z przebiegiem studiów, 4) obsługa toku studiów na poszczególnych kierunkach Wydziału; 5) prowadzenie ewidencji i dokumentacji związanej z wydawaniem dyplomów ukończenia studiów; 6) przygotowywanie wstępnych i ostatecznych przydziałów czynności pracowników dydaktycznych; 7) układanie rozkładów zajęć dydaktycznych; 8) prowadzenie obciążeń sal dydaktycznych; 9) obsługa systemów informatycznych związanych z kształceniem studentów; 10) wprowadzanie i uaktualnianie danych w systemie obsługi studentów; 11) prowadzenie księgi druków ścisłego zarachowania; 12) obsługa administracyjna posiedzeń Rady Wydziału; 13) obsługa administracyjna Rady Dyscyplin; 14) prowadzenie spraw finansowych Wydziału; 15) prowadzenie dokumentacji dotyczącej postępowań w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego; 16) sporządzanie sprawozdań; 17) przygotowywanie i przekazywanie prowadzonej dokumentacji do Archiwum; 18) inne sprawy powierzone przez Dziekana. Pracami Dziekanatu kieruje Kierownik, który odpowiada za organizację, koordynację i nadzór nad funkcjonowaniem Dziekanatu przy pomocy Zastępcy Kierownika. Organizację, zadania oraz zasady funkcjonowania Dziekanatu Wydziału Pedagogiki i Filozofii szczegółowo określa [Regulamin](#) zatwierdzony przez Rektora.

Pracownicy Dziekanatu wykonują samodzielnie zlecane im czynności na stanowiskach pracy, których zakres ustala Dziekan w ramach: 1) zadań związanych z tokiem studiów tj. całokształtem spraw związanych z prowadzeniem spraw studentów oraz prowadzeniem dokumentacji przebiegu studiów; 2) zadań związanych z działalnością dydaktyczną tj. całokształtem spraw związanych z nadzorem nad planowaniem i rozliczaniem dydaktyki na Wydziale we współpracy z zespołami programowymi kierunków; 3) zadań związanych z jakością i akredytacją tj. całokształtem spraw związanych z działaniami mającymi na celu podnoszenie jakości kształcenia na Wydziale we współpracy z zespołami programowymi kierunków; 4) zadań związanych z praktykami tj. całokształtem spraw związanych z realizacją i obsługą praktyk programowych lub ponadprogramowych.

Zgodnie z [Regulaminem Dziekanatu Wydziału Pedagogiki i Filozofii](#) Dziekanat jest czynny dla studentów w poniedziałek w godz. 9.30-13.30, wtorek-nieczynne, środa-piątek w godz. 9.30-13.30, w soboty zjazdowe: godz. 9.00-13.00. Dziekanat zajmujący się praktykami jest czynny dla studentów od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-14.00. Szczegółowe informacje dotyczące Dziekanatu Wydziału Pedagogiki i Filozofii znajdują się na [stronie](#) Wydziału.

Liczba i kwalifikacje pracowników administracyjnych Dziekanatu Wydziału Pedagogiki i Filozofii są adekwatne do potrzeb związanych z zadaniami, które wiążą się z procesem kształcenia oraz liczby studentów i pracowników.

Wsparcie informacyjne w zakresie procesu kształcenia dla studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* realizowane jest także przy udziale pracowników Dziekanatu, którzy prowadzą sprawy administracyjne sekretariatu Instytutu Pedagogiki. W budynku Instytutu Pedagogiki stały dyżur w wyznaczone dni tygodnia oraz soboty zjazdowe pełni Prodziekan ds. studenckich i kształcenia Wydziału Pedagogiki i Filozofii. Kompetentna obsługa administracyjna zapewnia efektywne wsparcie procesu dydaktycznego. Studenci mają możliwość dokonania oceny pracy Dziekanatu w „Studenckiej ankiecie oceny warunków studiowania”, która realizowana jest co 2 lata.

Szczególną wagę przywiązuje się do studentów z orzeczoną niepełnosprawnością, dlatego wszyscy pracownicy Dziekanatu uczestniczyli w szkoleniach świadomościowych dotyczących problemów osób z niepełnosprawnością. Szkolenie było organizowane w ramach projektu „Przyjazny nURt”- rozwój dostępności UR, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej oraz dotyczące obsługi studentów. W 2022 roku pracownicy Dziekanatu (wówczas Dziekanatu Kolegium Nauk Społecznych, w skład którego wchodził Instytut Pedagogiki) uczestniczyli również w szkoleniu „Profesjonalna obsługa klienta (studenta, doktoranta, pracownika Uczelni, osoby spoza Uczelni)” – realizowanym w ramach projektu „Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia”, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa III. Dodatkowo w 2025 r. Prodziekan ds. studenckich i kształcenia oraz opiekunowie roku na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* uczestniczyli w szkoleniu organizowanym przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami i Ośrodek Terapii Cogito w dniu 12/03.2025 r. pt. „Zrozumieć i wesprzeć - szkolenie warsztatowe w zakresie wsparcia i pracy ze studentami z niepełnosprawnością i zaburzeniami zdrowia psychicznego”.

8. *Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom,*

Zgodnie z Zarządzeniem nr 120/2024 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 08.10.2024 r. w sprawie: wprowadzenia wewnętrznej Polityki przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji, korupcji i innym zachowaniom niepożądanym w UR obowiązuje [Wewnętrzna polityka przeciwdziałania](#)

[mobbingowi, dyskryminacji, korupcji i innym zachowaniom niepożądanym w Uniwersytecie Rzeszowskim](#), mająca zastosowanie do wszystkich osób należących do wspólnoty Uczelni. Uniwersytet dokłada starań, by cała wspólnota uczelni była bezpieczna, a każdy jej członek mógł pracować lub studiować w atmosferze równości, tolerancji i poszanowania godności osobistej. Uniwersytet nie akceptuje żadnych działań zabronionych przez nadrzędne akty prawne, a wszelkie ich przejawy, w szczególności dotyczące mobbingu, dyskryminacji, korupcji i innych zachowań niepożądanych lub zachęcanie do nich są zabronione i podlegają karom, określonym w odrębnych przepisach.

Podmiotami wykonującymi zadania w zakresie przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji, korupcji i innym zachowaniom niepożądanym są: Rzecznik Akademicki, Komisja i Pełnomocnik ds. przeciwdziałania mobbingowi, korupcji i innym zachowaniom niepożądanym, Komisja i Pełnomocnik ds. równego traktowania, Biuro ds. równego traktowania. Do najważniejszych zadań Pełnomocnika ds. równego traktowania należy podejmowanie działań na rzecz równego traktowania i niedyskryminacji (między innymi ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, religię, wyznanie lub światopogląd, orientację psychoseksualną czy tożsamość płciową), w tym, w sposób szczególny, prowadzenie spraw dotyczących ochrony praw cudzoziemców oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, przewodniczenie pracom Komisji ds. równego traktowania oraz czuwanie nad terminowym i poprawnym wdrażaniem obowiązującego [Planu Równości Płci dla UR na lata 2025-2027](#). W ramach realizacji „Planu Równości Płci dla Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2025-2027” prowadzone są spotkania informacyjne, szkolenia i warsztaty dla osób członkowskich wspólnoty akademickiej. Szkolenia i warsztaty są koordynowane przez Biuro ds. równego traktowania. Rzecznik ds. równego traktowania prowadzi także wszystkie sprawy dotyczące ochrony praw cudzoziemców oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych.

W 2022 r. został powołany Rzecznik uniwersytecki, którego zadaniem jest wspieranie wszystkich osób ze wspólnoty uniwersyteckiej w polubownym rozwiązywaniu konfliktów, sporów i napięć oraz promowanie wysokich standardów etycznych w życiu akademickim. W Uniwersytecie obowiązują: [Kodeks etyki Nauczycieli akademickich UR](#), [Kodeks etyki Studenta UR](#), [Kodeks etyki Doktoranta UR](#), [Kodeks etyczny słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku UR](#).

W sprawach związanych z ochroną praw studentów mogą się oni zwracać o pomoc do Rzecznika Praw Studenta Samorządu Studentów UR, który jest organem podejmującym działania mające na celu ochronę praw studentów w UR. Zgodnie z §54 Regulaminu Samorządu Studentów UR, do zadań Rzecznika należy: ochrona interesów studentów w UR, organizowanie pomocy prawnej związanej z przebiegiem studiów dla studentów UR, edukacja studentów w zakresie ich praw i obowiązków związanych z przebiegiem studiów (m.in. w formie szkoleń, wykładów, informacji przekazywanych za pośrednictwem mediów społecznościowych), dbanie o przestrzeganie praw studentów w UR oraz opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie praw studenta. Zgodnie z §55 Regulaminu Rzecznik Praw Studentów realizuje swoje zadania poprzez: przyjmowanie od studentów UR skarg, wniosków lub zapytań w formie pisemnej, elektronicznej lub ustnej; udzielanie porad studentom UR związanych z tokiem studiów w formie pisemnej, elektronicznej lub ustnej; osobiste interwencje u pracowników Uniwersytetu w obronie studentów oraz prowadzenie mediacji pomiędzy studentami a pracownikami UR; organizowanie dla studentów szkoleń z zakresu praw i obowiązków studenta oraz akcji i wydarzeń promujących prawa i obowiązki studenta; współpracę z innymi organami Samorządu oraz UR.

Na UR prowadzone są różnego rodzaju działania informacyjne i edukacyjne w zakresie przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i korupcji. Pracownicy i studenci mogą zapoznać się z działaniami Pełnomocnika ds. przeciwdziałania mobbingowi i korupcji oraz Pełnomocnika ds.

równego traktowania a także Rzecznika Akademickiego i Rzecznika Praw Studenta na [stronie internetowej UR](#). W ramach realizacji Planu Równości Płci dla Uniwersytetu Rzeszowskiego prowadzone są także spotkania informacyjne, [szkolenia i warsztaty](#) dla osób należących do wspólnoty akademickiej. Szkolenia i warsztaty są koordynowane przez Biuro ds. równego traktowania.

Sprawami cyberbezpieczeństwa w UR zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. Cyberbezpieczeństwa, zaś bezpieczeństwem na Uczelni - Pełnomocnik Rektora ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zasobów. Bezpieczeństwo jest priorytetem Uniwersytetu, stąd 25 listopada 2025 r. odbyła się Debata Społeczna poświęcona bezpieczeństwu na terenie uczelni, która zgromadziła licznych studentów, pracowników naukowych i administracyjnych, podkreślając wagę tematu dla całej społeczności akademickiej. Celem debaty było zwiększenie świadomości dotyczącej zachowań w sytuacjach zagrożenia oraz zaznajomienie uczestników procedurami reagowania na niebezpieczne zdarzenia. Jednym najważniejszych punktów programu był premierowy pokaz filmu edukacyjnego „Świadomy niebezpieczeństw – jak zachować się sytuacji zagrożenia”, przygotowanego we współpracy Uniwersytetu Rzeszowskiego z Komendą Miejską Policji Rzeszowie. Produkcja spotkała się dużym zainteresowaniem oraz stała się podstawą do dalszej dyskusji. Przedstawiciele Policji omówili ponadto procedury reagowania w przypadku ataku aktywnego sprawcy, przedstawiając temat „Aktywny zabójca” oraz wyjaśniając, jakie działania podejmują służby w takich sytuacjach. Uczestnicy zdobyli również wiedzę na temat cyberzagrożeń, sposobów zapobiegania przestępczości internetowej, co w dobie dynamicznego rozwoju technologii staje się szczególnie istotne.

Wsparciem dla pracujących i studiujących osób LGBT+, w tym także dla osób transpłciowych i osób niebinarnych, zajmuje się Rzecznik akademicki. UR oferuje osobom potrzebującym wsparcie psychologiczne a Uniwersytecka Poradnia Prawna udziela bezpłatnych porad prawnych. Wspieranie członków wspólnoty uczelni w rozwiązywaniu konfliktów i sporów należy do obowiązków Rzecznika akademickiego. Wsparcie oferowane jest osobom z Ukrainy, które w wyniku wojny znalazły się w UR (szczegółowe informacje na stronie UR w zakładce [„Uniwersytet Rzeszowski dla Ukrainy”](#). Funkcje doradcze i kontrolne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy pełnią służby BHP UR. W UR działania te realizowane są przez [Inspektorat BHP i Ochrony Przeciwpowodzi UR](#). Wszyscy studenci pierwszego roku zobowiązani są do udziału w zajęciach szkoleniowych z zakresu BHP w wymiarze 4 godzin. Zajęcia te są obowiązkowe.

Osobą, z którą w pierwszej kolejności mogą kontaktować się studenci i która służy pomocą studentom w rozwiązywaniu spraw konfliktowych i problemów związanych z tokiem studiów oraz w innych przypadkach zgłaszanych przez studentów jest Opiekun danego roku. [Zakres pracy i obowiązków Opiekuna](#) wyznacza *Załącznik do Uchwały nr 59/2025 WPF.003.59.RW.09.2025 Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 25.09.2025 r. w sprawie w sprawie ustalenia zakresu pracy i obowiązków opiekuna roku na Wydziale Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego od roku akademickiego 2025/2026*. Opiekun roku reprezentuje również interesy studentów danego roku wobec władz UR w zakresie m.in. organizacji procesu dydaktycznego.

Dodatkowo we wszystkich sprawach studenckich informacje i wsparcie udzielane jest studentom również przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, kierownika kierunku i Zespół programowy, pracowników Dziekanatu Wydziału i Sekretariatu Instytutu Pedagogiki oraz Dziekana i Prodziekanów a także Dyrektora Instytutu Pedagogiki.

9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi,

Współpraca UR z samorządem studenckim i organizacjami studenckimi wynika z §146-147 [Statutu UR](#) (Załącznik do Uchwały nr 74/05/2025 Senatu UR z dnia 26 maja 2025 r.- tekst jednolity), zgodnie z [Regulaminem Samorządu Studentów UR](#) z 7 listopada 2019 r. (tekst jednolity z dnia 30 września 2025 r.) i [Zarządzeniem nr 41/2018 Rektora UR z dnia 01.10.2018 r. w sprawie: działalności i finansowania organizacji studenckich w UR](#) i Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia – Regulaminem działalności i finansowania organizacji studenckich w UR.

Zgodnie z [Regulaminem Samorządu Studentów UR](#) samorząd otrzymuje z UR środki materialne (finansowe, lokale i inne pomieszczenia oraz wyposażenie biurowe) na swoją działalność w zakresie i na zasadach określonych w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Statucie lub w porozumieniu z organami UR. Działalność Samorządu oraz innych organizacji studenckich, które złożyły wniosek o przyznanie środków materialnych finansowana jest ze środków pozostających w dyspozycji Rektora na podstawie corocznego planu rzeczowo-finansowego, a także środków otrzymanych od zewnętrznych firm partnerskich. Władze UR wspierają realizację zadań Samorządu wspierają poprzez umożliwienie bezpłatnego korzystania z pomieszczeń UR, niezbędnych urządzeń będących własnością UR oraz poprzez zapewnienie środków materialnych, w zakresie i na zasadach określonych odrębnymi przepisami lub w porozumieniu z organami UR. Organy Samorządu mogą podejmować decyzje dotyczące pomieszczeń przeznaczonych na cele studenckie na zasadach określonych odrębnymi przepisami lub w porozumieniu z organami UR.

Zgodnie z §7 [Regulaminu Samorządu Studentów UR](#) do zadań Samorządu należy w szczególności: 1) reprezentowanie ogółu studentów Uniwersytetu, 2) ochrona interesów studentów Uniwersytetu, w tym dbanie o przestrzeganie praw studenta w UR, 3) wspieranie studentów w zakresie ich działalności naukowej, kulturalnej lub sportowej, 4) wyrażanie opinii, dokonywanie uzgodnień oraz składanie wniosków w sprawach związanych z procesem kształcenia i sprawami studenckimi, na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie, Statucie i Ustawie, 5) wyrażanie opinii środowiska studenckiego Uniwersytetu w sprawach istotnych dla studentów, 6) prowadzenie działalności na rzecz prawidłowego przebiegu procesu dydaktyczno-naukowego oraz jakości kształcenia, 7) opiniowanie projektów uchwał oraz decyzji organów Uniwersytetu, dotyczących bezpośrednio studentów, 8) współdecydowanie o rozdziale funduszu pomocy materialnej dla studentów, udział w podejmowaniu decyzji przez Rektora w sprawie rozdziału środków funduszu pomocy materialnej, 9) decydowanie w sprawach rozdziału środków finansowych przeznaczonych przez Uniwersytet na sprawy studenckie, w porozumieniu z Prorektorem ds. Studenckich i Kształcenia, zgodnie z brzmieniem art. 110 ust. 5 Ustawy, 10) prowadzenie szkoleń dla studentów w zakresie praw i obowiązków studenta.

Organy Samorządu prowadzą działania mające na celu informowanie społeczności studenckiej UR o podejmowanych przez siebie inicjatywach i decyzjach, w szczególności poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej i portalach społecznościowych Samorządu oraz w Biurze Samorządu.

Na poziomie Wydziału wszyscy studenci Wydziału Pedagogiki i Filozofii tworzą Samorząd Studentów Wydziału. Organy Samorządu Wydziału odpowiadają za wspieranie działalności studentów w zakresie ich działalności naukowej, kulturalnej lub sportowej oraz wszelkich inicjatyw studenckich w Kolegium. Organy Samorządu Wydziału (Przewodniczący Wydziału i Zarząd Wydziału) pośredniczą między Organami Samorządu a studentami Wydziału Pedagogiki i Filozofii w zakresie kontaktu oraz przekazywania informacji. Zgodnie z §82 Regulaminu Samorządu Studentów UR do kompetencji

Zarządu Wydziału należy podejmowanie wszelkich decyzji dotyczących Samorządu Wydziału, w szczególności: 1) wyrażanie stanowiska z własnej inicjatywy w każdej sprawie związanej z życiem Wydziału Uniwersytetu w drodze opinii, 2) reprezentowanie studentów przed władzami Wydziału, 3) reprezentowanie studentów przed władzami Uniwersytetu oraz na zewnątrz w sprawach studenckich związanych z Wydziałem, 4) delegowanie przedstawicieli na egzaminy komisyjne w Wydziale, 5) występowanie z wnioskami, postulatami i opiniami do władz Wydziału, 6) wykonywanie zarządzeń Przewodniczącego, 7) inicjowanie oraz organizacja projektów kulturalno-rozrywkowych dla studentów Wydziału, 8) składanie sprawozdań merytorycznych i finansowych ze swojej działalności, 9) wyrażanie opinii o kandydacie na Dziekana Wydziału na zasadach określonych w Statucie, 10) dokonywanie wyboru 1 studenta do zespołu programowego kierunku, 11) dokonywanie wyboru studentów do Rady Wydziału.

Zespół programowy kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* współpracuje z Samorządem Studentów Wydziału za pośrednictwem Dziekana Wydziału Pedagogiki i Filozofii. Studenci mają swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału Pedagogiki i Filozofii oraz Zespole programowym kierunku, którzy realnie uczestniczą w procesie podejmowania decyzji na poziomie kierunku (w ramach zadań Zespołu programowego kierunku, Zespołu ds. oceny infrastruktury i zasobów materialnych) i Wydziału.

Ponadto w każdym roczniku kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* spośród studentów danego roku wybrany jest Starosta, będący, zgodnie z Regulaminem Samorządu Studentów UR, przedstawicielem danego rocznika kierunku studiów wobec władz Wydziału, a także nauczycieli akademickich oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi Wydziału. Starosta odpowiada za przekazywanie informacji między rocznikiem a organami Samorządu. Zgodnie z §86 Regulaminu Starostowie podejmują działania w sprawach: 1) socjalno-bytowych studenta na jego wniosek, 2) dydaktycznych, 3) współdziałają z nauczycielami akademickimi lub z innymi osobami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne w zakresie ustalania terminów egzaminów oraz innych spraw ważnych dla studentów swojego roku, 4) informują o planowanych przedsięwzięciach kulturalno-rozrywkowych skierowanych do studentów swojego roku studiów. W organizowaniu wyborów starosty roku służy pomocą Opiekun danego roku. Na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* współpraca ze starostami poszczególnych roczników realizowana jest na bieżąco.

Opiekunowie roku w trakcie spotkań ze studentami *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* zapoznają studentów z ofertą kół naukowych działających w Instytucie Pedagogiki, na Wydziale Pedagogiki i Filozofii oraz w UR, systematycznie zachęcając do studentów do zaangażowania się w działalność zarówno kół naukowych, jak i innych organizacji studenckich, działających w UR. W Instytucie Pedagogiki działają m.in. [koła naukowe](#): Studenckie Koło Naukowe Animatorów Kultury Literackiej Dzieci, Akademickie Koło Naukowe Familiologów, Akademickie Penitencjarne Koło Naukowe, Koło Naukowe „Matrix”, Studencki Krąg Korczakowski, Studenckie Koło Naukowe Andragogów, Studenckie Koło „Edukacja bez granic”, Koło Naukowe Badań nad Wolontariatem, Koło Naukowe Pedagogów i Pedagogów Specjalnych, EduPower – Młodzi odkrywcy Nauki. Działalność studentów w kołach naukowych sprzyja nabywaniu przez nich wiedzy, rozwijaniu umiejętności i kompetencji społecznych, umożliwia ponadto udział w prowadzeniu badań naukowych oraz udział w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, udziału w tworzeniu i współtworzeniu publikacji naukowych. Do zaangażowania się w działalność kół naukowych oraz innych organizacji studenckich, w tym samorządu wydziałowego studenci *pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej* zachęceni są przez prowadzących zajęcia na tym kierunku i nauczycieli akademickich pracujących w Instytucie Pedagogiki, w tym Opiekunów kół naukowych. Same koła naukowe również

informują o swojej działalności, zachęcając studentów do udziału w ich działaniach poprzez plakaty czy informacje na portalach społecznościowych i naściennych tablicach ogłoszeniowych w Instytucie Pedagogiki. Dziekan Wydziału Pedagogiki i Filozofii wspiera działalność kół naukowych i organizacji studenckich poprzez udostępnienie pomieszczeń w budynku Instytutu Pedagogiki, niezbędnego ich wyposażenia oraz wsparcia organizacyjno-finansowego w wybranych aspektach ich działalności. W 2025 r. we współpracy władz Wydziału oraz Samorządu Wydziałowego zorganizowane zostało stoisko promocyjne Wydziału na Uniwersyteckich Targach Pracy i Dniu Otwartym UR oraz impreza Samorządu Studentów Wydziału pn. „Mikołajki”. Z inicjatywy Koła Naukowego Familiologów na Wydziale zorganizowany został także „Festiwal Kół Naukowych”, w którym wzięło udział 9 Kół Naukowych działających na Wydziale Pedagogiki i Filozofii oraz Samorząd Studentów Wydziału. Informacje o działalności samorządu studenckiego Wydziału Pedagogiki i Filozofii zamieszczone są na tablicy ogłoszeń Samorządu Wydziału w Instytucie Pedagogiki, na stronie internetowej Wydziału w [zakładce Student](#); oraz w [mediach społecznościowych Samorządu Wydziału](#), samorządu uczelnianego: <https://urz.pl/>, informacje o organizacjach studenckich i kołach naukowych, w tym działających w Instytucie Pedagogiki zamieszczone są na [stronie UR](#).

10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Ocena jakości procesu kształcenia dokonywana jest systematycznie, biorą w niej udział różne grupy interesariuszy, w tym studenci. Studenci kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, za pośrednictwem starostów roku poszczególnych roczników lub indywidualnie, na bieżąco przekazują wszystkie uwagi i problemy związane z procesem dydaktycznym i jego organizacją Opiekunowi roku, koordynatorom praktyk oraz Kierownikowi kierunku i Prodziekanowi ds. studenckich i kształcenia Wydziału, którzy również na bieżąco aktywnie poszukują możliwości rozwiązania danego problemu. Różnego rodzaju wsparcie, w tym informacyjne, udzielane jest studentom także przez prowadzących zajęcia na kierunku, opiekunów kół studenckich, pracowników Dziekanatu Wydziału i Sekretariatu Instytutu Pedagogiki oraz Dziekana i Prodziekanów Wydziału i Dyrektora Instytutu Pedagogiki. W sprawach związanych z ochroną praw studenckich, nierównym traktowaniem, konfliktami pomoc może być udzielana także przez Rzecznika Praw Studentów, Rzecznika akademickiego, Pełnomocnika ds. mobbingu i korupcji, Pełnomocnika ds. równego traktowania.

Co dwa lata studenci mają możliwość dokonania oceny warunków studiowania poprzez wzięcie udziału w „[Studenckiej ankiecie oceny warunków studiowania](#)” i dokonania oceny różnych aspektów funkcjonowania dziekanatu (częstotliwość korzystania z usług dziekanatu, godziny otwarcia, podejście pracowników do studentów oraz ich zaangażowanie i chęć udzielania pomocy, ocena kompetencji pracowników, sprawność załatwiania spraw, przepływ informacji między pracownikami i studentami, elektroniczna obsługa studenta, udzielanie informacji przez telefon, rozłożenie zajęć w harmonogramie i organizacja czasu z tym związaną), oceny strony internetowej UR i dostępności do informacji (łatwość wyszukiwania informacji, szata graficzna, dostępność na stronie: harmonogramu zajęć, informacji o pomocy materialnej i ich zrozumiałość, informacji o zmianie w realizacji zajęć, dostępność sylabusów) oraz oceny przepływu informacji (znajomość opiekuna roku, bieżące otrzymywanie informacji związanych z organizacją studiów, dostęp do informacji o wynikach Ankiety oceny prowadzącego przedmiot i działaniach doskonalących podjętych na jej podstawie). Studenci dokonują także oceny budynków UR biorąc udział w ankiecie „[Ocena budynków UR w ramach studenckiej ankiety warunków studiowania](#)”. W każdym semestrze roku akademickiego

studenci oceniają także prowadzących poszczególne przedmioty. Biorą w tym celu udział w ankiecie „Ankieta oceny prowadzącego przedmiot”. Na podstawie otrzymanych wyników ankiet podejmowane są na Wydziale Pedagogiki i Filozofii (a wcześniej w Kolegium Nauk Społecznych) działania doskonalące jakość kształcenia. Studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* mają także możliwość oceny praktyki. Po zakończeniu każdej praktyki studenci wypełniają ankietę ewaluacyjną, której wyniki przedstawiane są przez koordynatora praktyki kierownikowi kierunku. Zgodnie z [Procedurą przeprowadzania hospitacji programowych praktyk zawodowych na UR](#) oraz [Procedurą przeprowadzania hospitacji programowych praktyk zawodowych na Wydziale Pedagogiki i Filozofii UR](#) praktyki są ponadto hospitowane przez koordynatorów danej praktyki.

Samorząd Studentów Wydziału Pedagogiki i Filozofii ma swoich przedstawicieli w Zespole programowym kierunku (członek Zespołu programowego kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*), w Radzie Wydziału (członkowie Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii) oraz Zespole ds. oceny infrastruktury i zasobów materialnych (Zespół ds. oceny infrastruktury i zasobów materialnych Wydziału Pedagogiki i Filozofii dla kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*). W Zespole tym są ponadto kierownik kierunku, opiekun roku, opiekun praktyk, pracownik inżyniersko-techniczny Wydziału oraz administrator budynku Instytutu Pedagogiki. Ocena dokonywana jest w ramach [Procedury monitorowania i przeglądu zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej na UR](#).

Ocena kadry dydaktycznej dokonywana jest w formie bieżącej i okresowej oceny dokonywanej przez przełożonych oraz komisje oceniające, w formie hospitacji zajęć dydaktycznych zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Dziekana Wydziału po zasięgnięciu opinii Dyrektora Instytutu lub kierownika kierunku (zgodnie z obowiązującą w UR [procedurą przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych](#) hospitacje przeprowadzane są co najmniej raz na dwa lata, z hospitacji sporządzany jest protokół) oraz w formie oceny jakości prac dyplomowych powstałych w ramach procesu dyplomowania oraz recenzji tych prac dokonywanej przez Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych dla kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Ocena prowadzących zajęcia dokonywana jest także przez studentów na podstawie wyników ankiet studenckich dotyczących oceny prowadzącego przedmiot. W roku akad. 2024/2025 przeprowadzona została [Ankieta Oceny Wsparcia Oferowanego Studentom 2024/2025](#), w której studenci dokonali oceny w obszarach tematycznych: wsparcie w procesie uczenia się, stypendia, wejście na rynek pracy, biura wsparcia, programy mobilności studenckiej. Badanie to poprzedzone zostało [pilotażem](#), który przeprowadzony został w 2023 r. W roku akad. 2024/2025 przeprowadzona została wśród nauczycieli akademickich UR [Ankieta Oceny Warunków Pracy Nauczyciela Akademickiego](#), która miała na celu ewaluację warunków pracy nauczycieli akademickich w różnych aspektach ich codziennej działalności zawodowej. Osoby biorące udział w badaniu wypowiedziały się na tematy dotyczące obszarów takich jak: Organizacja pracy i prowadzenie zajęć, zadowolenie z pracy i wynagrodzenia oraz traktowanie w pracy.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Podstawowym narzędziem udostępniania informacji o Uczelni i aktualnych wydarzeniach, w tym o zasadach rekrutacji, programach studiów, realizacji kształcenia i ofercie edukacyjnej, adresowanych do różnych grup odbiorców, jest strona internetowa UR: <https://www.ur.edu.pl>. Strona startowa posiada szereg zakładek, podzielonych na kategorie: Uniwersytet, Wydziały, Kandydat, Student, Doktorant, a także skróty do najbardziej użytkowanych działów, jak: Biblioteka, Wirtualna Uczelnia, BON, Pliki do pobrania, RODO. Informacje dotyczące oferty edukacyjnej są dostępne i na bieżąco aktualizowane na stronie internetowej UR w zakładkach: „Kandydat” <https://www.ur.edu.pl/pl/kandydat>, „Student” <https://www.ur.edu.pl/pl/student>, „Doktorant” <https://www.ur.edu.pl/pl/doktorant>.

Zakładka „Kandydat” zawiera informacje na temat oferty edukacyjnej Uniwersytetu Rzeszowskiego, warunków i trybu rekrutacji, terminów postępowania rekrutacyjnego oraz wymaganych kryteriach kwalifikacyjnych. Dodatkowo zakładka uwzględnia informacje dotyczące rekrutacji na studia cudzoziemców oraz szczegółowy opis procedury potwierdzenia efektów uczenia się.

Informacje o procesie rekrutacji oraz jej postępach udostępniane są również na stronie internetowej Wydziału oraz w mediach społecznościowych Instytutu Pedagogiki m.in. [Facebook](#). Na stronie internetowej Wydziału Pedagogiki i Filozofii, w zakładce „Student” udostępniane są informacje dla studentów poszczególnych kierunków studiów, w tym studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*: <https://www.ur.edu.pl/pl/wydzialy/wydzial-pedagogiki-i-filozofii/student>. W ramach tej zakładki studenci mają dostęp do informacji obejmujących rozkłady zajęć, programy studiów, harmonogramy (plany) studiów, sylabusy, praktyki. Ponadto zamieszczane są tam informacje dotyczące dyżurów i konsultacji pracowników, obowiązujące regulaminy, wzory pism oraz pliki do pobrania.

W zakładce „Strefa wsparcia” są zamieszczone podstawowe informacje dla osób z niepełnosprawnościami, a także dotyczące możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej. Ponadto dla osób z niepełnosprawnością została dedykowana zakładka: <https://bon.ur.edu.pl/pl/>.

Na stronie uczelni dostępne są również informacje dotyczące pomocy materialnej, programu Erasmus+ oraz wewnętrzne akty prawne w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, wzory formularzy związane z procesem kształcenia. W Uniwersytecie Rzeszowskim wdrożony został system *Wirtualna Uczelnia*. W ramach funkcjonujących modułów studenci korzystają z elektronicznego indeksu, mają wgląd do ocen z poszczególnych przedmiotów, rozkładu zajęć, ankiet służących do oceny prowadzących zajęcia. Wdrożone są także moduły obejmujące programy kształcenia i proces dyplomowania.

Informację o ofertach pracy, praktykach ponadprogramowych, możliwości konsultacji z doradcą zawodowym, czy udziału w warsztatach rozwijających umiejętności osobiste (np. pierwsze kroki na rynku pracy, umiejętności poprawnego napisania CV) udostępnia Biuro Karier na swojej stronie internetowej <https://biurokarier.ur.edu.pl> / w zakładce „Oferta Biura Karier”. Działalność Biura Karier stanowi zatem cenne źródło informacji dla studentów chcących zdobyć dodatkowe przygotowania do wejścia na rynek pracy już w trakcie trwania studiów.

Raporty z wyników badań ankietowych, realizowanych wśród studentów oraz nauczycieli akademickich jak również wyniki z badania jakości kształcenia w Uczelni, dostępne są na stronie internetowej pod adresem <https://www.ur.edu.pl/pl/student/jakosc-ksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/badanie-jakosci-ksztalcenia/wyniki-badan>.

9.2. Sposoby, częstotliwość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

Ocena publicznego dostępu do informacji odbywa się na kilku poziomach. Przede wszystkim bieżący dostęp do aktualizacji danych mają pracownicy Dziekanatu Wydziału, którzy czuwają nad zamieszczaniem bieżących informacji w publicznym dostępie. Na Wydziale Pedagogiki i Filozofii wyznaczeni są pracownicy Dziekanatu, którzy umieszczają na stronie internetowej wybrane informacje dotyczące realizowanego procesu kształcenia w poszczególnych Instytutach oraz na poszczególnych kierunkach studiów. Zamieszczanie wybranych informacji dotyczących harmonogramów studiów, praktyk zawodowych, harmonogramów zajęć czy sylabusów odbywa się w porozumieniu z Kierownikiem kierunku oraz Zespołem programowym. Na poziomie Instytutu Pedagogiki nad bieżącą aktualizacją strony i zamieszczaniem informacji czuwa wyznaczony przez Dyrektora Instytutu pracownik, zaś na poziomie Wydziału Pedagogiki i Filozofii – Prodzikan ds. Organizacyjnych i Współpracy z Otoczeniem. Przesyłanie i umieszczanie informacji na stronie Wydziału oraz mediach społecznościowych Instytutu Pedagogiki precyzują [Zasady przesyłania informacji](#), w załączniku autor informacji przesyła podpisane przez uczestników relacjonowanego wydarzenia (osoby trzecie) Oświadczenie RODO oraz Oświadczenia o wyrażeniu zgody na rejestrację wydarzenia i publikację wizerunku (odpowiednio dla osób dorosłych i opiekunów małoletnich). *Standardy Ochrony Małoletnich w UR* dookreślają także [Szczegółowe zasady obowiązujące przy rejestrowaniu wizerunku małoletnich i zasady przechowywania zdjęć i nagrań](#) (Załącznik nr 6 do Standardów ochrony małoletnich w Uniwersytecie Rzeszowskim).

W Uczelni realizowana jest cyklicznie anonimowa „Ankieta oceny warunków studiowania”, w której studenci mają możliwość oceny dostępu do informacji o harmonogramach, sylabusach przedmiotów, pomocy materialnej, zmianach w organizacji zajęć, jak również mogą zasugerować zmiany na rzecz poprawy dostępności informacji, istotnych z punktu widzenia studenta. W ocenie dostępności i przejrzystości informacji na stronie internetowej uczestniczą również nauczyciele akademicki w ramach realizowanej „Ankiety oceny warunków pracy nauczyciela akademickiego”.

Wnioski oraz rekomendacje na rzecz poprawy warunków studiowania, w tym publicznego dostępu do informacji umieszczanych na stronie internetowej uczelni, na podstawie uzyskanych wyników ankiety, zostały ustalone na posiedzeniu Uczelnianej Komisji ds. Kształcenia. Jedną z rekomendacji zgłoszoną do wdrożenia na poziomie dziekanatów poszczególnych jednostek było powołanie w tych jednostkach zespołów/osób odpowiedzialnych za bieżące monitorowanie udostępnianych na stronie internetowej informacji, zgłaszanie władzom jednostki ewentualnych braków, w tym zakresie i egzekwowanie uzupełnienia brakujących informacji. Rekomendacje te zostały następnie przekazane przez Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia do wiadomości oraz wdrożenia na poziomie jednostek oraz na poziomie administracji centralnej. Rekomendacje dostępne są pod adresem: (<https://www.ur.edu.pl/pl/student/jakosc-ksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/badanie-jakosci-ksztalcenia/wyniki-badan>). Wnioski i oceny przyczyniają się do wprowadzenia działań naprawczych w zakresie doskonalenia dostępu do informacji, np. nazwa dotychczasowej podstrony Kształcenie została rozbudowana i w obecnym kształcie brzmi: Kształcenie, jakość kształcenia. Przykład działań doskonalących stanowi również opracowany dla studentów I roku przewodnik uwzględniający najistotniejsze informacje oraz niezbędne kontakty telefoniczne do właściwych jednostek.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1 Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

W związku ze zmianą struktury Uniwersytetu Rzeszowskiego (z kolegalnej na wydziałową), która obowiązuje od 1 stycznia 2025, dostosowano również wewnętrzne akty prawne określające sposób funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni.

Zgodnie z [Uchwałą nr 49/02/2025 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego](#) z dnia 24 lutego 2025 r. w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na studiach, studiach podyplomowych i innych formach kształcenia prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim, strukturę WSZJK na poziomie wydziału tworzą zespoły programowe kierunków studiów, Rada Wydziału oraz zespoły powołane na potrzeby realizacji zadań określonych w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia, a na poziomie Uczelni senacka Komisja ds. Kształcenia. Szczegółowe zadania tych organów określa [Zarządzenie nr 62/2025 Rektora UR](#) z dnia 13 marca 2025 r. w sprawie szczegółowych zadań Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na studiach, studiach podyplomowych i innych formach kształcenia prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim oraz obowiązujące w Uczelni procedury zapewnienia jakości kształcenia.

Nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów sprawuje zespół programowy kierunku studiów. W skład Zespołu programowego wchodzi nauczyciele akademicki posiadający dorobek naukowy w dyscyplinie pedagogika oraz przedstawiciel Samorządu Studentów Wydziału. Pracami Zespołu programowego przewodniczy Kierownik kierunku, powołany przez Rektora UR na wniosek Dziekana Wydziału. Kierownik kierunku kieruje pracami zespołu programowego, w szczególności w zakresie tworzenia dokumentacji programu studiów, jego oceny i ewaluacji. Sprawuje również nadzór nad procesem dydaktycznym, organizacją i przebiegiem praktyk programowych studentów.

Zgodnie z [Regulaminem Organizacyjnym Wydziału Pedagogiki i Filozofii](#) do zadań kierownika kierunku należy w szczególności:

- kierowanie pracami zespołu programowego;
- koordynowanie:
 - a) prac związanych z przygotowaniem projektu programu studiów, jego weryfikacją i realizacją z uwzględnieniem kosztów kształcenia, w szczególności:
 - organizowanie i nadzór nad pracami projektowania i przygotowania programu studiów lub jego modyfikacji oraz dokumentacji studiów dla cyklu kształcenia;
 - przedkładanie Dziekanowi wniosków w sprawie wprowadzenia zmian w programie studiów,
 - przedkładanie do Dziekana harmonogramów studiów na dany cykl kształcenia na danym kierunku studiów zgodnie z harmonogramem prac na Wydziale i Dziekanacie oraz nadzorowanie wprowadzania zmian w harmonogramach studiów, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
 - koordynacja prowadzenia zajęć na kierunku z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,
 - współpraca z Dziekanem i Działem ds. Studenckich i Kształcenia oraz Dziekanatem w zakresie określania kosztów kształcenia na kierunku studiów,

- przedkładanie wniosków w sprawie limitów i kryteriów przyjęć na studia, weryfikacja informacji dotyczących opisów studiów publikowanych na stronie internetowej rekrutacji,
- b) organizacji i przebiegu praktyk programowych studentów w szczególności:
 - przygotowanie regulaminu organizacji i odbywania praktyk programowych na zasadach określonych odrębnymi przepisami,
 - sporządzanie projektu planu praktyk wraz ze wskazaniem kandydatur na koordynatorów praktyk i przedkładanie go Dziekanowi,
 - dbanie o realizację zajęć dydaktycznych na prowadzonym kierunku studiów w szczególności poprzez: a) zgłaszanie Dziekanowi braków kadrowych w obsadzie zajęć dydaktycznych na danym kierunku studiów oraz proponowanie zmian w tym zakresie,
- b) kontrola merytoryczna przebiegu zajęć oraz przekazywanie wniosków i uwag w tym zakresie Dziekanowi,
- przedstawianie Radzie Wydziału sprawozdania z działalności zespołu programowego za rok akademicki nie później niż do 15 listopada.
 - Do zadań Zespołu programowego należy w szczególności:
- opracowanie koncepcji kształcenia dla kierunku studiów, w powiązaniu z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni,
- tworzenie dokumentacji programu studiów, zgodnie z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi,
- ocena programu studiów, w szczególności pod kątem:
 - spójności programu studiów z zakładanymi efektami uczenia się dla kierunku,
 - spójności i poprawności powiązań pomiędzy kierunkowymi i przedmiotowymi efektami uczenia się,
 - powiązania kształcenia z badaniami naukowymi,
 - zgodności programu studiów z oczekiwaniami rynku pracy,
- ocena sylabusów przedmiotów zakresie:
 - prawidłowości doboru metod kształcenia i metod oceniania do zakładanych efektów uczenia się,
 - poprawności przypisania punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów,
 - zgodności treści przedmiotu z aktualnym stanem wiedzy,
 - doboru aktualnej literatury,
- ocena stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się na kierunku studiów,
- analiza wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów kierunku,
- inicjowanie działań dotyczących współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na potrzeby prawidłowej realizacji procesu kształcenia i jego oceny,
- przedkładanie Radzie Wydziału propozycji zmian w programie studiów,
- rekomendowanie obsady kadrowej kierunku studiów pod kątem zbieżności kompetencji i doświadczenia pozwalającego na prawidłową realizację zajęć,
- wstępna ocena tematów prac dyplomowych pod kątem ich zgodności z kierunkiem studiów,
- przygotowanie projektu warunków rekrutacji na dany kierunek studiów,
- przygotowanie wykazu przedmiotów przewidzianych do objęcia procedurą potwierdzania efektów uczenia się oraz zasad przeprowadzania weryfikacji efektów,
- analiza i ocena warunków realizacji procesu kształcenia z uwzględnieniem infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia, liczebności grup studenckich, racjonalności

rozkładu zajęć i ich organizacji, dostępu do pomocy naukowych, informatycznych i audiowizualnych, dostępności dla studentów informacji o programach studiów, sylabusach przedmiotów.

Za kształtowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w jednostce, jego ewaluację i doskonalenie odpowiada Rada Wydziału, której skład stanowią: Dziekan, prodekan, dyrektorzy instytutów, profesorowie i doktorzy habilitowani zatrudnieni w UR jako podstawowym miejscu pracy (w liczbie nie mniej niż 60% składu), pozostali przedstawiciele nauczycieli akademickich, stanowiący nie mniej niż 25% składu RW, pracownicy niebędący nauczycielami, studenci). Do kompetencji Rady Wydziału należy w szczególności:

- opiniowanie programów studiów w zakresie ich dostosowania do obowiązujących przepisów prawa,
- ustalanie harmonogramów studiów dla realizowanych na wydziałach kierunków studiów,
- ustalanie strategii rozwoju kierunków,
- monitorowanie jakości procesu dyplomowania z uwzględnieniem działań na rzecz zapobiegania plagiatom oraz obowiązujących na wydziale procedur w zakresie zatwierdzania tematów prac dyplomowych i ustalania zagadnień na egzaminy dyplomowe,
- ocena wsparcia studentów wydziału w uczeniu się, rozwoju i wejściu na rynek pracy,
- ocena funkcjonujących na wydziale procedur zapewnienia jakości kadry naukowo-dydaktycznej, z uwzględnieniem sposobów wykorzystania wyników hospitacji zajęć oraz oceny zajęć dydaktycznych dokonywanej przez studentów i doktorantów,
- inicjowanie działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia na wydziale, z uwzględnieniem w szczególności:
 - wyników przeglądu i oceny programów dokonywanej przez zespoły programowe kierunków studiów,
 - wyników oceny jakości kształcenia przeprowadzanej przez Polską Komisję Akredytacyjną,
 - wyników badań prowadzonych w ramach WSZJK,
 - oceny dostępności informacji o programach studiów, sylabusach przedmiotów oraz podejmowanych przez jednostkę działań na rzecz oceny i doskonalenia programów,
- opiniowanie warunków rekrutacji na studia,
- ustalanie przedmiotów uznawanych w trybie potwierdzania efektów uczenia się i zasad ich uznawania,
- dokonywanie oceny własnej jednostki na podstawie wzoru określonego przez Komisję ds. Kształcenia oraz opracowanie harmonogramu prac projakościowych w jednostce,

Nadzór nad funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w jednostce sprawuje Dziekan, który w celu efektywnej realizacji zadań WSZJK ma również prawo do powołania komisji doraźnych, na potrzebę oceny lub wypracowania określonych rozwiązań. Dlatego też, w proces ewaluacji jakości kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* włączone są również powołane na Wydziale Pedagogiki i Filozofii zespoły: Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych, Zespół ds. oceny infrastruktury dydaktycznej i naukowej wykorzystywanej w procesie kształcenia oraz zasobów bibliotecznych (kompetencje oraz zakres działalności tych zespołów przedstawiono w pkt. 10.3).

Dziekan Wydziału Pedagogiki i Filozofii koordynuje także sprawami studenckimi, nadzoruje przebieg procesu kształcenia na prowadzonych przez jednostkę kierunkach oraz planowanie obsady zajęć dydaktycznych (z uwzględnieniem zapewnienia spójności programów z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinach związanych z kierunkami studiów).

Opiekę administracyjną i organizacyjną nad kierunkiem sprawują pracownicy administracyjni Dziekanatu, którego pracami kieruje Kierownik Dziekanatu Wydziału Pedagogiki i Filozofii przy pomocy zastępcy.

Nadzór nad funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni sprawuje Rektor, a za wdrożenie i koordynację działań na poziomie centralnym odpowiada Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia. Ważną rolę w procesie zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni odgrywa również senacka Komisja ds. Kształcenia, do której zadań należy w szczególności:

- monitorowanie i analiza jakości kształcenia w Uczelni oraz inicjowanie działań zmierzających do jej doskonalenia,
- formułowanie wniosków i rekomendacji dotyczących doskonalenia jakości kształcenia na UR,
- opracowanie ogólnouczelnianych procedur dotyczących jakości kształcenia,
- opiniowanie programów studiów dla prowadzonych oraz tworzonych w Uczelni kierunków studiów,
- upowszechnianie dobrych praktyk dotyczących doskonalenia jakości kształcenia.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Wytyczne w zakresie projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów określa Uchwała nr 50/02/2025 Senatu UR z dnia 24 lutego 2025 r. w sprawie wytycznych dotyczących projektowania programów studiów wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim. Szczegółowe zasady dotyczące projektowania programów oraz sporządzania ich dokumentacji określa Zarządzenie nr 61/2025 Rektora UR z dnia 13 marca 2025 r. Na kierunkach studiów, na których prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, organizację kształcenia w tym zakresie określa Zarządzenie nr 42/2024 Rektora UR z 6 maja 2024 r. w sprawie organizacji i prowadzenia w Uniwersytecie Rzeszowskim kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu i nauczyciela prowadzącego zajęcia, z późn. zm. określonymi Zarządzeniem nr 63/2025. Powyższe akty prawne udostępnione są na stronie Uczelni: <https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-ksztalcenia/akty-prawne/akty-prawne-wewnetrzne>. Zasady postępowania przy tworzeniu nowego kierunku studiów określa Zarządzenie Rektora UR nr 102/2025 z dnia 22 kwietnia 2025 r. dostępne pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/pl/universytet/ksztalcenie-jakosc-ksztalcenia/tworzenie-i-likwidacja-studiow/tworzenie-studiow>.

Zgodnie z przyjętymi w UR ustaleniami, za przygotowanie dokumentacji programu studiów oraz jego modyfikację odpowiada zespół programowy kierunku studiów. W procesie projektowania i doskonalenia programów uwzględniane są zarówno wnioski i opinie interesariuszy wewnętrznych (tj. nauczycieli, studentów) jak i zewnętrznych, pozyskanych od instytucji związanych z systemem oświaty (na poziomie przedszkoli i edukacji wczesnoszkolnej). Szczególnie istotne i cenne w bieżącej ocenie procesu kształcenia są opinie przedstawicieli podmiotów środowiskowych, w których studenci kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* realizują praktyki i z którymi kierunek współpracuje w sposób długotrwały i systematyczny, w oparciu o zróżnicowane formy np. Szkoła Podstawowa nr 8 w Rzeszowie, Szkoła Podstawowa nr 25 im. Prymasa Tysiąclecia w Rzeszowie, Przedszkole Publiczne nr 23 w Rzeszowie, Przedszkole Publiczne nr 29 w Rzeszowie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łańcucie.

Studenci włączani są w proces projektowania i oceny programów poprzez udział w pracach Zespołu programowego kierunku, w posiedzeniach Rady Wydziału, Komisji ds. Kształcenia oraz w posiedzeniach Senatu. Opinie studentów na temat programu pozyskiwane są przez ich

przedstawicieli zaangażowanych w prace powyższych organów. Niezależnie, studenci mogą również zgłaszać uwagi i sugestie w sprawie programu studiów oraz jego realizacji do Opiekuna roku, Kierownika kierunku bądź Dziekana. Dodatkowo Samorząd Studentów Wydziału opiniuje zmiany w programach studiów oraz opiniuje wnioski Dziekana dotyczące prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przed ich zaopiniowaniem przez Radę Wydziału.

Zmiany w programach studiów wprowadza się od nowego cyklu kształcenia. W trakcie trwania cyklu kształcenia można dokonywać wyłącznie zmian w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, artystyczne lub związane z działalnością zawodową albo koniecznych do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną lub dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.

Proces ustalenia programu studiów lub zmian w programie ma następujący przebieg:

- wypracowanie koncepcji zmian w programie na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w zespole programowym kierunku studiów (na tym etapie uwzględnia się opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jak również wnioski z monitoringu losów zawodowych absolwentów kierunku studiów),
- zgłoszenie przez kierownika kierunku do Rady Wydziału wniosku w tej sprawie,
- analiza formalno-prawna dokumentacji programu przez pracowników dziekanatu,
- zaopiniowanie projektu programu przez Radę Wydziału,
- przekazanie projektu programu wraz z opinią Samorządu Studentów na Senat, za pośrednictwem Sekcji Jakości i Akredytacji w Dziale ds. Studenckich i Kształcenia,
- analiza kompletności dokumentacji przez Sekcję Jakości i Akredytacji oraz sporządzenie projektu uchwały Senatu,
- opiniowanie projektu uchwały przez Komisję ds. Kształcenia,
- ustalenie programu przez Senat UR.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Monitorowanie programu studiów i założonych w programie efektów uczenia się prowadzone jest kompleksowo przez zespół programowy kierunku studiów, zespoły doraźne (Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych, Zespół ds. oceny infrastruktury) oraz Radę Wydziału. Działania na rzecz przeglądu i oceny programów studiów prowadzone są zgodnie z harmonogramem prac w ramach WSZJK, określonym na dany rok akademicki.

Ewaluacja przeprowadzana przez Zespół programowy odbywa się w oparciu o analizę sylabusów przedmiotów pod kątem: spójności efektów przedmiotowych z efektami uczenia się dla kierunku, doboru metod kształcenia i oceniania do zakładanych efektów uczenia się, zgodności treści przedmiotowych z aktualnym stanem wiedzy lub aktualnym stanem praktyki, poprawności szacowania bilansu nakładu pracy studenta, doboru aktualnej literatury. Analizie podlegają także praktyki zawodowe studentów pod kątem zgodności zakładanych efektów uczenia się z profilem działalności instytucji przyjmujących studentów na praktyki. Praktyki podlegają również hospitacji, zgodnie z ogólnouczelnianą procedurą, ustaloną przez Komisję ds. Kształcenia. Ponadto, Zespół programowy

dokonyuje weryfikacji obsady kadrowej kierunku w zakresie zgodności kwalifikacji kadry z prowadzonymi zajęciami.

Proces monitorowania i oceny jakości kształcenia na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* realizowany jest w oparciu o ustalone procedury ogólnouczelniane oraz procedury wypracowane na Wydziale. Do ogólnouczelnianych procedur monitorowania i oceny jakości kształcenia, dostosowanych do obowiązującej od 2025 roku nowej struktury Uczelni należą:

- procedura oceny zajęć dydaktycznych, oceny warunków studiowania oraz wsparcia oferowanego studentom w formie ankiet – w oparciu o przepisy [*Zarządzenia nr 94/2025 Rektora UR z dnia 9 kwietnia 2025 r. w sprawie realizacji badań ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na studiach, studiach podyplomowych i innych formach kształcenia oraz analizy ich wyników na Uniwersytecie Rzeszowskim,*](#)
- procedura przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych, określona w [*załączniku nr 1 do Uchwały 16/03/2025 Komisji ds. Kształcenia z dnia 17 marca 2025 roku*](#) w sprawie ustalenia procedur zapewnienia jakości kształcenia na studiach wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim,
- procedura przeprowadzania hospitacji programowych praktyk zawodowych, określona w [*załączniku nr 2 do Uchwały 16/03/2025 Komisji ds. Kształcenia z dnia 17 marca 2025 roku*](#) w sprawie ustalenia procedur zapewnienia jakości kształcenia na studiach wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim,
- procedura oceny jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac, określona w [*załączniku nr 3 do Uchwały 16/03/2025 Komisji ds. Kształcenia z dnia 17 marca 2025 roku*](#) w sprawie ustalenia procedur zapewnienia jakości kształcenia na studiach wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim,
- procedura monitorowania i przeglądu zasobów materialnych w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, określona w [*załączniku nr 4 do Uchwały 16/03/2025 Komisji ds. Kształcenia z dnia 17 marca 2025 roku*](#) w sprawie ustalenia procedur zapewnienia jakości kształcenia na studiach wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim,
- procedura antyplagiatowa, określona *Zarządzeniem nr 247/2025 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 3 listopada 2025 r. w sprawie ustalenia procedury antyplagiatowej w Uniwersytecie Rzeszowskim.*

Powyższe procedury wraz z obowiązującymi wzorami/arkuszami oceny oraz wzorami sprawozdania dostępne są na stronie Uczelni pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/pl/student/jakosc-ksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/badanie-jakosci-ksztalcenia/wzory-i-procedury>

Opis najważniejszych procedur ogólnouczelnianych:

Procedura ankietyzacji

W ramach obowiązującej w UR procedury ankietyzacji, określonej w dostosowanym do nowej struktury Uczelni Zarządzeniu nr 94/2025 Rektora UR z dnia 9 kwietnia 2025 r., studenci mają możliwość oceny osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, oceny warunków studiowania oraz oceny wsparcia oferowanego studentom. Kwestionariusze ankiet tworzone są we współpracy z Samorządem Studentów, a badania ankietowe prowadzone są z wykorzystaniem systemu Wirtualna Uczelnia, który obsługiwany jest przez pracownika Sekcji Jakości i Akredytacji w centralnym Dziale ds. Studenckich

i Kształcenia. Termin realizacji badań ankietowych na każdy rok akademicki ustala Komisja ds. Kształcenia.

Wyniki ankiet nauczycieli ocenionych na wydziale opracowuje Sekcja Jakości i Akredytacji, które następnie przekazuje na adres mailowy Dziekana oraz osób upoważnionych przez Dziekana do przetwarzania wyników ankiet. Nauczyciele prowadzący zajęcia mają wgląd do wyników własnej oceny na indywidualnym koncie w systemie Wirtualna Uczelnia. Dziekan zobowiązany jest do przeprowadzenia rozmowy wyjaśniającej z nauczycielem, którego oceny budzą zastrzeżenia lub powtarzają się negatywne uwagi ankietowanych. Wnioski z przeprowadzonych badań są przedstawiane na posiedzeniu Rady Wydziału i stanowią podstawę doskonalenia procesu kształcenia na Wydziale.

Sekcja Jakości i Akredytacji sporządza również zbiorcze raporty z analizy wyników badań ankietowych, które omawiane są na posiedzeniu Komisji ds. Kształcenia oraz publikowane na stronie internetowej Uczelni. Na podstawie wyników tych badań formułowane są również rekomendacje Komisji na rzecz poprawy jakości kształcenia.

Procedura hospitacji zajęć

Zgodnie z obowiązującą w Uczelni procedurą, hospitacje zajęć dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich realizujących proces dydaktyczny. Każdy nauczyciel powinien być oceniony przynajmniej raz na dwa lata. Harmonogram hospitacji ustala Dziekan, po zasięgnięciu opinii dyrektora instytutu/ kierownika kierunku, w terminie nie później niż do końca listopada danego roku akademickiego. Hospitacje zajęć przeprowadza Dziekan lub upoważnieni przez niego nauczyciele, w szczególności kierownicy i zastępcy kierowników jednostek organizacyjnych, kierownicy kierunków (w przypadku hospitacji o charakterze interwencyjnym, ocenę przeprowadza komisja składająca się z minimum 2 osób). Z każdej przeprowadzonej hospitacji sporządza się protokół, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do niniejszej procedury. Hospitujący lub przedstawiciel komisji hospitującej zobowiązany jest do zapoznania osoby hospitowanej z treścią protokołu w terminie do 7 dni od daty przeprowadzenia hospitacji, co zostaje potwierdzone podpisem na protokole. Nauczycielowi przysługuje prawo odwołania od oceny końcowej protokołu hospitacyjnego do Dziekana, który ustala tryb jego rozpatrzenia (w przypadku gdy osobą hospitującą był Dziekan odwołanie składa się do Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia). W przypadku negatywnej oceny z hospitacji, przełożony przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, mającą na celu ustalenie sposobu postępowania oraz wdrożenia działań naprawczych. Wnioski z hospitacji zajęć przedstawiane są na posiedzeniu Rady Wydziału na zakończenie roku akademickiego i stanowią podstawę do doskonalenia procesu kształcenia na wydziale. Ocena z hospitacji zajęć jest uwzględniana w okresowej ocenie nauczyciela. W Instytucie Pedagogiki hospitacje zajęć odbywają się zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Dziekana po zasięgnięciu opinii Dyrektora Instytutu Pedagogiki. Hospitacje zajęć przeprowadzają kierownicy Katedr/Zakładów lub kierownicy kierunku. W przypadku hospitacji zajęć na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* hospitowani nauczyciele najczęściej uzyskali wyróżniającą lub bardzo dobrą ocenę pod względem każdego z kryteriów: w zakresie przygotowania nauczycieli do zajęć, merytorycznego poziomu prowadzonych zajęć i aktualności przekazywanej wiedzy, umiejętności przekazywania wiedzy, organizacji pracy i komunikacji ze studentami, zakresie, zgodności tematyki prowadzonych zajęć z programem przedmiotu oraz aktualności literatury.

Procedura hospitacji programowych praktyk zawodowych

Zgodnie z przyjętymi w UR ustaleniami, programowe praktyki zawodowe podlegają corocznym hospitacjom. Za ustalenie liczby hospitacji na danym kierunku studiów oraz wskazanie instytucji, w których przeprowadzane będą hospitacje programowych praktyk zawodowych odpowiada Dziekan Wydziału w porozumieniu z koordynatorem praktyk. Hospitacje praktyk mogą być prowadzone przez koordynatora praktyk lub innego nauczyciela wyznaczonego przez Dziekana Wydziału. Hospitacje praktyk polegają na sprawdzeniu (osobistym, telefonicznym lub z wykorzystaniem innych środków komunikacji na odległość), czy student realizuje praktykę zgodnie z programem studiów i regulaminem organizacji programowych praktyk zawodowych oraz czy praktyka umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych dla tej formy zajęć. O formie przeprowadzanych hospitacji decyduje Dziekan Wydziału w porozumieniu z koordynatorem praktyk, mając na względzie specyfikę kierunku studiów. Z każdej przeprowadzonej hospitacji sporządza się protokół (zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do procedury). W przypadku stwierdzenia, na podstawie przeprowadzonej hospitacji, nieprawidłowości w zakresie organizacji i realizacji praktyki, które zagrażają osiągnięciu przez studenta zakładanych efektów uczenia się, osoba hospitująca zobowiązana jest do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Dziekana Wydziału oraz koordynatora praktyk (w przypadku kiedy nie jest ona osobą hospitującą) - w takiej sytuacji, koordynator praktyk w porozumieniu z Dziekanem Wydziału może przerwać trwającą praktykę i zapewnić studentowi możliwość jej odbycia w innej instytucji gwarantującej osiągnięcie celów i efektów uczenia się zakładanych dla praktyk). W terminie do 30 dni od zakończonych w danym roku akademickim praktyk, koordynator praktyk przedkłada Dziekanowi Wydziału sprawozdanie z przeprowadzonych hospitacji programowych praktyk zawodowych wraz z rekomendacjami (zaleceniami) wynikającymi z analizy protokołów z hospitacji. Wnioski z hospitacji praktyk podlegają przedstawieniu na posiedzeniu Rady Wydziału w ramach oceny jakości kształcenia i stanowią podstawę do doskonalenia procesu kształcenia w jednostce. Na Wydziale Pedagogiki i Filozofii dookreślona została forma hospitacji i minimalna liczba studentów kierunku, którzy podlegać będą hospitacji praktyki (co najmniej 10% studentów, którzy realizują daną praktykę w semestrze zimowym lub/i semestrze letnim każdego roku akademickiego) zgodnie z [„Procedurą przeprowadzania hospitacji programowych praktyk zawodowych na Wydziale Pedagogiki i Filozofii”](#) (Załącznik do Uchwały nr 35/2025 WPF.003.35.RW.06.2025 Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 05.06.2025 r. w sprawie zatwierdzenia przez Członków Rady Wydziału Pedagogiki i Filozofii procedury przeprowadzania hospitacji programowych praktyk zawodowych na Wydziale Pedagogiki i Filozofii Uniwersytetu Rzeszowskiego). Cele realizowanej praktyki są zróżnicowane dla poszczególnych rodzajów praktyki i dotyczą zapoznania z prawnymi podstawami funkcjonowania przedszkoli i szkół podstawowych, dokumentacją wewnętrzną placówek, obserwacji działań wychowawczych i dydaktycznych nauczycieli, poznawania zadań nauczycieli-wychowawców, procesu planowania i prowadzenia zajęć edukacyjnych na podstawie opracowanych samodzielnie scenariuszy, indywidualizowania prowadzonych zajęć, rozpoznawania potrzeb i zainteresowań dzieci i uczniów, organizacji przestrzeni w placówce, współpracy z gremiem pedagogicznym. Główne wnioski z hospitacji praktyk zrealizowanych w roku akad. 2024/2025 to: 1) zakładane do realizacji efekty uczenia się zostały osiągnięte w ramach praktyk zawodowych, praktyka przebiegała zgodnie z planem, 2) nie odnotowano istotnych trudności w czasie trwania praktyk zawodowych, 3) studenci utrzymywali stały kontakt z opiekunem praktyk w placówce i opiekunem z ramienia uczelni, 4) studenci wykazali się punktualnością, obowiązkowością i zaangażowaniem w realizację zadań w ramach praktyk zawodowych, 4) studenci mieli dobry kontakt z opiekunami z ramienia placówki i innymi pracownikami przedszkoli i szkół podstawowych,

5) praktykanci prawidłowo nawiązywali kontakty i komunikowali się z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnych a także ich rodzicami, 6) studenci trafnie dobierali metody pracy, dbali o bezpieczeństwo dzieci i uczniów klas I-III, budowali atmosferę sprzyjającą uczeniu się, byli gotowi do współpracy z gronem pedagogicznym, 7) studenci weryfikowali w praktyce wiedzę teoretyczną z rzeczywistością edukacyjną. Rozwijali postawę krytyczności wobec stosowanych w placówce działań pedagogicznych i oceniali skuteczność własnych rozwiązań.

Procedura oceny i przeglądu zasobów materialnych w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej

Procedura dotyczy monitorowania stanu użytkowania wszystkich pomieszczeń, które są wykorzystywane w procesie dydaktycznym oraz zasobów bibliotecznych. Zgodnie z obowiązującą w Uczelni procedurą, nauczyciele akademicki, pracownicy inżynieryjno-techniczni i naukowo-techniczni są zobowiązani do dbałości o bieżący stan techniczny i prawidłowe użytkowanie infrastruktury dydaktycznej i naukowej jednostki jak również bieżącego zgłaszania władzom jednostki za pośrednictwem kierownika kierunku studiów zapotrzebowania na pomoce dydaktyczne oraz inne środki niezbędne do realizacji zajęć i konieczności przeprowadzenia niezbędnych napraw, remontów. Również studenci mają prawo do zgłaszania potrzeb w zakresie zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej bezpośrednio u prowadzących zajęcia dydaktyczne bądź w trakcie spotkań z opiekunami roczników lub przedstawicielami władz dziekańskich wydziału.

Raz na dwa lata przeprowadzana jest ocena infrastruktury i zasobów materialnych. Na potrzeby dokonania tej oceny, dziekan Wydziału powołuje zespół, w skład którego powinni wchodzić w szczególności; kierownik kierunku, opiekunowie roczników, opiekun praktyk, przedstawiciel samorządu studentów, pracownik inżynieryjno-techniczny, administrator budynku. Sprawozdanie z przeprowadzonej oceny przekazywane jest do Dziekanatu Wydziału, w terminie do końca maja roku, w którym prowadzona jest ocena. Dziekanat opracowuje zbiorcze sprawozdanie z wyników tej oceny na wydziale, które Dziekan przedstawia na Radzie Wydziału. Wnioski z tej oceny stanowią podstawę do sformułowania rekomendacji na rzecz poprawy infrastruktury i zasobów materialnych oraz podjęcia przez władze wydziału stosownych działań mających na celu zapewnienie optymalnego poziomu zasobów materialnych na wydziale. Wyniki z przeprowadzonego badania uwzględniane są w formularzu oceny jednostki.

Procedura oceny jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac

Procedura obejmuje ocenę jakości prac dyplomowych powstałych w ramach procesu dyplomowania oraz recenzji tych prac. Na potrzebę przeprowadzenia oceny jakościowej procesu dyplomowania, Dziekan Wydziału powołuje dla każdego wyznaczonego kierunku lub grupy kierunków przypisanych do tej samej dyscypliny minimum trzyosobowy Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych (ZOJPD). Skład ZOJPD stanowią nauczyciele akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora oraz doświadczenie w zakresie prowadzenia seminariów i recenzowania prac dyplomowych, w tym co najmniej jedna osoba posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora, jako przewodniczący ZOJPD. ZOJPD powoływany jest na okres oceny prac w danym roku akademickim.

Ocenie podlega min. 5% prac dyplomowych powstałych na danym kierunku i poziomie studiów w roku akademickim, za który przeprowadzana jest ocena, wybranych losowo przez Dziekana Wydziału wraz z kierownikiem kierunku studiów. Analizę jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac przeprowadza się w okresie od października do końca grudnia na podstawie *Arkusza oceny jakości*

pracy dyplomowej, określonego w załączniku do niniejszej procedury. Po przeprowadzeniu oceny, przewodniczący ZOJPD sporządza zbiorcze zestawienie z ocenionych prac wraz z uwagami i zaleceniami dotyczącymi ich jakości, które przekazywane jest do Dziekana Wydziału, a następnie przedstawiane na posiedzeniu Rady Wydziału. Dziekan, mając na uwadze zapewnienie jakości procesu dyplomowania, uwzględnia wnioski z analizy prac dyplomowych oraz ich recenzji i formułuje rekomendacje dla promotorów oraz recenzentów prac. W Instytucie Pedagogiki analizą oceny jakości wybranych prac dyplomowych i ich recenzji za rok akademicki 2023/2024 objęte zostały kierunki studiów wyznaczone do oceny na podstawie Uchwały Rady Dydaktycznej Kolegium Nauk Społecznych (Uchwała 63/04/2024 z dnia 08.04.2024), w tym prace dyplomowe na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Sprawozdanie z oceny jakości prac dyplomowych i ich recenzji przedstawione zostały członkom Rady Dydaktycznej Kolegium Nauk Społecznych na posiedzeniu Rady w dniu 03.03.2025 r. W wyniku przeprowadzonej analizy prac i ich recenzji w Kolegium Nauk Społecznych nie stwierdzono większych nieprawidłowości i istotnych uchybień w odniesieniu do poszczególnych kryteriów oceny. Oceniane prace spełniały wytyczne przygotowania pracy dyplomowej oraz jej recenzji w Kolegium Nauk Społecznych, tematy prac były adekwatne do prowadzonych kierunków studiów. Struktura prac była zgodna dla prac badawczych i poprawnie skonstruowana. Prace zostały pozytywnie ocenione pod względem struktury pracy, poprawności metodologicznej, językowo-stylistycznym, poprawności terminologicznej, doboru literatury. Zespół oceniający zalecił większe uszczegółowienie recenzji w obszarze oceny merytorycznej oraz wykorzystania wyników badań prowadzonych przez studentów. Drugie zalecenie dotyczyło zwiększenia zakresu korzystania z literatury zagranicznej oraz większego wykorzystania najnowszych publikacji naukowych.

Od roku akad. 2025/2026 decyzją Dziekana Wydziału powołano Zespół ds. Jakościowej Oceny Prac dyplomowych i ich recenzji na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, który do 31 stycznia 2026 r. dokona oceny prac dyplomowych za rok akad. 2024/2025.

W Uniwersytecie Rzeszowskim prowadzone jest również badanie jakości kształcenia w oparciu o ustalone przez Komisję ds. Kształcenia wzory formularzy dotyczących oceny kierunku oraz Wydziału (wcześniej Kolegium), co pozwala na dokonanie kompleksowej analizy i oceny procesu zarządzania kierunkiem. Ustalone przez Komisję ds. Kształcenia rekomendacje na rzecz poprawy jakości kształcenia, wynikające z badania za dany rok akademicki, stanowią podstawę do podjęcia przez jednostki Uczelni działań doskonalących. Rekomendacje wynikające z badania jakości kształcenia dostępne są na stronie internetowej Uczelni pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-ksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/prace-w-ramach-wewnetrznego-systemu-zapewienia-jak>.

Ponadto podkreślić należy, że działania doskonalące podjęte przez Zespół programowy kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* na rzecz doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku związane są działaniami na rzecz zwiększenie zaangażowania studentów w proces oceny i doskonalenia programów, w szczególności poprzez udział w badaniach ankietowych oraz popularyzowanie innowacyjnych rozwiązań wśród studentów. Innym działaniem doskonalącym jest kontynuowanie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi oraz dążenie do poszerzania form i wdrażania innowacji. Charakter doskonalący jakość kształcenia ma również zachęcanie i promowanie udziału członków społeczności Wydziału w konferencjach naukowych jako budowanie przestrzeni wspólnej edukacji dla pracowników Wydziału i studentów kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystanie wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych przedmiotów zawarte są w sylabusach przedmiotów, które poddawane są ocenie zespołu programowego kierunku pod kątem adekwatności stosowanych metod i kryteriów oceniania do zakładanych efektów uczenia się. Ocena osiąganych efektów odbywa się również na podstawie weryfikacji prac dyplomowych, recenzji prac dyplomowych i protokołów z egzaminów dyplomowych. Zgodnie z procedurą antyplagiatową obowiązującą w UR, wszystkie prace dyplomowe studentów podlegają badaniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Po zakończonych obronach prac, powołany przez Dziekana Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych dokonuje oceny jakości prac dyplomowych oraz recenzji tych prac, zgodnie z obowiązującą w Uczelni procedurą opisaną w punkcie 10.3. Wnioski z powyższej oceny stanowią podstawę do podjęcia działań na rzecz doskonalenia procesu dyplomowania na Wydziale.

Ocena osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* dokonywana jest również na podstawie analizy wyników sesji egzaminacyjnych oraz wyników ocen ankietowych poszczególnych zajęć. Ankiety realizowane są w formie elektronicznej po każdym semestrze i poza pytaniami zamkniętymi pozwalają studentom na wpisanie dodatkowych uwag i sugestii w zakresie prowadzonych przez nauczyciela zajęć. Po zakończonej ankietyzacji dydaktycy mają wgląd do wyników własnej oceny na indywidualnym koncie w Systemie Wirtualna Uczelnia. Niezależnie, Sekcja Jakości i Akredytacji przesyła na adres mailowy Dziekana wyniki ocen nauczycieli prowadzących zajęcia w jednostce. Szczegółowe zasady ankietyzacji oraz sposób wykorzystania wyników określa [Zarządzenie nr 94/2025](#) Rektora UR z dnia 9 kwietnia 2025r. w sprawie realizacji badań ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na studiach, studiach podyplomowych i innych formach kształcenia oraz analizy ich wyników na Uniwersytecie Rzeszowskim.

W ocenie uzyskanych efektów uczenia się uczestniczą również absolwenci kierunków studiów, którzy w ramach realizowanej ankiety *Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego* wyrażają swoją opinię na temat wykorzystania i przydatności w obecnej pracy zawodowej wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów. Badanie realizowane jest przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego. Cenne źródło informacji stanowią również wyniki ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, pozwalające na porównanie wskaźników dotyczących zarobków, bezrobocia, średniego czasu poszukiwania pracy absolwentów kierunku, w zależności od ukończonej uczelni wyższej. Warto jednak podkreślić, że w świetle danych statystycznych portalu: [Barometr zawodów, prognoza zapotrzebowania na pracowników](#) zawód nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej jest deficytowy na rynku pracy, tym samym absolwenci kierunku nie mają trudności ze znalezieniem pracy w zawodzie Kształcenie na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* pozwala absolwentom na zdobycie kompleksowej wiedzy merytorycznej i metodycznej, pozwalające na zajmowanie stanowiska nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej oraz wpisuje się w oczekiwania pracodawców.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

W procesie oceny i doskonalenia programów studiów na kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* uwzględniane są zarówno wnioski i opinie interesariuszy wewnętrznych (tj. nauczycieli, studentów) jak i zewnętrznych. Istotne w doskonaleniu procesu kształcenia są opinie przedstawicieli instytucji, w których studenci kierunku realizują praktyki programowe, umożliwiające nabycie umiejętności przydatnych w przyszłej pracy zawodowej. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, jej zakres i formy opisane zostały szczegółowo w kryterium 6 niniejszego Raportu.

Studenci włączani są w proces projektowania i oceny programów przede wszystkim poprzez udział w pracach Zespołu programowego, w Radzie Wydziału, Komisji ds. Kształcenia oraz w Senacie. Opinie studentów na temat programu pozyskiwane są przez ich przedstawicieli zaangażowanych w prace powyższych organów. Niezależnie, studenci mogą również zgłaszać uwagi i sugestie w sprawie programu studiów oraz jego realizacji do opiekuna roku, Kierownika Kierunku lub Dziekana, bądź anonimowo w formie ankiet realizowanych w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. W działania na rzecz doskonalenia programów kształcenia zaangażowany jest Samorząd Studentów Wydziału Pedagogiki i Filozofii poprzez opiniowanie wniosków Dziekana i kierowników kierunku przed ich zaopiniowaniem przez Radę Wydziału.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Uczelnia w ramach WSZJK prowadzi również monitoring wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia dokonanych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Opracowane przez Sekcję Jakości i Akredytacji (uprzednio Dział Jakości i Akredytacji) sprawozdania na podstawie raportów powizytacyjnych PKA, uwzględniają najczęściej powtarzające się uwagi i zalecenia oraz dobre praktyki, które spotkały się z uznaniem Zespołów Wizytujących PKA. Sprawozdania publikowane są na stronie internetowej Uczelni pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/pl/universytet/ksztalcenie-jakosc-ksztalcenia/polska-komisja-akredytacyjna>.

Dziekan Wydziału omawia ww. zalecenia związane z prowadzonymi w jednostce kierunkami na Radzie Wydziału oraz formułuje wskazówki dotyczące doskonalenia programów na poszczególnych kierunkach studiów.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Odwołanie do wartości - wolność, prawda, otwartość na wiedzę, współpraca - podstawą przestrzeni i miejsc edukacji. 2. Merytorycznie przygotowana kadra pedagogiczna, o znaczących osiągnięciach naukowych i doświadczeniu praktycznym. 3. Formy zajęć ukierunkowane na realizację treści w praktyce (w tym 660 godzin praktyki zawodowej). 4. Systematyczna i pogłębiona współpraca z interesariuszami zewnętrznymi – zróżnicowane formy współpracy, realizacja innowacji programowych w placówkach. 5. Zaangażowanie studentów w działalność kół naukowych - realizacja licznych aktywności społecznych na rzecz małego dziecka, np.: <i>Najdłuższa książka świata</i>. należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów	Słabe strony 1. Łączenie przez studentów pracy i studiów, co ogranicza ich zaangażowanie w działania społeczności studenckiej. 2. Niewystarczająca współpraca pomiędzy niektórymi grupami studenckimi - anonimowość studentów w grupach rówieśniczych, funkcjonowanie w czasach płynnej nowoczesności. 3. Niewielki odsetek wypełniających kwestionariusze ankiet oceny pracowników. 4. Brak „kultury studiowania” – nie zawsze etyczne wykorzystywanie sztucznej inteligencji (AI) należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych ograniczeń utrudniających realizację procesu kształcenia i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się
Czynniki zewnętrzne	Szanse 1. Silna marka i rozpoznawalność Uczelni w środowisku, promowanie osiągnięć nauczycieli akademickich i studentów. 2. Budowanie przestrzeni edukacyjnej łączącej nauczycieli akademickich, nauczycieli przedszkoli i wczesnej edukacji, rodziców i dzieci oraz uczniów. 3. Rozwijanie sieci współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. 4. Stałe zapotrzebowanie na profesjonalnie wykształconych, praktycznie przygotowanych nauczycieli przedszkoli i wczesnej edukacji.	Zagrożenia 1. Społeczny brak uznania dla autorytetu nauczyciela. 2. Niskie wynagrodzenie w zawodzie nauczyciela przedszkola i wczesnej edukacji przy rosnących wymaganiach formalnych. 3. Dynamiczne zmiany prawa oświatowego, regulacji prawnych obowiązujących na uczelni i systemie oświaty. 4. Wymagania stawiane kandydatom – wielostronność i predyspozycje do zawodu, przy uwzględnieniu niżu demograficznego i poziomu zdawalności egzaminu maturalnego.

5. Rozwój miasta jako ośrodka akademickiego, uczelni i infrastruktury Wydziału Pedagogiki i Filozofii. <i>należy wskazać nie więcej niż pięć najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu uczelni, które mogą stanowić impuls do rozwoju kierunku studiów</i>	5. Społeczne przekonanie, że dobre wykształcenie to wyższe wykształcenie politechniczne. <i>należy wskazać nie więcej niż pięć czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kierunku studiów i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</i>
---	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁷

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat (2022/2023)	Bieżący rok akademicki (2025/2026)	Dane sprzed 3 lat (2022/2023)	Bieżący rok akademicki (2025/2026)
jednolite studia magisterskie	I	159	145	110	138
	II	122	117	122	131
	III	105	114	83	59
	IV	95	109	104	108

⁷ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	V	-	91	-	132
	VI	-	-	-	-
Razem:		481	576	419	568

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
jednolite studia magisterskie	2023	-----	-----	-----	-----
	2024	118	90	93	106
	2025	131	99	142	76
Razem:		249	189	235	182

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 semestrów 301 pkt
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	3115 (S) 1790 (N)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	151 (S) 98 (N)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	175 pkt ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	NIE DOTYCZY

⁸ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	19 pkt ECTS (seminarium)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	36 pkt
Wymiar praktyk zawodowych ⁹	Ogółem liczba godzin 660, w tym: śródroczne (240h, w tym 210h wychowawczo-dydaktyczna + 30h ogólnopedagogiczna) praktyki ciągłe (420h, w tym 3x miesiąc + 60 h diagnoza)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./nie dotyczy 2./nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne¹⁰

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Kreowanie własnego wizerunku	Zajęcia warsztatowe	15/8	2
Podstawy pedagogiki przedszkolnej	Ćwiczenia	45/23	3
Podstawy pedagogiki wczesnoszkolnej	Ćwiczenia	60/30	4
Psychologia rozwojowa	Ćwiczenia	30/15	1
Psychologia społeczna	Ćwiczenia	15/8	1
Psychologia wychowawcza	Ćwiczenia	15/8	1

⁹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Pedagogiczne podstawy nauczania języka obcego	Wykłady Ćwiczenia	30/16	2
Psychologiczne podstawy nauczania języka obcego	Wykłady Ćwiczenia	30/16	2
Język polski	Ćwiczenia	30/15	2
Język obcy	Lektoraty j. obcych	180/120	5
Matematyka	Wykłady Ćwiczenia	30/15	2
Edukacja społeczno-przyrodnicza	Ćwiczenia	15/8	1
Informatyka	Ćwiczenia	15/8	1
Plastyka	Zajęcia warsztatowe	15/8	1
Muzyka	Zajęcia warsztatowe	15/8	1
Technika	Ćwiczenia	15/8	1
Wychowanie fizyczne	Ćwiczenia	30/15	2
Edukacja zdrowotna	Ćwiczenia	15/8	1
Teorie wsparcia rozwoju dziecka	Wykłady Ćwiczenia	45/23	6
Organizacja środowiska edukacyjnego w przedszkolu i w szkole	Wykłady Ćwiczenia	30/16	3
Strategie edukacyjne w przedszkolu i w szkole	Wykłady Ćwiczenia	60/32	8
Techniki kreatywne w przedszkolu i szkole	Wykłady Ćwiczenia	30/16	4
Konstruowanie programu pracy w przedszkolu	Wykłady Ćwiczenia	30/16	3

Ocenianie i ewaluacja procesu edukacyjnego	Wykłady Ćwiczenia	45/23	4
Diagnozowanie potrzeb dziecka	Wykłady Ćwiczenia	60/31	7
Zabawa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	Zajęcia warsztatowe	30/15	2
Współpraca środowiska edukacyjnego z rodziną	Wykłady Ćwiczenia	30/16	3
Technologie informacyjne	Konwersatoria	45/23	5
Podstawy dydaktyki ogólnej	Wykłady Ćwiczenia	45/23	4
Dydaktyka nauczania zintegrowanego	Wykłady Ćwiczenia	45/23	3
Metodyka edukacji polonistycznej	Wykłady Konwersatoria	60/31	5
Metodyka nauczania języka obcego	Wykłady Konwersatoria	60/31	6
Metodyka edukacji matematycznej	Wykłady Konwersatoria	60/31	4
Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej	Wykłady Konwersatoria	45/23	3
Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną	Wykłady Konwersatoria	45/23	2
Metodyka edukacji plastycznej	Wykłady Konwersatoria	45/23	3
Metodyka edukacji muzycznej	Wykłady Konwersatoria	45/23	3
Metodyka edukacji technicznej	Wykłady Konwersatoria	30/16	3
Metodyka wychowania fizycznego	Wykłady Konwersatoria	60/31	4

Metodyka edukacji zdrowotnej	Wykłady Konwersatoria	30/16	2
Praktyki ciągłe	Praktyki zawodowe	360/360	22
Edukacja integracyjna i włączająca	Ćwiczenia	15/8	1
Diagnozowanie specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka	Konwersatoria	30/15	4
Praca z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu i w szkole	Ćwiczenia	30/15	4
Projektowanie pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Konwersatoria	30/15	3
Pierwsza pomoc przedmedyczna	Konwersatoria	15/8	2
Diagnoza edukacyjna	Wykłady Ćwiczenia	30/16	3
Praktyka ciągła* (Diagnoza dziecka)	Praktyki zawodowe	60/60	4
Emisja głosu	Ćwiczenia	15/8	2
Kultura żywego słowa	Ćwiczenia	30/15	2
Komunikacja interpersonalna	Ćwiczenia	15/8	3
Praktyka ogólnopedagogiczna	Praktyki zawodowe	30/30	2
Praktyka wychowawczo-dydaktyczna	Praktyki zawodowe	210/210	8
Razem:		2445/1610	175

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹¹

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹²
Nie dotyczy				
Razem:				

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹³

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Nie dotyczy					

¹¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

¹² Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

¹³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Wykaz załączników w wersji elektronicznej:

Zał. nr 2.1.1. Program studiów dla PPIW

Zał. nr 2.1.1a Sylabusy st. stacjonarne

Zał. nr 2.1.1b Sylabusy st. niestacjonarne

Zał. nr 2.1.1.1a Harmonogram studiów stacjonarnych

Zał. nr 2.1.1.1b Harmonogram studiów niestacjonarnych

Zał. nr 2.2 Obsada zajęć w roku akad. 2025/2026

Zał. nr 2.3.1 Harmonogram zajęć w semestrze zimowym 2025/2026 st. stacjonarne

Zał. nr 2.3.2 Harmonogram zajęć w semestrze zimowym 2025/2026 st. niestacjonarne

Zał. nr 2.4 Charakterystyka nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku

Zał. nr 2.4.1 Dorobek naukowy nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku

Zał. nr 2.4.2a Wyjazdy zagraniczne pracowników w ramach Erasmus+

Zał. nr 2.4.2b Wyjazdy studentów w ramach programu Erasmus+, Erasmus+BIP

Zał. nr 2.5 Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych

Zał. nr 2.5.1 Wykaz placówek, w których studenci PPIW zrealizowali praktyki

Zał. nr 2.6 Wykaz tematów magisterskich

